Rodica Ojog-Braşoveanu

SĂ NU NE UITĂM LA CEAS

-roman istoric – război şi intrigă-

1990

14

Iulie 1943. În faţa hotelului Athénée Palace parcă un automobil sidefiu Hispano-Suiza de două locuri. La volan se afla o femeie. Portarul înfiretat se precipită şi deschise portiera. Doi bărbaţi în haine uşoare de lustrin, care rezemau zidul coaforului Ionică, urmăreau plini de interes scena.

— Hm! Frumuşel obiect.

— Nici posesoarea n-arată rău...

— Cam coaptă...

— Amice, îmbătrâneşti. Când începi să cauţi doar sâni tari şi dinţi sănătoşi...

Femeia înaltă, suplă, de o eleganţă sobră, pătrunse în hotel azvârlind din mers portarului:

— Te ocupi dumneata de bagaje.

Avea un glas particular, deosebit de grav, bine timbrat. Nu dădu nici o atenţie capetelor care se răsuciră în hol – înregistră în treacăt

Rodica Ojog-Braşoveanu

SĂ NU NE UITĂM LA CEAS

-roman istoric – război şi intrigă-

1990

14

Iulie 1943. În faţa hotelului Athénée Palace parcă un automobil sidefiu Hispano-Suiza de două locuri. La volan se afla o femeie. Portarul înfiretat se precipită şi deschise portiera. Doi bărbaţi în haine uşoare de lustrin, care rezemau zidul coaforului Ionică, urmăreau plini de interes scena.

— Hm! Frumuşel obiect.

— Nici posesoarea n-arată rău…

— Cam coaptă…

— Amice, îmbătrâneşti. Când începi să cauţi doar sâni tari şi dinţi sănătoşi…

Femeia înaltă, suplă, de o eleganţă sobră, pătrunse în hotel azvârlind din mers portarului:

— Te ocupi dumneata de bagaje.

Avea un glas particular, deosebit de grav, bine timbrat. Nu dădu nici o atenţie capetelor care se răsuciră în hol – înregistră în treacăt multe havane, coafuri cosmeticate,

efluvii de Narcisse bleu şi Mury, uniforme germane – şi se îndreptă cu pas sigur spre recepţie.

— Mă numesc Elvira Manu. Am reţinut un apartament.

Directorul hotelului, ivit ca la comandă, se înclină plin de reverenţă.

— Bine aţi venit, doamnă Manu. Suntem onoraţi de prezenţa dumneavoastră şi sper să vă simţiţi bine la noi. Aveţi apartamentul 29, la etajul I, cu privire la Calea Victoriei, aşa cum aţi solicitat .

Elvira Manu îi aruncă o privire scurtă, expertă. Directorul se fâstâci uşor. Se simţea parcă dezbrăcat şi desculţ. Era un bărbat în jur de patruzeci de ani, extrem de spilcuit în costumul gris-levănţică, bine hrănit, cu un chip agreabil şi gesturi onctuoase.

„Arată exact ceea ce este!“, califică mental Elvira Manu.

— Dacă-mi permiteţi, vă voi conduce personal…

— A, da… Perfect, mulţumesc. Se pare că hotelul e plin…

— Ca totdeauna, indiferent de sezon. Avem multă…

Era să spună nemţime, dar se cenzură automat. Nu ştia ce hram poartă femeia.

— …multă clientelă străină.

— Am băgat de seamă.

Când coborâră din lift, boyul, un puşti de vreo cincisprezece ani în uniformă cărămizie cu nasturi aurii, ieşea din apartament.

Elvira Manu îi strecură o bancnotă:

— Aveţi un serviciu foarte prompt, domnule director.

Îşi scoase mănuşile glacé, plimbându-şi ochii primprejur. Încăperile erau spaţioase, tapetate cu mătase Liberty vişinie şi argint. Mobila albă, Louis XIV, bine întreţinută, se detaşa graţioasă. Trandafiri albi şi roşii, în glastre de Bohemia, însufleţeau interiorul.

— Da… e agreabil.

— Acesta-i salonul, dincolo, desigur, dormitorul.

Directorul se agita inutil, deschidea dulapuri, uşi, trase draperiile…

— Aici, desluşi indicând un şir de butoane divers colorate fixate pe o placă de celuloid în perete, aveţi dispozitivul de apeluri: camerista, boyul, restaurantul, barul, recepţia. Personal, am plăcerea să vă stau oricând la dispoziţie… Îmi permiteţi să mă retrag.

Elvira Manu şovăi câteva clipe.

— Aşteptaţi… Cred că voi apela la dumneavoastră mai curând decât vă aşteptaţi…

Directorul se înclină, emiţând preţios:

— Servul dumneavoastră. Porunciţi!

— Mda… Domnule…

— Stănescu. Aristide Stănescu.

Elvira Manu se aşeză într-un fotoliu şi scoase pachetul de ţigări din poşeta de crocodil. Directorul se apropie cu bricheta aprinsă.

— Mulţumesc, luaţi loc, domnule Stănescu. Este vorba despre o chestiune absolut confidenţială. Sper că pot să am încredere în dumneavoastră.

Stănescu se arătă vag ofuscat:

— Toţi angajaţii acestui hotel, până la cel mai modest funcţionar, reprezentăm o casă de prestigiu. Discreţia şi satisfacerea impecabilă a dorinţelor onoratei noastre clientele reprezintă deviza înscrisă cu litere de aur pe blazonul nostru…

— Da, da, nu mă îndoiesc. Deci, domnule Stănescu, fac apel la dumneavoastră într-o problemă relativ delicată. Mă aflu într-o vacanţă de două săptămâni şi vreau să mă distrez…

— Vă stăm la dispoziţie… De-ajuns să vă cunoaştem preferinţele. De pildă, la barul Monte-Carlo dansează celebra Alexandra Danilova… Cunoaşteţi, desigur, baletul Djaghileff din Monte-Carlo… Sau poate preferaţi muzică de café-concert… V-aş recomanda atunci să mergeţi la Continental, unde cântă Grigoraş Dinicu. Un jazz de calitate – Leon – vă poate oferi barul nostru. Muzică rusească, Vania Levcenko…

Elvira Manu îl opri, ridicând portţigaretul de baga. Surâse uşor:

— Destul! Nu m-aţi ascultat până la capăt, domnule Stănescu…

— Mi-aţi spus că vreţi să vă distraţi… Dacă sunteţi cumva amatoare de clişee mai… exotice…

Elvira Manu avu un gest „nu ne înţelegem“!

— Domnule Stănescu, am spus că doresc să mă amuz. Sunt singură, vreau să zic acum, în vacanţă, iar pentru o femeie în această situaţie posibilităţile de divertisment sunt limitate. Am nevoie de ceea ce americanii ar numi un extra-man. Un paj, să zicem, sau, şi mai clar, un tovarăş de vacanţă.

Directorul rămase o clipă cu gura căscată. Lucra de la paisprezece ani în industria hotelieră, era obişnuit cu tot soiul de excentricităţi din partea clientelei, mai ales cea feminină, de la bătrâna doamnă din provincie cu pelerinuţă clopoţind de jeuri, până la demimondena arborând pe un singur deget mai multe carate şi nu putea fi luat uşor prin surprindere. Femeia aceasta însă îl uimea. Avea clasă, un aer inconfundabil care nu poate fi contrafăcut, de mare doamnă şi părea ciudat s-o auzi cerându-ţi, să vorbim pe şleau, să-i faci rost de un ibovnic. Instinctiv, o cuprinse într-o privire care evalua: siluetă fină, fuselată, picioare impecabile, o figură delicată. Părul blond platin strălucea lunar, într-o coafură savant neglijentă, toaleta din şantung gris-perle purta semnătura uneia dintre casele ilustre ale Parisului: Lanvin, Mollineux, poate Chanel… Anii patruzeci-patruzeci şi cinci se desluşeau vag în uşoara nesiguranţă a pielii din jurul ochilor negri cu privire pătrunzătoare, la poignet-ul mâinilor, unde osul începuse să se reliefeze, străpungând rotunjimile tinereţii.

Elvira Manu îi sesiză privirea şi o interpretă exact. Râse uşor. Gura, deşi bine desenată, comparată cu botişoarele inimioară lansate şi impuse de Clara Bow sau Any Ondra, părea cam mare. Defectul nu era deloc dezagreabil,

conferind chipului o senzualitate deosebită. De altfel, dantura puternică, bine îngrijită, o mobila admirabil.

— Nu e ceea ce vă închipuiţi dumneavoastră, domnule Stănescu. Nu un amant vă cer…

Directorul îşi înghiţi replica: „Da’ atunci ce naiba vrei, cucoană?“

— Desigur, înţeleg foarte bine…

— N-aveţi deloc aerul, continuă să zâmbească femeia. Doresc efectiv un simplu însoţitor, o damă de companie cu pantaloni, un „chevalier servant“, pentru o perioadă de două săptămâni. Un bărbat care să mă întovărăşească la plimbare, la un spectacol, într-un local. Evident, cheltuielile mă privesc. Deci, ceea ce îi pretind eventualului partener este numai timpul pentru care va primi o remuneraţie corespunzătoare, fără nici un fel de obligaţii de… tandreţe. Acum aţi înţeles?

— Perfect… Ce calităţi trebuie să întrunească persoana? Vârstă, fizic, studii, naţionalitate, limbi străine…

„Al naibii să fiu“, îşi zise în gând Stănescu, „iau comanda ca un negustor de sclavi. Doar că n-am întrebat de numărul dinţilor… E plină lumea de smintiţi!“

— Mă mulţumesc cu orice bărbat între treizeci şi cincizeci de ani, care să nu arate ca un urangutan, să nu folosească scobitori la masă şi să nu fie prea imbecil. A! Să vorbească româna, franceza sau engleza.

Directorul se înclină:

— Prea bine, stimată doamnă. Veţi fi servită.

Elvira Manu îl concedie cu o mişcare scurtă a capului. Se apropie de fereastră şi contemplă o vreme priveliştea. Calea Victoriei se aşternea până departe, în Piaţa Teatrului, caleidoscop de culori şi zgomote. Automobile, trăsuri, bastoane de bambus şi tocuri înalte, pălării de pai şi borsaline, ciorapi Kaiser sau GBL, jabouri împovărate de ani prinse într-o camee, rochii fluide de voile-Georgette. Expresia chipului Elvirei Manu se însenină. Un surâs uşor înflori gura mare, senzuală:

— *Bonnes vacances!*

* * *

Stăpân absolut asupra barului, oficiind cu impresionantă şi studiată eleganţă, sugerând magia neagră ori măreţia de gestică a unui preot brahman, era domnul Basile.

Avea o figură clasică de crupier şi un trup care înnobila orice haină. Zâmbea rar, se îmbrăca admirabil şi constituia din toate punctele de vedere o prezenţă desăvârşită. Un cunoscut regizor de film şi asiduu client al Athénée Palace-ului afirma despre domnul Basile că se comportă de parcă s-ar afla în permanenţă în faţa unui aparat de filmat, fără să aibă aerul că o ştie.

Spre deosebire de ceilalţi colegi de breaslă, de regulă limbuţi, joviali, duhovnici şi consilieri plini de răbdare ai muşteriilor, sac de anecdote şi ştiri de ultimă oră, domnul Basile era sobru, rezervat şi de o discreţie absolută. Nu se cunoştea nimic despre viaţa lui personală, nici măcar unde locuieşte; singurul informat, dată fiind o amiciţie ce data din copilărie, era directorul hotelului, Aristide Stănescu.

Ca totdeauna, la ora douăsprezece, barul era plin. Domnul Basile îşi inventarie clienţii, împărţiţi pe categorii: permanenţii care se prezentau conştiincios ca la slujbă, absenţa presupunând întâmplări grave, frecvenţii – trei, patru apariţii pe săptămână – şi accidentalii.

Prinţul Ştefan Duca făcea parte din prima categorie. Era un bătrân mărunt, cu un chip numai pliuri şi maniere de marchiz. Hainele, totdeauna jachetă şi pantalon reiat, indiferent de sezon, acuzau oboseala unor decenii, dar bacşişurile continuau să fie princiare. Comanda invariabilă: un cointreau şi o cafea. Barmanul, care întâmplător cunoştea gradul de pauperitate a bătrânului – locuia într-un demisol mizer, vecin cu o spălătoreasă şi un misit fără noroc

–, îl considera cu compasiune, dar ştia că refuzul pourboire-ului l-ar fi jignit până în adâncul sufletului.

Prinţului îi plăcea să stea singur la masă şi ivirea vreunui neavizat îi crea o stare de panică. Achita nota fără să-şi termine consumaţia şi pleca precipitat. În zilele când nu găsea o masă liberă, se retrăgea, neacceptând cele mai îmbietoare invitaţii. Se scuza cu desăvârşită politeţe şi trecea peste drum, la Corso.

Îl refuza constant şi pe Ticu Stratulat, un bărbat de circa treizeci şi cinci de ani, cu întinse moşii în Oltenia şi una din vedetele localului. Colportor de cancanuri, totdeauna informat, cheltuia cu dezinvoltură şi nu se simţea în formă decât înconjurat de curte. La masa lui era pelerinaj de ziarişti, actriţe, tineri avocaţi, rentieri de toate vârstele, posesori de sinecuri confortabile, dar toţi, în primul rând, „băieţi dulci“.

— Ce tot insişti, mon cher? îl întrebase Dinu Ionescu, un stagiar frumuşel de la Naţional. Nu vezi că ne snobează?

— Tipu’ nu-i comun… Vreau să-i cunosc ideile.

— Studiază-le pe ale mele. Te asigur că-s mai interesante.

— All right! Am să mă ocup chiar după-masă de chestia asta…

Un maior neamţ, din grupul celor rezemaţi de bar întoarse iute capul. Îşi înfipse ostentativ monoclul şi mâna în şold şi se uită cu aroganţă provocatoare la masa lui Stratulat.

— Mai uşor, Ticule, şopti un ziarist mărunţel cu ochelari. Te devizajează neamţul…

— Dacă insistă, îi arăt şi părţile rotunde… Ce-o fi în capul ăstora? Nu mai poate conversa Europa decât pe „O, Tannenbaum“? Încheie tare, ostentativ: Good luck, gentlemen…

Barmanul se adresă oportun neamţului:

— Domnule maior, aveţi un mesaj din partea domnişoarei Stela. A trecut azi-dimineaţă pe aici.

Maiorul se răsuci pe călcâie cu un zâmbet larg şi întinse mâna după plic:

— O, mulţumesc, mulţumesc. Este o veste plăcută…

Domnul Basile răsuflă uşurat. Nu erau indicate incidentele cu „prietenii“ nemţi. Din fericire, camarazii maiorului, un colonel din Luftwaffe şi doi căpitani din trupele de asalt SS cu capul de mort strălucind sinistru pe chipiele negre, discutau cu aprindere despre distinsa casă a doamnei Piţulea. Barmanul cunoştea stabilimentul. Se afla chiar în spatele Ateneului, pe Nicolae Golescu, nu avea pensionare, ci flotante, iar discreţia era absolută. Vizionările se făceau doar pe bază de fotografii, rendez-vous-urile celor interesaţi se aranjau prin telefon. La madame Piţulea nu se putea pătrunde decât în urma unor recomandări serioase, iar preţurile ar fi speriat salariul unui director de minister.

Ochii barmanului alunecară peste câteva mese neinteresante – negustori bogaţi din provincie, agenţi imobiliari şi un grup de magistraţi, jouisseuri păstrând însă în glasuri şi gesturi discrete prestigiul togăi; aşteptau să se facă ora unu pentru a-şi muta sediul la Dragomir Niculescu unde, la prânz, apăreau „friandizele“: homari, caviar, creveţi de Rusia, foie-gras-ul. Privirea domnului Basile se opri la cele două mese din stânga barului.

Pe Viforeanu, cel puţin aşa susţinea că-l cheamă, un ins subţire ca un ac, lustruit şi cu privire fixă, îl suspectase din prima clipă că este agent de siguranţă. Avea o eleganţă construită şi, deşi schimba costumele cu regularitate, îl simţeai „înduminecat“, nelaîndemână în straie care nu-i aparţineau. Intuiai că nu acesta este modul lui obişnuit de a se îmbrăca, se mişca încorsetat ca în haine de împrumut, nu avea acea nonşalanţă a individului care-şi comandă prin telefon la Londra o semiduzină de costume.

„Ăsta“, gândea domnul Basile care, în monologurile interioare, se exprima cu mai puţină distincţie, „când vine la

noi, îşi ia ţoalele din depozitul Siguranţei, semnând inventarul.“

Pe Viforeanu îl trăda în primul rând privirea scormonitoare, dură, mereu la pândă, inconfundabilă: de sticlete.

În ultimele trei zile însă, curiozitatea domnului Basile era aţâţată de un personaj nou în fauna barului. Se numea Sundlo, era neamţ şi, deşi îmbrăcat în haine civile, toate amănuntele înfăţişării sale trădau militarul de carieră. Închinase o garsonieră în hotel şi petrecea în bar cam două ceasuri zilnic. În chip ciudat, evita compania nemţilor care mişunau în local, mulţumindu-se să contemple în linişte cele ce se petreceau în jurul lui. Femeile păreau să nu-l intereseze. Ochii îi alunecau cu indiferenţă asupra lor şi nici măcar Lulu Dragu, irezistibila steluţă în plină ascensiune de la Alhambra, nu izbutise să-i stârnească măcar o scânteie de entuziasm, deşi desfăşurase în faţa lui cel mai artistic şi de bună factură joc de gambe fine în ciorapi Elmett, etajate pe tocuri de cristal. Sundlo îşi răsucise capul cu indiferenţă. Nu ofensatoare, ci dând senzaţia că pur şi simplu nu observă ceea ce nu există.

„Şi totuşi“, îşi zise domnul Basile, apreciindu-i cu ochi de profesionist aspectul viril, geometria nobil-bărbătească a chipului, „aici se petrece ceva bizar. Boche-ul nu-i deloc genul care să doarmă în paturi de o singură persoană şi nici pervers nu pare… Hm, rămâne de văzut…“

La masa lui Ticu Stratulat izbucniră din nou hohote de râs…

— E formidabilă! Colosală!

— Staţi un pic… Ticule, Ticule! Fii atent! Jurnalistul cu ochelari îl trăgea de mânecă… Fiţi atenţi, băieţi, să v-o spun pe ultima! Ştiţi decretul lui Hitler din martie? Cui nu-i place de caporal şi ciripeşte oarece, primeşte urgent un bilet fără retur pentru lagăr.

— Asta zic şi eu noutate, făcu actorul Dinu Ionescu.

— Ai răbdare, bre! Cică, după chestia asta, a apărut un anunţ în unul din Zeitungurile lor: „Pereche bine situată caută servitoare surdo-mută“!…

Domnul Basile deschise aparatul de radio, dându-l aproape de maximum. Rumoarea, râsetele şi fumul de ţigări – mai ales trabucuri şi Lucky Strike – fură acoperite de glasul dulceag al lui Manuel Stroici făcând reclamă cremei de ghete Gladys:

„…Ţi-ai făcut iar ghetele/Să te placă fetele./Şi ai plecat mândru prin sat/Iar după vânat…“

Basile prinse privirea lui Ticu Stratulat şi-i arătă din bărbie grupul nemţilor. Tânărul moşier ridică din umeri, „je m’en fiche!“, apoi se răzgândi brusc:

— Băieţi, hai să ne evaporăm, c-aci suntem indezirabili. Mai nou, dacă Herr caporal dă ordin de guturai la Berlin, noi, dâmboviţenii, trebuie să ne îndopăm cu Bayer la Bucureşti. Notează-ţi chestia asta, Dobrine, şi bag-o la gazetă, să ştie tot românaşul!

— Unde mergem?

— Hai la Viticola! prefer cap de miel decât… de mort. Ce mă miră e că pălăriile, vreau să zic chipiele, nu sunt… pătrate.

Se ciocniră la ieşire de directorul hotelului care, salutând cu reverenţă, se interesă mecanic:

— Aşa de repede, coane Ticule?

— Mon cher, localul matale a devenit infrecventabil. Restu-ţi explică – arătă cu degetul gros spre Basile – amicul.

Stănescu se apropie de bar:

— Ce-i cu ăsta?

Barmanul abia îşi mişcă buzele:

— Face pe nebunul…

— Vreau să-ţi vorbesc. Lasă-l pe Jean la bar zece minute şi vino în biroul meu.

Basile stătea pe colţul biroului de paltin. Un buchet bogat de gladiole înflorea explozie roz pe tapetul cenuşiu. Fluieră

subţire:

— Cum zici că arată tipesa?

— Mare cucoană. Cam trecută, dar nescuturată. Dă bine în orice decor simandicos: hotel Negresco, Nisa, Ritz, Hilton, oriunde vrei să pui degetul pe hartă.

— Prezintă-mă pe mine, râse Basile. Corespund din toate punctele de vedere. În plus, dansez şi tango.

— Mie-mi spui? Ai studii temeinice la Pomul Verde.

Râseră amândoi. Pomul Verde… O grădină de vară pe strada Bărăţiei, unde se ţineau baluri în fiecare duminică. Doar evocând-o, simţeau încă mirosul de mititei, floricele şi zahăr vanilat, de briantină, parfum ieftin şi subsuori neglijate, de cremă de ghete şi pudră nisipoasă, Carmen… Balul desfunda mahalalele din jur: Moşilor, Radu Vodă, Lipscani, Scaune, făcând concurenţă chermezelor lui Cucuzel, de la Lemn şi Fier, sau Dacia de pe Uliţa Franţeză. Aici dansau, până înspre ziuă, în rochiţe ieftine de bemberg şi organdină, „midinetele“ Bucureştiului, mici vânzătoare şi croitorese, ucenice, lucrătoare tinere. Inimile înfiorate de doruri nedesluşite băteau năvalnic, fetele îşi lipeau obrajii încinşi adesea de oftică de pieptul „cavalerilor“ înduminecaţi în ghete cu glanţ şi mănuşi de aţă: chelneri, frizeri, impiegaţi amărâţi, copişti, meseriaşi mărunţi…

În zori, orchestra cânta marşul de plecare al lui Boulanger.

Pe atunci puşti, amândoi copii de mahala, Stănescu şi Basile dădeau târcoale negustorilor. Pentru servicii de corvoadă, cupeţii îi omeneau cu câte o gogoaşă, un covrig, vreo acadea vopsită violent în roşu sau verde. Când muşteriii erau la dans, băieţii furau câte o duşcă din ţapii de bere sau sticlele cu limonada trezită. Demoazelele care cunoşteau ce va să zică manierele, îşi potoleau setea cu înghiţituri rare şi mici pentru a nu sili partenerul să comande încă o sticlă. Refuzau graţios orice tentativă în acest sens: „Nu se merită, pardon, mersi, să vă cheltuiţi…“

Destinul nu-i despărţise. La paisprezece ani, Aristide fu trimis de Stănescu-tatăl, cârciumar pricopsit, la „studii“, la Budapesta, unde un neam de-al nevestei ţinea hotel cu dever chiar pe insula Margareta. Basile, de fapt Vasile Sfetcu, debutase mai modest. Taică-său, birjar cu fief în Piaţa Teatrului, beţiv şi fără vocaţie ori convulsii paterne, îi dăduse drumul în lume de la zece ani. Începuse ca băiat de prăvălie şi trecuse prin toate mizeriile culiselor de restaurant. O ambiţie drăcească îi dăduse însă brânci. Se şcolise singur şi deprinsese curent trei limbi străine, fără profesor, învăţând dicţionarele pe dinafară. Manierele, modul de a se îmbrăca şi le însuşise studiind atent clientela elegantă a restaurantelor de elită, actorii distinşi ai timpului. Barrault, Raimu, Charles Boyer… De câte opt-zece ori văzuse filmele „Să visăm“, „Nevasta brutarului“, „Arsène Lupin, jocuri de noroc“…

— Bun, făcu Basile, şi-acum spune-mi ce vrei! Mai repede, că mă aşteaptă ăla în bar…

— Păi, dă-mi o idee. Pe cine naiba să-i prezint?

— Pe Tito Schipa!

— De Dinu Ionescu ce zici?… Actoraşul… A fost chiar azi la noi. E frumuşel, tinerel…

— Îl ştiu, dă-l naibii! Nu e stilul cucoanei. Un mic peştişor…

Basile îl privi lung:

— Crezi că merită persoana să depui într-adevăr eforturi?

Directorul hotelului replică hotărât:

— Da.

— Atunci se schimbă chestiunea. Lasă-mă să mă gândesc…

În holul hotelului, pe o canapea, colonelul Kurt von Sundlo trăgea rar dintr-o ţigară Viceroy pe care o ţinea, în mod cam afectat, între vârfurile degetelor mijlociu şi inelar. Avea expresia specială, absentă şi totuşi concentrată a unui

individ indiferent la ce se întâmplă în împrejurul imediat, dar cu gândurile, întreaga făptură, îndreptate către ceva – eveniment, peisaj, persoană, pe care le vedea sau le cunoştea doar el.

Privea maşinal bărbaţii şi femeile – mai rar perechi – care intrau în restaurant să-şi ia dejunul. Tot maşinal se uita la femeia care tocmai cobora din lift. Un licăr de interes i se aprinse în ochi.

Elvira Manu, într-o rochie fluidă verde-mare, aruncă o privire indiferentă în jur, trăgându-şi mănuşile. Răspunse distrată salutului plin de curtoazie al lui Aristide Stănescu şi se îndreptă spre ieşirea din hotel. Silueta zveltă, unduioasă, fără lascivităţi, şi mersul atrăgeau atenţia. Nu imita paşii Hollywood-ului – un doi, un doi, piciorul stâng exact dinaintea celui drept, cel drept exact dinaintea celui stâng –, într-un mers strâns, realizând un balans insinuant al şoldurilor; călcătura era dreaptă, tinerească, sportivă.

— Asta-i persoana, şopti Stănescu.

Barmanul îşi frecă gânditor bărbia aspră.

— Da… Văd… O femeie dificilă.

— În ce sens?

— Genul care te concediază fără o vorbă şi fără ca tu să ai habar cu ce naiba ai indispus-o. Fatale, mai ales gafele din faza iniţială.

Stănescu îl cercetă ironic:

— Vasilică, tată, ai devenit filosof.

— Ceva mai mult. Mă îndoiesc că nen-tu Kant e în stare să deosebească un fund de muiere de un altul, aici e chestie de experiment şi statistică… Ne vedem mai târziu.

Directorul hotelului dădu vag din cap, repezindu-se înaintea unui grup de turişti nemţi.

Desfăşură un irezistibil recital de zâmbete festive, „ah, abia vă aşteptam!“, şi temeneli cu iz levantin. În sinea lui, se simţea iritat şi plin de dispreţ:

„Uite şi la ţopârlanii ăştia cum intră în Athénée Palace! Pantaloni tirolezi, bocanci cu ţinte, rucsacuri. Evident,

aparate foto şi binocluri. Ce dracu vor să binocleze de-aici? Kremlinul?“

Colonelul Kurt von Sundlo se ridică sprijinindu-se greu pe braţele fotoliului. O schimă de durere îi fulgeră obrazul. După câteva clipe de ezitare, părăsi hotelul.

Portarul, în echer, îşi duse mâna la chipiul cu trese de aur. Rămase în aceeaşi poziţie, aşteptând să treacă şi prinţul Ştefan Duca. Chipul bătrânului de obicei uscat, mască în lemn, de nepătruns şi fără reacţii, părea însufleţit de o lumină neobişnuită, insesizabilă pentru ochiul superficial sau indiferent.

Portarul, care-l cunoştea de la curse, traduse prompt:

„Clar! A jucat plasat pe Rândunica şi a scos câteva mii de franci…“

Prinţul Duca urmări silueta lui von Sundlo care, depăşind hotelul Splendid, cobora acum pe Ştirbey Vodă. Zâmbind, o luă în partea opusă, spre Ateneu.

„E bine, e bine…“

* * *

Madam Aneta, spălătoreasă, şi domnul Guţă, vecinii prinţului Ştefan Duca, se simţeau bine împreună şi, o dată, de două ori pe săptămână, îşi petreceau serile punând ţara la cale, comentând evenimentele zilei, întâmplările din bloc – la parter şi etaj stăteau boierii, ei, la demisol – sau făcând politică subţire. Don’ Guţă, fost aprod la Casaţie, acum misit de marfă calică, telal, comisionar, plasator la cinematografele mărginaşe, portar de noapte în hoteluri dubioase, curier sau ţuţăr, după necesităţi şi circumstanţe, se considera un bărbat cu experienţă, care n-a trecut prin viaţă cu capul între urechi şi tot astfel îl socotea şi madam Aneta.

Invitaţiile erau formulate totdeauna la fel:

— Te poftesc, don’ Guţă, la o ţuică şi o măslină. La o adică, viaţa, ca oul în mâna copilului, lumânăricǎ în bătaia vântului.

Misirul, om fin, umblat prin lume, dădea fuga până în colţ la băcănia lui Banciu. Se întorcea cât ai clipi cu câteva pacheţele de mezeluri mirosind îmbietor şi o cană cu bere.

Madam Aneta îl mustra de fiece dată de complezenţă, „nu zău, don’ Guţă, prea eşti din cale afară!“, şi scotea farfurii şi pahare din bufetul cu geam de sticlă. Rafturile erau îmbrăcate frumos în hârtie roşie cu chenarul tăiat în colţuri.

Don’ Guţă se simţea bine la spălătoreasă. Îi plăceau ordinea din odaie, patul feciorelnic de fier cu tăblii pictate, macat roşu şi suluri la capete, masa rotundă pe un singur picior şi baletistele firave din staniol şi foiţă creponată agăţate pe perdea.

De fapt, misirul şi madam Aneta erau buni prieteni, în cel mai strict sens al cuvântului, şi poate că, dacă destinul ar fi fost ceva mai zornic, ar fi întocmit gospodărie fericită împreună. „Dar aşa, la anii mei“, spunea spălătoreasă fără regret, „nu te mai duce mintea la prostii şi ţi-e şi ruşine…“

În tinereţe fusese măritată cu un poştaş, dispărut în luptele de la Oituz şi, ulterior, deşi tânără, nu se mai simţise îmbiată să-şi lege viaţa de alt bărbat. „Am copil de înălţat, mi-am făcut rândul în lume…“ Copilul, un băiat crescut de o soră, la ţară, era un pretext. De fapt, încăpăţânarea Anetei de a rămâne singură ascundea un temperament placid, o lipsă de vocaţie, singulară în lumea ei, pentru viaţa în doi, o nevoie organică de independenţă de care nu era conştientă.

Conversaţia dintre cei doi evolua totdeauna între aceiaşi parametri şi păstra o ordine de zi strictă. Coana Aneta dădea ultimele ştiri din bloc, sorbind destul de des din păhăruţul cu rachiu, ţuguindu-şi buzele de parcă i-ar fi fost teamă ca băutura să nu se reverse pe la colţurile gurii. Vorbea cu glas monoton despre Ilonka, servitoarea farmacistului Băjenaru de la unu, „puturoasă ca şi stăpână-

sa, obraznică şi nesimţită, scoate un car de gunoi din casă şi nu dă o dată cu mătura prin curtea interioară, se întinde cu toţi golanii din cartier, mai deunăzi se gudura pe lângă Niţă… Cum, care Niţă?! Băiatul de împarte pâinea lui Gagel… Domnişoara Rădulescu, fată bătrână la fo cinzej' dă ani, şi-a pus azi o pălărie roşie, aşa-i când îţi ia Dumnezeu minţile, Leonte, comis-voiajorul cu garsonieră la parter, a venit cu altă damă, patru într-o singură săptămână…"

Don' Guţă decretă între două sughiţuri:

— Ficatul, la un pardon, mă scuzi… Are bani, coană Aneto, are bani şi n-are treabă.

— Poate… Da' tot nu mă taie capul…, să umbli aşa, din muiere în muiere, să cheltui parale bune, te mai trezeşti şi cu vreo boală…

— Dumneata, coană Aneto, eşti femeie onorabilă şi cunoşti la respect. Vezi, punctă aerul cu degetul arătător, totul e în viaţă să cunoşti la respect şi alt bună ziua primeşti.

— Aşa e, încuviinţă compătimindu-se parcă spălătoreasa, dar în sinea ei extrem de încântată. Să cunoşti la respect!…

După câteva ţuici şi o bărdacă de bere, uşor afumat, don' Guţă o lua pe politică. Nu avusese în viaţa lui parte de auditoriu şi atenţia Anetei îl măgulea peste măsură. Sentinţele politice le emitea în formulă concentrată:

— Neamţu-i tare, dom'le! Are maşinării! Păi te încontrezi dumneata om…? Că ce-i omu'? Carne şi piele! Te pui cu fieru'? Cu motoru'? Ai motor, ai câştigat războiu'! Să nu-mi spuie mie nimeni c-aşa şi pe dincolo, chestii din ăştia!

— Că bine zici, don' Guţă. Vorbeşti ca la gazetă.

Misitul dădea cu dispreţ din mână şi mai trăgea un gât ţeapăn:

— Nu te lua după gazete, coană Aneto, că mulţi au făcut-o şi rău le-a părut. Înşiră minciuni ca să scoată ediţie specială şi paraua cetăţeanului.

— Aşa-i, don' Guţă, chiar aşa! Ne ia paralele.

Când subiectele erau epuizate, madam Aneta şi don’ Guţă ajungeau inevitabil la prinţul Ştefan Duca. Fostul aprod îşi plesnea teatral fruntea şi se apleca peste masă. Din gesturi şi ton se simţea că discuţia îi face plăcere nespusă.

— Acuma, nu ca să mă laud, dar zic că am fost şi eu un ce la viaţa mea. Păi dacă eram un prostovan de la ţară, un mototol, un d-ăla cu nasu-n buric, pardon de vorbă proastă, păi mă ţineau dumnealor douăş cinci de ani la Casaţie?

— Ce să mai ocolim, don’ Guţă, râdea cu gâdileli coana Aneta, încredinţată că misitul a supt la mă-sa minte, nu lapte, nu-s mulţi ca dumneatale…

— Ei bine, asemenea ins nu mi s-a mai întâmplat! Şi iar enumera, a suta oară, ridicând câte un deget: slujbă n-are, leafă n-are, pensie, nu!, copii, căţel, purcel să zici la o adică că-l ajută un oarecine, nexam! Cu ce plăteşte ăsta chiria, madam Aneto, din ce-şi ia tutun, unde rostuieşte bani de birt?

— De, don’ Guţă, fiecare le ştie pe-ale lui.

— C-a fost boier se cunoaşte, dar unde e moşiile, băncile, rentele?

— Ceva o fi având el acolo, nu-l plânge dumneata. Uite, chiar azi a venit un băiat de la Dragomir Niculescu încărcat de pachete scumpe: lichioruri, brânzeturi, icre, un curcan la tavă şi ce-o mai fi fost, că nu puteam să vămuiesc coşul.

De unde stătea aplecat peste masă, don’ Guţă, turtit de senzaţie, se răsturnă hopa Mitică pe spate.

— Ei, nu mă-nnebuni!

— Dacă zic! Ba îi mai scapă şi ăluia bacşiş vreo câţiva poli.

— Ţî, ţî, ţi! Eu ştii ce cred, madam Aneto? Îţi spui acum un gând de-al meu mai vechi…

Urechile Anetei se lăbărţară de curiozitate. Misitul scăzu glasul:

— Eu zic că Duca ăsta e fracmazon!

Femeia îşi duse palma la gură speriată. De fapt tonul misterios o înspăimântase, termenul nu-i spunea nimic.

— Ce-i aia, don’ Guţă?

— Adică nişte inşi care nu-i ştie nimeni, dar care au o putere straşnică. Trag iţe, taie şi împart peste capul regilor, al miniştrilor.

— Adică… Şi peste capul lui Antonescu?

Don’ Guţă făcu cu ochiu’ „eşti naivă, cucoană, stai să-ţi explice tetea…“

— Nu te supăra, madam Aneto, dar nu cunoşti la politică. Cu Antonescu nu le merge.

— Păi de ce?

Răspunsul misitului explodă triumfal:

— Fincă şi Antonescu e fracmazon!

Spălătoreasa îşi duse mâna la falcă. Misitul se interesă prevenitor:

— Tot sărăcia aia de măsea?

— Aoleu, don’ Guţă, mi-aminteşti şi dumneata, numa’ ce-o uitasem. Mă mir şi eu de câte sunt în lumea asta… Da’ femei… or fi şi femei d-alea, cum le ziseşi, fracmazoane?

Fostul aprod, derutat, îşi săltă sprâncenele spre rădăcina părului nisipiu, de bărbat blond a cărui încărunţire se oprise undeva, la mijloc, cu ani în urmă.

— Este, de ce să nu fie? La o adică, şi femeia tot făptură a lu’ Dumnezeu…

— Atunci să ştii că asta care-l căuta ieri spre seară îi una d-a lor.

— Cine? Cum? Nu-mi ziseşi nimic…

— Când, păcatele, că şi dumneata venişi după miezul nopţii, iar mie-mi trecea os prin os de oboseală. Şi, p-ormă, ce mare lucru? A picat o cocoşeaţă, aşa, ca la vreo treij’ patruj’ de ani, îmbrăcată la lux şi m-a întrebat de domnul Duca, că la ce oră îl poate găsi. „Ce oră, doamnă, îi zic, că dumnealui trăieşte de capul lui. Poa’ să nu scoată nasul afară şi trei zile şi tot pe atâtea să-i rămână patul nedesfăcut. Mai încearcă şi dumneata, după cum ţi-o fi

norocul”. Mi-a lăsat o scrisoare pentru el, uite-o colo, pe blidar, că moşul nu s-a arătat de ieri.

Ochii misitului se aprinseră de o curiozitate lacomă. În fond, era un om cumsecade, incapabil de ticăloşii şi chiar în diversele lui întreprinderi, cele mai multe dubioase, era de o corectitudine absolută în limitele uzanţelor care acţionau într-o tagmă sau alta. Suferea însă de indiscreţia, de curiozitatea, de slăbiciunea ancestrală pentru senzaţie a mahalagiului predestinat să-şi consume întreaga existenţă între fruntariile banalului. Încercă să-şi ispitească vecina:

— O fi vreun răvăşel de dragoste! A? Ce zici, madam Aneto?

— Da’ ştiu că eşti comic, don’ Guţă! Amor la prăbuşitul ăla! Când umblă, îi zăngăne oasele sub ţoale.

— Ehei! Am mai văzut eu şi alte situaţii… Zău, mult aş da să-mi arunc doar un ochi… aşa, un ochi mititel…

Pe coana Aneta o pufni râsul. „Nu, că-i nostim, don’ Guţă! Auzi, idee! Ochi mititel… Se simţea însă şi ea cu chef şi pusă pe năzbâtii. La o urmă, de ce nu? Ce mare brânză, o scrisorică?“

Se ridică greoaie, numai piept şi şezut, dezmorţindu-şi picioarele umflate. Don’ Guţă luă scrisoarea tremurând de nerăbdare. Cuţitul cu lamă ca un brici – singurul din gospodărie care tăia ca lumea, ca în toate casele de femei singure – îl strecură cu uşurinţă printre buzele încleiate ale plicului. Degetele butucănoase ale misitului extraseră o hârtie albă. Descifră fără ochelari câteva cuvinte scrise citeţ, cu cerneală violet:

„K.S. camera 89. Atenţie, verişoara.“

Cei doi se priviră nedumeriţi.

— Ce-s chestiile ăştia?

Coana Aneta săltă din umeri şi apucă paharul.

— E! Fran-fran-macaronerii de-ale lor… dă-i păcatelor! Hai să ne-mpăcăm, don’ Guţă!

Clopotul unui tramvai de noapte însoţi ciocnitul paharelor.

13

În orele după-amiezii, barul era aproape pustiu. Se mai rătăcea câte un neamţ, bând în picioare, pe nerăsuflate, două-trei coniacuri, după care, dinamitat, pleca grăbit ca unul care pierde trenul ori îşi aminteşte brusc de o afacere urgentă; mai picau provinciali, fără cunoştinţe în Capitală, şi cărora le venea greu să înfrunte singurătatea odăii de hotel. Aşteptând noaptea bucureşteană cu plăcerile şi surprizele ei, dinaintea paharului cu Jamaica – nimeni nu-şi putea explica „ştiinţific“ slăbiciunea exponenţilor urbelor mici pentru exoticul rom – şi a nenumăratelor cafele, oamenii aveau sentimentul că se amuză, că nu şi-au prăpădit vremea între zidurile odăii, oricât de elegantă şi confortabilă.

În aceste ceasuri de răgaz, domnul Basile se odihnea de obicei într-o cămăruţă din spatele recepţiei, locul la bar ţinându-i-l Jean, un chelner bătrân, care dăduse faliment în două întreprinderi încercate pe cont propriu.

În mod excepţional însă, Jean fiind silit de un abces să meargă la dentist, Basile Sfetcu se afla dinapoia barului, răsfoind Universul.

…Londra 5 – Ca urmare a hotărârii luate de a-şi reduce lista sa civilă ca şi ceilalţi membri ai familiei regale, ducele de York a decis să vândă grajdul său de vânătoare…

New York 5 (Radar). La New York şi în alte oraşe ale Statelor Unite s-au comemorat zece ani de la dispariţia celebrului inventator Edison…

Strânse cu gesturi grăbite jurnalul. Pe unul din scaunele înalte, îmbrăcate în pluş de culoarea tabacului, se instalase

colonelul von Sundlo. Părea obosit şi figura bărbătească prinsese o culoare de plumb.

„Ce chestie şi cu ăsta! se miră barmanul. Îşi schimbă culoarea feţei mai des decât cravatele. Mai acum câteva ceasuri ziceai că-i pruncul Cadum, rose-bombon, vine, vine primăvara! Şi-acum parcă-i Lazăr ridicat din morţi…“

Mai reflectă că e prima oară, în peste zece zile de când, descinzând la Athénée Palace, von Sundlo renunţase la rezerva mesei izolate pe colţ, atacând un loc mai accesibil unei apropieri:

— Un whisky, te rog. Completă: dublu. Nu, nu soda. Doar gheaţă, mulţumesc.

Basile se conformă, cu aceleaşi gesturi precise şi elegante, mereu impenetrabil.

„Hm, whisky dublu, imediat după dejun. La al câtelea o fi ajungând pe stele răsărite?“

Se interesă amabil:

— Doriţi cumva să citiţi ziarele? Chiar acum a sosit Völkischer Beobachter.

Colonelul Sundlo dădu din mână:

— Sunt plictisit destul…

Completă în gând: „Panglicile sforăitoare ale lui Goebbels n-or să-mi alunge durerea. Saltimbancul!…“

Scoase un tub argintiu şi luă o pastilă pe care o sfărâmă între dinţi. Domnul Basile îi zvârli o privire scurtă:

„Cam slobod de gură, coane Fritz! Trebuie că te simţi tare! Al naibii de tare!“

— Plictisit? Toţi cei care ne vizitează sunt de acord că Bucureştiul este un oraş foarte vesel.

— Da, făcu celălalt fără convingere. Am auzit… Micul Paris. Poate că era amuzant. Înainte…

„Înainte de ce? se întrebă barmanul. De uniformele verzi-cenuşii?“

— Cred, spuse Sundlo vorbind mai mult pentru el, că am să plec spre meleaguri mai vesele. Poate la Istanbul…

„Ia te uită!“ exclamă mental Basile. „Încă unul care vrea să se distreze!“

În aceeaşi clipă, fu străfulgerat de o idee:

— Pentru că aţi avut bunăvoinţa să-mi vorbiţi, îmi permit o sugestie. Presupun că o companie agreabilă v-ar ajuta să învingeţi plictiseala…

În ochii neamţului se aprinse un licăr sarcastic:

— Îmi oferi o blondă plinuţă şi tarifată care-şi începe toate frazele cu „Oh! Dulcea mea comoară! *Sweetheart*!“ Doamne sfinte!

Şi îşi aminti de Dorothy, americanca pe care o cunoscuse înainte de război la San-Sebastian. Folosea mai multe exclamaţii decât cuvinte, rotunjindu-şi mereu guriţa, ca să pară mai mică. Avea un râs care-i ascundea dinţii. Se vedea doar o gaură neagră. Detesta genul acesta de râs, ca şi gingiile prea evidente, lăsând liberă doar o aţă de dantură.

Domnul Basile îşi permise un râs de circumstanţă.

— Nici nu poate fi vorba despre aşa ceva. Mă gândeam la o companie adecvată…

Colonelul Sundlo îşi ridică ochii fără curiozitate. Sorbi placid o gură de whisky. Barmanul urmă:

— O persoană distinsă, fină, din cea mai bună societate. După cum se spune, la cai şi la femei rasa contează.

Sundlo se interesă într-o doară:

— *How much*?

Discuţia i se părea absolut imbecilă, dar îl făcea să uite, de-ajuns şi pentru câteva clipe, durerea tenace, surdă, care-i ardea spatele.

Domnul Basile se arătă ofensat:

— Nu asemenea companie mi-aş fi permis să vă propun. Prestigiul casei noastre nu ne-o îngăduie.

„Prestigiu!“, ricană în gând colonelul von Sundlo, amintindu-şi de mica actriţă, cu graţii de coristă, care-şi exhibiţiona picioarele în bar acum câteva ore. Ca şi ieri, şi alaltăieri…

— Doamna la care m-am gândit se află deasupra oricăror probleme pecuniare. Doreşte, condiţionează chiar să suporte financiarmente o eventuală tovărăşie agreabilă pentru o perioadă de timp determinată, desigur.

— Înseamnă că are o sută de ani.

— Nu, domnule colonel. Doar… vacanţă…

Domnul Basile îi făcu semn directorului să se apropie:

— Aristică, om te-am făcut!

— Dă-i drumul!

— Ţi-am găsit pajul pentru zâna de la 29.

Stănescu îl privi încântat:

— Cum naiba ai izbutit? Cine-i?

— Sundlo! Colonelul neamţ.

— Cine?! Herr Recviem? Fantastic!

— De ce?

— N-aş fi zis că se pretează. Când îl vezi, zici că i-a murit toată familia pe muzică de Beethoven.

— Dragă Aristică, filosofia ta muzicală mă ruşinează. A-l socoti pe Beethoven funebru…

— Ba nu, glumeţ! De ce când moare vreun grangur îmi bagă la radio Haendel şi Bach, în loc s-o dea pe Sanie cu zurgălăi? Zi mai bine cum l-ai aiurit pe neamţ?

— N-am timp acum. În orice caz, comunică-i cucoanei că astă seară, la opt, Herr colonel baron Kurt von Sundlo se va prezenta în persoană, pentru a-i depune la picioare omagiile şi viteaza inimă ce palpită în spatele crucii de fier clasa I. Trăiască Wehrmachtul, Stănescule, şi al său caporal.

Directorul hotelului se uită speriat în jur. În acelaşi timp se simţea de-a dreptul uluit.

— Ai înnebunit, Vasile?

Sfetcu îşi cenzura cu stricteţe reacţiile, iar rarele crize de expansivitate le consuma doar în particular, departe de orice martor.

— Da! făcu barmanul şi-i întoarse spatele.

În barul pustiu, domnul Basile îşi îngădui un păhăruţ de cointreau. Nu bea niciodată în timpul serviciului şi, dacă vreunul din comanditarii hotelului l-ar fi surprins, ar fi fost concediat pe loc. Dar acum se simţea în siguranţă şi extrem de bine dispus. Faptele se înlănţuiau cum nu se poate mai bine.

* * *

Întâlnirile aveau totdeauna loc în acelaşi apartament modest dintr-un bloc de pe strada Filitti. O placă albă, emailată, fixată pe uşă sub vizor avertiza: Agenţie imobiliară – Ion Bogdan. Cui i-ar fi trecut prin minte să apeleze la serviciile acestui birou, s-ar fi simţit dezamăgit imediat ce i-ar fi trecut pragul.

„Asta a fost probabil şi scopul“, gândise de la bun început Marin Viforeanu, Viforeanu totuşi, indiferent de aprehensiunile barmanului de la Athénée Palace în privinţa autenticităţii numelui. „Pe tip îl interesează o acoperire, nu deverul. O întreprindere prosperă l-ar fi incomodat. Prea mulţi amploaiaţi de supravegheat, prea mulţi muşterii de trecut prin sită…“

Cele două încăperi erau colbuite modest, în limitele celui mai strict necesar mobilate. În prima odaie, o şuie secretară dactilografă, uscăţivă, şleampătă, cu un coş încăpăţânat în colţul gurii şi dungile de la ciorapi veşnic strâmbe, bătea la maşină cu două degete. Era fată bătrână, romanţioasă, cu inima toată un madrigal; şomajul sentimental n-o acrise, nu-i mutilase imaginile despre oameni, dragoste, primăvară. Rămăsese bună, naivă, bine dispusă, cu o uriaşă capacitate de entuziasm şi de a chicoti. Viaţa i se părea plină de amănunte vesele. Alături se afla biroul patronului. O masă rudimentară, două fotolii care cunoscuseră şi vremuri mai bune, un fichet probabil gol, cartoteci îngălbenite într-un dulap cu rafturile deschise. Telefonul care, în acest şi numai

acest interior, făcea impresia unui uriaş gândac negru, rânjindu-şi circular măselele, nu deranja pe nimeni.

„Pe nimeni şi niciodată, conchise Viforeanu ştergându-şi faţa transpirată. Mă întreb chiar dacă funcţionează sau e instalat doar pentru impresie.“

— Ce mai faceţi, domnu’ Viforeanu? se interesă zglobie domnişoara Marta. Afară e o zi adorabilă, nu găsiţi?

— Cum să nu, 38 de grade la umbră.

— Atât de mult? se minună secretara, trecându-şi degetele prin părul oxigenat.

Rochia roşie, cam strâmbă, la care croitoreasa nu făcuse economie de material, era transpirată la subsuori.

— În realitate, la noi e răcoare… De ce nu vă duceţi la ştrand?

— N-am timp, domnişoară.

— O, ce păcat! O baie aţi putea totuşi face. Bazinul Tirul e aici, la doi paşi.

— Da, făcu Viforeanu plictisit. E o idee…

— …care, trebuie să recunoaşteţi, nu v-a trecut prin minte. Nu-i extraordinar?

Şi începu să râdă arpegiat, extrem de încântată.

„De ce naiba o fi chiţăind, imbecila? Asta a avut noroc că nu s-a măritat. Te inspiră s-o strângi de gât chiar dacă nu te cheamă Sile Constantinescu. Deşi ăla prefera duşurile sulfurice.“

— Domnul Bogdan vă aşteaptă. Sper că n-aţi uitat.

— Până a fi dat ochii cu dumneavoastră, făcu Viforeanu sarcastic, o prezenţă care alungă orice preocupare. Se înclină cam teatral: Sluga dumneavoastră…

Domnişoara Marta roşi, iar genele prelungite cu rimel (dat în trei rânduri, la interval de cinci minute, şi înlăturat seara în cazne cu untdelemn de măsline încălzit) fluturară speriate în spatele ochelarilor.

— O, sunteţi prea gentil! Poftiţi, vă rog…

Îl introduse în biroul lui Bogdan şi se întoarse la maşina de scris. Obrajii îi ardeau înfierbântaţi.

„În fond, e un bărbat foarte bine şi simţitor. Sluga dumneavoastră… Adică, sunt al tău, dar, desigur, exprimat mai voalat, din cauza timidităţii. Al tău… Nu spui în vânt asemenea cuvinte…“

Bogdan îl aştepta ca de obicei, cu nelipsita ţigară Camel într-o mână, cafeaua în cealaltă şi un vraf de ziare azvârlite în dezordine pe podea. Putea să aibă în jur de treizeci şi cinci de ani şi, de câte ori îl întâlnea, Viforeanu îl considera cu oarecare pizmă. „Dacă aş fi avut mutra asta de îngeraş bucăliu, azi eram as în Intelligence Service.“

Conştient de propria-i înfăţişare, dubioasă, îngrijorătoare, mai ales de privirea care suliţa, Viforeanu încercase unele trucuri menite să-i îndulcească fizionomia. O mustaţă stufoasă, à la Clemenceau, sau ochelari de culoare închisă: izbutise însă un aspect de contrabandist, conspirator de tavernă şi, în cele din urmă, renunţase.

Bogdan, de la prima vedere, câştiga încrederea absolută şi simpatii, dezlega limbi, amorţea vigilenţe încercate, cu rutină în activitatea de informaţii. Bonom, rotunjor, blond cu păr moale, ondulat şi ochi albaştri uşor exoftalmici, „trebuie să fi fost un copil adorabil, frate bun cu Shirley Temple“, părea un pierde-vară drăguţ, consumând cu cumpătare venituri nu prea mari, dar sigure. Însă fără pretenţii, plaisirist decent care nu se frământă şi nu-şi face iluzii în legătură cu locul lui în lume, printre semeni, în viaţă, în univers. Mereu gata să râdă, ca şi toanta din încăperea alăturată, tot prostuţ, cu deosebirea că ipochimena era autentică, Bogdan se dovedea în realitate un adversar de care trebuia ţinut cont. Viforeanu nu se putea făli nici măcar faţă de el însuşi că l-ar fi intuit. Dimpotrivă, iniţial îi făcuse o impresie dintre cele mai jalnice, dar, prin antene pe cât de clandestine, pe atât de sigure în culisele Biroului 2, aflase că Bogdan are cotă, deloc neglijabilă, fiind printre vedete.

„Prost, Bogdan? O, ce gafă, bătrâne! Ce gafă! Ha! Ha! Ha! *Loin de là*! Aş zice ba dimpotrivă!“

— Ia loc, domnule Viforeanu. Ce mai faci?

Şi-i întinse o mână moale, cu gropiţe. Deşi bucăliu, pe cale de a deveni gras, Bogdan nu părea să sufere de căldură. Gulerul cămăşii era imaculat, cravata corect şi strâns înnodată.

Întrebarea, pur convenţională în gura lui Bogdan, căpăta accente de cuceritoare sinceritate. Îţi venea să crezi că, într-adevăr, îl interesează care mai e viaţa agentului, ce preocupări are şi cum stă cu digestia.

Viforeanu rânji:

— *Fine*, după cum spun fabricanţii yankei de lame de ras.

Făcea aluzie la Göring care, informat de Abwehr asupra uriaşului potenţial de război al industriei Statelor Unite, izbucnise în râs: „Aveţi halucinaţii! Americanii nu sunt în stare să fabrice altceva în afară de lame de ras!“

Bogdan surâse visător:

— E ciudat că acum, mai mult ca oricând, expresiile englezeşti sunt de mare circulaţie. Simpatia reală a opiniei publice cucereşte diferite şi neaşteptate forme de manifestare. Ce e nou, domnule Viforeanu?

Agentul ridică din umeri:

— Cu riscul de a vă deziluziona, nimic.

Bogdan râse săpun Bebe Cadum, într-un costum tăiat la Oprescu.

— Nu mă deziluzionez uşor. De altfel, am convingerea că misiunea pe care ţi-am încredinţat-o nu e peste puterile dumitale. Deci, toate motivele să fim veseli şi optimişti.

— Vă mulţumesc, se înclină uşor Viforeanu. N-am pus problema efortului.

— Asta-i foarte frumos. Cunoşti principiile mele, mă rog… ale noastre. Suntem împotriva serviciilor obligate, nu silim pe nimeni să lucreze pentru noi, împotriva voinţei sau a convingerilor sale.

— Şi totuşi, rânji Viforeanu, şantajul, constrângerea au dat rezultate frumuşele în munca de informaţii.

— Discutabile, dragă domnule Viforeanu, discutabile. Nu iubim surogatele, această invenţie prusacă nefastă. În industria alimentară sunt nedigerabile, în materie de sinceritate, fatale. Iar ceea ce pretind unui agent este onestitatea absolută faţă de serviciul pentru care lucrează.

Vorbise cu o însufleţire naivă, excluzând ideea de mistificare. Părea să creadă cu toată fiinţa lui în frazele balon emise.

Viforeanu se mulţumi să-şi plece privirea în care sclipeau licăriri sarcastice:

„Cu alţii, puişor! Onestitate absolută! Cum rămâne cu agenţii dubli şi tripli cu care aţi împăducheat Europa slobodă şi ocupată? Nu înţeleg însă ce urmăreşti! De ce dracu’ vrei să te consider cretin?“

— Mda, făcu, sunt principii care vă onorează.

Bogdan zâmbi cuceritor:

— Asta nu înseamnă că facem abstracţie de faptul că nu toţi… omologii noştri joacă la fel de fair-play. Dar să abandonăm consideraţiunile de ordin general! Ce-i cu amicul Sundlo?

— Ermetic ca în prima zi, impenetrabil şi mut. Nu se lasă abordat, acroşat, totuşi răspunde sec şi steril, nu se întâlneşte cu nimeni, nu dă şi nu primeşte telefoane.

— Ieşit din comun, aprecie Bogdan. Îţi vine să crezi în „starea civilă“ declarată: ofiţer al Wehrmachtului, turist aflat în convalescenţă. Hm! Convalescenţă într-un Bucureşti torid… De ce n-a ales altceva? Elveţia sau…

Viforeanu îl întrerupse zâmbind:

— O fi având alergie la Schweitzer şi vaci Zimmenthal.

Celălalt îl privi amuzat:

— Da, e o ipoteză. Oricum, ce-mi relatezi e cu totul singular. Care e totuşi programul lui? Itinerarul lui de o zi?

— Cu totul nevinovat şi monoton. Ia micul dejun în cameră. Coboară în jur de 12 în bar. Prânzul îl ia la Cina. Se întoarce la hotel. Urmează siesta. Din nou vizitează barul. Seara nu mănâncă. Face o scurtă plimbare pe Calea

Victoriei, cu aerul că nu vede nimic. Mişcare deci, şi nu divertisment. La ceasurile zece închide lumina.

— Foarte bizar! Ştii, domnule Viforeanu, există două modalităţi de a stârni curiozitatea semenilor: prima, ducând o existenţă excentrică, a doua, printr-o excesivă platitudine, neatrăgând cu absolut nimic atenţia. În orice caz, vom continua supravegherea. Ce crezi? O femeie ar izbuti să străpungă această armură de austeritate? Crezi că ar avea vreo şansă să se infiltreze în intimitatea lui?

Viforeanu dădu hotărât din cap:

— Niciuna.

— Când mai treceţi pe la noi, domnule Viforeanu?

Pieptul sărac al secretarei sălta, acuzând o respiraţie precipitată.

— Curând, domnişoară. Nimeni nu rezistă tentaţiei de a vă întâlni cât mai des.

„Trebuie neapărat s-o grăbesc pe Dida să-mi isprăvească rochiţa de organdi! Are maniere de lord! E o plăcere să ai de-a face cu gentlemeni adevăraţi…“

Viforeanu coborî sprinten treptele:

„Se pare că am stârnit o pasiune. Hm… Nu-i o plăcere să ai de-a face cu cretini…“

* * *

În cursul după-amiezii Elvira Manu primi un penar de cristal cu trei orhidee superbe împreună cu cartea de vizită a colonelului Kurt von Sundlo. Desfăcând panglica lilas cu chenar de liţă aurită, spre a păstra învoite aripile de tafta, trase cu plăcută surpriză câteva concluzii imediate.

„Teutonul are *l’usage du monde*. N-a încercat să mă epateze cu un buchet uriaş, mitocănesc în debut de relaţii, a preferat o atenţie discretă şi de bun gust.“

La fel de agreabilă o impresionă cartea de vizită sobră, cuprinzând doar două cuvinte: Kurt von Sundlo. I se păreau ridicole cărţile de vizită, destinate relaţiilor neoficiale, cu înşiruire îngâmfată de titluri, calităţi, funcţii actuale şi decedate.

„Modestie de casă bună sau, dimpotrivă, exces de vanitate, de cochetărie orgolioasă, camuflată sub o studiată indiferenţă faţă de deşertăciunile omeneşti? Vom vedea în curând.“ Oricum, după cum îşi anunţa intrarea în arenă, acest von Sundlo se promitea un tip interesant, aventura se anunţa captivantă.

Prima impresie: un om care a suferit mult. O suferinţă care-i încrustase obrazul distins, care-i voala privirea din când în când, îndepărtând-o. Şi-atunci, încercai strania senzaţie de dizolvare; intuiai că, pentru câteva clipe, nu mai existai pentru von Sundlo, că acesta se simţea cu desăvârşire singur.

— Bănuiesc, începu Elvira Manu zâmbind cu naturaleţe, că propunerea mea v-a surprins.

— Trăim evenimente excepţionale, când nu te mai surprinde nimic. În vremuri normale, desigur, m-aş fi simţit şocat. Avansurile din partea unei femei de anume clasă şi calitate nu intră, nu intrau în obişnuit.

Vorbea o franceză fluentă, şlefuită după toate aparenţele la ea acasă, accentul era parizian. Adăugă visător:

— Nu vă ascund că această cunoştinţă îmi face o adevărată plăcere. V-am remarcat de cum aţi sosit la hotel…

— Printre atâtea frumuseţi? surâse Elvira Manu. E mai mult decât un omagiu.

Von Sundlo o învălui cu privirea. Era limpede că pe această femeie o caracteriza în primul rând distincţia. Totul era elegant, subtil, special, rezultatul fin cizelat al mai multor generaţii de avuţie şi educaţie atentă: osatura, ţinuta nobilă a gâtului, uşoara aroganţă din privire, fardul aproape insesizabil, rochia neagră de voile.

— Da, făcu von Sundlo, semănaţi… semănaţi foarte bine cu cineva… Îşi alungă gândul cu un gest brusc: M-aş simţi fericit dacă aş corespunde pretenţiilor dumneavoastră.

— Nu ne rămâne decât să încercăm.

— Mi-e teamă că aveţi nevoie de un partener mai tânăr, mai vesel şi mai… rezistent. Am fost rănit, pe frontul de est, la coloană. Acum mă aflu în convalescenţă.

Figura i se crispă uşor. În mod evident, simţeai că-i repugnă să vorbească despre suferinţele lui ca şi cum acestea l-ar fi umilit, amputându-i din atributele masculine: forţă, vigoare, trup şi nervi de bronz, cutezanţă, atât de des condiţionată de o formă fizică excelentă.

Elvira Manu zâmbi fermecător:

— Nu vă inventaţi probleme, arătaţi foarte bine şi, în orice caz, nu preconizam pentru vacanţa mea ascensiuni pe Mont Blanc, campionate de dans sau cricket. Mi-aţi pomenit adineauri de avansuri venite din partea unei femei. Nu ştiu dacă vi s-a explicat desluşit: nu urmăresc aventuri de anume gen, ci o camaraderie veselă de două săptămâni.

Sundlo roşi violent şi Elvira Manu îşi dădu seama că a gafat. Neamţul îşi închipuia probabil că precizarea avea drept scop menajarea unor presupuse insuficienţe de ordin viril.

— Mi s-a explicat, articulă cu gâtul uscat. Ca şi faptul că sunteţi dispusă să suportaţi cheltuielile acestei escapade. Cel puţin sub cel de al doilea aspect, vă asigur că nu e cazul să vă faceţi probleme.

Una dintre principalele seducţii ale Elvirei Manu erau gesturile spontane care surprindeau plăcut, ţinând seama de atitudinea rezervată obişnuită. Întinse mâna peste măsuţă şi-i prinse braţul cu căldură:

— Să încercăm să fim buni prieteni, să ne simţim bine împreună. Şi între buni prieteni nu există susceptibilităţi. Se întâmplă ca oamenii să interpreteze eronat unele cuvinte neîndemânatice, acordându-le sensuri străine şi, de obicei, exagerate.

— Nu cred, mormăi colonelul, că dumneavoastră aţi fost vreodată neîndemânatică. E adevărat, sunt, am devenit susceptibil… M-am schimbat foarte mult.

— Toţi ne-am schimbat. Vin cu o propunere constructivă: să redevenim, pentru două săptămâni, ceea ce am fost fiecare înainte… Când ne mai făcea plăcere să ne uităm în oglindă cu lupa. Pe dinafară şi pe dinăuntru.

— Ca într-un roman, râse cu tristeţe von Sundlo. Dăm înapoi paginile, sărindu-le pe cele urâte, detestate. Ce simplu ar fi!

— De ce n-am încerca? În fond, din motive diferite, ne-am oferit amândoi o vacanţă. Să profităm de ea. Să retrăim ca stare de spirit bătăile cu flori de la Nisa, tangourile lui Tino Rossi, aşa cum le-am dansat în Parisul liber, în Parisul care aparţinea francezilor şi nu…

Se întrerupse brusc şi von Sundlo zâmbi:

— Sper că nu vom face caz de convingerile politice. De altfel, *en passant* fie spus, nu cred că există un singur om civilizat care să se fi bucurat de îngenuncherea Parisului.

Elvira Manu îi surâse recunoscătoare.

— Mă bucur că gândiţi aşa.

— Parisul anilor ’37…, emise visător von Sundlo. Expoziţia universală…, Tino Rossi, Maurice Chevalier, Mistinguette, Charles Boyer… Atunci am făcut cunoştinţă cu mititeii, cu tradiţionalele dumneavoastră sarmale. La restaurantul pavilionului românesc. Cânta un mare violonist…

— Grigoraş Dinicu, zâmbi Elvira Manu. Sunteţi prima oară în România?

— Da.

— Nici aici nu se plictisea lumea… Mai am două propuneri, domnule von Sundlo.

Neamţul dădu din cap zâmbind în sinea lui.

„Fireşte, când a preconizat escapada asta, şi-a făcut planul cu de-amănuntul. Are totul în minte.“

Elvira Manu urmă cu acelaşi glas cald:

— De vreme ce am decis o întoarcere la frumoasele zile din Aranjuez…

Von Sundlo constată cu un surâs trist:

— Dictonul consacrat exclude o asemenea posibilitate.

— Vă rog, nu mă dezarmaţi. Şi-apoi, toată lumea e sceptică. Hai să fim originali şi, în consecinţă, plini de optimism! Consemnul şi motto-ul vacanţei va fi frumosul şi veselia. Nici un fel de amintiri triste, nu evocări, nu mărturisiri, nu indiscreţii. Nu vreau să ştiu cine sunteţi, dacă aveţi familie, obligaţii, cont în bancă sau convingeri politice, vicii, cazier, preocupări majore sau minore.

— Bănuiesc că pretindeţi aceeaşi conduită discretă din partea mea.

Elvira Manu îl privi grav. Ochii îi străluceau, gemeni solitarilor care-i sclipeau în urechi.

— Da. Şi de-aici decurge cea de a doua propunere. De fapt, o dorinţă şi, iertaţi-mi termenul categoric, o condiţie: nu vom încerca în aceste două săptămâni să facem investigaţii, să descoperim ceea ce fiecare din noi ţine să rămână taină.

Deschise poşeta şi consultă o agendă:

— Suntem luni, 20 iulie. Ne vom despărţi în seara zilei de 4 august, cu promisiunea fermă că nu vom încerca niciodată după aceea să ne căutăm unul pe celălalt.

— *D’accord!*

În bar, muzica din restaurant răzbătea voalat.

„Ne-am întâlnit la Capri într-o seară…“

— Dă-mi un pahar cu whisky, spuse directorul Stănescu.

Domnul Basile i-l întinse, apoi se rezemă în coate.

— Cum merg treburile la apartamentul 29?

— Nu obişnuiesc să mă uit pe gaura cheii.

— Când clienţii lipsesc din odaie. Ştiu.

Directorul hotelului râse.

— Cred că e în regulă. Sunt împreună de două ceasuri şi au comandat cina şi trei sticle Thein Extra la cameră.

— Aha! Ştiu că se grăbesc! Neamţu-i pesemne la motorizate.

— De, nici de-a noastră n-aş zice că umblă cu cotiga.

Barmanul se răsuci spre un bărbat voinic, cu mustaţă englezească, îmbrăcat în smoking.

— Da, domnule Radulian… Un Martell…

De pe chipul sobru al lui Basile se alungase orice urmă de zâmbet. Peste câteva clipe, satisfacţia care-i însufleţise privirea se dizolvă şi ea.

* * *

Don Octavio de Villar îşi privi ceasul brăţară. Un Omega de aur pe care-l primise la cincisprezece ani de la bunică-sa; sentimentala, plângăreaţa şi mult evlavioasa dona Anna de Villar.

„Peste circa douăzeci de minute aterizăm la Londra…“

Privirile tânărului alunecară maşinal asupra celor circa treizeci de pasageri cu care se îmbarcase la Cadiz. Le înregistrase prezenţa, încă din sala de aşteptare a aeroportului, cu ochi de profesionist. În cea mai mare parte, oameni de afaceri din ţări neutre, mai existau două femei tinere care puteau fi orice – aventuriere, actriţe sau progenituri regale de peste ocean, cu blazoane rentabile: oţel, telefoane, conserve, cremă de ghete. Atrăgeau atenţia trei bărbaţi în jur de patruzeci şi cincizeci de ani, despre care de Villar ar fi putut paria că erau „evadaţi“ din Europa ocupată de nemţi. Aveau atitudini crispate, iar în priviri expresia aceea inconfundabilă, pe care Octavio, băieţel pe atunci de şapte-opt ani, mânat cu sila la vânătoare de teribilul său bunic Don Gonzales, o citea sfâşiat de milă în ochii pradei încolţite.

În albumul de familie – catifea verde cu intarsii de fildeş şi argint – care supravieţuia şi astăzi într-unul din saloanele castelului nobililor de Villar, ridicat în inima munţilor Sierra,

se afla fotografia lui în costumaş de călătorie din catifea neagră, cu o cămăşuţă înnecată de dantele. Mâna fragilă de copil se sprijină nesigură, cu silă parcă, pe flinta cu pat de argint, comandă specială, cadoul bunicului de Crăciun. Copilul nu se arătase prea entuziasmat, iar Don Gonzales, descumpănit cumva, se adresase dezamăgit fiului său, Don Alessandro:

— Mi-e teamă, fiule, că în vinele mititelului curge mai mult cerneală neguţătorească decât sângele preţios al de Villarilor!

Don Alessandro îşi muşcase mustaţa neagră, în timp ce o strâmbătură îi deplasase spre ureche o jumătate din obrazul extrem de mobil şi care-i trăda natura nervoasă.

Aluziile la familia soţiei pe care o iubea şi azi, Dona Conception, vlăstarul şi bogata moştenitoare a armatorilor Azara, îi ofensau simţul de echitate prin injusteţe, constituiau o uzurpare brutală a dragostei lui.

— Se pare, scumpe părinte, răspunsese iritat, că datorită dibăciei acelor degete murdare de cerneală, sângele nobililor de Villar continuă să clocotească, pârâu nesecat, între zidurile străbune. Şi mai cer îngăduinţa domniei tale să observ că şi sângele, ca şi cerneala, tot albastre sunt.

Într-adevăr, aurul Azara, revărsat din belşug în albiile secate de nepricepere, fantezii şi imbecilitate seculare, pompase vlagă şi strălucire nouă Villarilor, pe cale de a se scufunda în existenţa de jalnică sărăcie a legiunilor de nobili scăpătaţi.

Pe malurile Guadalquivirului, corăbiile Azara, acum vapoare şi ambarcaţiuni moderne, se înşirau catarg lângă catarg, colier, mândrie nu doar a neamului de armatori, ci a întregii Sevilii. Se înghesuiau acolo, ca sardinele, vase de pretutindeni: din ambele Indii, din Anglia, Grecia, din Sicilia, de la Capul Bunei Speranţe.

Bătrânul nu se lăsase, constatând sarcastic:

— Fiule, ai uitat pesemne deviza marelui străbun, cruciatul Don Juan Alvara de Villar: „prefer un pur sânge pe

care am azvârlit o piele de viţel unui catâr încărcat cu desagi de aur“

Octavio de Villar se uită din nou la ceas. Încă zece minute. Slavă Domnului, scăpa de ochii aţintiţi ai doamnei de alături! O femeie de o corpolenţă indecentă, încărcată de aur – numărul brăţărilor şi al lanţurilor îl egala pe cel al colacilor de grăsime – şi care-i îndreptase de-a lungul întregului traseu priviri lacome, de o maternitate obscenă; privirea nudă, caracteristică femeilor ajunse la o anumită vârstă, în al căror piept opulent inima se zbuciuma intonând romanţe sincopate.

De Villar nu mai văzuse Anglia de patru ani. „Patru ani azi“, îşi zise Octavio, „fac cât un secol din alt ev…“ Dumnezeu lepădase stiloul în mâna unui dement care se distra mâzgălind şi strâmbând harta lumii după criterii paranoice…

Evident, înfruntări cumplite existaseră dintotdeauna, istoria Europei nu cunoscuse, cât ar pătrunde ochiul cercetătorului de departe în trecut, nici măcar zece ani de linişte deplină, zece ani în care să nu se fi tras un singur glonţ, iar oamenii să nu se spintece cu nemilă… Desigur, războaiele purtate de Hannibal, sau Filip, sau Napoleon nu fuseseră mai blânde, mai puţin sângeroase. Diferea doar tehnica de decimare în care nemţii atinseseră acum culmile performanţei.

„Iată încă o consecinţă a progresului“, surâse amar de Villar, reflectând că în nici un alt domeniu, pe nici o altă felie de viaţă, oamenii nu se dovediseră mai inventivi decât în aceea de a născoci mijloace de torturare şi înlăturare crudă a semenilor lor.

Oamenii suferiseră totdeauna la fel în momentele absolute, căci sclavul caucazian, egiptean ori gal, trăgând la carul roman, n-avea termenul de comparaţie al lagărelor naziste, ignora fantezia perversă a caznelor Gestapoului. „Doar că individul“, filosofă modest de Villar, „îşi trăieşte epoca, «*il s’enfiche éperdument*» de crimele ori suferinţele

străbunilor, simple poze în manualele de istorie, examene inutile la sfârşit de an. Ce-mi pasă mie de consecinţele războaielor punice sau de ale căderii Constantinopolului…?“

Un membru al echipajului, cu fizionomie anonimă şi al cărui accent te împiedica să-i identifici naţionalitatea, anunţă aterizarea, rugând călătorii să-şi prindă centurile de siguranţă.

Octavio de Villar se uită instinctiv pe hublou. Camuflajul îneca Londra într-un ocean de întuneric.

Ora unu şi zece. Peste câteva ceasuri era convocat la Cartierul general al Serviciului de informaţii.

Avionul zvâcnea şi azvârlea pasagerii, sugerându-i lui de Villar spinarea nervoasă, zbuciumată a unei reptile.

„În sfârşit, şi-au adus aminte de mine…“ Aşteptase clipa aceasta încă din ’38, când Hitler, realizând Anschluss-ul, începuse să-şi concretizeze intenţiile, până atunci doar prefigurate, de dominaţie totală a Europei. Urmaseră Etiopia, Cehoslovacia…

După ocuparea Poloniei, Octavio de Villar îşi pierduse atât răbdarea cât şi nădejdea că ar putea fi folositor. „Prea mic, prea neînsemnat…“

Maiorul Edgar Donovan din Serviciul de coordonare a securităţii britanice – BSC – îl invită să ia loc cu un gest scurt. Se interesă convenţional, „cum aţi călătorit?“, ascultând distrat răspunsul. Avea darul catalogărilor fulgerătoare şi acorda un credit primejdios, socoteau superiorii, intuiţiei, înnăscutei şi rutinatei sale cunoaşteri a naturii umane.

„Trag mai multe concluzii utile dintr-o singură întâlnire cu persoana care mă interesează, decât lecturând cinci pagini, bătute strâns, de fişă biografică.“

Pe a lui de Villar o avea la îndemână. O studiase cu oarecare scepticism, imediat ce primise dispoziţia de la „Micul Bill“ să-l contacteze pe tânăr. Avea o neîncredere

organică, indiferent de eforturile de cenzurare, de forţare a propriei obiectivităţi, în seriozitatea latinilor. Pentru foarte saxonul Donovan, descendent al unei familii de jurişti puritani, minte organizată, disciplinată de riguroase studii ştiinţifice, italienii şi spaniolii se confundau cu câteva imagini de ordin plastic şi acustic: ghitare, castaniete, evantaie şi gondole. Capul de afiş îl ţineau fustele. Mai ales cu volane.

„Ai o imaginaţie prea virtuoasă, bătrâne“, îi reproşa «Micul Bill» sau «Bill cel sălbatic», superiorul şi prietenul lui. „Acesta-i şi motivul pentru care dispreţul tău pentru ginta latină ia culori stridente, de carnaval…“

— Eu nu dispreţuiesc pe nimeni.

— Nu, râsese Micul Bill, dar mulţumeşti în fiecare zi Dumnezeului tău că nu te-ai născut înlauntrul cizmei şi că buna ta mamă nu cunoaşte Tarantella, dacă ştie vreun dans în general…

Maiorul Donovan rememoră datele mai importante ale tânărului.

…descendenţă nobilă, cu pergamente şi blazon încă de pe vremea Isabellei de Castilia. Mama – exponentă a unei vechi, puternice şi foarte bogate familii de burghezi. Octavio s-a născut în castelul strămoşesc de la Sevilla. Din 1934 până în ’38, urmează la Oxford cursurile profesorului William Scott de la catedra de orientalistică…

Hm! Orientalistică… Tipic pentru un tânăr cu bani, care-şi înnobilează mintea cu cunoştinţe nefolositoare, de pe urma cărora nu va câştiga nici măcar o singură liră. Cunoştinţe cu circulaţie în lumea saloanelor, unde se apreciază conversaţia subţire, acrobaţiile spirituale – rentabilitate zero! – campionii replicilor spontane. Conversaţia, arta regină a secolului al XVIII-lea, când oamenii, păpuşi pudrate, înnecaţi în dantele, existau în pas de menuet. În pas de menuet trăiau, făceau copii şi datorii, apoi mureau. Cu demnitate! Gesturile erau graţioase,

cuvintele, indiferent de natura lor – declaraţie de dragoste sau epitaf –, patetice.

Înainte de război, Donovan făcuse o călătorie în Spania. Într-un cimitir din Burgos îi atrăsese atenţia un monument care impresiona prin grandoare. O construcţie mamut, din piatră, reprezentând un bărbat în mărime naturală cu armură şi spada ridicată ameninţător, spre cer. Expresia de aroganţă, de penibilă trufie, atingând paroxismul, izbutea să depăşească ridicolul, căpătând prin scandal măreţie. Inscripţia era pe măsura personajului: „Aici aşteaptă cel mai nobil cavaler, contele Gonzalo de Ulloa, ca Dumnezeu să-l răzbune în ucigaşul său“

În vreme ce de Villar îşi continua relatarea privind călătoria – nara agreabil, vioi, puncta cu humor şi observaţii fine, sugerând în puţine cuvinte un clişeu şi un personaj – Donovan încerca să ghicească ce oare o fi determinat Intelligence Service-ul să-l racoleze pe tânărul spaniol încă de pe băncile universităţii? În privinţa aceasta, referinţele fişei erau neconcludente, inventar de adjective elogioase – „inteligent, întreprinzător, cultură îngrijită, onestitate neîndoielnică, vie simpatie pentru tot ce poartă marca made in England: popor, istorie, mod de viaţă, mentalitate, garderobă. Se îmbracă la Worth…“

Amănuntul, subliniat într-o fişă a unui serviciu de informaţii, i se păru de o frivolitate inadmisibilă.

Mda, conchise mental maiorul Donovan. Din tot dosarul, faptul că fusese recomandat Intelligence Service-ului de către Dan Ronald, prieten şi coleg de studii cu de Villar, agent valoros care acţiona azi în Japonia, i se părea cel mai interesant. Dan Ronald îşi dăduse măsura valorii dovedind acea intuiţie specială fără de care un lucrător al serviciilor de informaţii rămâne un simplu executant, având şanse minime de supravieţuire, odată lansat în arena inamicului. Încă din 1930, Ronald atrăsese atenţia Intelligence Service-ului asupra activităţii primejdioase duse de profesorul de

desen Otto Abetz şi asupra asociaţiei profasciste înfiinţată la Bruxelles de acesta, „Jeune Europe“.

Donovan netezi cu o mână hotărâtă mapa de piele care se afla dinaintea lui. Gestul era grăitor. „La urma urmei, Bill ştie ce face.“ Bănuia însă că hotărârea acestuia de a-i încredinţa tânărului de Villar o misiune importantă fusese influenţată de Dan Ronald cu care se întâlnise acum o lună la Nisa

Surprinse privirea spaniolului şi se simţi la neîndemână. Avu sentimentul neplăcut că îi ghicise aprehensiunile. „Ştiu că nu aveţi încredere în mine, domnule, dar se pare că nu aveţi încotro…“

Donovan întrebă brusc:

— Cu ce vă ocupaţi în momentul de faţă?

Un zâmbet fermecător inundă chipul plăcut al tânărului. Donovan trebui să conceadă că se prezenta într-adevăr bine. Un trup cu muşchi fermi, ţinută, maniere şi limbă desăvârşite; dacă nu l-ar fi trădat pielea oacheşă, l-ai fi putut lua drept un englez din înalta societate.

— Oficial, cu nimic.

— Şi… neoficial?

Octavio de Villar râse:

— Aştept propuneri.

— Cine ar avea prioritate? Primul ofertant sau cel care oferă mai mult?

— Dumneavoastră cum aţi proceda?

— Acesta nu-i un răspuns.

— E pe măsura întrebării. Fac eforturi să nu mă simt jignit.

Donovan râse scurt:

— Procedezi înţelept. Reacţiile de fecioară ultragiată nu trebuie să facă parte din instrumentarul de lucru al unui agent de informaţii. În general, aş zice, nu sunt recomandabile reacţiile, cu excepţia celor care-i salvează capul.

— Dacă vă interesează viteza cu care pot mânui un revolver…

— Asta trebuie să vă intereseze pe dumneavoastră. Şi totuşi, domnule de Villar…, ce aţi făcut în aceşti patru ani de când aţi părăsit Anglia? Trebuie să vă fi ocupat cu ceva.

— Timp de un an şi jumătate am funcţionat în specialitatea mea ca profesor la Universitatea din Madrid. Mi-am dat seama însă că munca aceasta nu e de mine. O pasiune neaşteptată m-a îndreptat spre arheologie. Nu vreau să vă plictisesc cu amănunte de specialitate, dar, studiind şi făcând cercetări, am ajuns la concluzia că monumentele antice sunt departe de a-şi fi dezvăluit în întregime enigmele. Am făcut două călătorii mari în Mexic şi Peru, iar izbucnirea războiului a împiedicat-o pe cea de-a treia, planificată în Orient…

— Interesant, foarte interesant, făcu Donovan cu o indiferenţă atât de evidentă, încât lui Villar îi veni să râdă. Deocamdată, însă, presupun că nu vă puteţi relua activitatea. Date fiind personalitatea şi ataşamentul pe care l-aţi dovedit faţă de Marea Britanie, ne-am gândit să apelăm la serviciile dumneavoastră. Cândva, aţi fost de acord să ni le oferiţi…

De Villar răspunse repede:

— Atitudinea mea nu s-a schimbat. Aşteptam doar să vă amintiţi de mine.

— Ei bine, făcu Donovan, se pare că a sosit momentul.

„Se pare“, gândi automat de Villar. „Adică nu eşti convins…“

Nu, maiorul Donovan nu era deloc convins. Era, în schimb, convins Bill cel mic, canadianul liniştit.

Uite un tip, reflecta adeseori Donovan, de altfel fără invidie, căci se simţea excelent cu el însuşi şi, dacă ar fi fost să mai trăiască o dată, tot Edgar Donovan ar fi vrut să se numească, un tip care s-a născut cu o lingură de argint în gură. Viaţa canadianului William Stephenson fusese un şir ameţitor de succese, succese răsunătoare, care

propulsează individul la distanţe de ani lumină deasupra semenilor săi, imaginaţia acestora, necesitatea de a admira, de a-şi născoci idoli, setea de senzaţie zeificându-l.

Fericiţii care ajung legende ocupă firesc copertele magazinelor şi almanahurilor, pătrund în căminele cele mai umile, mobilează în culori de Hollywood – oare raiul e vopsit altfel? – visele, creează pentru epocă idealul de individ şi de izbândă.

Inteligent, fermecător, prosper om de afaceri, inventator talentat, pilot îndrăzneţ, sportiv de performanţă, fericit în căsnicia cu fiica unui bogat exportator de tutun, el însuşi miliardar, Bill cel sălbatic, urmându-şi un destin generos, dar dând glas şi unui neastâmpăr congenital care-i solicita energia în domeniile cele mai variate, ajunsese la patruzeci şi şase de ani un campion al războiului de culise, creierul care coordona şi dirija serviciul de informaţii şi „operaţii speciale“ al Angliei şi celor două Americi.

Ceea ce-l tulbura oarecum pe Donovan era constanţa acestui destin. Juristul puritan din Sussex considera că nu există soartă monotonă şi că, raportat la ins, clasă socială, veleităţi, condiţiile în care evoluează, deci păstrând proporţiile, graficul de viaţă al omului este accidentat, evenimentele nu sunt egale. Şi orice existenţă, cât de meschină, are evenimente, nu lipsesc gesturile actoriceşti ale destinului. Dar acestea nu seamănă niciodată între ele.

— Domnule de Villar, spuse maiorul clipind mărunt din pleoapele fără gene, ca totdeauna când îşi alegea cuvintele… Aţi auzit probabil de armele secrete ale lui Hitler.

Tânărul spaniol încuviinţă:

— Au devenit de mult secretul lui Polichinelle. Nu-i oare unul din bluff-urile lui Goebbels?

— Din nefericire, nu. Mai degrabă noi am încercat să acreditǎm ideea unei bufonade, pentru a nu stârni panică în rândurile armatei şi ale populaţiei, tradiţional fascinate de tehnica germană. Iar propaganda nazistă ameninţă zilnic

lumea cu aceste arme infailibile care, odată scoase pe „piaţă“, vor trâmbiţa sfârşitul războiului, recte victoria indiscutabilă a celui de-al III-lea Reich, în câteva ceasuri. Pentru a realiza şocul, orice discurs pe temă, că-i aparţine lui Hitler sau Goebbels, orice emisiune radio a penibilului lord Haw-Haw continuă cu aprecieri false şi funebre asupra capacităţii industriei de război britanice şi americane.

Octavio de Villar îl asculta cu atenţie încordată. „Bun, toate acestea le cunoaştem… De la posturile de radio aliate, din presă. Dar ce naiba pot face eu în istoria asta? N-am nici un fel de cunoştinţe tehnice, abia fac deosebirea între un Messerschmidt şi o barză…“

Întâlni privirea englezului care schiţă un zâmbet strâns, fără dinţi.

— Probabil că întrebaţi în ce măsură ne-aţi putea fi util…

— Nu vă înşelaţi deloc.

— Este necesar – necesitate vitală – să forţăm porţile acestui mister. Scopul nu este uşor de atins, dar ne place să credem când ne gândim la inamic, nu şi la noi, că nimic nu este inexpugnabil. Pentru a smulge vălul secretului, luptăm pe mai multe planuri. Dumneavoastră, dacă sunteţi de acord, veţi fi încă un pion al acestei tentative care trebuie să se finalizeze, repet – obligatoriu – într-un succes.

De Villar, uşor îmbujorat de emoţie, se înclină:

— Ce trebuie să fac?

Sigur de efect, Donovan emise sec:

— Să vă insinuaţi în anturajul amiralului Canaris.

Tânărul de Villar, uitând câteva clipe canoanele educaţiei străbune, iar apoi saxone, care interzic manifestările emotive evidente, rămase cu gura căscată şi o scăpă:

— Canaris! Doamne sfinte! De ce nu Isus Christos?

Donovan râse încetişor:

— Am pronunţat cuvântul anturaj.

— Scuzaţi-mă, nu-i acelaşi lucru? Îl vedeţi pe bătrânul Wilhelm, jucând popice într-o berărie pe Unter den Linden, unde eventual l-aş putea acroşa?

— Nu, făcu maiorul. Nu-l văd deloc. N-aţi avut răbdare să mă ascultaţi până la capăt. Misiunea dumneavoastră comportă mai multe etape. Prima constă în apropierea de colonelul Kurt von Sundlo.

— Cine-i distinsul personaj?

— Cel mai apropiat consilier al amiralului Canaris, după colonelul Erwin Lahousen – şeful secţiei a II-a din Abwehr. În ceea ce-l priveşte pe Sundlo, acesta conduce serviciul special pentru securitatea armelor secrete.

De Villar se foi în fotoliul îmbrăcat în piele cenuşie, căutând o poziţie comodă, se lăsă pe spate picior peste picior şi arboră zâmbetul prinţului de Paris: sprânceana stângă şi colţul gurii ridicate spre stânga.

— Ce club frecventează acest demn urmaş al nibelungilor?

Donovan răspunse pe acelaşi ton.

— Vă interesează cel din Berlin sau… Bucureşti?

— Bucureşti?!

— Da. Acolo îşi petrece convalescenţa. A fost rănit pe Frontul de est, unde asista la nişte experienţe.

De Villar se aplecă deasupra biroului.

— Abandonând gluma, domnule maior, cum vă închipuiţi că aş putea aborda un personaj atât de important în ierarhia nazistă?

Donovan râse uscat, neascunzându-şi scepticismul:

— Nu *eu* îmi închipui.

— Da, mulţumesc.

— Presupun că, în încredinţarea acestei misiuni, dincolo de calităţile evidente de care dispuneţi, a cântărit greu faptul că aparţineţi aceleiaşi lumi cu baronul von Sundlo. Nu trebuie eu să v-o spun că, între exponenţii familiilor patriciene ale Europei există o solidaritate de tip special, sunt legaţi de fire invizibile, iar spiritul de clan, de apartenenţă la o clasă privilegiată şi intangibilă, funcţionează ferm şi fără greş.

De Villar ricană uşor:

— Nu-l cunosc pe baron, dar, scuzaţi-mă, nu cred că-mi va oferi cheia de la poarta secretelor pentru că, acum o mie de ani, viteazul teuton Hans von Sundlo s-a păruit cu mândrul marchiz de Villar. Oricum, eu îmi voi da silinţa.

— Este tot ceea ce pretindem de la dumneavoastră. Am încercat doar să vă demonstrez că, ţinând seama de poziţia socială a amândurora, contactul este facilitat. Mai este un factor de care trebuie să ţineţi seama, dat fiind că vă avantajează.

De Villar îl cercetă curios:

— Şi anume?

— Repulsia românilor pentru ceea ce se numeşte tristul fenomen al fascismului. Veţi evolua la Bucureşti pe un teren favorabil din toate punctele de vedere. Veţi fi sprijinit, ajutat. Există acolo un puternic front patriotic ce întruneşte cele mai importante si diferite grupări şi personalităţi politice. Faptul că, de la rege până la ultimul cetăţean, hitlerismul e detestat înseamnă foarte mult, asigură, în principiu, şanse oricărei acţiuni îndreptate împotriva naziştilor.

— Să sperăm! Se mai pune o problemă. Bănuiesc că Sundlo nu se află singur în România. Este, probabil, înconjurat de o gardă care ridică în jurul lui zid de fortăreaţă.

— Va trebui s-o străpungeţi.

— Ce l-a determinat să aleagă România?

Donovan zâmbi:

— Vă va spune el însuşi. Deci, sunteţi de acord?

De Villar dădu hotărât din cap.

— Perfect. Acum vom discuta detailat în ce constă misiunea dumneavoastră.

Când clopotele de la Big Ben anunţară londonezilor ceasurile 12, Octavio de Villar se întoarse la hotel. Urcă în apartament fără să dejuneze. În mai puţin de o oră trebuia să fie la aeroport. Îşi imagina vizual cursele pe care avea să

le parcurgă în următoarele trei zile, zigzag pe harta Europei: Londra-Cadiz-Nisa-Paris-Bucureşti. Bucureşti – capitala României şi cea mai veselă din Balcani. Regat. Dinastia – Hohenzollern de Singmaringen, ţara însă eminamente francofilă. Anexarea Austriei, ocuparea Cehoslovaciei şi a Poloniei, prăbuşirea tuturor alianţelor – avertismente dure. O dată cu abdicarea lui Carol al II-lea şi învestirea lui Antonescu cu puteri depline, România, oricum blocată pe pactul de neagresiune încheiat de ruşi cu nemţii în ’39, ajunge subordonată intereselor agresive ale celui de-al III-lea Reich. Dictatul de la Viena îi mutilează harta. Luptă subterană pentru răsturnarea dictaturii şi făţişă pentru redobândirea teritoriilor pierdute. Şi mai ce? A… petrol, cărbune, minereuri, grâu, trambulină spre Rusia sovietică. Şi? Aici îşi petrece vacanţa baronul Kurt von Sundlo, amicul lui Canaris. Reşedinţă temporară: Hotel Athénée Palace.

I se părea că ştie destul.

12

Hotărâseră ca, în zilele ce le vor petrece împreună, să fie unul pentru celălalt, simplu, Kurt şi Elvira, să renunţe la pronumele de reverenţă. De asemenea, să nu existe program prestabilit.

„Să facem tot ce ne trece prin minte într-un moment sau altul! Să putem să ne răzgândim! Să mergem la Moşi, să mâncăm floricele şi să sugem acadele roşii şi să ne dăm în bărci, deşi ne gândiserăm doar cu un ceas înainte la o seară Wagner…“

Ochii Elvirei Manu sclipeau de tinereţe, o tinereţe pusă pe pozne, de care peste ani râzi cu nostalgie: ce copii eram! Isprăvi care, la vârsta uniformei stricte, a numărului matricol, a părului strâns în fileu ţi se par extraordinare, pline de scandal şi tocmai de aceea extrem de shocking: o ţigară egipteană şterpelită din cutia de argint din salonul mamei şi fumată pe ascuns cu gesturi de cinema împreună cu Lisette, colega de bancă, sentimentală şi colecţionară de maxime franţuzeşti şi romane picante: *Les demi-vierges* a lui Prévost, sau scandaloşii Dekobra şi Pitigrilli, citiţi în clandestinitate şi camuflaţi vara în sertarul cu galoşi al cuierului, ori în soba de porţelan vieneză, iarna în coperta manualului de latină de anul trecut; tot cu gustul fructului oprit, spectacolele deocheate ale lui Pipi Georgescu, riscând întâlniri nedorite cu fiarele corpului didactic şi consecinţă directă – exmatricularea.

— Să facem tot ce ne trece prin minte, repetă Sundlo.

— Da. Perspectiva nu te stimulează?

Kurt zâmbise cu îngăduinţă paternă:

— O spui cu atâta poftă, încât îmi închipui că nu prea ai avut ocazie în viaţă s-o faci. E atâta dor de „altceva“ în ceea ce spui, încât mă simt emoţionat.

— De ce?

— Intuiesc un trecut plin de bariere care ţin în general de o disciplină impusă de alţii. O situaţie nu prea plăcută, mai ales când se permanentizează.

Elvira îi strecură o privire iute. Răspunse cu indiferenţă:

— Am avut într-adevăr o copilărie şi o adolescenţă destul de rigide.

— Întrebarea imediat următoare, surâse Kurt, ar fi: şi mai departe? Coordonatele existenţei tale au suferit acelaşi regim de constrângere? Nu, întrebarea n-am formulat-o decât ipotetic. Sunt neamţ şi, în general, noi respectăm contractele. Nu te uita la Hitler care are totuşi scuza că nici omologii lui europeni nu-şi consideră mai onest cuvântul. Am reţinut deci, draga mea, că ne-am interzis orice investigaţii. Sunt decis să respect înţelegerea.

Elvira îi întinse braţul:

— E bine, Kurt. Aşa e bine. Şi chiar dacă se vor ivi întrebări sau nedumeriri, curiozităţi care stânjenesc – în circa două săptămâni de intimitate pot scăpa, sunt inerente – n-avem decât să nu răspundem.

— Am fost din prima clipă de acord cu această condiţie, aşa cum – zâmbi – am acceptat de la bun început ca tu să ai dreptul absolut de iniţiativă, iar eu, eventual, de sugestie. O singură chestiune, şi promit că va fi ultima, vreau să mi-o lămureşti.

Elvira Manu îl privi uşor neliniştită.

— Da, Kurt.

— Vrei să-ţi păstrezi taina şi-ţi respect dorinţa. Nu înţeleg însă paradoxul! Pe de o parte mister, pe de altă parte afişarea fără rezerve a unei camaraderii pe care puţini o vor considera ca atare, dar acesta este un subiect tabu. Mă interesează un singur lucru: cum trebuie să mă comport eu,

în eventualitatea unor întâlniri nedorite? Faci parte dintr-o anume lume, unde oamenii se cunosc între ei, viaţa lor, chiar fără a fi oficială, rămâne publică.

— Voi evita asemenea întâlniri.

Sundlo surâse ca în faţa unui copil mic:

— După cum ne comportăm, aş zice că dimpotrivă! Venim neîndoielnic în întâmpinarea unor asemenea situaţii.

— Kurt, lasă totul pe seama mea. Dacă vom fi totuşi forţaţi la vreo justificare faţă de un terţ, voi vedea atunci ce-i de făcut. Pentru mine, acum, un singur lucru este important. Ţi-l pot spune cu toată sinceritatea pentru că ai destul bun simţ ca să nu consideri că-ţi fac declaraţii.

— Ştiu ce vrei să-mi spui. Te simţi bine cu mine. Şi eu completez: ne simţim bine.

— Mi se pare extraordinar pentru doi oameni de o anumită vârstă care se cunosc numai de câteva zile.

Era ora prânzului, arşiţă, şi beau bere Azuga pe terasa Continentalului. Elvira nu se fardase, şi căldura, îmbujorându-i paloarea, îi înfrăgezise obrajii. „O femeie“, îşi zise von Sundlo, „trebuie să fie foarte tânără pentru ca transpirată să nu-ţi repugne.“

Elvira, cu buza superioară uşor îmbrobonată, într-o rochie albă de olandă şi accesorii de pai bleumarine, părea, dimpotrivă, proaspătă şi atrăgătoare.

Von Sundlo se gândi instinctiv la Manja… Şi-o imagină acum, aici, în faţa lui – o debandadă de bucle negre, foarte scurte, nasul în vânt, ochii rotunzi, copilăresc miraţi, cu o tuşă exciting de parşiv, toaletă bruscată ca şi gesturile, şi glasul cu imperative de fetiţă răzgâiată.

Era proastă, excentrică şi adorabilă. Dar atât de adorabilă, încât nimeni nu băga de seamă că fata asta graţioasă emitea enormităţi, în cel mai bun caz platitudini. Eternele lor discuţii:

— Draga mea, o doamnă adevărată se îmbracă sobru pe stradă sau într-un restaurant. Toaletele excentrice sunt

pentru mari recepţii, supeuri, baluri. În orice caz, pentru după unsprezece noaptea.

— Am timp pentru rochie neagră şi perle la patruzeci de ani. Şi toată lumea mă asigură că-mi stă bine tot ce pun, că mi-am găsit genul. Cred că eşti gelos, Kurt.

Gelos… Hm! Poate convenţional… Dar neîndoielnic era că Manjei, într-adevăr, îi stăteau bine rochiile smintite, împerecherea imposibilă de culori, sfidarea oricăror reguli obligând la o corelaţie strictă între toaletă şi ceasul zilei. Apăruse astfel, înregistrând un succes boeuf, pe plaja de la Monte-Carlo în costum de baie cu paiete şi halat de tul, stârnise aplauze şi admiraţia sughiţată a lui Hitler, arborând la simandicosul bal anual, care sărbătorea puciul din ’33 de la München, un costum tirolez…

Ridică ochii speriat. Căzuse pe gânduri. Cât timp? Un minut? Două? Trei?

— Te rog să mă ierţi, te-am neglijat.

Elvira zâmbi blând şi cochet în acelaşi timp.

— Te gândeai la o femeie… Nu, nu sunt geloasă. Îmi pare rău doar că o făceai fără plăcere. Aveai o expresie atât de cruntă!

Colonelul von Sundlo îşi plecă privirea.

„Orice femeie e geloasă, chiar dacă nu te iubeşte, când în prezenţa ei admiri sau te gândeşti la alta…“

— Încă o dată, te rog să mă ierţi. Uneori ne năpădesc amintirile. Din păcate, mai totdeauna, cele neplăcute.

— Vina, zâmbi Elvira, chiar neintenţionată, îmi aparţine. Prezenţa mea ţi-a readus în memorie probabil anumite clişee.

Von Sundlo îi sărută mâna.

— Prin comparaţie… O comparaţie care te avantajează.

Elvira Manu clipi mulţumită.

— Thank you, Kurt. Ştiu că sunt o proastă, dar chiar şi azi, când nu mai sunt o codană, îmi plac cuvintele graţioase. Am o propunere…

— Merg pe ne-ve!

— Ce-ai zice să plecăm câteva zile, poate o săptămână sau cât vom avea chef, la mare? Căldura a devenit imposibilă la Bucureşti şi cred că nici bietului tău spate nu i-ar strica nişte băi de soare.

— La dispoziţia graţiozităţii voastre…

Ochii Elvirei Manu îl învăluiră într-o privire caldă.

— Spune-mi, Kurt, te porţi totdeauna la fel de încântător cu femeile?

Von Sundlo surâse cu buzele strânse:

— Pot să-ţi spun că, de câte ori am făcut-o, am pierdut.

— Cu mine nu ai ce pierde, şopti Elvira.

— Da, pentru că totul e dinainte pierdut. Cărţile au fost împărţite fără să le fi tăiat. Deci, din start, nici o şansă.

— Ba da!

— Care?

— Avem douăsprezece zile înainte. Să bem pentru… pentru frumuseţea lor!

O femeie înaltă, suplă, de o eleganţă care în general taie răsuflarea, nu atât datorită inventarului de obiecte în sine, ci prin ceea ce sugerează şi stimulează imaginaţia, însoţită de un maior de aviaţie neamţ, se opri la intrarea terasei, cuprinzând-o cu o privire nehotărâtă. Adresă câteva cuvinte însoţitorului şi se îndreptară spre o masă liberă.

Von Sundlo se ridică şi o salută cu reverenţă sobră. Femeia răspunse cu un aer de surpriză bine jucat, „nu ştiam că eşti la Bucureşti…“ Îi strecură o privire indiferentă Elvirei, în care puteai desluşi acul, minisecunda de atenţie concentrată ce nu se vrea descoperită, apoi păru să nu le mai dea atenţie.

— Doamna stă ca şi noi la Athénée Palace, constată Elvira pe un ton care excludea orice dubiu.

— Da, ştiu.

„Ştiu că ştii“, şi-i fu recunoscătoare că n-a încercat s-o mintă. Era a treia oară când o întâlneau, chipurile fără ca ea să-l vadă, şi de fiecare dată înregistrase la Kurt o

crispare aproape insensibilă. Fusese încredinţată că cei doi se cunosc.

Desigur, Elvira nu era o femeie absurdă, ea însăşi preconizase o aventură estivală cu motto categoric – discreţie reciprocă şi absolută –, dar aprecia lealitatea dintre parteneri, indiferent de natura relaţiilor; minciuna, chiar fără gravitate, în raporturile diurne o indispunea.

„Dar de ce ea, îşi urmă gândul Elvira, a simulat neaşteptatul, surpriza?“

— Pare o femeie interesantă.

Gura nervoasă a lui von Sundlo se strâmbă uşor:

— Nu pare. Este.

— O cunoşti?

Neamţul făcu o pauză înainte de a răspunde:

— Da… Cred că da.

Elvira râse:

— Faci pe misteriosul?

— Mi-am cântărit cuvintele. Când afirm despre cineva că-l cunosc, înţeleg mai mult. Am întâlnit-o la două recepţii la Berlin şi, de fiecare dată a trebuit să-i fiu prezentat. Am probabil o figură anonimă.

Elvira Manu îl cuprinse într-o privire şi zâmbi:

— Ştii la fel de bine ca şi mine că nu-i aşa. Se uită uşor peste umăr la masa cealaltă: Are o prezenţă care se remarcă. Imposibil să treacă neobservată, chiar într-o zi de Derby.

Von Sundlo râse muşcător:

— Face totul ca să fie observată. Se îmbracă totdeauna în negru, ca să-şi exagereze zvelteţea, de unde şi cognomenul – Pantera. Şi-a construit o faţă de sfinx, de o imobilitate studiată, pe care ochii, aproape imposibil de strălucitori, fac efect. Bănuiesc că foloseşte cantităţi de beladonă.

Elvira îşi muie buzele în pahar.

— Nu ţi-e prea simpatică.

— Ai ghicit. Nu-mi plac persoanele… îngrijorătoare.

— Nu sunt sigură că te înţeleg.

— Persoane cărora le este de-ajuns să apară undeva, pentru a crea un indefinit climat de neliniște. Parcă ceva primejdios şi inevitabil pluteşte în aer.

— O persoană malefică, râse Elvira. Totuşi nu mi-ai spus cine e.

Von Sundlo răspunse cu vădită neplăcere:

— Se numeşte baroana Edith von Kohler. O aventurieră cu oarecare stil. Cosmopolită, relaţii foarte diverse pe toate cele cinci continente, acces la cancelaria lui Hitler. E verişoara lui Himmler, iar aici, la Bucureşti, are cheia de la dormitorul lui Killinger şi a marelui vostru industriaş Malaxa. Una dintre acele figuri pe care războiul le născoceşte sau, mai bine zis, le scoate din anonimat, le dă ocazia să intre pentru un timp în farul istoriei. Cea mare ori cea mică.

Elvira îşi scoase un fir de păr din ochi.

— Istorie mare şi mică. Mă amuză diferenţierea.

— Realitatea e totdeauna amuzantă. Totul e ce fotoliu ai. Au existat mulţi generali viteji. Napoleon a rămas în istoria cea mare. Ceilalţi au făcut epocă pentru contemporanii lor, oamenii şi-au amintit de ei cinci-zece ani, mult o generaţie. Această felie de timp aş numi-o eu *petite histoire*... Spune-mi, draga mea, vrei să continuăm pe tema baroanei?

Elvira îşi scutură capul. Râse mut, arătându-şi doar dinţii:

— Nu, dragul meu, cred că e tocmai de-ajuns, ca să nu-ţi vină poftă să mă baţi... Deci, stimate domn, în următoarele zile vom face băi de soare.

— Mai încap discuţii?

— Mă bucur... N-am fost la mare, mă refer la litoralul românesc, de când eram elevă în ultimul an de liceu... Trebuie să vorbim cu Stănescu, directorul hotelului. Să vedem ce ne recomandă el.

— Am văzut tot felul de prospecte la hotel în legătură cu litoralul.

Elvira ridică din umeri...

— N-am încredere în publicaţiile româneşti de reclamă. Sunt la fel de mincinoase ca şi cele finanţate de bietele pensiuni vieneze.

Râse încetişor, iar ochii prinseră din nou expresia aceea specială care-l încânta pe Kurt. Era privirea unei femei mature, cu multă experienţă, dar care mai ştie să râdă cu hohote, să se bucure de viaţă „cu aceeaşi poftă“ – asta era imaginea când îi vedea dinţii sănătoşi – „cu care ar fi muşcat dintr-un măr mare, plin de sevă“.

„Am să comand un coş cu mere“, gândi Sundlo, „şi am s-o rog să le mănânce pe toate în faţa mea…“

— S-a întâmplat în ’37… Ce te uiţi la mine? Vorbeam de reclama pensiunilor vieneze… Ne… mă îndreptam spre expoziţia de la Paris.

Kurt înregistră bâlbâiala cu un clipit ceva mai des: „Ce copii suntem! Era firesc să nu meargă singură la un bâlci mondial…“

— …Am oprit o noapte la Viena, Oraşul – *full* de străini, imposibil de găsit o cameră la un hotel decent. *Bref*, am naufragiat într-o pensiune de pe Maria Hilfer Strasse. Nu mai intru în celelalte amănunte – lipsa de canalizare, încăperile separate cu paravane, în fine, tot tacâmul mizeriei mic-burgheze lustruite. Reţin în mod special că reclama ameninţa cu mese pantagruelice şi rafinate şi, textual, „mic-dejun copios“.

— V-au dat probabil ceai şi chifteluţe de cartofi.

— Să nu exagerăm! Ăsta era dejunul. Dimineaţa ne-au răsfăţat cu o cană de lapte, o chiflă, zece grame unt şi una bucăţică zahăr. O a doua se plătea separat.

— Sunt săraci, draga mea.

— Zgârciţi, spuse sec Elvira.

Von Sundlo cedă cu un zâmbet.

— Bine, zgârciţi. Luăm cafeaua aici?

— E prea cald… Mai bine la noi.

Când ajunseră la hotel, von Sundlo se opri câteva clipe la recepţie, reclamând unele defecţiuni la sistemul de apel din

cameră.

Recepţionerul, un bărbat foarte tânăr şi frumuşel, luă notă atent.

— Vom remedia imediat. O clipă, domnule colonel. Aţi fost căutat de Nisa, la ora – se uită în registru – 11,30.

Von Sundlo întoarse iute capul, cu o mişcare de cal nărăvaş care nu-i scăpă Elvirei. Întrebă morocănos:

— Există vreun mesaj?

Tânărul surâse, încercând să fie spiritual:

— Nu. Doar o semnătură. Baroana Kurt von Sundlo. Va reveni.

Directorul Aristide Stănescu îi lăsă pe cei doi să se îndepărteze şi se repezi la recepţioner. Îi strecură printre dinţi, muşcându-şi cuvintele:

— Imbecilule! Când îl vezi cu dama, îi transmiţi bezele şi mimoze de la Nisa?

Elvira mirosi gânditoare aroma cafelei.

„Baroana Kurt von Sundlo… Mama?… Soţia?…“

* * *

Edith von Kohler lăsă stiloul, un Parker subţire de aur, pe scrisoarea întreruptă. Îşi trecu degetele subţiri peste pleoapele viorii şi se ridică, îşi alese o ţigară egipteană cu opium din cutia de argint de pe scrin, îşi turnă încă un whisky – *very strong*, al unsprezecelea, dar era miezul nopţii, iar cupele de şampanie, băutură de protocol, nu intrau la socoteală – şi se opri în faţa oglinzii, o oglindă toaletă, de fapt, ocupând tot peretele de la picioarele patului şi prevăzută cu două urechi, care îngăduia privitorului să se vadă panoramic. Dedesubt, pe consola de

sticlă mată, strălucea orgie de aur, argint, onix, baga şi cristal, seturi de toaletă, flacoane, vaporizatoare, etui-uri, produsele cele mai rafinate ale uneia dintre cele mai importante ramuri ale industriei franceze – cosmetica. Firmele concurente – Coty, Lanvin, Chanel, Arpège, Mury – în exponate încântătoare, adevărate bibelouri, unde fineţea şi calitatea produsului erau egalate de fantezia şi esteticul ambalajului costisitor, coexistau pe toaleta baroanei, colaborând la desăvârşirea şi stilizarea unei înfăţişări oricum deosebite. Edith von Kohler era la fericita vârstă când artificiile îşi merită preţul, subliniază, adaugă strălucire, creează gen.

Vărul ei, Heinrich Himmler, ministru de interne în cel de-al III-lea Reich, surprinzându-i într-o zi budoarul din vila pe care şi-o ridicase în împrejurimile Berlinului, constatase ironic:

— Draga mea, nu s-ar zice că în intimitate ai o atitudine tocmai patriotică! Consumi motorina şi muzica gangsterilor, încurajezi industria uşoară a putredei Franţe, iar penultimul tău amant a fost un fiu al perfidului Albion.

— Dragă Heinrich, replicase Edith, dacă aş bea Schnaps, mi-aş roşi buzele cu hârtie de la lozincile naziste, mi-aş unge părul cu brilliantină Edelweiss, aş umbla în ciorapi de bumbac şi aş împărţi grajdul cu vreun vlăjgan care miroase a sudoare şi usturoi, te-ai fi dispensat de serviciile mele.

— Ai fi dăruit, în schimb, patriei germane cinci, şase fii.

— De ce nu o duzină, ca vaca aia de Gerda Bormann?

— Gerda are toate motivele să se mândrească. O adevărată femeie germană. Un ideal spre care trebuie să tindă toate tinerele noastre fete.

— Splendid ideal! Şorţ, economie la zahăr şi chibrituri şi lenjerie fără elastic. Se fac copii mai repede. A, am uitat citatele geniale ale Führerului!

— Mă îngrijorezi, Edith, mă întreb dacă nu ar trebui ca tu să fii internată într-un lagăr de reeducare, după un prealabil examen psihiatric.

Baroana râse, suflându-i fumul în faţă:

— Nu fă pe idiotul cu mine, Heinze! Păstrează fraza asta frumoasă – gargară cu zvastică, cum ar spune puţinii germani de bun simţ care vă supravieţuiesc – pentru discursuri.

— Eşti cea mai putredă reacţionară de factură iudeo-comunistă pe care am cunoscut-o.

— Ai cunoscut tu mai multe, doar că fetele au ştiut să-şi ţină gura.

— Voi raporta această discuţie Führerului. Este obligaţia mea. De altfel, am tot dreptul să mă îndoiesc de loialitatea serviciilor tale.

— N-ai să mă raportezi pentru că nu-ţi convine să-i spui patronului că ai în familie o persoană inteligentă care, dacă hârtia folosită de gazetele naziste ar fi mai de calitate, ar şti să-i acorde singura întrebuinţare posibilă. Cât despre lealitatea mea, n-ai de ce să încerci nelinişti. Îmi place să fac parte din echipa câştigătoare. Câştigă în general cretinii. Hitler e cretin, deci Hitler va câştiga. Quod erat demonstrandum!

Edith von Kohler îşi deschise chimonoul negru pe poalele căruia îşi înnodau cozile doi păuni paietaţi. Îi plăcea să se admire goală – toaleta oglindă făcea notă aparte faţă de mobilierul Louis XIV al hotelului, fusese comandată special după schiţa ei – şi se simţea încântată că trupul filiform părea geamăn, pe nuanţă ivorie, cu al faimoasei Josephine Baker.

Luă o înghiţitură de whisky şi zâmbi unei amintiri „deocheate“, ar fi zis ipocritul de Heinrich. Exista la Paris, prin anii ’32, în Place Blanche, un bordel celebru – *Le perroquet vert*. Una din pensionare, o mulatră picantă, copiase întru totul personalitatea excentricei Baker – vestimentaţie, obiceiuri trăsnite, gestică, folosind evident şi numele. Micii burghezi naivi din provincie, străini sau *des blanc-becs*, cu portefeuilles-uri bine asortate de papa, plăteau averi pentru a cumpăra dezmierdările „Josephinei

Baker“, de fapt o Daisy născută în Passy, cu bunici în Tombuctu…

Încercase chiar să reitereze la Paris fantezia adevăratei Josephine care, cu ocazia unui turneu în România, descinsese la restaurantul Capşa, din Bucureşti, într-o trăsurică uşoară trasă de doi struţi. Poliţia franceză însă, mai puţin degustătoare de clişee exotice, sau, chestiune de humor, oprise echipajul pe Champs-Elysées doar după două sau trei sute de metri de senzaţie.

Edith îşi puse paharul la îndemână pe micul secrétaire şi reluă scrisoarea.

„…Printre altele constat, dragă Heinze, că devii linguşitor. Adevărat, o panoplie – cusururi sau calităţi – nu-i niciodată completă, iar tu ţii la cantitate… Ca să ştii la ce mă refer, mă grăbesc să precizez: Îmi scrii că, deşi colonelul von Sundlo, care-şi petrece o vacanţă de convalescent neaşteptată şi smintită în România, este supravegheat continuu de ogarii voştri cei mai fini – *fins limiers* la Gestapo, iată o noutate cu care Times şi New York Herald Tribune ar sparge recordurile de tiraj! – ai mult mai multă încredere în instinctul meu infailibil, în «cunoaşterea naturii umane pe care am dobândit-o în urma unei vieţi bogate în experimente». În consecinţă, îmi ceri să-l spionez pe baron, să-i spionez pe proprii lui spioni şi, dacă-mi mai rămâne timp liber, probabil pe mine însămi.

Detest oficiile de slujnicuţă care iscodeşte viaţa stăpânilor prin gaura cheii de la dormitor, dar, de astă dată, ai reuşit să găseşti argumente mai inspirate decât baloanele de bâlci ale lui Goebbels despre datoriile sfinte ale fiecărui german – germană, soldat fiecare fără excepţie, pe palma lui de loc, fie că face pâine din făină amestecată cu ghips şi tărâţe pentru viteji candidaţi la veşnicie de pe frontul de est, o îngrijeşte de gâlci pe bătrâna mamă a lui Hans, răpus de gerurile Rusiei, mâncătoarea de oameni, sau de gloanţele partizanilor sârbi. Argumentul tău mi-a muiat inima, în urma sejourului pe Costa del Sol bugetul

meu fiind deficit. (Apropo, mizez pe lealitatea ta – nu de fruntaş nazist – ci de rudă iubită; sper să nu-mi joci vreun renghi cu lire măsluite de Naujocks.)

Şi acum, observaţiile mele despre baronul colonel Kurt von Sundlo:

Concediul pe care şi-l consumă în România nu e atât de smintit pe cât ţi-l închipui tu. Ţara e foarte frumoasă, cu o natură diversificată, care face la tot pasul cu ochiul aparatelor noastre Kodak şi atât de bogată încât, cu toate servituţile impuse de către noi, prieteni şi protectori, războiul nu i-a schimbat culorile. Pur şi simplu nu-l simţi: pe stradă, în magazine, în restaurante, la recepţii. Curg fluvii de şampanie şi de briliante, caviarul se mănâncă cu lingura, toaletele semnate de cele mai şic case pariziene inundă bulevardele şi până şi bordelurile de mâna a doua duhnesc a Coty şi Mon Rêve, seratele se ţin lanţ. Atmosfera de sărbătoare – evident, în anume cercuri – este atât de stridentă, încât începi să te gândeşti cu îngrijorare că, în culise, în ganguri ori în subteran mocneşte, se pregăteşte ceva. Dar ăsta este alt aspect şi, pentru ceea ce oferă aparent Bucureştiul în momentul de faţă, găsesc că von Sundlo, rămânând în perimetrul Europei, n-ar fi putut alege mai inspirat o oază de agreabil refugiu.

Mai interesantă mi se pare metamorfoza pe care a suferit-o într-un răstimp extrem de scurt. L-am cunoscut toţi ca pe un individ uscat, fără haz, auster, bărbatul imposibil al unei singure iubiri. Rămân la convingerea că marea lui dragoste a fost Dagmar, iar moartea ei a constituit cea mai cumplită lovitură din viaţa lui. Nu credeam că baronul ar mai putea fi rănit vreodată la fel de greu. Cea de-a doua căsătorie a lui, cu Manja Wiseman, păpuşica vicioasă, a fost un simplu şi eronat calcul în vederea continuităţii numelui von Sundlo. Bănuiesc că şi-a dat foarte curând seama de greşeală. În ultimii ani, baronul a căpătat facies-ul caracteristic al dezabuzatului.

Ei, bine, Heinrich, ar merita să-l vezi acum, ca să crezi din nou în poveştile cu zâne! De câteva zile se afişează cu o femeie pe care eu o socot deosebit de primejdioasă din toate punctele de vedere.

În primul rând, exercită asupra baronului o vrajă de care cred că nici măcar nu e conştient. E cu totul alt om: din nou tânăr, vesel, privirea mereu cârtitoare ori, în cel mai bun caz, absentă, a devenit deschisă, luminoasă, pare că şi-a smuls ghioceii de la tâmplă şi i-a înfipt la butonieră. Imaginează-ţi-l pe ţeapănul colonel von Sundlo râzând cu hohote, bucurându-se de divertismente ieftine la bâlci, dansând, iubind…

Vraja, căci von Sundlo pare fermecat, se datorează în mare parte personalităţii acestei femei care nu e o coristă oarecare, oxigenată, cu guriţa mirată în formă de O. Dimpotrivă! E o femeie matură, în jur de patruzeci de ani sau puţin peste, de mare alură, fără să fie neapărat frumoasă. Gen «la grande bourgeoisie française», cu o tuşă de boemă artistică de bună calitate care dă graţie, îndulceşte genul, iar, pentru a-l fi cucerit pe baron, aşa cum îl cunosc, presupun că dispune de interesante resurse spirituale.

Lovitura de graţie însă, care l-a făcut KO pe von Sundlo, pot paria pe ultima mea marcă, robindu-l pe veci acestei femei, este asemănarea izbitoare dintre ea şi Dagmar. Când am văzut-o prima oară alături de el, am avut un adevărat şoc! Dagmar, în ediţie uşor retuşată – mai multă siguranţă, o prezenţă mai elegantă şi rafinată – dar, Dagmar! Acelaşi chip inteligent, mult interiorizat, acelaşi profil, aceeaşi poziţie a gâtului de parcă ar înota cu capul afară, acelaşi mers unduios, aceeaşi gesticulaţie discretă, administrată în pensionatele scumpe din Elveţia, aceeaşi vârstă, aceeaşi, aceeaşi, aceeaşi Dagmar!

Din mrejele unei asemenea femei – devine pur şi simplu fatalitate în viaţa lui! — baronul nu va scăpa niciodată. Iată de ce persoana ei ar trebui să vă îngrijoreze. Nu văd decât

două posibilităţi: imixtiunea ei în existenţa lui von Sundlo este fie opera Intelligence Service-ului, fie a Serviciului de informaţii românesc! Dacă da, amicii noştri nu-s proşti şi, ajutaţi de un noroc fantastic – nu găseşti în fiecare colţ de stradă o sosie a lui Dagmar – au preparat singurul cocktail din care von Sundlo se va grăbi să-şi astâmpere setea. A doua ipoteză, ne aflăm în faţa unei simple coincidenţe, poznă a destinului.

Deocamdată, ştiu doar că persoana se numeşte Elvira Manu. (Manu, m-am informat, e o familie de boieri vechi, cu ramificaţii în Muntenia şi Oltenia.) După comportament, s-a bucurat de o educaţie îngrijită. După dezinvoltură şi aspectul vestimentar, dispune de cel puţin un venit confortabil.

Am dat dispoziţie aici oamenilor noştri (în români n-am încredere) să culeagă informaţii cât mai ample. Tu acţionează în acelaşi sens. Părerea mea este că, dacă există cel mai mic indiciu că ar fi o agentă infiltrată de aliaţi, Elvira Manu va trebui lichidată fără şovăială. Von Sundlo, oricât de incoruptibil, nu va rezista acestei femei…“

Un apel telefonic întrerupse din nou scrisoarea baroanei Edith von Kohler.

* * *

Garsoniera fusese închiriată pe Bulevardul Brătianu în binecunoscutul, pentru bucureşteni, block-house Ferekide. Construcţia era alcătuită din trei corpuri orientate într-un patrulater ştirbit de o latură. La parter se aflau un coafor, o frizerie şi un magazin de coloniale şi delicatese, iar curtea interioară avea corespondenţă printr-un gang larg, totdeauna vântos, cu strada Vasile Conta.

Garsoniera, în felul ei, era clasică, sute de exemplare asemănătoare putând fi întâlnite în blocurile stil cubist ridicate mai ales în centrul Capitalei în perioada interbelică.

Compuse dintr-o singură piesă, de obicei spaţioasă şi elegantă, un vestibul, o baie strălucitoare, bine utilată – nu lipsea niciodată bideul – şi eventual un balconaş cochet à la Romeo şi Julieta, aceste mici locuinţe fuseseră concepute cu o destinaţie precisă, mai târziu uitată. Astfel, generaţiile ulterioare aveau să se mire neîncetat de „capsomania“ arhitecţilor care proiectaseră aceste locuinţe *single*, cu risipă de spaţiu şi dichis, vitregindu-le de bucătărie – măcar o chicinetă, acolo! – debarale şi alte atenanse indispensabil gospodăreşti.

În realitate (şi aceasta puţini o cunosc, cei mai tineri fiind azi septuagenari), garsonierele în cauză răspundeau necesităţilor a două categorii de persoane. Erau solicitate de persoane singure, celibatari încăpăţânaţi, văduvi sau văduve de o anumită vârstă şi dispunând de venituri substanţiale (chiriile nu erau deloc comode) şi cărora prezenţa ori absenţa dependinţelor le era absolut egală. Aceşti oameni nu-şi făceau nici măcar o cafea acasă, luau masa la restaurant şi schwartzul la Capşa şi Corso, ori erau serviţi la domiciliu de către băiatul trimis de patron cu sufertaşele calde. Oameni care stăteau în genere puţin acasă, consumându-şi existenţa în vizite, localuri, la joc de cărţi.

Cea de-a doua categorie de chiriaşi, având pondere certă pe lista locatarilor, o constituiau „plaisiriştii“, bărbaţi de toate vârstele, ofiţeri, oameni de afaceri, negustori din provincie sau Capitală, rentieri şi funcţionari superiori, liber-profesionişti care angajau aceste garsoniere sub identităţi fictive. Aici puteau petrece cu discreţie şi nestingherit, camuflându-şi viciile, aventurile, relaţiile sentimentale clandestine. Cei cu posibilităţi mai modeste suportau în doi sau trei cheltuielile, cheia plimbându-se de la un beneficiar la altul, în funcţie de ocazii. Evident că nici pe plaisirişti nu-i preocupa depozitarea murăturilor, fiertul rufelor sau prepararea unei tocăniţe cu ceapă tăiată mărunt.

Iar Aristide Stănescu, directorul de la Athénée Palace, dispunea de suficiente resurse financiare pentru a-şi îngădui folosinţa garsonierei în exclusivitate. O închinase cu doi ani în urmă, când începuse dragostea cu Nina – Ninon pentru clientelă – şi o instalase elegant, cu mobilă de la Lengyel.

Părea curios, dar Aristide Stănescu, bărbat de patruzeci de ani, frumuşel, descurcăreţ, dotat cu suficientă cantitate de vino-ncoa pentru a alimenta insomnii în aşternuturi fierbinţi, răscolite de nelinişti, doar cu o singură pernă, uns cu toate alifiile hotelului supraselect, iubea pentru prima oară în viaţa lui. Chiar şi perioada primei adolescenţe, când băieţii se îndrăgostesc de eroina vreunei cărţi, de actriţe, de prietena mai tânără a mamei, de o verişoară sau, pur şi simplu, de o imagine întrezărită fugar, Aristide o traversase calm, fără vise zbuciumate, fără cearşafuri umede şi mototolite, fără ideal. Idealul cu portret concret, construit la paisprezece sau cincisprezece ani, căutat şi visat uneori chiar şi la tâmplă căruntă şi în locul căruia viaţa porunceşte de obicei contrariul absolut.

„…Visam, domnule, un înger aerian, cu păr d-ăla mătăsos à la Eminescu, diafană până şi la baie, adică vreau să zic că nici nu-ţi poţi închipui că are vreodată treabă acolo, fragilă şi uşor atinsă de tuberculoză – dădea romantic, mă înţelegi – care să plutească imponderabilă prin viaţă, prin odăi, să nu-i auzi paşii. Cocuţa, nevastă-mea, tropăie ca un vardist, cu un singur brânci mă catapultează la Chitila, în cap parcă n-ar avea păr, ci ghem de liţe încurcate…“

De aceea Aristide acceptase cu indiferenţă căsătoria aranjată de taică-său, Nae Sacâz, zis Sperie-Peşte.

Cârciuma părintească, mai bine zis strămoşească, situată pe Calea Şerban Vodă între sălcii despletite pe malul lacului care mai târziu avea să devină una din atracţiile Parcului Carol, se bucurase cândva de mare dever. Era frecventată mai cu seamă de mahalagiii cavafi, tăbăcari şi cărămidari, dar şi de feţe mai simandicoase ispitite de saramurile

celebre de baboi clătiţi în căldări de vin şi azvârliţi apoi pe grătar, de renumita pastramă şi de plăcintele cu carne ale lui Sacâz. Jumătate de veac se scursese însă de când primul Nae Sacâz şi primul Sperie-Peşte dăduse cep unei afaceri splendide. Cu anii însă, faima rateşului pălise, iar în ’33, când Aristică se întorsese de la Budapesta, falimentul opintea să-i tragă obloanele. Bătrânul, pentru a se menţine la suprafaţă, o găsise la repezeală pe Aurora, fata unui bodegar pricopsit din Vergului şi care, deşi ştia că Sacâz – acum Stănescu, gustul onomastic subţiindu-se de-a lungul generaţiilor – e ififlіu, se simţea înnobilat de un ginere care „poţi să mă crezi sau nu, domnule, a studiat hoteliera la Budapesta şi în nemţime…“

Aurora, subţirică, drăgălaşă, cu trăsături mici şi obrăjorul rotund pierdut într-un nimb de zulufi aurii, după zece ani devenise o coniţă bine împlinită, cu o slăbiciune accentuată pentru rochiile de mătase naturală, batistele de dantelă şi vermutul Martini. Trăia conştiinţa propriei sale importanţe sociale, dar cu o naivitate blândă, fără agresivităţi ofuscante şi aere de superioritate. Stârnea cel mult zâmbetul, niciodată inimiciţii şi ranchiună. Pe Aristide nu-l deranja, nu exercita asupra lui nici un fel de autoritate conjugală, hotelierul dispunea de o libertate atât de comodă, încât încerca permanent sentimentul, neanalizat şi neformulat chiar pentru el însuşi, că e necăsătorit.

Aurora ducea o existenţă domoală, cu preocupări mărunte care-i umpleau ziua: schimba mereu perdelele, făcea o colecţie de bibelouri cu tematică – animale, flori, păsări, balerine, „contese“ – şi se îngrijea cu scrupulozitate de ceaiul de cucoane pe care-l oferea în fiecare miercuri după-amiază. Îşi aştepta musafirele cu emoţii de fetiţă şi se simţea grozav de încântată că e în vizită cu văduva unui maior care purta pălării pretenţioase şi, ca să-şi rotunjească pensia, închiria două odăi, cu soţia unui funcţionar de la Banca Agricolă, dar mai ales cu Madam Boldeanu, o rentieră sexagenară plină de bijuterii grele. Era grasă,

jovială, vorbea picant şi fuma. Regale fără carton dintr-un fume-cigarette de chihlimbar, lung de cincisprezece centimetri. Îşi speria interlocutoarele cu relaţiile ei simandicoase, făcând mereu referiri familiare la nume cu rezonanţe ameţitoare şi cu voiajurile în străinătate. Aristide ştia că debutase pe trotuar, copiliţă de cincisprezece ani, la Brăila. Avusese noroc – doi greci, negustori bogaţi, şi un moşier tomnatic puseseră umărul la înfiriparea unei averi consolidată de Boldeanca – Didina pentru intimi – care nu era fată proastă.

Hotelierul însă îşi ţinea gura, întreţinea relaţii de culise cu fosta demimondenă, care, în diverse situaţii delicate, se dovedise utilă, discretă, serios partener de afaceri.

Aristide Stănescu veni la întâlnire înaintea Ninei. Puse câţiva trandafiri proaspeţi în glastra de pe noptieră, lăsă storurile şi aerisi făcând curent între baie şi dormitor. Pe faţa de pernă, cămaşa de noapte a Ninei, corect împăturită, îi păstra parfumul cam dulceag, Soir de Paris. Era o femeie ordonată până la pedanterie, chibzuită, cu un cap sănătos, bine înşurubat pe umeri, şi un simţ al realităţii care friza cinismul. Întreaga ei fiinţă emana siguranţa şi apriga poftă de viaţă, cam fără scrupule, a individului propriu constructor de destin. Self-made-man… La 14 ani trudea din greu, muncitoare la Fabrica de tutun. Azi, la treizeci, era cea mai apreciată lucrătoare a lui Ionică, patronul faimosului salon de coafură de la Athénée Palace; personaj important şi mult interesant pentru diversele servicii de informaţii: Ionică era coaforul casei regale.

Aristide auzi cheia şi, instinctiv, îşi îndreptă poalele hainei de casă, dintr-o mătase uşoară, bleumarine, cu irişi galbeni şi albi.

Nina îşi agăţă poşeta în cuierul din vestibul, se şterse pe picioare şi abia după aceea se apropie de Aristide întinzându-i obrazul apoi buzele. Tot ce făcea era organizat, ponderat, bine gândit.

— Te sărut…

Bărbatul nu-i dădu drumul din braţe.

— Nu mă iubeşti?

Nina îşi ţuguie gura fermă, festonată.

— Să mă gândesc… Mi-e cald de mor.

— Fă un duş.

Se dezbrăcă iute, cu aceleaşi mişcări precise, aranjându-şi lucrurile cu metodă. Rochia de soie-écrue pe umeraş, espadrilele de la Raoul în antreu, lenjeria intimă într-o nişă a balconului.

Aristide Stănescu învălui cu o privire slugarnic flămândă – o foame cenzurată, de câine bine dresat – trupul pe care-l cunoştea în cele mai mici detalii, dar care continua şi azi, după doi ani, să-l tulbure la fel ca în primele zile de năucitoare dragoste. Un trup pietros, de statuie, de femeie viguroasă, cu muşchi lungi, puternici, fără umbre şi moliciuni. „Are tot ce-i trebuie“, se exprimau experţii, „cât trebuie şi unde trebuie.“

Nina se întoarse înfăşurată într-un halat de baie alb. Emana aroma uşoară a apei de baie Roger Gallet.

— Uf, ce bine e! Vrei să-mi dai o oranjadă?

Scoase capişonul de cauciuc şi îşi zbârli buclele negre, consultându-şi obrazul în oglindă.

— Ce mizerie! Nici măcar nu te poţi farda.

— Nici n-ai nevoie, draga mea. Eşti frumoasă.

— Toţi bărbaţii spun la fel. Vor nevastă naturală, dar aleargă după muiere vopsită.

Râse arătându-şi dinţii de animal tânăr şi sănătos. Avea frumuseţea categorică a feţelor de perfectă geometrie, care se întâlneşte uneori la femeile brune. Ochii mari, negri, nas drept, scurt, bărbie fermă, fără a fi agresivă, ten palid, smead, cu luciri de marmură bine lustruită.

În totul însă Nina constituia o prezenţă nedefinită. Văzând-o, era peste putinţă s-o categoriseşti din punct de vedere social, să-i găseşti un raft, un loc pe harta ierarhiilor constituite în cadrul oricărei comunităţi de oameni.

Înghiţi oranjada fără să ducă de două ori sonda la gură.

— Ţi-a fost sete, surâse Aristide, aşezându-se pe braţul fotoliului şi mângâindu-i părul pe creştet.

— Teribil!… Să ştii că nu stau mult. O am la patru pe prinţesa Şutzu, un mis-en-plis, şi, la cinci fără un sfert, vine madam ministru Hageţeanu cu o cumnată din Craiova. Deci, încă un vopsit şi două pieptănături.

— N-ar trebui să munceşti atât de mult, spuse moale Stănescu. În fond, îi părea bine că e ocupată. Îi păsa prea puţin de câştigul Ninei, deşi deloc neglijabil – numai cu bacşişurile Nina ar fi umilit salariul unui şef de birou – dar, ştia din experienţă, că femeia care lucrează e mult mai confortabilă, dă mai puţine dureri de cap decât una liberă. Cheltuieşte considerabil mai puţin – magazinele iau timp – şi, tot chestiune de timp, nu se simte neglijată.

Un rid răsări între sprâncenele Ninei:

— Ştii că nu-mi place să vorbeşti de pomană. Ce înseamnă să nu lucrez? Să-ţi cer ţie de chirie şi de o pereche de ciorapi?

Stănescu îşi zise în sinea lui că Nina e nedreaptă. O ajutase să-şi cumpere un apartament frumos în blocul Bavaria, să-l mobileze, îi oferise două blănuri scumpe şi, de ziua ei, un solitar cumpărat la Rech. Deci, oleacă mai mult decât o pereche de ciorapi.

Spuse pe un ton împăciuitor, îmbrăţişându-i umerii:

— Iartă-mă…, am vorbit şi eu aşa… Vrei să mă săruţi?

Nina se lăsă dusă spre pat. În fond, îi plăcea elegantul director al Athénée Palace-ului, îl iubea chiar, dar fără să-şi piardă minţile. „Niciunul dintre noi n-ar avea nimic de câştigat.“

Stănescu îi aprinse ţigara Viceroy şi-i aduse cafeaua pe care o preparase la spirtieră.

— Bună?

— Da.

— Când crezi că scapi diseară?

Nina ridică din umeri:

— Habar n-am! De când cu nemţimea, ştii şi tu, nu mai avem sezon mort.

Aristide dădu din cap. Aşa era, nemţii – ofiţeri, funcţionarii ambasadei, oameni de afaceri – neîngăduindu-şi deplasări pe termen şi distanţe lungi, viaţa mondenă continua în principal să se desfăşoare în Capitală. Se mai comiteau totuşi escapade la Sinaia, Snagov, Periş sau la moşiile din apropierea metropolei.

Nina se uită cu regret la ţigara care ajunsese aproape de capăt.

— Încă două fumuri şi am plecat. N-am nici un chef de lucru, mai ales când mă gândesc că trebuie să greblez câlţii Şuţoaiei. Imposibilă muiere! Cârtitoare, nebună şi zgârcită! După ce te freacă două ceasuri, îţi lasă bacşiş cinci lei. Nici cât dai unei ucenice că ţi-a periat gulerul mantoului la plecare.

— De ce nu încerci s-o pasezi?

— Nu vrea şi nea Ionică îi cântă la piculină. Clientelă selectă, înţelegi…

Începu să se îmbrace azvârlindu-şi priviri scurte în oglindă.

— E dreaptă dunga de la ciorapi? Nu mă văd.

— Da… Puţin mai în interior, la stângul… Acum e bine!

— A… Cât pe-aci să uit! A trecut aseară pe la mine Ciolac.

Aristide Stănescu se crispă vizibil. Vasile Ciolac era proprietarul magazinului Curcubeul, stofe şi mătăsuri, de pe Calea Moşilor, afacere prosperă, concurându-i pe Pop şi Bunescu şi pe binecunoscutul „Vultur de mare cu peştele în gheare“. Negustorul, bărbat spre cincizeci de ani, solid, încăpăţânat şi tăciunos, se îndrăgostise de Nina şi, la fiecare câteva luni, îi prezenta câte o cerere în căsătorie. Coafeza şovăia între directorul Athénée Palace-ului – corespunzător şi preferabil din toate punctele de vedere, dar însurat – şi Ciolac – cam vârstnic, gelos cumplit –, dar avut şi liber, pasăre cerească, fericit s-o ducă oricând la altar.

— Ce a vrut?

— Acelaşi cântec: când ne luăm? La logodnă depune pe numele meu două milioane. La nuntă, încă cinci.

Stănescu, palid, începu să danseze darabana pe braţele fotoliului. Ştia că femeia nu minte. Era de notorietate în lumea comercianţilor că nea Sile Ciolac şi-a pierdut minţile după domnişoara Nina de la Ionică. Şi tot de notorietate era că ghiujul avea avere ţeapănă. Iar în ultima vreme trăsese un tun mare, prinzând un contract pentru livrări de echipament destinat armatei şi, ce mai!, învârtea banii cu lopata.

Aristide Stănescu simţi uscat în gură, limba ca de lemn.

— Ce i-ai zis?

Femeia îşi rotunji sprâncenele bine arcuite:

— Tu ce i-ai fi zis în locul meu?

— Dacă iubeşti, răspunsul e unul singur.

— Care?

— Mersi frumos, dar du-te, neică, şi te plimbă!

Nina îl privi dintr-o parte, ostentativ ironică. Colţul gurii îi zvâcni înspre ureche, de parcă ar fi opintit să smulgă cercelul.

— Serios? De ce? Ca să te aştept pe tine?

— Nina! Eu te iubesc.

— N-am băgat de seamă, răspunse încheindu-şi hotărâtă cordonul de lac alb.

Stănescu vru s-o apuce de umeri, dar coafeza se feri cu bruscheţe.

— Spune-mi, te rog, ce i-ai răspuns?

— Să-mi dea răgaz până în toamnă.

— I-ai dat deci speranţe.

— Da. Am treizeci şi unu de ani şi m-am săturat să mi se spună domnişoara Nina. Iar când un bărbat în toată firea te cere de cinci ori de nevastă fără să obosească, ei bine, e de presupus că însemni ceva în viaţa lui.

Stănescu se lăsă în genunchi şi-i cuprinse şoldurile.

— N-ai să mă părăseşti, iubita mea.

— Aristide, ridică-te şi nu fă pe caraghiosul! Eu nu vreau să te silesc să faci ceva împotriva inimii tale. Îmi dau seama că într-un fel ţii la amărâta aia şi vrei să ne păstrezi pe amândouă. Dar asta nu se poate. Nu sunt femeia care să rabde situaţii din astea încurcate. Eu nu ţi-am cerut niciodată să divorţezi, te-am lăsat să hotărăşti după capul tău, dar nici să-mi stric viaţa ca ţie şi lui madam Stănescu să vă fie moale şi bine!

Lui Aristide îi dădură lacrimile. N-o iubea pe Aurora, n-o iubise niciodată, dar îi era milă de ea, îi venea greu s-o smulgă din scrânciobul în care se legăna fericită şi aeriană, turistă pe Calea Lactee printre luceferi şi heruvimi, s-o smulgă cu brutalitate şi s-o aducă pe caldarâm, pe trotuarul ars de vipie între pubele rău mirositoare şi ocări muscăleşti. Se puneau şi serioase probleme materiale. Bătrânul Dobre, socru-său, era şi azi un om bogat, iar Aurora, copil unic, însă dota – erau căsătoriţi sub regimul separaţiei de bunuri – trebuia obligatoriu restituită, ceea ce ar fi comis o gaură anevoie de ignorat în propriul patrimoniu. Dar, în primul rând, şi hotelierul era cinstit cu el însuşi, se simţea vinovat faţă de păpuşa asta fără minte, care nu-l incomodase în zece ani nici măcar cu răsuflarea.

— Nina, te rog mai aşteaptă. Te rog, nu te grăbi.

Femeia răspunse rece, în timp ce-şi controla conţinutul poşetei:

— Ţi-am spus cât am de gând să aştept. După aceea… primesc felicitări. Vreau casa mea, nu doar ziduri! Casă rânduită aşa cum îşi fac oamenii, cu gospodărie aşezată, cu copii, neamuri, cuscri, naşi, botezuri şi parastase! La o urmă, am rămas fetişoara de la ţară de acum cinşpe ani, doar că azi îmi iau combinezoanele de la Bon-Gout şi, în loc să mestec câte un fir de iarbă, fumez ţigări englezeşti.

Aristide îşi plecă privirea, inconştient îşi încovoie gâtul:

— Bine, Nina… Bine… O să fie cum vrei tu.

Peste câteva minute, Nina, siluetă dreaptă, inflexibilă, cu o expresie dârză înfiptă pe obraz, se amesteca printre

pietonii, destul de puţini la ora siestei, de pe Bulevardul Brătianu.

Ca de obicei, se întoarse după câţiva paşi şi flutură mâna. Stănescu, pe balcon, îi trimise cu arătătorul o sărutare grăbită. Se întoarse în cameră şi îşi turnă un coniac.

11

„Am avut atât de puţină vreme să fiu italiancă!“, obişnuia să afirme bătrâna contesă de Courcelles pe un ton care, neputând fi tradus exact, îl punea pe interlocutor în încurcătură. Părea în acelaşi timp vag nostalgică, ea însăşi surprinsă, înveselită chiar de propria constatare.

Prinţesă de Rieti, fusese căsătorită de copilă cu contele Guy de Courcelles, diplomat francez, şi îşi petrecuse o bună parte din viaţă în diverse capitale ale lumii. La cincizeci de ani rămăsese văduvă. Nu voise să se întoarcă în Italia – „n-am chef să fiu tutelată de familie şi nici să suport vizitele bimensuale ale viitorilor moştenitori, mai atenţi la culoarea obrazului meu – cât o mai duce oare? – decât însăşi Mademoiselle Célie, o cunoaşteţi, cosmeticiana din Rue D’Antin“ – şi se stabilise definitiv la Paris. Transformase un vechi palat, aproape ruină, dar cu o magnifică scară interioară şi fresce minunate, din Bulevardul Haussmann, într-o splendidă reşedinţă şi, totodată, în una din cele mai căutate case din Paris. Recepţiile ei erau vestite: avea mână largă, personal competent, iar ca invitaţi, tot ce însemna ceva ca elită de sânge, artistică sau personaj de ultimă oră.

Când nemţii ocupaseră Parisul, se refugiase la Nisa, unde avea o vilă luxoasă, bijuterie cam demodată, în stiluri amestecate, dar bijuterie, pierdută între florile şi palmierii regali a vreo trei hectare de parc.

Avea şaptezeci şi opt de ani, o voce stridentă de papagal căruia începuse să-i semene şi profilul, ochi scăpărători, simpatic răutăcioşi şi acelaşi neobosit apetit de viaţă.

Nestingherită de război din punct de vedere financiar, continua să primească, iar faptul că oaspeţii nu erau exact ceea ce ar fi trebuit să fie – „figuri suspecte, chère madame sau cher monsieur, ai impresia că fiecare frac ascunde un revolver sau cel puţin o pereche de cărţi măsluite, da, foarte dubioase, dar de efect, te asigur!“ – o amuza. „Sapresti! De ce n-am cunoaşte şi altceva decât am cunoscut toată viaţa?“

Şi-apoi, nu zău, toată adunătura asta de omuleţi atât de coloraţi, de diverşi, de neaşteptaţi, încât păreau neverosimili, te făcea să te simţi la un bal mascat. Iar cărţile lor de vizită, ah, nu, pe cuvânt!, trebuia să ai fălci zdravene, nu glumă, ca să rezişti la atâta râs! Nume exotice, funcţii şi titluri atât de pompoase, răsunătoare-fanfară, încât păreau de fantezie, întinzându-se pe mai multe rânduri, state şi stătuleţe de care manualul de geografie al micuţei Lucia de acum şapte decenii nu pomenea, dar nici atlasul legat în marochin roşu al soţiei contelui de Courcelles, diplomat de carieră.

De aceea vizita lui Octavio de Villar, înarmat cu scrisoarea de recomandare a baroanei Anna von Strindberg, nu o surprinse şi îl primi în stilul ei personal, gazdă excentrică, de o cuceritoare ospitalitate, dar care îşi permitea să spună tot ce-i trece prin minte. Una dintre particularităţile séjour-urilor petrecute la contesa de Courcelles era libertatea absolută pe care aceasta o acorda invitaţilor; nu iniţia programe comune – sau, în orice caz, nu erau obligatorii – şi, notabil la o persoană vârstnică, nu cerea să fie distrată, să i se facă conversaţie, nu pretindea nimănui să se ocupe de ea. „Am făcut în viaţă tot ce am poftit, de ce aş pretinde altora să procedeze altfel? Şi apoi, nu încerc nici o plăcere să ţin o fiinţă lângă mine, chiar dacă e vorba numai de câinele meu, când ştiu că ar prefera alt peisaj. O, nu, dragii mei, nu cunosc nimic mai lipsit de gust decât persoanele crampon. Iar când poartă şi fustă devin de-a dreptul odioase…“

Tânărul spaniol îi făcu o impresie plăcută şi-l cuprinse într-o privire mulţumită: un bărbat frumos, cu oase nobile, un chip cutezător de hidalgo, haine bine tăiate.

— Arăţi foarte bine, domnule de Villar, şi mă bucur pentru dumneata. Poate că sufletul nu ţi-e la fel de chipeş, dar cel puţin îţi lipsesc cusururile pe care le inventează complexele, iar acestea, crede-mă, sunt cele mai oribile. Şi, de altfel, sufletul dumitale nu mă interesează. Nu am douăzeci de ani şi nu-ţi sunt nici duhovnic.

Octavio de Villar zâmbi:

— Mântuirea sufletului aproapelui nu înseamnă nimic pentru dumneavoastră?

— Mai puţin decât digestia lui Gaston.

— …Nepoţelul dumneavoastră?

— Nu. Motanul.

Îşi aruncă ochii în treacăt asupra scrisorii baroanei şi o puse alături, lângă evantai.

— Dacă n-am să uit, am s-o citesc mai târziu. Biata Anna n-a fost niciodată tare la compuneri. Spune-mi dumneata ce mai face vechea mea prietenă? Ne cunoaştem de şaptezeci de ani. Mănâncă la fel de mult? Era în stare să dea gata dintr-o suflare un borcan cu dulceaţă de coacăze. Râse scurt: borcanele aveau pe vremea aceea jumătate de galon.

De Villar zâmbi:

— Nu mai există asemenea borcane în Germania. Până şi untdelemnul se vinde în sticluţe de farmacie.

Contesa avu un gest brusc, de parcă ar fi alungat o muscă. Briliantele fulgerară scurt, albastru, pe mâna descărnată, osoasă.

A, da, ideile acelui şarlatan de iarmaroc. Hitler! Oh là là! Întreb mereu şi nimeni nu poate să-mi răspundă: cum pot încăpea atâtea neghiobii într-un singur creier?

— Autopsia ne-o va explica într-o zi.

Lucia de Courcelles râse înveselită:

— Ah, da! Trebuie să fim optimişti! Până şi eu trag nădejdea că voi apuca ziua aceea. Îmi pare rău că Anna n-a

vrut să vină la mine. Nu sunt prea amuzantă, dar cel puţin ar fi mâncat pe săturate.

— Cred, spuse tânărul, că doamna baroană face parte dintre persoanele care se desprind greu de căminul lor.

— Cămin, *parbleu*! Annei îi plac tiranii. O malformaţie… În pension, era îndrăgostită de cancelarul Bismarck, alt smintit, care se credea rudă cu Jupiter. Îi ţinea portretul deasupra patului. Acum îl păstrează probabil pe al lui Adolf. Evident, între cei doi există o mare deosebire de educaţie… Zăboveşti mult pe coastă, domnule de Villar?

— Spre marele meu regret, doar câteva zile.

— O, e păcat, într-adevăr. Presimt că mă voi despărţi greu de dumneata, dar îţi sunt recunoscătoare că te-ai gândit ca acest scurt răgaz să-l petreci la bătrâna contesă de Courcelles.

— Spiritul dumneavoastră e mereu tânăr.

— Asta nu mă ajută să fiu mai frumoasă.

„Nu te înşeli deloc“, îi răspunse în gând de Villar.

Prin ferestrele deschise răzbătu zvon de glasuri vesele.

— Avem o grămadă de lume. Lume amestecată, aşa cum se întâmplă în război sau revoluţii. Un soi de cocktail, dar, deşi eu nu le iubesc, unele sunt picante. Vreau, domnule de Villar, să te simţi ca acasă, dacă asta îţi spune ceva. Soţul meu, de exemplu, se simţea cel mai bine în hoteluri, dar s-ar putea ca şi eu să am o parte de vină. Doream să-ţi spun că eşti liber să faci tot ce pofteşti.

Se apropie de fereastră şi perdelele delicate, uşor umflate de briză, îi cuprinseră ca într-o îmbrăţişare silueta fragilă.

— Au venit de la plajă. Animalul acela splendid este mister Collins, om de afaceri într-una dintre Americi, n-are importanţă care, de vreme ce tot e minciună. Micuţul acela oacheş, în halat de baie, se numeşte Vincenzo Rosario[{1}], dar te asigur că nu are nimic de-a face cu Papa, nici cu Italia…

De Villar cerceta cu ochi atent grupul vesel care înainta pe aleea străjuită de chiparoşi. Pijamale şi halate splendide de plajă, culori vii, mingi, discuri de cauciuc, labe de broască, tot arsenalul obiectelor de divertisment estival.

Se uită instinctiv la cerul albastru, albastru intens, uşor sidefat ca al Madridului, pe care palmierii îşi profilau degetele decupate cu foarfecă, apoi în jur, la salonul rococo, numai graţie în aur şi alb.

„Unde naiba o fi războiul?… Pentru ăştia, cel puţin aparent, nicăieri…“

Îi atrase atenţia în mod deosebit un bărbat exagerat de înalt, prea slab, de o distincţie excesivă, nesănătoasă.

Distincţia sângelui rarefiat de rafinamentul prea multor generaţii, sugerând putredul, prea vechiul din oase şi suflet. Vlăstarul unui neam căruia nu i-a mai rămas decât reverenţa de adio. Executată că desăvârşită eleganţă.

— O figură interesantă.

— Fără îndoială, încuviinţă bătrâna, dar numai ca obiect de studiu. E contele rus Anatolie Rabinski. Un personaj greu de suportat chiar de el însuşi, dar cel puţin e autentic. Ah! Iat-o şi pe micuţa Sundlo. Începe într-un pandantiv. De aceea n-o vedeam.

Era într-adevăr micuţă, delicată, cu ceva din gingăşia japonezelor pe care până şi europenii le găsesc frumoase, bibelou jucăuş în pijama albă de voal, cu părul strâns într-un turban verde jad. Înconjurată de bărbaţi, răsfăţată, simţeai chiar de aici, de la fereastră, fără să auzi ce-şi spun, că toate privirile, orice gest, fiecare cuvânt spiritual îi erau destinate.

— Cine-i doamna?

Contesa râse:

— O micuţă gânganie, dar cu pofta de a trăi din plin a şapte uriaşi.

— Şi mintea? Pe măsura făpturii sau a apetitului de viaţă?

— La ce i-ar servi? Orice ar face, orice ar spune, rămâne delicioasă. Totul îi stă bine, totul îi reuşeşte. Sunt doar

câţiva ani, era o mică burgheză anonimă, fiica unui belfer, cum scot boche-ii în serie, ca americanii, încălţămintea ieftină. Azi poartă unul din cele mai vechi nume ale nobilimii prusace şi, cred, deşi îl ştiam pe von Sundlo bărbat de gust – l-am cunoscut bine pe taică-său –, că este un personaj important la curtea lui Hitler.

Încercând să-şi camufleze interesul, tânărul spaniol întrebă cu indiferenţă:

— Este singura dumneavoastră invitată?

— A, nu… Mai sunt şi alte femei, dar acesta este genul micuţei: să fie singură, regină absolută, într-un grup de bărbaţi. Oriunde îşi face apariţia, e înconjurată de suită.

Se desprinse de fereastră şi-i adresă un zâmbet larg:

— Ce babă clevetitoare! Recunoaşte că aşa gândeşti despre mine.

În ochi îi sclipeau lumini ştrengăreşti.

Octavio de Villar se înclină şi-i sărută mâna cu o graţie inimitabilă – spontaneitate şi dezinvoltură moştenite de la maică-sa, fermecătoarea Dona Conception.

— Doamna contesă îmi vorbea despre persoanele încântătoare cărora totul le stă bine. Orice ar face, orice ar spune.

Bătrâna râse cochet:

— Doar că doamna contesă de Courcelles nu e primejdioasă…

— Spre deosebire de doamna baroană von Sundlo, trebuie să înţeleg…

— Un om avertizat e pe jumătate salvat…

Îşi coborî repede pleoapele spre a-şi ascunde licărul din priviri.

„Frumosul meu spaniol s-a trădat. *Baroana* von Sundlo. De unde ştie? Eu i-am pomenit doar de un vechi nume al aristocraţiei prusace… Pariez că tinerelul a venit special pentru micuţă… Ah! Ah! începe să devină amuzant. Cred că la spatele acestei poveşti stă Micul Bill…“

„…J’attendrai, le jour et la nuit/J’attendrai toujours, ton retour…“

Glasul lui Charles Boyer, cu modulaţii de catifea, înfiora dulce, aluneca firesc pe cărări de întuneric albastru, viersuia cântec de leagăn florilor şi păsărilor, de dragoste fiecărei inimi. Părea însuşi glasul nopţii. Luna roşie-portocalie, obraz feciorelnic îmbujorat de emoţie, înţepenise deasupra cazinoului puternic luminat.

Invitaţii contesei de Courcelles dansau pe pajişte, desculţi. Fusese fantezia baroanei von Sundlo. „E adorabil să simţi sub tălpi răcoarea umedă a ierbii. Nu vreţi să încercaţi?“ Privite de pe verandă, perechile deveneau în văzduhul străveziu umbre chinezeşti.

Placa se isprăvi şi vraja se spulberă, mii de paiete, scântei, cioburi de „a fost! s-a dus!“ mai scurte ca clipa.

— Admirabilă noapte, observă Octavio de Villar, cu un oftat inconştient.

Doamna Abigail Winton răsuci capul uşor surprinsă şi, pentru o clipă, înţepeni balansoarul. Era o frumuseţe blondă, imobilă, impresionantă în magnificienţa ei glacială. O frumuseţe sculptată într-un iceberg.

— Da, spuse reluându-şi balansul, admirabilă. Am constatat un amănunt curios, domnule de Villar. În ţările calde, stelele par mult mai multe şi mult mai apropiate unele de altele. Care ar putea fi explicaţia ştiinţifică?

Tânărul râse, încercând să-şi desprindă mâneca agăţată în împletitura de paie a fotoliului.

— Nu am nici o idee, iar în locul dumneavoastră nu aş căuta explicaţii.

Sprâncenele subţiri ale englezoaicei desenară două arcuri perfecte pe fruntea limpede.

— De ce?

— Frumosul presupune şi o nuanţă de mister. Necunoscutul seduce, fascinează, în vreme ce ceea ce ştim, am descoperit, cunoaştem îşi pierde puterea de atracţie.

— Hm… O filosofie bizară… Dumnezeule! Iar j’attendrai… E obsesia micuţei baroane. Sunt dezagreabile întâlnirile când o singură persoană îşi impune gusturile.

„Şi lipsite de bun gust“, completă în gând pentru ca de Villar să nu-şi închipuie că e geloasă.

Îşi dădu capul pe spate surâzând trufaş. Nu era geloasă pe nimeni, socotind că nici o femeie nu poate intra într-o competiţie autentică cu ea, cu atât mai mult acest flecuşteţ care, dacă n-ar fi avut şansa să-şi împopoţoneze cartea de vizită cu o stemă, ar fi servit şnapsuri şi cârnaţi într-un bistrou de gară.

Cu acelaşi zâmbet dispreţuitor inventarie invitaţii: o societate pestriţă de recepţii deschise, unde întâlneşti obligaţiile de mâna a treia ale gazdei: oameni cunoscuţi în vilegiatură, într-o călătorie de durată pe vapor, ori recomandaţi de persoane fără cine ştie ce rezonanţă socială, dar care, din diverse motive, nu pot fi refuzate. Într-o asemenea adunare era normal ca micuţa Sundlo, cu strălucirea ei de felinar chinezesc de party-uri populare, să polarizeze întreaga atenţie.

„Micuţa Sundlo, surâse tânărul spaniol. Toată lumea se exprimă instinctiv la fel. Oare cum îi vor spune peste zece ani?…“

Semăna cu un fluture jucăuş şi, văzând-o atât de zglobie, de spontană, de plină de viaţă, adorabilă, în ciuda unei excentricităţi cam… barbare, era imposibil să n-o priveşti măcar cu simpatie. „Tipul perfect de allumeuse“, o etichetă de Villar.

Îi surprinse de câteva ori privirea, parcă deconcertată. Spaniolul, fără a fi nepoliticos, era singurul bărbat care nu-şi depusese necondiţionat omagiile la picioarele flexibile, bronzate, încălţate în cei mai mici pantofiori de mătase – până şi Cenuşăreasa s-ar fi îngălbenit de invidie – care se pot închipui, ai baroanei.

Aceleaşi priviri le surprinsese, regalându-se în sinea ei, şi bătrâna contesă de Courcelles. „Tânărul hidalgo nu e

nătâng. Dacă vrei să intrigi o orgolioasă, simulează că o ignorezi. Şoricuţa intră în cursă cu ochii legaţi. Trucurile simple, clasice, rămân cele mai eficace…“

Când o văzu îndreptându-se cu pas sigur spre de Villar, îi veni să bată din palme. „J’attendrai, le jour et la nuit…“

De Villar o privea ca un cunoscător. Într-adevăr, micuţa era bine făcută. Rochia de voile bleu de nuit, cu irizări sidefii, înfiorată de briză, o dezbrăca savant, conturându-i trupul până la cele mai tulburătoare amănunte.

„Cred că i se văd şi aluniţele“, zâmbi de Villar.

Doamna Winton se ridică.

— Nu-mi place să stau în calea nimănui. *Bon amusement*…!

Baroana se aşează lângă de Villar, continuând să fredoneze împreună cu Charles Boyer:

— J’attendrai… Se răsuci cu o mişcare iute spre spaniol şi-i puse mâna pe braţ: Aştepţi şi dumneata?

— Da, surâse de Villar, aştept.

— Pe cine?

Baroana îi aruncă o privire cochetă, de copil parşiv, sigură de răspuns.

— Dacă ţi-aş spune că pe dumneata, m-ai considera insolent?

— Ţţ! Adăugă cu o candoare delicioasă care scuza ceea ce ar fi putut fi socotit drept o infatuare neghioabă: Toţi bărbaţii mă aşteaptă, aşa că sunt obişnuită. De ce mă ocoleşti atunci?

— Nu mă pot lupta cu un batalion de bărbaţi care fac zid în jurul dumitale.

Baroana râse, jucându-şi briliantele din urechi. O bijuterie grea, prea pretenţioasă pentru o petrecere în aer liber pe malul mării.

— Mincinosule! Nici măcar n-ai încercat să te apropii.

— Nu mi-aş fi închipuit că ţi-ai dat osteneala să mă observi. Dumneata eşti o mică regină.

Baroana făcu botic:

— Nu numai aici. Peste tot. Şi nu-mi mai vorbi cu dumneata. Spune-mi tu. Mă cheamă Manja. Pe tine?

— Octavio.

— Hai să dansăm, Octavio.

O simţea în braţe caldă, parfumată, plină de freamăt şi neastâmpăr. Ai fi zis că arde de dragoste.

Manja îşi apropie obrazul de al tânărului şi-i şopti cu buzele lipite de ureche:

— Te iubesc, bambino…

De Villar o strânse mai tare în braţe. Deşi electrizat, simţindu-şi tot sângele zvâcnindu-i în tâmple, izbuti să-şi păstreze un rest de luciditate.

„Grăbită, micuţa. Pradă ieftină sau prea abilă? Doar o nimfomană imbecilă sau o femeie care se ştie inegalabilă, desăvârşită la gimnastica de alcov se oferă cu atâta francheţe.“

Manja i se smulse din braţe:

— Aşteaptă-mă mai târziu… La tine.

„J’attendrai…“

Peste jumătate de oră, de Villar se retrase. Îl urmă, după puţin timp, Manja von Sundlo, acuzând o migrenă bruscă.

Un zâmbet de satisfacţie întinse gura fără buze a contesei de Courcelles. Semăna cu o papagaliţă veselă, straşnic de mulţumită: de ea însăşi, de lume, de întreg Universul.

* * *

Constatase încă de la început că Sundlo nu are vocaţie de turist, fiind totodată un citadin înverşunat. Înregistra absent orice fel de privelişte, ochii îi alunecau cu indiferenţă peste pitorescul inedit al Dobrogei, vremea îl interesa din punct de vedere strict vestimentar: îmbracă un sacou uşor sau îşi ia trenchcoatul?

Foarte sensibil la confort şi decorul de interior, deformaţie – consecinţă (dar nu totdeauna obligatorie) a unei filiaţii superurbanizate, apreciase, emiţând un mormăit de satisfacţie, condiţiile oferite de Hotelul Belona.

Avertizat de către omologul său de la Athénée Palace, Aristide Stănescu, asupra condiţiei şi hramului celor doi clienţi, directorul de la Eforie le făcu o primire discret festivă. Nu ovaţii şi funcţionari în livrele aşteptându-i pe două rânduri, nimic publicitar ce ar fi stânjenit o pereche distinsă angajată într-o escapadă unde n-aveau ce căuta trâmbiţi şi surle, ci atenţii graţioase din partea direcţiei.

Elvira şi Kurt îşi găsiră apartamentele impecabil amenajate, cu risipă de flori şi jardiniere de fructe zilnic împrospătate şi, tot zilnic, prosoapele, săpunul, spuma de baie, în sfârşit, toate accesoriile, până şi hârtia higienică, păstrau culoarea pijamalei locatarilor. Când deschise băruleţul, colonelul von Sundlo începu să râdă: colecţia de băuturi – whisky, scotch, Bourbon, coniacuri franţuzeşti – şi de ţigări Viceroy, Maryland, Camel, Lucky Strike era într-adevăr impresionantă.

— S-ar zice că voi, românii, sunteţi aliaţi cu anglo-americanii, nu cu germanii. Dacă aş fi mai susceptibil, m-aş gândi la o propagandă antinazistă.

— De dragul meu nu fi susceptibil. Şi, ca să-ţi alung orice îndoială asupra onestităţii acestui „auberge“, precizez că barul a fost asortat în urma sugestiilor mele. Ce-ai zice de o partidă de înot? Ziua e splendidă…

Pe plajă von Sundlo nu încercă nici o surpriză. Trupul Elvirei, strâns într-un maiou roşu aprins, arăta exact aşa cum îl intuise. În cele mai multe cazuri, vestimentaţia camuflează cusururi mai mari sau mai mici. O femeie de gust care ştie să se îmbrace, şi în asta constă reuşita unei toalete, folosind cu artă mici artificii, îşi poate „ajusta“ un şold prea plin, ori un bust prea generos, sau, dimpotrivă, va izbuti să flateze un piept sărac, cu sâni cât nuca, iar, printr-

o anumită croială a jupei şi o încălţăminte potrivită, va salva un şezut coborât, va da lungime picioarelor cam scurte.

Lanvin sau Maxim n-aveau ce să corecteze la Elvira, ci doar să sublinieze. Avea o siluetă suplă, pe verticală, aproape băieţească. Lipsa rotunjimilor însă îi abstractiza cumva trupul. Ca manechin, Elvira era ideală. În pat însă, bărbaţii preferă de obicei puţin altceva şi ea o ştia prea bine.

— Arăţi ca o şcolăriţă, zâmbi colonelul.

Elvira râse scuturându-şi pletele ude:

— Chiar aşa mă şi simt.

— Îmi place, continuă Sundlo, că nu foloseşti cască şi că nu înoţi ca raţele, cu capul afară din apă. Cea mai mare parte dintre femei nu ştiu cât e de dizgraţios.

— Probabil nu ştiu că în holul hotelului funcţionează un coafor.

Îl învălui într-o privire caldă. Arăta bine. Desigur, n-avea carura lui Johnny Weissmüller, dar, oricum, muşchii erau bine aşezaţi, şi, deşi umerii acuzau oarecare oboseală – „umeri trişti, de om înfrânt“, îi trecu prin minte Elvirei –, înfăţişarea, în ansamblu, avea virilitate. O cicatrice adâncă, vânătă, îi însemna spinarea de la omoplatul stâng până sub centură.

— Ar trebui să stai mai mult la soare, Kurt. Ai culoarea unui om care trăieşte noaptea.

— N-am avut niciodată răbdare să stau prea mult la plajă.

— Bine. Ne întoarcem la hotel şi, după-amiază, facem o plimbare.

— Nu! Te rog! Nu vreau ca din cauza mea să…

Elvira îi astupă gura cu degetele murdare de nisip.

— Nici un cuvânt în plus. Condiţia esenţială ca să ne simţim bine amândoi este, întâi şi întâi, de a conjuga verbul, fiecare separat, la persoana I, indicativ prezent. Nici eu nu ţin să mă ard ca o pâine uitată în cuptor.

Închiriaseră un Dodge 1939 şi începuseră să „flaneze“ pe litoral. Elvira îşi închipuise că este extrem de inspirată,

arătându-i aspectele cele mai exotice ale meleagului. De altfel, ea însăşi dorea să revadă locurile care o încântaseră cu peste douăzeci de ani în urmă, când îşi petrecea vacanţele de şcolăriţă şi liceană la Mangalia, ori în cătune risipite pe malul mării cu nume anevoie de pronunţat.

O încântau sălbăticia priveliştilor, ineditul lor, oamenii, făpturi ciudate, neaşteptate. Stridenţa de culoare a peisajului în contrast cu monotonia, cu imuabilul, cu „acelaşi de veacuri“ al existenţelor anonime, mărunte; o ameţeau amestecul de seminţii, pluralitatea de Dumnezei care coexistau paşnic pe aceeaşi palmă de loc, alături de tot atât de multele obiceiuri şi graiuri, de contraste, de datini, de simple, dar perfect limpezi, filosofii de viaţă.

„Mă întreb“, spunea Anton Manu, tatăl Elvirei, profesor la Politehnica din Bucureşti, dar însemnat pentru toată viaţa de nostalgia unor studii de arheologie ratate, „dacă există în toată lumea un singur loc unde, pe o suprafaţă atât de redusă, să convieţuiască atâtea naţii diferite.“

Baronul von Sundlo nu gustase însă picantul plaiului dobrogean, sesizase doar, oarecum crispat, vegetaţia arsă de soare, colbul gălbui pe care-l considera în centimetri, aşa cum apreciază meteorologii înălţimea stratului de zăpadă, tonele de balegă de pe drumurile nepietruite, roiurile de muşte grase, albastre, câinii flocoşi cu cozile necăjite de scaieţi, ulucile strâmbe, bordeiele cu acoperiş tuflit, căzute parcă toate într-un genunchi. Nefiind însă lipsit de darul observaţiei, constatase ca pe o curiozitate:

— Zdrenţăroşi, murdari, însă tătăruşii par mai bine hrăniţi. Îi arăta un pui de tătar care, rezemat de troiţă, îi privea curios.

Cu degetul înfipt într-o nară, îşi expunea fără reticenţe nuditatea, deşi era mărişor. Maică-sa socotise probabil că, în afară de cămăşuţa albastră, doar petice, care-i ajungea până la buric, orice alt obiect vestimentar ar fi inutil. Dar copilul arăta într-adevăr sănătos, obrazul era plin, rumen

ca un măr domnesc, iar ochii, mure lunguieţe, străluceau mulţumiţi.

— E o chestiune de mentalitate, replică Elvira. Într-adevăr, tătarii pun preţ doar pe hrană. Locuinţele lor sunt cele mai modeste, n-au mobilă – doar perne şi eventual covoare – nu cheltuiesc pe podoabe sau haine scumpe, în schimb carnea, laptele şi brânza nu le lipsesc de la nici o masă.

— S-ar putea ca mentalitatea lor să nu fie prea rea, observă Kurt, gândindu-se la privaţiunile germanilor.

— Apropo de mentalitate, râse Elvira, am să-ţi istorisesc ceva amuzant. Ţi-am spus că mi-am petrecut multe vacanţe aici. Tata avea un vizitiu, un tătar cât muntele. Fără să exagerez, cred că a fost omul cu cel mai fin simţ psihologic pe care l-am întâlnit vreodată şi cu o capacitate extraordinară de a fixa în câteva cuvinte personalitatea cuiva. Îl chema Tîrchiz Grde şi locuia în satul Murighiol.

— Doamne sfinte! râse von Sundlo. Cum poţi pronunţa asemenea cuvinte? Pe lângă astea, poloneza mi se pare plină de vocale!

— Vreau să-ţi spun cu câtă justeţe şi adresă a caracterizat el tabloul de ansamblu, forfecat pe naţii, al satului dobrogean. Parcă-l aud… „Ucrainean, nu bun, răzbunător estem. Turc, prost estem, rău, dar cu credinţă la Alah. Rus, bun estem, numa’ beutură dat peste cap la el. Român curat, bun, mult cheltuială şi beut nunţi şi parastas. Lipovean…“

— Da, o întrerupse neamţul. Trebuie să fi fost un tip! Văd într-adevăr tabloul, parcă şi vopselele… Draga mea, nu există nici un drum care să se abată de la şosea?

Elvira, la volan – von Sundlo acuza acute dureri de spate când şofa – întoarse capul surprinsă:

— Dacă trebuie, vom găsi ceva. Dar ce s-a întâmplat?

— Vreau să-mi verific o idee. Cred că nu mă înşel… Suntem urmăriţi, încă de la Eforie, de un Plymouth negru.

Înăuntru sunt vreo doi sau trei tipi – nu-mi dau seama exact, pentru că evită să se apropie… Chestiunea mă irită.

Elvira ridică din umeri:

— I-am văzut şi eu, dar nu le dau importanţă. Te aşteptai cumva să nu ne taloneze încă de la Bucureşti câţiva filatori?

Sundlo scrâşni:

— S-o facă măcar cu bun simţ şi profesionalism. Mă obligă pur şi simplu să le miros răsuflarea. Mă simt de parcă mi s-ar vârî cu sila în pat o femeie pe care n-o vreau.

— Bine, spuse Elvira, îndreptându-i o privire îngrijorată. Nu trebuie pentru asta să devii livid. Intrăm în primul sat şi ne vom convinge dacă suntem într-adevăr urmăriţi.

— Nu trebuie să mă conving, sunt convins. Dar am chef să le spun câteva cuvinte. Aşa, ca între bărbaţi, fără doamne de faţă. Scrâşni în germană: Copoii lui Müller, instructaţi de Himmler! Canalii toţi, pe măsura stăpânului.

Elvira întoarse capul:

— Ai spus ceva, Kurt?

— Iartă-mă. Am înjurat. Am făcut-o în germană, ca să-ţi menajez urechile.

Opriră la ceainăria din mijlocul satului. Jupânul, un grec chior, şterse iluzoriu masa cu o cârpă murdară. Elvira ceru la întâmplare două pahare de bragă şi seminţe. Stăteau amândoi cu ochii pe geamul perdeluit cu un tifon zdrenţuit. Dodge-ul strălucea în lumina soarelui ca un far, înconjurat de puzderie de copii desculţi. Cu capete de toate culorile, bălane, roşcovane, negricioase, cârlionţi şi codiţe împletite, ochi bridaţi sau rotunzi, albaştri ori vârstaţi, dovedeau toţi, de la brâu în jos, o impresionantă solidaritate: funduleţele pârlite de soare sfidau orice fel de disensiune.

După cinci minute Plymouthul le reteză privirile într-un nor de praf.

— Măgarii! râse cu ură Sundlo. Nici măcar nu se feresc.

Elvira îl privi cu amărăciune:

— Kurt! Era vorba că ne vom amuza. Că vom face abstracţie de tot ce e neplăcut. Avem atât de puţin timp…

Colonelul tresări. Îi luă mâna şi i-o sărută.

— Iartă-mă, draga mea. Îţi promit să nu se mai repete. Am să încerc..., adică, am să reuşesc să nu-i mai văd. Îţi promit.

Niciunul dintre ei nu credea un singur cuvânt.

Orchestra însăila acorduri dulci, înfiorate ca o şoaptă de dragoste. *Ecoul pustei* de Monti. Pe terasa hotelului Belona, micile veilleuses de la mese aprindeau ciuperci portocalii. O briză jucăuşă zbârlea graţios cosiţe arămii, blonde sau brune, eşarfe, falduri de voal de toate culorile alintau văzduhul cu lascivităţi de dans oriental.

Elvira Manu asculta visătoare muzica, bătând tactul cu unghiile bine lustruite în piciorul paharului de cristal. Din rochia albă de seară, adânc decoltată, umerii abia bronzaţi răsăreau deosebit de gingaşi. Întoarsă uşor către orchestră, cu părul blond cenuşiu bătând aproape în argint, înnodat într-un coc simplu, îşi arăta profilul desenat perfect, în linii nobile. Singura bijuterie, cerceii – simplitate, bun gust costisitor, unde citeai imediat semnătura lui Cartier – două smaragde mari, tăiate pătrat, atârnând până aproape de umeri de două lănţişoare din platină, întregeau un tablou care lui Kurt von Sundlo i se părea fermecător.

Memoria îi reîmprospătă un alt tablou. Culorile nu mai erau poate la fel de vii, dar patima aduce dulceaţă, trezeşte lacrima nostalgiei după imagini de mult călătorite...

Dagmar... Doamne! Câţi ani sunt de-atunci? Douăzeci şi cinci? Era o frumuseţe pură, cuminte, care la optsprezece ani continua să colecţioneze păpuşi, se dădea în scrânciob – cascadă de dantele, bucle aurii, râs şi ochi strălucitori ca într-un Watteau –, iar în nopţile de vară scotocea în tufişurile parcului de la castelul strămoşilor von Hoyningen-Huene, căutând licurici. Şi-i agăţa în păr, îi presăra pe piept – colier, îşi umplea degetele...

...Seara... Terasa castelului... O lună de argint... Dagmar, în rochie albă, rezemată de balconul năpădit de trandafiri.

Talia e de viespe, chipul de fetiţă caută spre stele. Imagine clasică, de ilustrate burghez romantice, scoase în serie, pictură naivă de pension sau de domiciliu. Tablouri truism, al căror viciu constă în desăvârşita lor frumuseţe, prea visată, prea vehiculată, prea pe înţelesul lui Iohann, al lui Hans, al Ilsei, micuţa de la mansardă care-şi ţine viaţa cu acul. O! Imagini ridiculizate, dar atât de scumpe fericitului căruia îi e dat să le trăiască măcar o singură dată în viaţă!…

„Dagmar, te rog să fii soţia mea.“

„De-adevăratelea?“

O strânsese în braţe.

„Pentru totdeauna, Kurt?“

„Da, iubito…“

„Pe cuvântul tău, da?“

Elvira se întoarse şi-i zâmbi. Baronul se înfioră. Chipurile celor două femei se suprapuseră o clipă. Un singur clişeu. Asemănarea era izbitoare, poate şi pentru că Elvira arăta în seara asta deosebit de tânără.

— Ecoul pustei… Îmi place mult melodia asta. Ochii Elvirei străluceau ca înlăcrimaţi. Am avut prilejul, şi cuvântul să nu ţi se pară enorm, s-o ascult la Budapesta, cântată chiar de Magyaros Imre. Ai auzit de el, nu?

Colonelul clătină capul, simţind un fior de gelozie. Elvira părea transfigurată… Cu cine ascultase cântecul acesta dulceag? Ce amintiri îi trezea? Vibrezi, îndrăgeşti cu inimă şi ochi înlăcrimaţi doar melodia ascultată în clipe unice împreună cu omul iubit. Şi acela devine pentru totdeauna cântecul perechii, imn de dragoste…

— Este cel mai mare lăutar al Ungariei. Cum îl avem noi pe Grigoraş Dinicu. De altfel, sunt buni prieteni şi fac schimb de repertoriu prin intermediul posturilor de radio Bucureşti şi Budapesta. Să-l auzi interpretând Rapsodiile lui Liszt… Ce-i cu tine, Kurt, nu te simţi bine?

— De ce? Mă simt perfect…

Elvira păru că se simte nelaîndemână, ceea ce nu prea i se întâmpla.

— Nu ştiu… Ai o expresie… Ceva ciudat, care mă sperie.

Von Sundlo surâse trist:

— Uneori trăirile prea intense nu te înfrumuseţează.

O pală de roz coloră obrajii Elvirei.

— Mă tem, draga mea, continuă cu un oftat uşor colonelul, că nu sunt un companion prea vesel pentru tine.

Elvira, cu o mişcare spontană, îi acoperi mâna cu palma uscată şi răcoroasă.

— Te rog, Kurt, încetează. Mă simt admirabil şi cred că sunt o femeie norocoasă. Nu puteam nimeri un companion mai plăcut.

Kurt von Sundlo dădu trist din cap:

— Companion… Da, aşa e. Ştii câte zile mai avem?

Elvira Manu îşi astupă urechile cu un gest de fetiţă:

— Te rog! Nu vreau să ştiu nimic, nu vreau să le număr, Kurt!

Intensitatea glasului îl zgudui pe neamţ. O privi speriat, simţindu-şi inima înfiorată de o vagă nădejde.

— Da… Ce s-a întâmplat?

— Am chef să mă plimb pe malul mării. Cu picioarele în apă, să mă bălăcesc, să alerg, să mă stropesc, să scot limba la lună, să-i fac sâc!, că e bătrână… Fată bătrână şi invidioasă.

După o clipă de stupefacţie, Kurt von Sundlo începu să râdă:

— Mon Dieu! Aş da mult ca măcar una dintre cunoştinţele prea distinsei doamne Elvira Manu, lady până în vârful pantofilor, sobră şi eminamente *posée,* să o fi auzit vorbind acum!

— E vacanţa noastră, Kurt! Vreau să fiu nebună. Nebuni! Nebuni cum n-am fost niciodată!

Îi privi rochia de moire albă, escarpenii de atlas:

— Bănuiesc că vrei să te schimbi…

— Nici prin cap nu-mi trece! Ci hai odată! S-ajungem până… până nu se termină marea! Luna! Stelele! Şi nebunia noastră!

Se îndreptară spre scara de piatră care cobora direct pe plajă. Simţiră amândoi privirea aţintită a bătrânului care ocupa singur o masă. Pe mâna stângă strălucea un inel cu stemă.

Von Sundlo strânse uşor braţul femeii.

— Îl ştiu pe bătrân… Era în fiecare zi la bar… tot singur.

— Da, parcă… Ce ne pasă?

— Nu ne pasă! exclamă baronul cu aer fericit şi simţindu-se brusc de douăzeci de ani.

Prinţul Ştefan Duca se uită după ei răsucindu-şi întreg trupul. Gâtul anchilozat de spondiloză nu-i îngăduia să privească peste umăr.

10

Pe Vasile Sfetcu, barmanul de la Athénée Palace, îl fascinase de mic copil tot ce putea fi etichetat ca made în England. Înainte cu o generaţie sau chiar două ca fenomenul să se generalizeze, pe când contemporanii lui, aidoma cu cei ce-i precedaseră, iubeau fără rezervă Franţa, considerând-o a doua patrie – chiar şi platonicii care văzuseră eventual Varna într-o excursie ieftină – domnul Basile îşi rezerva întreaga stimă şi omagiile pentru fiii Albionului. Le admira aerul special şi vestimentaţia, le invidia humorul şi minunata stăpânire de sine, le iubea limba, ţigările, filmele, până şi istoria sângeroasă.

După cum se îmbrăca şi comporta – ultrabritanic – îşi mobilase şi garsoniera dublă de pe strada Bateriilor. Aici, într-un bloc drăguţ de două etaje, răsărit în mijlocul unei grădiniţe miniaturale, avea un dormitor şi un salonaş cu cămin, fotolii adânci de piele, un bar rulant cu interiorul căptuşit cu oglinzi şi o mulţime de gravuri ecvestre. Totul în culori stinse, tomnatice. Nu lipsea nici ceaţa ridicată de fumul nenumăratelor ţigări pe care le consuma.

Spre deosebire de mai toţi colegii de breaslă, care îşi petreceau timpul liber tot prin baruri şi restaurante, altele desigur decât cele în care oficiau – cei mai dificili, cei mai cârcotaşi! –, domnul Basile prefera să savureze deliciile căminului. Citea, îşi perfecţiona cunoştinţele în cele trei sau patru limbi străine pe care de altfel le vorbea fluent, asculta BBC-ul sau punea plăci cu Dorris Day, Steward Granger, Tino Rossi şi – concesie cocoşului galic – Charles Boyer. Din

când în când, se întorcea acasă însoţit de câte o femeie. De obicei mică funcţionară sau vânzătoare mai curăţică, foarte tinere şi bine ameţite.

Evita fauna feminină a barului sau a varieteelor – „sunt obraznice şi stricate, exemplarele trecute de douăzeci de ani, prea versate, ştiu să ceară!“ – femeile treze: să nu ştie unde să se întoarcă. În materie de dragoste, Sfetcu prefera prospeţimea, inexperienţa, pretenţiile modeste şi variaţia.

În seara aceea de iulie – marţi, singura zi liberă a barmanului – aştepta o vizită de cu totul altă natură. Tocmai reflecta, privind mica pendulă Chippendale, că persoana a întârziat un sfert de oră – „hm!, ciudat pentru punctualitatea teutonilor!“ – când se auzi soneria.

Vizitatorul era un bărbat solid, mai mult decât insignifiant dacă n-ar fi atras atenţia ciudata imobilitate a feţei. Costumul cu o tăietură neutră, de bună calitate, trăda mentalitatea burghezului înstărit care pune preţ pe trăinicia stofei şi pe comoditatea straiului; cupa, subtilităţile acelui inefabil „chic“ îl lăsau cu totul indiferent.

„Şi asta spune multe, conchise Vasile Sfetcu cuprinzându-l într-o privire rapidă. Pe cel pe care-l lasă rece ţoalele, de obicei nici muierile nu-l încălzesc. E un amănunt care merită notat…“

— Îmi pare rău că am întârziat, domnule Basile. Am fost reţinut la fabrică.

Ţinea în antrepriză fosta întreprindere de tractoare Globus de lângă Bucureşti, era inginer şi se numea Walter. Barmanul ar fi fost însă curios să cunoască cealaltă carte de vizită a neamţului, încuiată în safe, la Berlin.

— Nu are nici o importanţă. Astă-seară sunt liber.

Domnul Walter schiţă un râs îngheţat:

— Nu mă pot lăuda cu acelaşi privilegiu. Se uită superficial prin încăpere: Mda! Mobilier english, ţigări asortate, pe bar o sticlă de scotch Queen Ann. Iubiţi mult Anglia, domnule Sfetcu.

Barmanul surâse mieros:

— Dumneavoastră, germanii, întreaga Europă. Povestea deunăzi un maior la bar că locuinţa mareşalului Göring, pe care a văzut-o cu ocazia unei recepţii, cuprinde comori de artă de toate naţionalităţile. Un interes heteroclit, se exprima. Eu mă mulţumesc cu unul mai… monoton.

— Aveţi ureche fină, domnule Basile.

— Dacă ar fi fost altfel, nu v-aţi fi aflat aici.

Neamţul sughiţă din nou a râs:

— Ai dreptate… De altfel, nici eu nu dispreţuiesc produsele John Bull, mai ales cele lichide…

— Am înţeles, făcu Sfetcu ridicându-se, scotch?

Neamţul dădu din cap afirmativ.

— Gheaţă?

— Nu. Prefer sec.

„Aha! exclamă în gând Basile. Şi asta-i bine de ştiut.”

Din două înghiţituri, Herr Walter isprăvi sonda.

— Nu, mulţumesc, de-ajuns. După cum vă spuneam, nu-i şi seara mea liberă. Mă grăbesc să intru în miezul chestiunii. Plecarea colonelului von Sundlo pe litoral ne îngrijorează. Nu ne place. Nu ne place chiar deloc.

— În definitiv, a venit în concediu de convalescenţă. De ce şi l-ar petrece într-un Bucureşti torid?

Walter îl privi cu ochi fără expresie:

— Ştiţi perfect la ce mă refer. Ne deranjează femeia.

— De, remarcă domnul Vasile tamponându-şi buzele cu o batistă fină de olandă, anormal mi s-ar fi părut să plece singur.

— Dacă ar fi remorcat o cocotă de douăzeci de ani, am fi fost mai puţin neliniştiţi.

— Există bărbaţi care preferă genul matur. Nu m-au preocupat problemele de sexologie, n-am făcut statistici, dar ştiu că există.

— Eu, nu, replică sec Walter. La urma urmei, cine este această Elvira Manu? De unde a apărut? Cu ce se ocupă? E măritată?

— Dispuneţi de mijloace de investigaţie mult mai largi decât mine. Pe noi ne interesează banii clientului, nu dosarul lui. Ce vă pot relata este că a angajat unul dintre cele mai scumpe apartamente din hotel, are o Hispano-Suiza cum nu sunt zece în Bucureşti, că este o femeie care a avut întotdeauna bani.

— Intelligence Service-ul nu face economie.

— Am spus că a avut totdeauna bani, începând din leagăn. O susţin ca profesionist.

Neamţul îl privi curios:

— Adică?

— Există moduri şi moduri de aţi cheltui banii: plebeu, burghez, princiar. Elvira Manu o face princiar. Ca şi felul de a-şi purta hainele: când arunci un mantou de chinchila pe spătarul scaunului din restaurant, fără să fii atentă dacă poalele nu mătură parchetul, n-ai oftat niciodată după o pereche de ciorapi.

— O observaţie interesantă. Dar avem agente, ca şi rivalii de la Intelligence Service, recrutate din toate mediile, inclusiv înalta societate.

— Presupuneţi deci că ar fi spioană. Important mi se pare să subliniez un fapt: femeia n-a făcut nici un efort, n-a întreprins nici un demers ca să-l cunoască pe colonelul von Sundlo. Domnia sa a remarcat-o şi a cerut să-i fie prezentat.

Pe chipul imobil al neamţului, ochii crescură cu o gămălie de ac.

— *Un coup de foudre*! La cincizeci şi trei de ani pentru o fetişcană de peste patruzeci? *Mein Gott,* nu-l credeam atât de caraghios pe bietul Sundlo!

Barmanul ridică din umeri:

— Mi s-a părut, faţă de bănuielile dumneavoastră, că reprezintă un amănunt demn de semnalat.

— Şi matura sirenă cum reacţionează?

— Pot afirma că au aerul unor oameni care se simt foarte bine împreună. Buni, excelenţi prieteni. Ce fac în dormitor, nu cunosc.

Neamţul schimbă brusc tonul. Rosti dur:

— La onorariul pe care îl primeşti, ar fi fost cazul să te străduieşti mai mult.

Vasile Sfetcu, feciorul lui Nea Firică, birjarul din Piaţa Teatrului, săltat anevoie din gunoaiele Ferentarilor, mahalagiu prin filiaţie, dar gentleman prin autentică vocaţie şi, în orice caz, veleitar pătimaş, replică:

— Herr Walter, când am primit să colaborez cu dumneavoastră, nu am înţeles să accept şi relaţia stăpân-slugă. Mâine dimineaţă, întreaga sumă încasată până acum vă va fi restituită. Cec sau *cash*, cum preferaţi.

În ochii inginerului neamţ se aprinse un licăr de mânie, dar şi de involuntară admiraţie.

„Ţiganul joacă tare…“

— Să nu regreţi, domnule Basile. Noi suntem echipa cea mai puternică!

— Aceasta o va dovedi viitorul.

Walter strânse pumnii. Ştia că trebuie să fie mai maleabil, în barmanul celui mai elegant hotel din Bucureşti pierdea un om preţios, dar mânia îi întuneca minţile.

„Un ţărănoi puturos de la mahalaua Europei, o slugă de han mai răsărit îşi permite să mă sfideze!“

— Am să te distrug!

Vasile Sfetcu surâse:

— Sunteţi grăbit, Herr Walter… Am onoarea să vă salut.

Neamţul îi azvârli o privire nimicitoare. Regreta că nu avea revolverul la el. Urcă în Horsh-ul care aştepta în faţa casei şi demară solicitând nebuneşte acceleratorul.

„Ţiganul ori e nebun, ori mizează pe cineva puternic…“

Vasile Sfetcu rămase cu zâmbetul încremenit pe buze şi privirea gânditoare. Aprinse o ţigară, trase câteva fumuri şi formă un număr de telefon. Rosti laconic:

— Plecaţi urgent. Chiar în noaptea asta.

* * *

Marin Viforeanu se considera un mare ghinionist. „Degeaba, domnule, poţi să fii poleit cu aur, dacă-ţi lipseşte dramul infinitezimal de noroc, realizezi zero!“

Avea o excelentă părere despre sine şi socotea că, dacă soarta individului ar fi hotărâtă exclusiv de sumumul de calităţi ale acestuia, el, Viforeanu, ar fi atins în viaţă piscuri ameţitoare. Se privea în oglindă: o siluetă de Fred Astaire cu o figură, îşi zicea convins, mult mai expresivă. Şi totuşi, femeile îl ignorau. În orice caz, nu s-ar fi putut afirma că măcar una singură îşi pierduse somnul din cauza lui. Prima nevastă îl părăsise fără măcar să-şi bată capul cu explicaţii, lăsându-i amintire toate scrisorile primite de la el şi o cutie de anticoncepţionale. A doua se întorsese la părinţi, după şase luni de la căsătorie şi fusese atât de grăbită să scape de Viforeanu, încât nu avusese nimic împotrivă ca divorţul să se pronunţe din vina ei. Până şi fetele de la Casanova, bordelul cel mai scump din Crucea de Piatră, îl primeau în silă şi doar când şomau vârtos. Capotase şi în meserie. Fusese un student bun. Era ager, învăţa uşor şi isprăvise Dreptul cu o singură bilă roşie. Se înscrisese în Baroul Ilfov, dar clienţii îl ocoleau; pândea ceasuri întregi în imensa sală a paşilor pierduţi, vânând şi trăgând de poale ţăranii care i se păreau mai blegi. Aceştia învârteau priviri speriate, de rătăciţi în pădure, se ruşinau să-l refuze. Cu amărâţii ăştia abia de scotea de o chirie într-o mansardă pe Izvor şi un dejun la „Cheltuiala mică“.

La noroace picate din senin, chilipiruri fabuloase la loto, moşteniri copioase, partide senzaţionale, Viforeanu, care în viaţa lui nu câştigase nici măcar la tombolă, ori la Moşi o puşculiţă de ghips, nu se obosea să viseze. Se uita la fericiţii beneficiari cu jind şi vaga convingere că respectivii sunt bastarzii întârziaţi ai capricioasei Fortuna.

După izbucnirea războiului îşi oferise serviciile Siguranţei. Era încredinţat că aici va izbuti, se simţea dotat din toate punctele de vedere. Avea memorie, spirit de

observaţie, sânge rece, intuiţie, energie, tupeu. Fusese racolat cu mult scepticism şi rezerve, iar indemnizaţia era pe măsura entuziasmului tipului din spatele biroului. Primea cât un copist dintr-un birou de mâna a doua.

— Oi fi talentat, dar n-ai fizic… Păi, pe dumneata te citeşte şi un copil după fizionomie: sticlete!

— Acordaţi-mi o şansă. Puneţi-mă la încercare.

— Hai să vedem… Poate ca agent de derută o să meargă.

„Las’ că o să vă arăt eu… Am să vă demonstrez ce pot.“

Asta se străduia de trei luni: să depisteze, să descopere, să repereze un agent, o acţiune, o combinaţie, un tuyau zdrobitor, care să-i uluiască stăpânii. Acum, urcând scările spre Agenţia imobiliară Ion Bogdan, avea convingerea că, în sfârşit, râvnitul ţel a fost atins şi a izbutit să smulgă un surâs şansei ingrate.

Domnişoara Marta, secretara, îşi izbi palmele chiţăind de bucurie:

— Ce plăcere, domnule Viforeanu! Cam rar pe la noi.

Era îmbrăcată într-o rochie galbenă, cu volane şi panglici, în care trupul deşirat şi osos se îneca, iar amănuntele anatomice, adresa lor exactă putea fi ghicită cu aproximaţie.

Viforeanu încercă să zâmbească: „Seamănă cu o floarea-soarelui pleoştită de ploaie…“

— Sunt foarte ocupat, domnişoară. N-aş ocoli altfel pentru nimic în lume biroul dumneavoastră.

Secretara îşi dădu ochii peste cap, fluturându-şi genele rimelate cu Michel.

— Înţeleg foarte bine… Ştiţi, totuşi, mă gândesc de multe ori că oamenii ar trebui să se şi distreze puţin. O mică vacanţă nu poate să strice nimănui. Am citit chiar zilele trecute în almanahul magazinului „La vulturul de mare cu peştele în gheare“ că surmenajul afectează ficatul. Cunoaşteţi, desigur, revista.

— Nu, făcu sec agentul.

— O, păcat! Cuprinde lucruri extrem de interesante şi de ultimă oră. De exemplu, în numărul de ieri oferă printre altele un articol despre chiromanţie, cu desene... Este captivant şi instructiv…

Marin Viforeanu o întrerupse agasat:

— Sunt convins, domnişoară, şi presupun că toate lecturile dumneavoastră sunt instructive. Mă puteţi anunţa la patron?

Secretara îi îndreptă o privire mirată. Îşi săltă cu degetul ochelarii spre rădăcina nasului, ca să-l vadă mai bine, şi chicoti:

— Cât sunt de distrată! Numai mie mi se pot întâmpla situaţii atât de nostime. Credeam că v-am spus.

— Ce anume?

— Domnul Bogdan încă n-a venit în agenţie.

Viforeanu îşi privi ceasul.

— E unsprezece.

— Exact. Şi niciodată, dar niciodată nu vine mai târziu de ora 9. Chiar m-a şi mirat... Dar puteţi să-l aşteptaţi... Pe mine nu mă deranjează, mai ales că aveţi o conversaţie atât de variată…

Viforeanu şovăi câteva clipe şi îşi luă pălăria.

— Nu… mulţumesc, nu. Prefer să vin mai târziu.

În urma lui, domnişoara Marta îşi prinse o buclă rebelă şi reîncepu să bată la maşină cu două degete.

Instinctul – singurul prieten nedezminţit fidel al lui Viforeanu – îl avertiza că se întâmplase ceva cu Bogdan. Coborî în goană treptele blocului şi, fără să ezite, o luă pe Cheiul Dâmboviţei. Păşea grăbit şi atât de concentrat, încât fu gata să răstoarne o nemţoaică lălâie care conducea un landou cu doi gemeni. Soarele ardea, desluşind necruţător culorile şi praful covoarelor atârnate spre vânzare pe balustradele de fier ale cheiului: anticarii – reeditare valahă a bouquinişti lor de pe malurile Senei – căutau umbră sub umbrele fixate lângă scaunele portative, păzindu-şi marfa

heteroclită: cărţi, reviste, calendare vechi, fotografii şi ilustrate pentru colecţionari, completate şi expediate din te miri ce colţ de ţară sau lume de neamurile, bunicii şi străbunicii pietonilor care treceau acum, cu indiferenţă, în susul şi josul cheiului. Vizavi, pe Splai, casele păreau ciudat de pustii pentru o dimineaţă de vară. Obloane trase, curţi liniştite, marchize cu uşile închise. Acestea aveau să se însufleţească după lăsarea nopţii, o dată cu ochiul roşu al felinarelor înfipte în zidurile scorojite de igrasie. Peisajul gârlei, culorile, acustica însăilau atunci o lume care ar fi inspirat cărbunele lui Toulouse-Lautrec. Rujuri grase, porţigarete lungi, ostentative, ciorapi negri, parfumuri ieftine – Chat noir, Carmen, Violeta – capete slinoase de briantină şi carne crudă – picioare, sâni, spinări – în kilograme sau metri, glasuri răguşite, alterate de alcool prost, cântece deşucheate, chicoteli, fluierături, pst!-uri, vorbe dulci – acadele de bâlci sau grosolane, de maidan. Jalnicul, veselia vopsită, abjectul, suferinţa, viciul mizer, nedespărţite, fredonau refrenul tristului tangou, tangoul nopţilor de pe cheiul gârlei.

La Scăricica, cel mai vestit bordel din mahala – o casă boierească între Izvor şi strada Monetăriei – cânta patefonul: Comparsita, Jalousie, Lilly Marleen – dar, mai ales, cântecele lui Vasile Cristian, slăbiciunea patroanei care pândea ceasuri întregi din spatele perdelelor mişcarea străzii.

La Izvor, Marin Viforeanu trecu podul şi intră în strada Rozelor. Aflase adresa – sau cel puţin una dintre ele – a lui Ion Bogdan cu câteva săptămâni înainte şi cu totul întâmplător. O verişoară de-a maică-sii, măritată bine cu un funcţionar de la vamă şi cu neamuri pricopsite la ţară, îl invita săptămânal la masă. Dejunul substanţial de duminică – Sănduţa gătea bine, bucătărie moldovenească tradiţională cu risipă de smântână, gălbenuşuri şi reţete grase din Madame Comşa – îi compensa lui Viforeanu, gurmand de altfel, în ciuda supleţei şi cu o capacitate de îngurgitare

remarcabilă, multe mese încropite ori chiar sărite de peste săptămână.

Într-o asemenea duminică, îndreptându-se spre Sănduţa care locuia tot în apropiere de Izvor, pe Crăiţelor, Viforeanu îl zărise pe Bogdan intrând într-un bloculeţ mititel, dar îngrijit, o cutie de chibrituri de beton răsărită între două case bătrâneşti, înzorzonate la ferestre şi frontoane cu bibilurile începutului de secol. A doua zi, la ora când îl ştia pe Bogdan la agenţie, se dusese să investigheze terenul. Imobilul mic, câteva apartamente, n-avea portăreasă, dar nici nu era nevoie. Numele lui Bogdan se afla pe una dintre casetele poştale aflate în hol, avertiza şi plăcuţa de alamă înfiptă pe uşa primului apartament de la parter.

Viforeanu avu o uşoară mişcare de recul. Strada, de altfel îngustă, era strangulată în dreptul locuinţei agentului imobiliar de acea îngrămădire de oameni caracteristică evenimentului ieşit din diurn, acelui „Ce s-a întâmplat?“, „Ţî, ţî, ţâ!“ „S-a înrăit lumea, soro! L-au prins?“, evenimente care sărează existenţa mereu liniară a nenumăraţilor Mitici şi Coane Miţe, generând nesfârşite comentarii, interpretări, zvonuri acrobatice. Componenţa socială a mulţimii de gură-cască din strada Rozelor, înfometată de senzaţional, n-ar fi dezminţit un pronostic fix pe temă: gospodine ieşite în capoate şi papuci, proprietărese, servitoare întârziate prin piaţa Elefterie cu paporniţele burduşite lăsate jos pe caldarâm şi mâinile la gură strunindu-şi uluiala, o ordonanţă desculţă fără veston, dar cu chipiu, un oltean cu cobiliţa abandonată lângă zid; câţiva pensionari priveau din curţile lor, parcă temându-se să iasă în stradă. Cu mâinile agăţate şi bărbiile rezemate în dinţii gardurilor clipeau mărunt şi ţineau gura căscată din pricina efortului de a înţelege ce se petrece. La balcoane ieşiseră cucoane cu bigudiuri şi fileu, privind spectacolul de la fotoliul I. În spatele lor spânzurau cearşafurile scoase la aerisit. Doi vardişti se făceau că ţin ordine, trăgând mereu cu ochiul spre intrarea blocului.

Viforeanu îşi îndreptă nodul cravatei şi abordă un aer de personaj important:

— Ce se petrece aici, sergent?

Omul îi azvârli o privire bovină, răpusă de arşiţă. Asuda din gros şi, prin dunga roşie lăsată de chipiu, puteai trece o pereche de şireturi.

— Crimă, conaşule, să trăiţi!

— Crimă?!

— Da, i-a făcut felu’ lu’ unu’! L-a găsit servitoarea azi-dimineaţă… Cu laţ de sârmă l-a isprăvit. La un caz din ăsta nu zici nici pâs, de-aia n-a auzit vecinii. O fi lăsat prăpăditul muiere, copii, zice că era tânăr.

Viforeanu vru să se asigure:

— Locuiesc în cartier. Probabil îl cunosc.

Sergentul ridică din umeri:

— Cică unul, Bogdan.

Viforeanu se răsuci pe călcâie şi se îndreptă grăbit spre Pod. Îl încolţise frica şi simţea nevoia să se afle cât mai departe de strada Rozelor.

Pe chei încetini pasul şi îşi trase răsuflarea. Scrâşni cu pumnii încleştaţi.

„Am ghinion.“

* * *

Dimineţile sunt zornice pe coastă. Spre ceasurile cinci, suflarea răcoroasă stinge puzderia de stele; degete diafane le greblează, le strâng în vălul albastru al nopţii. Undeva, dincolo de perdelele din dantelă, de palmierii şi portocalii ce străjuiesc promenade, departe în mare, acolo unde n-a ajuns încă nici un vapor, soarele ridică o pleoapă însângerată.

Octavio de Villar îşi privi ceasul:

— E târziu, Manja.

Baroana von Sundlo se lipi mai strâns de trupul spaniolului.

— Fii fără grijă, *mon amour*. Aici, nimeni nu se scoală înainte de unsprezece.

— La tine mă gândesc. Să nu te vadă servitorii.

O mângâie uşor. Părul buclat – aspru, în general – la Manja se cerea dezmierdat, avea moliciuni de mătase.

— Nu-mi pasă! suflă Manja cu nasul turtit în subsuoara lui.

„Asta-i principalul ei farmec“, gândi de Villar. „Firescul. Nu face pe copilul răsfăţat. E un copil răsfăţat.“

— De ce îţi pasă, în general?

— De *acum.* Pentru mine nu există decât acum. Şi acum eşti tu şi cu mine. Eu şi cu tine.

— Şi... baronul?

Manja săltă capul. Ochii rotunzi priveau cu mirare sinceră.

— Care baron?

Spaniolul începu să râdă:

— Baronul von Sundlo, soţul tău.

— A, făcu Manja, Kurt...

— El nu înseamnă nimic în viaţa ta?

— Ba da... Ţin foarte mult la Kurt. Dar ştii, nu întotdeauna lucrurile se potrivesc. Eu nu i-am dat ceea ce ar fi vrut el şi el nu mi-a dat ceea ce aş fi vrut eu.

— Cum s-ar spune, v-aţi dezamăgit reciproc.

Manja îşi frecă obrazul de braţul lui.

— Ce piele dulce ai! O piele de curtezană. *Tercio pelo*...

— Piele de catifea, zâmbi surprins de Villar. Vorbeşti spaniola?

— Tţ! Îmi plac melodiile lui Nat King Cole. De acolo ştiu.

— Aha... Spune-mi, ce aştepta baronul de la tine?

— Să umplu o grădiniţă cu micuţi von Sundlo.

— Pentru Adolf?

— Puţin îi pasă de el! Să nu se stingă numele. Sunt un neam foarte vechi şi grozav de mândri. Pretind că se trag

din Nibelungi.

— Ţie nu-ţi spune nimic asta?

Manja se desprinse şi îşi încrucişă picioarele sub ea. Prin dantela cămăşii de noapte i se vedeau sânii mici, pântecele supt.

— Puţin. Foarte puţin… Şi acum ai să mă întrebi de ce m-am măritat cu el.

— Ai ghicit.

Manja îşi încruntă sprâncenele. Părea o şcolăriţă concentrată asupra caietului cu teme. Un toc cu peniţă strâmbă, cerneală pe degete şi limba uitată în colţul gurii ar fi desăvârşit portretul.

— Nu ştiu dacă am dreptate. Eu niciodată n-am dreptate. Aşa îmi spun toţi.

De Villar se simţi vag impresionat. Îi prinse mâna cu duioşie:

— Micuţa mea…

— Pe cuvântul meu! Acasă, la şcoală, peste tot. „*Tête de linotte*“ îmi spunea soră-mea, Amelie. Râse înveselită: Ea e deşteaptă familiei. S-a măritat cu un poştaş, are şase copii şi este o excelentă Hausefrau. Reprezintă cu cinste idealul femeii germane la modă! Cei trei K, cu literă mare[{2}]. *Compris?*

Sări din pat râzând. Smulse abajurul roşu al unei veilleuse, şi-l puse pe cap şi începu să sară într-un picior.

De Villar, cu mâinile sub ceafă, o privea surâzând:

— Semeni cu Scufiţa Roşie.

— E povestea mea preferată. Îşi apăsă vârful nasului cu degetul: Şi *Fetiţa cu chibrituri*. Plângeam ori de câte ori o citeam.

De Villar o prinse de mână şi o sili să se aşeze lângă el.

— Mai vorbeşte-mi despre tine, Manja. Eşti o… Nu-mi vine să spun femeie, o fetiţă deosebită.

— Nu mă minţi?

— Niciodată n-am fost mai sincer. Nu mi-ai spus de ce te-ai măritat cu baronul.

Manja îşi propti bărbia în umărul lui de Villar. Ochii rotunzi, cu gene frizate, zburdau prin încăpere în căutarea gândurilor.

— Împlinisem şaptesprezece ani… Mama nu ne iubea. Ne îngrijea, muncea din greu, dar îşi făcea doar datoria. Era acră ca o murătură. N-am auzit-o niciodată făcând o glumă. Visa două lucruri: să aibă o servitoare şi o stranã cu numele familiei noastre în biserică. Asta i-ar fi dat importanţă în cartier. După ce m-am măritat cu Kurt, le-a avut. Când i-am fixat plăcuţa de bronz, a fost cea mai fericită zi din viaţa ei.

— Tatăl tău cu ce se ocupă?

Manja chicoti:

— În cartier i se spune Păsărilă Wiseman.

— De ce?

— E ornitolog. Altceva nu are în cap decât sturzi, cocori, grauri, colibri, flamingo. Mama zice că lui îi semăn doar că eu am în cap fluturi.

— Hm, făcu de Villar. Ornitolog… O meserie nu prea bănoasă…

— Mie-mi spui? De şase ori pe săptămână mâncam cartofi, iar duminica ne răsfăţam cu o supă de oase îngroşată cu griş şi câte o bucată de rasol. *Affreux!*

Se scuturã ostentativ, şi cerceii, doi butoni mici de briliant, fulgerară scurt.

— Când Kurt mi-a adus o cutie uriaşă – întinse braţele – de bomboane, uite atâta!, m-am simţit ca o regină. Era bun cu mine, îmi făcea cadouri, mă apăra. Tata nu ne-a apărat niciodată.

De Villar o privi printre gene. Manja îţi purta gândul la un fruct frumos, proaspăt, perfect rotund, fără cea mai mică imperfecţiune. O cireaşă, o piersică, o rodie. Era, fără îndoială, o făptură delicioasă, de incontestabil farmec, dar… „dar nu-mi pot imagina totuşi ce o fi fost în mintea lui Sundlo, cvicvagenar preocupat de perpetuarea neamului şi de securitatea secretului armelor noi ale lui Hitler, când s-a însurat cu o femeie-jucărie, de origine modestă. Copii putea

să-i facă orice Fräulein cu stemă pe combinezon, şolduri late şi data naşterii mai decentă…“

— Nu e gelos?

Manja îşi scutură din nou buclele cu mişcarea ei caracteristică.

— Nu. Cred că e foarte deştept Porcul ăla de Göring a încercat să-l influenţeze. Să-l facă pe Kurt să mă pună sub un fel de interdicţie. E nebun şi în pat ţine o furculiţă. Ar vrea ca toţi să facă la fel.

— O furculiţă? întrebă amuzat de Villar.

— N-ai văzut-o pe norvegianca lui? Slabă ca un picior de barză şi cu dinţii rânjiţi. De aia, vreau să zic din cauza bârfelii, nu stau mai mult de o lună, două pe an în Germania.

De Villar îi mângâie umărul rotund:

— Ce se întâmplă dacă Sundlo află…?

— Ce să afle? Că sunt iubita ta?

„Nu doar a mea, micuţo“, gândi de Villar. „Nu sunt prima ta aventură…“

— Să zicem…

— Ţi-am spus că e foarte deştept. Şi mult prea ocupat ca să aibă timp şi pentru mine. El are cincizeci şi trei de ani şi eu douăzeci şi unu. *Voilà une différence!*

Îi plăcea să-şi presare conversaţia cu expresii franţuzeşti, uneori greşite. Nu o făcea din snobism, ci tot din joacă. Exact ca o fetiţă care se fandoseşte în pantofii cu toc înalt ai maică-sii.

— Şi…

Îşi trecu limba peste buzele pline.

— Şi? insistă de Villar.

— Cred că nu mă iubeşte din cale-afară. Când iubeşti, simţi nevoia să stai tot timpul cu el sau cu ea. Noi suntem despărţiţi săptămâni şi chiar luni întregi. De exemplu…

Se întrerupse şi râse strengăreşte:

— Să-ţi spun?

— Spune!

— Simt, simt acum că n-aş putea o zi fără tine…

De Villar îşi ascunse tresărirea de satisfacţie. O strânse la piept arborând o mină gravă:

— Şi eu simt la fel, draga mea, dar din păcate va trebui să plec. Manja îşi ridică iute capul:

— Să pleci? Aşa repede? De ce? Unde?

— Trebuie, Manja. Eu nu am vacanţă, sunt funcţionar al guvernului spaniol, însărcinat cu o anumită misiune.

— Unde?

— În România.

Manja făcu ochi mari de surpriză. I se aruncă de gât, râzând fericită.

— O, dragul meu! Dumnezeu mă iubeşte. Ne iubeşte. Nimic nu se putea potrivi mai bine!

— Nu înţeleg…

— Octavio, iubitule, vin cu tine!

— Imposibil. Rişti prea mult.

— Deloc! Kurt îşi petrece convalescenţa în România. Una din ideile lui fistichii… Cine mi-ar putea reproşa că mă duc să-mi văd soţul? Nici măcar Göring *et sa fourchette*!

Se smulse din braţele lui de Villar şi improviză un dans spaniol cu fandări şi pocnituri din degete.

— Abia aştept să plecăm! Mă simt ca în voiaj de nuntă. Unul adevărat!

De Villar încercă să pară îngrijorat:

— Te-ai gândit bine, Manja?

— Foarte bine. De altfel începusem să mă plictisesc aici. Şi bătrâna contesă mă cam agasează. Nu spune nimic, dar, când se uită la tine, ai impresia că-ţi vede chiar sub palton până şi operaţia de apendicită. Când plecăm, chéri?

— Poate chiar deseară. Trebuie să mă interesez de bilet de avion pentru tine.

Manja trase draperiile de la ferestre. Soarele dădu buzna în încăpere, umplând-o de sărbătoare.

— Oh! *La vie est belle!*

Pe buzele lui de Villar flutura un surâs incert:

„Maior Donovan, cred că ai toate motivele să fii mulţumit…“

Înserarea altera contururile grădinii ca într-un tablou de Constable. Pe verandă, bătrâna contesă Lucia de Courcelles se legăna în balansoar, sorbind cu paiul din oranjadă. Alături, contele rus Anatoli Rabinski fuma cu un aer concentrat. În realitate, nu se gândea la nimic. De cealaltă parte a mesei de răchită, doamna Abigail Winton întindea o pasienţă.

— Deci, rosti ca pe o concluzie doamna de Courcelles, micuţa baroană şi-a luat zborul.

După ton, se simţea că are chef de cleveteală.

— Vă necăjeşte? întrebă doamna Abigail.

— E de-ajuns ca o pasăre să plece pentru ca întreg stolul s-o urmeze, părăsind meleagul.

— Nu când distinsa amfitrioană se numeşte contesa de Courcelles, declară cu amabilitate convenţională Rabinski.

— O, merci, mon ami, surâse contesa şi-i puse mâna pe braţul descărnat.

În lumina amurgului, slăbiciunea bătrânului era de-a dreptul înspăimântătoare. Găvanele obrazului pline de umbră săpau gropniţe negre, pictând un cap de mort.

„Dacă în locul papionului“, gândi Abigail Winton, „ar avea două ciolane încrucişate, ar face un avertisment excelent pentru depozitele de dinamită.“

Declară cu indiferenţă:

— Ciudată totuşi această plecare intempestivă…

— Găseşti, draga mea?

— Probabil pentru că eu sunt o femeie fără capricii, nu le înţeleg pe ale altora. Ţinea foarte mult la party-ul de vinerea viitoare, a fost de fapt chiar ideea ei şi, dintr-o dată, se răzgândeşte, renunţă şi pleacă. Mi se pare puţin comun.

Bătrâna zâmbi:

— E atât de tânără! Are în faţa ei zeci şi sute de party-uri. Voi, englezii, aveţi în sânge simţul datoriei, dar nu cunosc

nimic mai delicios decât să faci tot ce-ţi trece prin minte şi când ai chef.

Doamna Winton privi lung o rigă de cupă:

— Hm, cred că-i o chestiune de nuanţe. *On peut rotisser le balais*[{3}] dar cu decenţă şi fără spectatori.

Contesa râse cu poftă:

— Draga mea, când o faci în dormitor şi cu uşa încuiată înseamnă doar că te dezbraci. Poalele ţi le dai peste cap în piaţa mare.

Rabinski interveni cavernos:

— Scumpă contesă, tinereţea dumitale e un filon inepuizabil. Noi am avut altă educaţie. Ne-am făcut de cap…

— Oh là là! râse bătrâna. Şi încă cum!

— …dar eticheta, convenienţele erau respectate.

— Şi cu ce ne-am ales?

— Cu amintiri graţioase. De altfel, la micuţa Sundlo nu poţi avea pretenţii. *Elle est de basse extraction*. M-a nedumerit mereu acest mariaj al lui von Sundlo. Pe o femeiuşcă de genul micuţei o faci metresă, nu baroană.

Abigail Winton strânse cărţile şi începu să le amestece.

— Oricum, hotărârea a fost luată – accentuă – peste noapte. Aseară n-a pomenit nimic.

Ochii contesei sclipiră, buzele se-ntinseră. Un papagal maliţios, zâmbăreţ. Josephina, camerista, o văzuse dis-de-dimineaţă pe baroană ieşind din odaia frumosului spaniol.

— *La nuit porte conseil*.

— Hm! îşi săltă nasul aristocratic doamna Winton. Mă întreb cine a consiliat-o…

Anatolie Rabinski fredonă ca din întâmplare:

— Valencia! Mă aşteaptă doar pe mine, pe cărări de dor aprins…

— Oh! se indignă cu ipocrizie contesa. Sunteţi oribili. Ce vreţi să insinuaţi?

Rabinski îi sărută mâna:

— Nimic din ceea ce dumneata să nu fi ştiut, ghicit ori înţeles înaintea noastră.

— Linguşitorule! Totuşi nu ştiu ce vreţi să spuneţi…

Doamna Winton interveni ferm:

— Nu mă asociaţi la ideile contelui. Eu mi-am exprimat doar mirarea. Că a renunţat la petrecere şi că a plecat…, ei, da, nu ascund că asta m-a şocat, în compania acelui tinerel, tocmai în România.

— Scumpa mea, se indignă contesa, dar nu ţi se pare natural să-i fie dor de soţul ei?

— Nu mă îndoiesc de sentimentele baroanei, dar am impresia că ar mai fi putut suporta depărtarea câteva zile.

Rabinski fredonă iar:

— Valencia… Cu sărutul tinereţii orice dor mi-a alungat…

— Isprăveşte, Anatolie! îl mustră dulce contesa. De ce să se aventureze singură, traversând o Europă pe care a smintit-o Hitler! A profitat de ocazie să fie acompaniată şi oricine ar fi procedat la fel.

— Sunt curios dacă von Sundlo va fi la fel de încântat de companie.

Abigail Winton constată indiferent obiectivă:

— Într-adevăr, tânărul arată remarcabil. Un exemplar reuşit al rasei latine.

— Remarcabil, bănuiesc, din toate punctele de vedere, apăsă contele.

Bătrâna contesă de Courcelles îşi plesni palmele consternată:

— Ce se întâmplă cu tine, Anatolie? Nu te-am auzit niciodată insinuând atât de… atât de ieftin.

— Scuză-mă, contesă, nu la dantela alcovului m-am referit.

Abigail Winton îşi ridică severă sprâncenele, monument de gheaţă şi respectabilitate. Se întreba dacă nu e cazul să părăsească veranda. Trebuie să te ridici înainte ca o situaţie ori o discuţie să devină vulgare, pentru a nu fi silit să iei o atitudine categorică şi, în principiu, dezagreabilă.

— Dar?

— M-am referit la ocupaţiunea lui señor de Villar.

— Tot nu înţeleg, făcu doamna de Courcelles.

— Pot să pariez că frumosul spaniol e agent. Al nemţilor, al ruşilor, al englezilor, nu ştiu, dar miroase de la kilometri a spion.

Bătrâna închise excedată evantaiul şi se bătu cu el peste genunchi:

— A, nu, *mon vieux*, devii teribil cu obsesiile dumitale. Peste tot nu vezi decât agenţi, comploturi, indivizi veroşi… Revoluţia v-a strâmbat tuturor minţile.

Rabinski tăcu înghiţindu-şi veninul: „Dacă o trăiai ca mine şi ai fi fost silită să-ţi abandonezi latifundiile şi palatele fugind în lume doar cu o legăturică, gândeai la fel…“

— Spion, rosti Abigail Winton. Aceasta ar fi o ipoteză romantică. Dar mai ştii…

— Lăsaţi copilăriile! Şi, la urma urmelor, îl priveşte! Adăugă cu un zâmbet şi sens care anula toată pledoaria în favoarea onestităţii Manjei von Sundlo: În orice caz, fac o pereche frumoasă împreună…

Rabinski râse scurt, din gât. Doamna Winton ţuguie buzele frumoase, dar cu tăietură prea dură. Bătrâna se ridică:

— Cred că e timpul să ne îmbrăcăm pentru cină.

Înainte de a coborî la masă, contesa de Courcelles alcătui o scrisoare scurtă, în care anunţa mascat sosirea baroanei Manja von Sundlo şi a tânărului diplomat spaniol în România. Adresa – Bucureşti, strada Puţul cu apă rece.

Îşi privi chipul în oglindă, fără complexe. Asemănarea cu pasărea vorbitoare o amuza.

— Scumpa mea papagaliţă, istoria evoluează neaşteptat de bine. Să nădăjduim că şi prinţul va fi la înălţime.

Gongul de la parter vesti cina desprinzând-o de oglindă.

9

Ploaia rece, piezişă, din ce în ce mai vrăjmaşă, îi goni de pe balcon. Colonelul von Sundlo strânse şezlongurile şi mai rămase câteva clipe în prag, adăpostit sub consola etajului superior.

— Când eram şcolar şi învăţam despre Marea Neagră, mi-o imaginam cu adevărat neagră. Smoală, tuş, negru de cioară.

Elvira Manu, înfrigurată, se înfăşură într-un şal.

— Toţi ne-am închipuit-o probabil la fel, până am văzut-o cu adevărat.

— De fapt, este un verde foarte închis. Bănuiesc însă că cei care ne-au precedat au îndoliat-o prin contrast cu albastrul Mediteranei…

Elvira se ghemui în colţul canapelei:

— Nici Atlanticul nu mi s-a părut din cale-afară de azuriu…

Kurt von Sundlo întoarse încet capul:

— Ai călătorit mult, Elvira…

Tonul era incert. Între afirmaţie şi interogativ. Femeia nu răspunse şi baronul nu insistă.

— Strămoşii mei au fost marinari. Bineînţeles, precizează Kurt, asta cu sute de ani în urmă. Cel puţin aşa sună legenda familiei. Erau de origine norvegieni…

Elvira Manu dădu uşor din cap:

— Mă întrebam chiar… Sundlo n-are rezonanţă prusacă.

Colonelul rămăsese lângă fereastră, privind zbuciumul mării. Valurile, răzvrătite, ondulau înfricoşătoare cozi de

balaur. În semiîntunericul încăperii, profilul baronului se detaşa cu o precizie de tablou academic. Osos, viril, emanând o inefabilă suferinţă.

„Sau poate mi se pare mie, gândi Elvira. Pentru că ştiu…“

Von Sundlo căută din priviri pachetul de ţigări.

— E trist când plouă la mare.

— Depinde de starea de spirit. Eşti totdeauna trist, Kurt?

Von Sundlo aprinse două ţigări şi îi întinse una dintre ele.

„Ca în Serenada Soarelui, gândi Elvira. Unele gesturi, chiar dacă se banalizează prin frecvenţă, rămân totuşi încântătoare. Totul e din partea cui vin. Dar chiar şi altfel! Orice femeie, în principiu, a primit într-o viaţă sute de buchete de flori. Şi totuşi, plăcerea omagiului rămâne intactă…“

— Trist? Nu sunt trist. Singura mea grijă este să nu devin un tovarăş plictisitor. Ce propui să facem? Mai exact, ce-ţi place ţie să faci când plouă la mare?

Elvira râse şi îşi înveli picioarele cu poalele rochiei de casă. Une robe de chambre somptuoasă, aducând mai degrabă a toaletă de seară, fără nimic provocator. O dantelă fină ţinea marginea decolteului şi a manşetei. Nu arăta grozav şi era conştientă. Frigul o dezavantaja în general. Trăsăturile se crispau uşor, iar pielea pierdea strălucirea satinată.

Lui Kurt i se păru însă frumoasă, de o frumuseţe calmă, matură, amintindu-i de tablourile vechilor maeştri. Pânze făcute cu migală, scoţând în evidenţă expresivitatea mâinilor şi unde puteai număra fiece ochi de dantelă. Oamenii aveau timp, nu cunoşteau mirosul de benzină, lătratul mitralierelor, stiloul, jazz-ul.

— Ce fac când plouă? Ce fac toţi vilegiaturiştii, indiferent că sunt pe Riviera, Costa del Sol, Florida sau Eforie.

— Adică?

— N-ai avut niciodată vacanţă? Ai trei sau patru posibilităţi: restaurant, cazino, şuetă în camera de hotel la o cafea şi un grog, un pocher dacă ai venit în grup sau, pur şi

simplu, te vâri în pat cu o carte estivală gen Doctorul Fu-Man-Chu sau un Edgar Wallace. Vitejii – eu nu fac parte dintre ei – îşi pun trenchcoaturile şi înfruntă o plimbare vijelioasă pe faleză sau chiar pe malul mării.

— Tu ce preferi?

— Dragul meu, când mi-e frig, n-am idei. Întâi să bem un Bourbon să ne dezmorţim. Fără soda, fără gheaţă, te rog. Dârdâi.

Sundlo îi întinse paharul:

— Pentru vacanţa noastră!

Elvira clipi din ochi complice şi luă câteva înghiţituri mici la rând. Se înecă şi începu să tuşească.

— Bea puţin sifon, repede! Trece imediat.

Îi duse paharul la buze şi cu cealaltă mână îi sprijini – atingere gingaşă, abia simţită – capul ca unui copil.

Elvira simţi un fior în lungul spatelui şi roşi. Era primul gest de intimitate, de o spontaneitate care o emoţionă.

— Mulţumesc, Kurt. M-am înecat, dar cel puţin m-am încălzit.

Von Sundlo apropie un fotoliu bebe de canapea. Genunchii aproape li se atingeau. Elvira zâmbi:

— Se pare că am ales varianta şuetă în doi la o cafea şi un grog.

Von Sundlo păru încurcat:

— E devreme… Dacă vrei, mai târziu coborâm în bar. Acum…

— Acum?

— Să mai zăbovim puţin. Simt… E o seară specială. Parcă făcută pentru confesiuni… Nu, nu-ţi fie teamă! Respect contractul. Generalităţi, atâta… Să deschid radioul?

— Nu, prefer o placă. Pune-o pe Lucienne Boyer.

…*Avril en Portugal*… Glasul amplu împrăştie în încăpere aromă de portocale. Portocalii înfloriţi ai Lisabonei.

— Mă simt îngrozitor de bine, Elvira… Acum, aici, împreună. E un sentiment unic… Pentru mine, în orice caz, complet inedit.

— Nu-mi face declaraţii de dragoste, Kurt.

— Nu, nu-i vorba despre asta… Lasă-mă să-ţi spun… Ai întâlnit vreodată pe cineva faţă de care să încerci regretul că nu te-ai născut pentru el? Sau că nu te mai poţi naşte o dată numai şi numai pentru acea fiinţă?

— E o trăire de oameni maturi, Kurt.

— Ei şi? Dar asta simt eu acum şi mi se pare extraordinar. Deşi…

O undă de amărăciune îi alunecă peste obraz.

Elvira îl cerceta cu atenţie.

— Deşi…

— Deşi e poate o impietate… faţă de altcineva… Nu, nu vreau să mă gândesc. Să bem, Elvira! Pentru frumuseţea irepetabilă a acestei seri.

Elvira Manu rosti încet:

— Lumea e făcută strâmb sau poate noi, oamenii. Cele mai frumoase amintiri sunt adeseori o povară. Impietate… Chiar în ziua când ne-am cunoscut, mi-ai spus că semăn cu cineva. Era durere în glasul tău, pe chip… Ceva vechi, dar care supravieţuieşte.

Von Sundlo îşi plecă fruntea. Mâinile îi tremurau uşor:

— Tu ai fi fost singura fiinţă omenească în stare să mă facă nu să uit…, dar să-mi redea încrederea. Încrederea într-un destin mizericordios, care-mi mai acordă o singură şansă de a fi fericit.

Inima Elvirei Manu se strânse, îşi simţea ochii umezi. Stătea în faţa ei, cu capul aplecat, vârât între umeri, inspirându-i o dorinţă irezistibilă de a-l mângâia. Îşi reţinu mâna pornită singură.

Von Sundlo ridică brusc capul. Ochii aveau o strălucire umedă.

— De ce nu putem fi stăpânii propriului nostru destin? De ce, de pildă, nu te pot lua acum de mână şi să dispărem în necunoscut, în lume, lăsând în urmă, abandonând tot ce e balast, ne plictiseşte, nu mai înseamnă nimic pentru noi decât convenţie, idei preconcepute, cenzură socială?

Elvira îşi îndreptă talia fină. Întinse mâna după pachetul de ţigări fără a simţi nevoia să fumeze; ca să facă ceva, să destrame, să atenueze intensitatea momentului.

— Kurt, sunt întrebări pe care şi le-au pus milioane de oameni înaintea noastră. Răspunsul îl ştii şi tu. Planeta ar arăta cu totul altfel şi nu cred că ne-ar mai plăcea. Tu vrei să-ţi construieşti propria-ţi soartă, dar în parametrii lumii existente. Toţi vrem să câştigăm la ruletă. Dar cineva trebuie să şi piardă. Nefericirea e condiţia sine qua non a bucuriei. Legea contrastelor. Sunt truisme, abecedar de viaţă, care nici nu mai merită discutate.

— Ştiu… Din păcate, ştiu. Regret un singur lucru… Apropo de convenţia noastră.

Îi luă mâna. Elvira încercă să şi-o retragă.

— Nu-ţi fie teamă… Nu dau niciodată buzna…, mai ales în dormitoare. Regret… Îşi căuta cuvintele: Când ţi-am făgăduit…, când am fost de acord ca relaţiile dintre noi să rămână… doar sportive. De ce nu ne-am bucura din plin, total, de această splendidă vacanţă?

Elvira Manu clătină din cap:

— Nu se poate, Kurt… Nu.

— De ce? Îl… Îl iubeşti chiar atât de mult?

— Sunt întrebări pe care am hotărât să nu ni le punem.

— Iartă-mă…

Elvira se ridică.

— Îţi spun doar atât. După aceea, ne-ar veni mult mai greu. Iar acest „după aceea“ este inevitabil. Ce-ai zice să coborâm la restaurant?

Von Sundlo dădu din cap:

— Bine, draga mea. Dacă aşa vrei tu… Vin să te iau peste jumătate de oră. Ai timp să te îmbraci?

Elvira rămase în mijlocul încăperii. Îşi scoase rochia de casă cu mişcări lente. Ochii negri ţinteau dincolo de ferestre, de întunericul zbuciumat de furtună.

„Dragoste… De ce nu-ţi pasă de calendar? De ce te uiţi mereu la ceas?“

— E o înghesuială de parcă am fi în Picadilly Circus, observă colonelul von Sundlo ţinându-i scaunul.

— Natural. Ce vrei să faci pe un timp ca ăsta? Au coborât toţi în local.

Maître d'hôtel-ul, un bărbat distins la vreo şaizeci de ani, se apropie, ţinând în mână menu-ul tipărit pe hârtie japoneză.

Von Sundlo făcu un gest distrat cu mâna:

— Lasă! Ce ne recomanzi dumneata?

Omul se înclină la 90 de grade, de parcă încrederea acordată de neamţ i-ar fi adus fericirea:

— Avem creveţi proaspeţi şi stridii de Ostende. Chiar azi le-am primit… Sau poate preferaţi Frivolités moscovites… ăăă, voiam să spun Aspic de Homard gentilhomme.

„Frivolités moscovites"… Nu era prea inspirat să pomeneşti de Moscova în vara lui 1943… Cu capsomanii ăştia de nemţi, te puteai aştepta la orice…

Von Sundlo începu să râdă. Se uită la Elvira:

— Hai să ne „frivolizăm"! Prefer aici, decât la ei acasă… Deci, stimate domn, moscovitele dumitale şi un vin Chat Siran Kressmann…

Maître d'hôtel-ul se retrase cu faţa, mereu înclinat.

— Le-a intrat frica în oase…

Elvira zâmbi:

— Nu toţi compatrioţii îţi seamănă, Kurt.

— Nu ştiu cine-i mai norocos. Ridică din umeri: În orice caz, nostim război duceţi voi, românii: homar, stridii – arătă cu bărbia circular – briliante, smokinguri, lăutari de prima mână.

— Crezi că toţi trăiesc la fel?

— Bineînţeles că nu, e în legea firii. Dar important este că mai există asemenea locuri de refugiu. Şi nu puţine. N-ai să găseşti nimic asemănător în Germania, nici ca unicat.

Elvira ridică puţin capul şi suflă fumul pe nări:

— Cine seamănă vânt… Voi aţi dat foc Europei.

— Ştiu, draga mea. Nu căutam culpe. Am făcut o simplă constatare. Neinsidioasă şi fără urmă de maliţie. Dacă vreodată…

Se întrerupse şi rămase cu ochii aţintiţi spre fundul sălii. Pe chip i se ivise o expresie de iritare. Elvira îi urmări privirea:

— Ce se întâmplă, Kurt?

Von Sundlo bătea iritat darabana pe faţa de masă:

— Crezi în coincidenţe?

— Depinde…

— Pe mine unul nu mă conving şi, în orice caz, le consider sub beneficiu de inventar. Am impresia că am tras tot Athénée Palace-ul după noi. Uită-te la masa din stânga orchestrei… Aşa! Şi acum, în partea opusă. Vis-à-vis de femeia în toaletă verde.

Elvira, puţin mirată, îşi încreţi pleoapele. Într-adevăr, lângă orchestră, Ticu Stratulat, prinţul barului de la Athénée, patrona zgomotos masa, înconjurat ca de obicei de o suită numeroasă: Dinu Ionescu, actorul, Dobrin, ziaristul, steluţa de la Alhambra – Lulu Dragu, şi alţii, unii figuri cunoscute, alţii nu. În partea opusă, mereu singur, prinţul Ştefan Duca, cu nelipsita ceaşcă de cafea în faţă, pufăia din havană, spectator indiferent.

— Pe bătrân l-am observat de câteva zile, rosti încet Elvira. Ceilalţi…

— Nu m-ar mira să fie indivizii care ne-au urmărit alaltăieri cu Plymouthul. Bizar! Foarte bizar…

— Poate exagerezi, făcu Elvira nu prea convinsă. La urma urmelor, Eforie e o staţiune deschisă, la modă, suntem în plin sezon. Oamenii se distrează.

Von Sundlo îi aruncă o privire scurtă. Colţul stâng al gurii îi zvâcnea:

— Nu fi copilă, scumpa mea. Mai există şi alte staţiuni, la mare, la munte, oriunde ai întoarce capul. Şi tot aşa mai sunt şi alte hoteluri!

— Este cel mai select. Indivizii nu duc lipsă de bani.

— Şi încă ceva! Exceptându-l pe bătrân, toţi ceilalţi ar trebui să fie pe front.

— Poate sunt mobilizaţi pe loc.

Von Sundlo o privi ca pe un copil mic. Îşi şterse doar buzele, fără să mai comenteze.

— Mulţi s-au învârtit, continuă Elvira Manu. Cu bani şi relaţii se obţine tot.

— Poate! Dacă! Eventual!... Prea multe într-un singur coşuleţ.

— În fond, ce te deranjează?

Von Sundlo scrâşni:

— Detest spionii! Indiferent de culoare. Urăsc umbrele! Chiar şi pe a mea. Nu suport ca fiecare clipă să-mi fie fotografiată. Am avut o singură lună de concediu, atât! Şi nici în aceste treizeci de zile nu pot fi lăsat în pace! Mai lipseşte Edith von Kohler şi pot să spun că sunt un tip norocos! În definitiv, de ce nu s-ar distra şi ea?

În aceeaşi clipă, rămase interzis cu furculiţa în aer.

Baroana Edith von Kohler, într-o toaletă magnifică de tul negru, îşi făcu o apariţie de star, însoţită de trei ofiţeri germani şi asaltată de privirile întregului restaurant.

Elvira încercă să râdă:

— Cum rămâne cu coincidenţele, dragul meu?

Von Sundlo nu răspunse. Întinse o mână nesigură după pahar: „Păpuşarul e Himmler. Iar târfa asta de Edith – avertismentul.“

Se uită îngrijorat la Elvira. Părea fermecată de arcuşul violonistului.

* * *

Ca în fiecare dimineaţă la ora zece, domnul Ovidiu Tamaş, colonel la pensie, se pregătea pentru plimbarea obişnuită. Locuia pe Popa Savu, o stradă cu imobile elegante, paralele cu şoseaua Jianu, iar itinerarul era totdeauna acelaşi:

Statuia Aviatorilor – restaurantul Bordei – o scurtă haltă pe o bancă în zona lacurilor, pentru ca la ora douăsprezece şi jumătate, coborând dintr-o birjă ori taximetru, să introducă cheia în uşa vilei din cărămidă aparentă cu ferestre vitralii.

Aici „se retrăsese“ de patru ani, de când ieşise la pensie. Îi plăcea cartierul – linişte, verdeaţă, aer „neviciat“ de claxoane, miros de benzină şi mititei – şi de la bun început se simţise sedus de locuinţa în sine. Odăile – un dormitor şi o sufragerie salon despărţite de o mică estradă cu boltă – erau spaţioase, atenansele comode, iar lumina filtrată de vitralii, beţie de culori, îmbrăca zidurile în strai de arlechin. Iubise de când se ştia teatrul, circul, tot ce ţine de spectacol, de scândura scenei, şi toată viaţa nutrise convingerea şi regretul unei cariere de comediant.

Se opusese taică-său, magistrat căpos într-un orăşel de munte şi pentru care viaţa de artist echivala, fără excepţie, cu datorii la birt, hoteluri dubioase, ploşniţe, plămâni slabi şi pene în şezut.

Maică-sa, o femeie uscăţivă şi lungă, vorbind în şoaptă, de parcă totdeauna ar fi avut de împărtăşit secrete şi s-ar fi simţit înconjurată de urechi vrăjmaşe, îi ţinea isonul. Era născută Tuliu – şi, când declara „Sunt o Tuliu”, simţea pe cap toate canoanele Bizanţului – şi, în cercurile apropiate, sugera pe de departe că s-ar trage, filiaţie cu complicate iţe, din Maria de Mangop. Când se indigna, sprâncenele i se căţărau speriate, pierzându-se în colanul de buclişoare false care-i înconjurau fruntea. „Un Tuliu, saltimbanc? Măscărici la mese boiereşti? Atunci de ce nu vidanjor, dragul meu?“

Ovidiu, încăpăţânat, tenace şi fire independentă, nu s-ar fi lăsat înduplecat de fraze, afurisenie şi o virtuală dezmoştenire, dar soarta hotărâse în locul lui şi într-altfel. Avea douăzeci de ani atunci, spirit de aventură, vocaţie şi aptitudini pe care şi le ignora…

Menajul i-l conducea Madame Zoe, o femeie de vârstă incertă, tăcută şi îndemânatică, văduva unui modest funcţionar. Ovidiu Tamaş îi era recunoscător pentru

discreţia şi rezerva care o caracterizau. Colonelul se întreba uneori zâmbind dacă în patru ani, puse cap la cap frazele schimbate, au stat de vorbă împreună mai mult de un ceas.

Luă pălăria şi bastonul din cuier şi îşi pipăi buzunarele hainei: portvizitul se afla la locul lui, cheile zornăiră.

Madame Zoe îl opri cu mâna pe clanţă:

— Cum doriţi conopida, domnule colonel? Poloneză sau la cuptor?

Ovidiu Tamaş ridică din umeri:

— Mi-e indiferent. La revedere.

Se opri câteva clipe pe treptele inundate de soare. Un domn distins, *d'un certain age*, cu aspect inofensiv. Prototipul pensionarului elegant care ştie să-şi poarte cu graţie anii, să guste frumuseţea amurgului. Domnul în vârstă urmărit cu interes din spatele perdelelor de doamne singure şi coapte, cu bust opulent şi buza superioară epilată cu Elyse.

Pe lac, o yolă picta un uriaş fluture alb. O adiere uşoară legăna pletele sălciilor, pe celălalt mal, la terasa Pescăruş, umbrelele de un orange viu semănau cu un câmp de portocale. Trei liceeni de vreo 15-16 ani trecură pe alee, scăzând glasurile când îl văzură. Numerele şi banderola de la şapcă erau albastru cer. Colonelului îi veni să râdă.

— Au tras la fit. Lăzărişti! Hm, probabil că Cişmigiul nu li se mai pare îndeajuns de sigur…

Simţi prezenţa celuilalt, venit pe poteca din spatele băncii, dar nu întoarse capul. Rămase cu ochii aţintiţi asupra yolei condusă – acum putea să vadă bine – de o fată. Era tânără, bronzată, într-un sweater marinar, şi Tamaş o bănuia frumoasă.

— Admirabilă dimineaţă. De ce nu stai jos?

— Bună dimineaţa, domnule colonel. Mă uitam la fată. Conduce îndrăzneţ.

Basile Sfetcu, barmanul de la Athénée Palace, culese o frunză de pe bancă şi se aşează menajându-şi cu discreţie dunga pantalonilor.

— Ce se aude?

— Bogdan a fost asasinat.

— Ştiu, spuse Ovidiu Tamaş.

Vorbeau amândoi abia mişcându-şi buzele şi fără să se privească. Trucul cu capul ascuns după paginile unei gazete era răsuflat. Nu mai păcălea nici măcar un sticlete de gară.

— Aţi citit notiţa din Universul? Concluzia poliţiei: sinucidere.

Colonelul Tamaş dădu din cap:

— A fost sugestia noastră. Lasă-i să creadă că ne-au păcălit.

O pereche în vârstă, cu un pechinez, trecu prin faţa lor. Femeia purta o pălărie cu pene negre de corb, bărbatul îşi ţinea mâna cu palma deschisă în dreptul inimii: gestul reflex, caracteristic al cardiacilor. Pechinezul, lăsat din lesă, nu zburda. Părea bătrân şi blazat.

Domnul Basile îi aşteptă să se depărteze:

— De ce oare l-or fi lichidat?

— Nici eu nu pot să înţeleg. Nu văd deloc, întrucât li s-a părut un pion atât de important încât să-l cureţe.

— Avea o acoperire excelentă…

— Nu tocmai, de vreme ce a fost reperat. În dimineaţa când s-a descoperit crima, urmă colonelul, a trecut pe la agenţie Viforeanu. Din declaraţiile secretarei, avea ceva important de comunicat…

— Vine în fiecare zi la bar. Credeţi…

Colonelul Tamaş îl opri cu un gest scurt:

— Nu. În nici un caz dumneata n-ai voie să te deconspiri. Dacă e cazul, va fi contactat prin altcineva. De la Herr Walter mai ai veşti?

Domnul Basile dădu hotărât din cap:

— Nu.

— Ciudat… Ciudat. Să fii foarte atent. Ăştia, în general, când îşi scot masca, stau cu arătătorul pe trăgaci. Şi abia aşteaptă să se enerveze…

— N-aveam încotro, domnule colonel.

— Ştiu. Bine jucat, dar riscant. Să sperăm că n-a fost un calcul greşit. Oricum, verifică bine patul în care te culci… Ce veşti ai de la Eforie?

— Von Sundlo e urmărit pas cu pas. Începu să râdă: Îl tatonează trei rânduri de agenţi: ai Gestapoului, ai Intelligence Service-ului şi ai noştri. Chestiunea e care vine primul la zar.

— Ţţ! făcu Ovidiu Tamaş. Nu care vine primul. Ale cui sunt mai bine măsluite. Pocni din degete cu oarecare ciudă: timpul nu e în favoarea noastră.

Rămase tăcut o vreme, inventariind distrat împrejurimile. Priveliştea se animase. Pe lac apăruseră mai multe yole, câteva bărci striate roşu şi alb cu emblema clubului nautic. Se însufleţise şi malul: persoane în vârstă, „aşa mi-a recomandat doctorul, mişcare, cât mai multă mişcare“, landouri căţărate pe roţi înalte ca ale bicicletelor de dinaintea celuilalt război, guvernante – inconfundabile Gretchen – admonestând în nemţeşte copii de casă bună. Fetiţe bucălii cu bucle englezeşti, dulci ca Shirley Temple, băieţei cu breton, în pantaloni scurţi tirolezi, din piele de drac.

O femeie elegantă, tânără, cu pas unduios trecu pe alee. Colonelul Tamaş o urmări lung cu privirea, constatând în acelaşi timp că barmanul nu-i acordă nici o atenţie.

„Curios! Mă întreb ce-l interesează de fapt. Care-i marea hibă? Evident, exceptând dorinţa fanatică de a parveni…“

Dar deocamdată n-avea importanţă. Era un agent necesar: abil, plasat într-un loc excelent, leal.

— Domnule colonel… Credeţi într-adevăr în realitatea armelor secrete?

— Ale lui Hitler?

— Bineînţeles.

Ovidiu Tamaş îşi trecu degetele peste mustaţa căruntă, tunsă englezeşte.

— Da, băiete… Cred. Instinctul mă avertizează că e vorba despre ceva mai mult decât simple baloane de săpun. Şi o cred şi alţii… Dovadă, interesul serviciilor de informaţii aliate. Deşi, în căprăria asta, eşti obligat să verifici orice ipoteză înainte de a o înlătura.

Sfetcu îşi aprinse o ţigară. Bricheta extraplată de aur, între degetele fine, de crupier, ale barmanului sugera o reclamă Cartier din Petite Illustration.

— Mă gândesc mereu că ar putea fi o manevră a nemţilor, iar von Sundlo o nadă. Că urmărim o pistă falsă.

Colonelul râse încetişor:

— Avem altceva mai bun de făcut?

Desigur, în materie de spionaj, manevrele de intoxicare constituiau un truc curent; însăşi „pensionarea“ lui Tamaş cu patru ani în urmă, când începuse să se prefigureze evoluţia evenimentelor, şi falsa aservire a serviciului de informaţii român nemţilor se înscriau la aceeaşi rubrică. Şefii Biroului 2 prevăzuseră încă din ’38, imediat după ocuparea Cehoslovaciei, itinerarul războiului, de parcă l-ar fi citit pe o hartă.

— Hitler pierde războiul, domnilor, afirma pe atunci, plin de siguranţă, G., unul dintre aşii muncii de informaţii. E în legea firii, a bunului simţ, bunul simţ al istoriei, al umanităţii. Fiarele nu sunt victorioase nici măcar în poveştile cu căpcăuni. E o chestiune de civilizaţie şi de bun gust.

— S-au mai văzut, totuşi, cazuri, opinase cineva.

— A, temporar, temporar! Suntem însă obligaţi ca acest temporar să-l reducem la minimum. Avem un avantaj: tot poporul e împotriva dihaniei fasciste.

Lui G. îi plăcea să braveze, folosind adesea un limbaj nonşalant, de club, dar avea ochi şi minte limpede. Poporul, într-adevăr, pe diferite căi, reacţionase. Sabotaje în uzinele şi fabricile de armament, incendierea arsenalului militar de

la Târgovişte, aruncarea în aer a depozitului militar de la Buzău. Oamenii cădeau, anii grei la care fuseseră condamnaţi luptătorii antifascişti doar în cursul anului 1943 însumau secole: cădeau, dar nu se lăsau înfrânţi. La Palat, contradicţiile dintre rege şi dictator luaseră proporţii ireductibile, Maniu şi Brătianu tatonau diplomatic în vederea desprinderii României din şantajul hitlerist, încercau tratative cu reprezentanţii SUA, Marii Britanii, Uniunii Sovietice. Regele, sub presiunea evenimentelor şi silit de circumstanţe, forţa şi influenţa comuniştilor nu puteau fi ignorate, acceptase contacte şi discuţii cu reprezentanţii acestora. Mihai Antonescu contacta aliaţii la Madrid, Roma, Stockholm, Cairo.

Dar acum… deocamdată…

Tamaş declară, parcă fără legătură:

— Timpul ne presează.

Domnul Basile îşi privi instinctiv ceasul Omega. Mai avea exact o jumătate de oră ca să ajungă la slujbă.

— Sunteţi probabil informat că baroana von Kohler e la Eforie.

Colonelul dădu gânditor din cap:

— Îhî… Şi că n-a făcut nici un secret din această plimbare.

— Cum vă explicaţi situaţia?

— E o femeie care nu poate trece neobservată şi, la rândul ei, e filată. Deci, misterele nu mai aveau sens… Da, o agentă iscusită… al dracului de iscusită.

Sfetcu îşi consultă din nou ceasul.

— Domnule colonel, la douăsprezece trebuie să fiu la hotel. Care sunt dispoziţiile dumneavoastră?

Ovidiu Tamaş respiră adânc:

— Am reuşit să interceptăm o corespondenţă ultra secretă: Himmler către verişoara Edith…

„Uluitor!“ reflectă Sfetcu. Genul ăsta de comunicări se făceau prin ambasadă şi nu pe calea poştei obişnuite.

Însemna că Biroul 2 avea un om bine înfipt chiar în parohia lui von Killinger.

— Răvăşelul cu pricina conţine un ordin categoric. Femeia care-l însoţeşte pe von Sundlo, această Elvira Manu, trebuie înlăturată cu orice preţ. Mai precis, lichidată.

Barmanul făcu ochii mari:

— Ce au cu ea?

— Mde… Probabil îi îngrijorează. Avertizează agentul nostru să fie foarte atent. Dacă doamna Manu îi neliniştеşte pe ei, s-ar putea să ne intereseze pe noi. În consecinţă, o vrem vie şi nevătămată. „Deşi, completă în gând, boche-ii sunt în genere ţintaşi buni şi încăpăţânaţi. Arareori îşi ratează glonţul… Uite un cal pe care n-aş paria…“

* * *

De cum îl zări, coana Aneta îşi zise că misirul e pus pe chef de zile mari. Ochii roşii, de iepure, ca ai blonzilor când se ciupesc, străluceau, faţa boţită râdea sărbătoare, 10 Mai, nu alta!, şi braţele îi erau pline de delicatesuri. Tuns şi ras proaspăt, mirosea de la distanţă a frizeria domnului Gicu, „La briciul regal“.

— Da’ ştiu că eşti fercheş, don’ Guţă! se minună coana Aneta, scoţându-şi şorţul peste cap. O fi onomastica matale!

Misirul ridică victorios un deget:

— Secret, coană Aneto! Da’ până mai încolo, întinde matale acilea un ştergar şi binevoieşte la nişte păhăruţe. Da’ mai măşcăţele!

Cu gesturi împărăteşti, încetinite, punctând valoarea fiecărei cumpărături, începu să deşerte plasele. Consola bufetului cu rafturi îmbrăcate în hârtie creponată, roşie, se dovedi neîncăpătoare.

Coana Aneta, extaziată, îşi uitase mâna la gură: icre proaspete, mezelicuri subţiri, o roată de brânză – soi simandicos în poleială tare ca tabla – un curcan în ţiplă,

cofeturi, sticle boiereşti mai pântecoase ori subţiri ca sticla de lampă, o cutie de havane şi câteva pachete Regale cu carton.

— Te pomeni' că-ţi plăti Goldenberg comisionul!

Don' Guţă dădu dispreţuitor din mână:

— Cine?! Calicul ăla? Două sutare ca să-i plasez un car de zdrenţe! Nu mă încurc cu faliţii, coană Aneto. Nu face de un obraz… Alt glagore am eu şi alt soi de afaceri sucesc. Păi crezi matale că degeaba am ţinut slujbă la Casaţie?

Coana Aneta, la al doilea pahar de coniac băut cam pe nerăsuflate, cuprinsă de euforie, dădea din cap sincer încredinţată.

— Eu te-am cunoscut de la început… Se cunoaşte pe om! Asta e!

Misitul, gâdilat, ceru amănunte:

— Ce-ai cunoscut?

— Păi, de… Că nu eşti un fitecine… Omul deştept se cunoaşte.

Uitaseră amândoi că mai ieri, ori săptămâna trecută, don' Guţă umbla pe zloată ori vipie, până-şi ferfeniţa picioarele, după o învârteală de un pol, să-şi mai rotunjească pensia de câteva sute de lei. Uitase coana Aneta zilele, nu puţine, când pe primusul misitului nu dădea în undă nici măcar ceainicul. Stătea încuiat în odaie, cu nasul vârât în pernă, să nu simtă miros de bucate. Coana Aneta avea plita tot pe sală şi se dădea în vânt după tocăniţe şi iahnii. Aromele pătrundeau şerpeşte pe sub uşă şi lui don' Guţă îi ploua în gură. Spălătoreasa, miloasă de fel, îl poftea la „un cevaşilea aşa, de un gust", dar misitul se urnea greu, se lăsa rugat. Avea ambiţie şi nu-i plăcea să întindă mâna.

— Mai ia copănelul ăsta, coană Aneto… Să nu zici că nu-i gustos.

— Gustos, don' Guţă. E potrivit de fraged. Pe ăsta l-au ameţit pe puţin c-un dorobanţ de rom şi p-ormă l-au răpus. E de la cârciuma lui Banciu, aşa-i?

— Toate alea le ghiceşti, coană Aneto…

Muierea se făcu modestă:

— Ei… Ca orice gospodină. Crâşmăriţa e meşteră mare. A fost bucătăreasă la ăla, cum îi zice? Om mare, cu putere… General… Găsi: Averescu. Ştiu că s-a procopsit acolo.

Don’ Guţă afirmă:

— Toţi ne procopsim la o adică.

— Mai e şi norocul omului! Nu se brodeşte toate după cum pofteşte orişicare.

— Ce noroc? Ce brodeală! Ce-mi umblaţi cu chestii d-ăştia? Să fii treaz şi *vrenic*, ăsta-i şpilul. Uite la Antonescu! La cinci dimineaţa sare sus, ca nemţii, şi dup-aia dă-i instrucţie! E *vrenic*, asta e!

— Ţî, ţî, ţî! Da’ Antonească, tot aşa o fi?

Don’ Guţă dădu hotărât din cap. Îl ungea miere admiraţia spălătoresei şi în faţa ei se simţea important şi atotştiutor.

— Tot aşa! La datorie. E *vrenică*, asta e!

— O coace singură pâinea?

— Coace, n-avea grijă, coace! Adică, de ce să mănânce pâinea străinului?!

— Care străin, don’ Guţă?

— Păi Gagel?… Ce-i Gagel? Nu tot şoacăţ?

Coana Aneta îşi frământă încurcată tivul rochiei.

— Eu sunt femeie proastă, don’ Guţă. Nu pricep… Zici de şoacăţi… Da’ noi acum nu ne dădurăm cu ei? Eu aşa ştiam…

Misirul râse superior:

— Ehei, acolo alta-i politica. Ne dădurăm la motoare, dar pâinea, vezi cu pâinea, chestia stă altcum. Ia mai adă o sticlă… Da’ parcă aş lăsa spirtul. Mai bine un vinişor.

Sorbi cu poftă, după care ciocni:

— Fain! Să trăim, coană Aneto, şi acum să-ţi spui secretul…

Coana Aneta se aplecă peste masă, cu privirea şi urechile lăbărţate de curiozitate:

— Chiar aşa! Că uitai… secretul!

Misitul înghiţi restul paharului, emise un „ăăă“ adânc, de satisfacţie şi îşi şterse mustăţile ude.

— Cum zic, mă-ntorc azi de la daraveli mai curând decât gândeam. Să fi fost trei… zic, hai să m-abat pe la Banciu, să iau o cinzeacă. Dau să intru şi mă propteşte unul, zâmbăreţ al naibii. Zic, pardon! Zice, să trăieşti, nea Guţă! Mă uit la el, pălărie şi baston, batistă la piept, chestii din ăştia. Ce mai, om mare, boier.

— Extraordinar! se minună coana Aneta. Şi zi, te cunoştea?

— Vezi bine. C-o fi, c-o păţi, zice că-i nepotul lui don' Duca.

Misitul arătă cu degetul gros peste umăr, spre odaia prinţului.

— Mai toarnă şi dumneata, coană Aneto, că din asta nu face nimeni scurtă la mână.

Femeia, interzisă de senzaţional, vărsă pe faţa de masă.

— Las' să fie de sufletul răposaţilor! o linişti misitul. Zice…

— Cine zice, don' Guţă?

— Ăsta a lu' moşu'. Zice, hai să luăm împreună un aperitiv. Eu unul n-am „dejunat"… Zic: Mă tratezi cu onoare, domnule, şi nu pot să refuz. Uite, acilea, la Banciu, are o ţuică de Vâlcea şi fleici pe cinste. Mai e patricieni şi alte chestii d-ăştia. Zice: Aşi! Poftesc la ceva mai fin. Uite, hai la Colonade, că-s acilea, la doi paşi. Coana Aneta căzu pe spate turtă:

— Ca la cinema, don' Guţă.

Misirul, umflat ca un curcan, se foi în scaun.

— Chiar ca la cinema! Să vezi colea sticlărie, chelneri în strai de ginerică, mese întinse cu mormane de bucate.

— Ce fel de bucate?

— Fineţuri, coană Aneto! Numai fineţuri şi chestii d-astea. Lux nespus, ce mai! La a doua ţuică, o iau pe direct, cum mă ştii… Zic, dom'le Duca, mă tratezi cu mare onoare, eu unul care am fost în Casaţie treij' de ani, cunosc adică la omul subţire şi-ţi mulţumesc de cinste. Zice: nu-mi mulţumi, coane Guţă, eu îţi sunt dator dumitale…

Spălătoreasa îşi scociorî o nară cu degetul, reflectând:

— L-oi fi ajutat la o nevoie, cum eşti dumneata inimos.

Misirul încuviinţă dând din cap:

— Fapta bună n-o ia vântul, coană Aneto… zice: mi-a vorbit unchiu-meu de dumneata.

— I-auzi!

— Da, zice, mă bucur că are vecini cumsecade şi săritori. Dumneata – adică eu, preciză el – şi doamna Aneta – adică dumneata.

Spălătoreasa se aprinse făclie. De emoţie rămase mută câteva secunde.

— Ţi-a zis si de mine?!

— Zis! Zice: d-aia nici nu se mută, că unde mai găseşte oameni cumsecade, săritori şi fără interes?

Coana Aneta suspină:

— Vezi, avea dreptate răposatul – şi se uită instinctiv spre fotografia poştaşului prizonier pe perete într-un chenar de scoici: muieratic, fluieră-bute, da’ prost nu! Cică întâi să-ţi cauţi vecinii şi p-ormă să cumperi casă.

Don’ Guţă, neliniştit ca discuţia să nu se abată pe alte făgaşe, concluzionă ferm:

— Boieri, dom’le! Ce mai! Zice, nu ştiu cum să vă mulţumesc şi să vă rog, pe dumneata, don’ Guţă, şi pe doamna Aneta să aveţi grijă de bietul unchiu-meu. La o adică, e bătrân şi, la o boală, înţelegi dumneata, şi tot chestii d-ăştia.

Ameţită, impresionată de propria sa filotimie, coana Aneta lăcrima.

— Ăsta om, don’ Guţă.

— Când să plecăm, urmă misirul emoţionat şi el, zice, uite, îmi pare rău că n-a fost şi coana Aneta cu noi. Da’ până la un altă dată, să luăm, zice, nişte gustări şi pentru ’mneaei. L-a chemat pe unu’, ginerică d-ăla, nu-ş ce i-a tot bălmăjit, da’ pricepeam că se avântă tot la soi ales. O căruţă de parale i-a numărat ăluia… Să trăieşti, coană Aneto, şi de bine s-avem parte!

— Vezi, dumneatale, don’ Guţă, filosofă femeia. Omul trebuie să fie bun şi cumsecade. Că binele la om bun trage şi ponosul la ticălos. D-aia Ilonka a farmacistului stă cu buza umflată şi burta la gură… O dată să dea şi ea cu mătura p-în curte ori să spele sălili, că de bună ziua îi e cusută gura.

Don’ Guţă, brusc interesat, căscă gura:

— A lăsat-o Gică? Ala de la măcelărie?

— Ăla! confirmă femeia cu satisfacţie.

— Ei, nu mă-nnebuni! Şi cum aşa, coană Aneto?

Umplu din nou paharele, pregătindu-se cu voluptate să asculte episoadele unei întâmplări senzaţionale.

— I-auzi! Parcă bate cineva.

Coana Aneta privi spre deşteptătorul CFR cu steagul tricolor pe cadran, de pe bufet.

— Cin-să fie, păcatele mele, la ceasul ăsta! E nouă trecute.

Bătăile în uşă se repetară.

— Cine-i?

— Om bun.

Don’ Guţă se ridică nesigur pe picioare.

— Las’ că deschid eu… Bărbat… Înţelegi… La chestii d-ăştia…

Limba i se împleticea şi ajunse la uşă, ţinându-se de mobilă. O crăpă cu prudenţă şi rămase încremenit.

— Dumneavoastră?! Păi… poftiţi!… Coană Aneto, dumnealui… nepotul, vreau să zic… da’ intraţi!

Marin Viforeanu zâmbea cu toţi dinţii, simulând jena. Dintr-o privire sesiză ambianţa, masa plină, sticlele goale, starea de spirit a celor doi. „Sunt pulbere!“

— Îmi pare rău că deranjez… dumneaei, desigur, e doamna Aneta! Încântat să vă cunosc.

Îi luă mâna să i-o sărute, dar coana Aneta, bine crescută în mahalaua Căţelu, şi-o trase în jos.

— Lăsaţi… ştiţi… Adică… Nu luaţi loc? Numa’ ce vorbeam despre dumneavoastră… Sunteţi, zău aşa… Prea de tot.

Se foia fâstâcită, inventariindu-şi disperată bunele maniere.

Don’ Guţă, ca mai umblat, trase un scaun:

— Nu cinstiţi cu noi un păhărel?

Viforeanu surâse cuceritor:

— Poate mâine… Acum sunt foarte ostenit. Îmi pare rău că v-am deranjat…

— Vai de mine! sări coana Aneta. Nici vorbă.

— Vin cu o mare rugăminte la dumneavoastră… Eu locuiesc la Craiova, am venit doar în trecere… Trebuia să înnoptez la un amic, dar e plecat din Bucureşti.

Amândoi îl priveau avizi, cu gurile căscate.

— Ca şi unchiu-meu.

— Aşa-i, făcu spălătoreasa, nu-l zării de câteva zile.

— Tocmai. E la băi… M-aş putea duce, desigur, la un hotel, dar… vă spun sincer, nu pot să dorm în hoteluri. Îmi miroase a ploşniţe şi bradolină şi, de fiecare dată, îmi lipseşte câte ceva din valiză…

Don’ Guţă aprobă competent:

— Aşa-i, dom’le! Toţi e oţi! Te fură pe la spate şi din ochi. Ce mai, tot chestii d-ăştia!

Viforeanu dădu din cap:

— Dumnealui cunoaşte situaţia. De aceea v-aş ruga să-mi permiteţi să dorm o noapte, două în odaia unchiului meu. Ştiu că aveţi cheia…

Coana Aneta sări la bufet:

— Da’ cum nu, domnu’ Duca. Că doar eu îi fac curat… Ia poftim… S-a brodit bine că abia i-am aşternut proaspăt… Prosoape curate găsiţi în şifonieră… Dacă aveţi nevoie de un ceva, îmi bateţi în uşă la orice ceas…

Viforeanu se pierdu în mulţumiri şi plecăciuni. Peste câteva clipe se afla în odaia prinţului Ştefan Duca.

Coana Aneta comentă fermecată:

— Vezi! Asta-mi place mie: omul să fie popular.

— Boier, dom’le! confirmă don’ Guţă. Boier adevărat. Nu umblă cu chestii d-ăştia!

8

Drumul durase neaşteptat de mult. Un itinerar accidentat, folosind cele mai diverse mijloace de locomoţie: avionul până la Paris, trenul până la Geneva, din nou avion, o trăsură antediluviană până la Sotowicze – gara Belgrad fiind bombardată şi deci inutilizabilă – şi, în sfârşit, iar trenul până la Bucureşti.

Spre marea surpriză a lui de Villar, Manja se dovedise, în ciuda călătoriei plină de incomodităţi, un companion agreabil, fără nervi, primind cu naturaleţe şi chiar bună dispoziţie incidentele, uneori mai mult decât neplăcute, intervenite pe parcurs. De pildă, drumul cu droşca descoperită de la Belgrad până la Sotowicze, pe o furtună care semăna a taifun, iar ei, surprinşi neechipaţi, dârdâiau, până şi cu lenjeria leoarcă, ar fi pus la încercare chiar nervii şi răbdarea unei persoane mai dârze. Manja, cu buclele ude lipite de cap, părea un ştrengar de doisprezece ani. Obrazul rotund era rumen, stropii de ploaie îi pulverizau cu diamante genele frizate, ochii, gura, întreaga făptură surâdea fericită.

— Mi-e teamă să nu răceşti.

Baroana von Sundlo îi strânse degetele.

— Nici o grijă. Sunt obişnuită cu duşurile suedeze.

Şi, într-adevăr, nu răcise. În cursul acestei călătorii spaniolul avea să-şi dea seama că, în ciuda fragilităţii aparente, Manja avea o rezistenţă de invidiat. În general, îi oferise surprize. Fetiţa mofturoasă şi fără minte, frivolă şi excentrică, trăda în momente cheie însuşiri care puneau pe

gânduri. Avea intuiţii neaşteptate, tact – când voia – şi, particularitate aproape de neîntâlnit la genul arborat – fetiţa jucărie –, ştia să tacă.

La un moment dat, de Villar se întrebă chiar dacă nu are de-a face cu un personaj trucat, Manja-păpuşa fiind de fapt masca în spatele căreia manevra o mare actriţă, înzestrată cu o inteligenţă redutabilă. Inteligenţă redutabilă, pentru că doar o minte iscusită poate simula convingător prostia copioasă. De Villar cunoscuse la Londra, în vremea studenţiei, un autor englez de mare succes. Cu prilejul unei discuţii pe teme de tehnică literară, acesta făcuse o afirmaţie care acum îi revenea în minte:

„Pentru un scriitor“, susţinea omul de litere englez, „dacă el însuşi nu e un imbecil, cel mai greu e să redea la modul concret, deci replică şi nu comportament sau descriere portret, prostia unui personaj. Nu-i trece prin minte ce poate spune un tâmpit, ca să sune veridic. Cunosc o singură excepţie: Galsworthy în *Beyond*. Daphne este o capodoperă de cretinism.“

Manja îi surprinsese de câteva ori privirea concentrată:

— Când te uiţi aşa la mine, mă simt ca la Roentgen.

— Eşti frumoasă.

— Nu-s frumoasă. Sunt dulce. Dar nu de aia te uiţi aşa.

De Villar concluzionă: „actriţă sau autentică, am nevoie de ea. Iar cu ochii în patru, în paişpe, sau chiar în o sută, dacă se poate, sunt obligat să fiu, indiferent de ipostază.“

Hotărâseră ca la Bucureşti să tragă amândoi, evident, în apartamente distincte, la Athénée Palace.

— Mi-ar plăcea să fiu numai cu tine, singură, departe de Kurt, dar îţi dai seama că ar părea ciudat să nu mă instalez în apartamentul soţului meu.

Lui de Villar, desigur, îi convenea situaţia. Pentru a pătrunde în anturajul colonelului von Sundlo trebuia în primul rând să se afle în imediata lui apropiere. Obiectă totuşi de formă, simulând îngrijorările amantului clandestin:

— Nu cred că e prudent, draga mea, să ne aranjăm în acelaşi hotel. Sundlo trebuie să ignore cunoştinţa noastră, ca să nu zic mai mult.

Manja îl privi amuzată:

— Ce copil poţi fi, Octavio! Dar nici prin gând nu-mi trece să-i ascund că ne cunoaştem şi că am traversat împreună Europa.

— Hm, îţi închipui că… amănuntul i-ar putea face plăcere?

— Ţi-am mai spus că îl cheamă Kurt şi nu Othello. Şi, pe urmă, m-ar prinde cu minciuna cât ai bate din palme. Reichul n-are pâine, dar spioni peste tot…

Spaniolul continuă să pară nehotărât. Manja îi sări în braţe.

— Hai, iubitule, nu fă mofturi. Am venit aici pentru tine. Nu suport ideea să nu fim împreună.

— Mă gândesc la situaţia ta.

— Gândeşti prea mult. Ai încredere în mine. Sunt eu minte de vrăbiuţă, dar pe Kurt îl cunosc. Şi când ai să-l cunoşti şi tu, ai să-ţi dai seama că nu-mi dă cine ştie ce importanţă.

Cedând totuşi unui capriciu de ultim moment, justificat – „la urma urmei, dacă acasă nu practicăm dormitor comun, nu văd de ce ne-am schimba obiceiurile în străinătate“ –, Manja angajă un apartament separat. De Villar reţinu o garsonieră la acelaşi etaj.

Directorul hotelului Aristide Stănescu, intră în barul aproape gol. Îi făcu discret cu ochiul domnului Basile, scotoci cu privirea interiorul, de parcă ar fi vrut să se asigure că totul e în regulă şi trecu în oficiu.

Barmanul ridică interogativ capul: „Ce-i?“

— O chestie care o să-ţi placă, spuse Stănescu netezindu-şi instinctiv tâmpla gominată. Ne-au picat chiar acum doi porumbei călători. Doi porumbei ai naibii de interesanţi!

Domnul Basile îşi subţie ironic privirea.

— Cu o ştafetă de la Mussolini, îmi închipui. Care-i chestia?

— Doi frumoşi, un diplomat spaniol şi…

— Şi?!

— Doamna baroană Kurt von Sundlo.

Barmanul deveni atent:

— Au venit *împreună*?

Aristide Stănescu rânji:

— Nu cred că se poate fi mai împreună decât sunt ăştia doi. Pariez că le e de-ajuns un singur pat. Şi ăla de campanie. Baroana a cerut un apartament separat de al neamţului. Spaniolul s-a instalat alături. Râse: îi desparte un zid, dar în nici un caz cearşaful…

— Sunt ţicniţi?

— Nu i-am întrebat.

— Eşti spiritual, nu?

— Nu, bătrâne. Spun doar ce se vede cu ochiul liber. Se mănâncă din ochi. Mai ales ea.

— Cum arată?

— Fantele tânăr, toreador cu mutră de Ramon Novarro. Porumbiţa picantă, păpuşa-vamp pentru porte-feuilles-uri din piele de crocodil.

— Altceva?

Aristide Stănescu desenă o figură mirată: „Nu-i de-ajuns?“

— A, ba da! Baroana face acum un duş. Ţie îţi plac femeile transpirate?

— Du-te dracului!

Peste o jumătate de oră, Manja, împrospătată, într-un chimono japonez autentic, crăpă uşa şi aruncă o privire prudentă în lungul coridorului: un covor de calitate, vaze cu flori proaspete cocoţate pe piedestale înalte, uşi mute, linişte. Din doi paşi ajunse la garsoniera lui de Villar şi se strecură şopârlă înăuntru.

Spaniolul, în halat de baie, tocmai aprindea o ţigară.

— Eşti nebună, Manja. O nebună adorabilă…

— Dar tot nebună, ştiu.

— Era vorba că te odihneşti…

— N-am mai avut răbdare. Trebuia să ţi-o spun imediat. Kurt e plecat.

De Villar o întrerupse:

— Dar ştiam, draga mea. Ţi-au comunicat-o la recepţie.

— Lasă-mă să vorbesc. Mi-au zis-o de parcă ar fi plecat într-o vizită sau la cinema. Pentru că ne-au văzut împreună. Discreţie de casă mare, înţelegi…

De Villar îşi încruntă sprâncenele.

— Dar unde dracu’ e?

— Undeva, la Marea Neagră. Mi-au telefonat acum, în cameră… N-am reţinut staţiunea. O plajă în orice caz. Cum ar fi Nisa.

De Villar, derutat, făcu câţiva paşi prin cameră.

— Şi-acum… Ce-ai de gând să faci?

Trase nervos din ţigară: „Al dracului să fiu dacă eu însumi ştiu ce trebuie să fac!“

— De aia am venit. Să ne sfătuim.

— În ultima lui scrisoare ţi-a pomenit despre aşa ceva?

— Nu, dar ce importanţă are? Nu-mi trimite jurnalul lui de zi. Părerea mea e că normal…

— Normal, ce?

— Normal ar fi să ne ducem şi noi acolo.

De Villar îi prinse bărbia cu o mână. Cu arătătorul de la cealaltă îi ciocăni uşor fruntea:

— Scumpa mea…

Manja se smuci:

— Nu-mi spune că acolo nu face tic-tac! Mi se întâmplă să şi gândesc. Şi am gândit foarte bine. Am venit ca să-mi văd soţul şi e cât se poate de firesc să mă duc după el.

— O secundă! Ţi-a trecut prin minte că el s-ar putea să nu nutrească aceeaşi dorinţă?

— Ştiu că nu însemn mare lucru pentru Kurt şi tocmai de aceea nici nu-l incomodez. Nu face caz de mine, de câte ori

să-ţi spun?

Din nou de Villar încercă sentimentul neliniştitor că netoţia păpuşii din faţa lui e discutabilă. Raţionamentul „incomodează doar cel de care ţi-e teamă ori te leagă vreun interes“ nu aparţinea unei minţi mărginite.

— Bine, concedă de Villar, să admitem că sosirea ta nu va devoala nici un secret. Dar ce caut eu cu tine? Acolo?

Se simţea teribil de derutat. Chiar vis-à-vis de Manja, căreia îi cântase despre importanta lui misiune la Bucureşti, nu putea să justifice o vacanţă într-o staţiune de pe malul Mării Negre. Cât despre von Sundlo… Şi aici, la Bucureşti, s-ar fi aflat faţă de el într-o situaţie mai mult decât ambiguă. Însoţind-o însă pe Manja într-un Cannes ori Monte Carlo românesc, poziţia lui devenea grotescă, imposibilă.

Manja argumentă slab:

— În definitiv, n-ai dreptul la o vacanţă? Ca şi el?

— Să lăsăm copilăriile. În afară de asta eu am o misiune la Bucureşti, nu sunt de capul meu.

Manja lăsă nasul în jos. Rosti cu glas înlăcrimat:

— Dacă m-ai iubi…

— Dar te iubesc, draga mea. Nu trebuie însă să fim absurzi. Spune tu ce să fac…

— Nu ştiu. Dar fără tine nu plec nici eu.

„Până la urmă, am să-l conving. Ştiu că aşa va fi. Totdeauna a fost aşa cum am vrut eu…“

De Villar se rezemă cu toată greutatea de pervazul ferestrei.

„Mă voi duce, desigur, cu ea. N-am altă soluţie ca să mă apropii de Sundlo. Dar care-i formula? Sub ce pretext…?“

— Să ne mai gândim, Manja. Acum suntem obosiţi… Ne odihnim şi discutăm diseară.

Baroana von Sundlo îi sări de gât:

— Dorm cu tine, dragul meu. Am lăsat vorbă la recepţie să nu fiu deranjată sub nici un motiv.

De Villar o luă în braţe şi o culcă pe patul cu cuvertură de mătase purpurie. Purpurie ca trandafirii din glastra de pe

consola cu oglindă, ca şi buzele Manjei.

* * *

Cu coatele rezemate de balustrada balconului, Edith von Kohler plimba binoclul scotocind plaja. Ziua splendidă, cu o mare nu prea agitată, dar suficient de nervoasă pentru ca valurile să ispitească, golise hotelul şi vilele Eforiei. Chelneri în vestoane albe, purtând tăvi cu băuturi răcoritoare, bere şi îngheţată, se strecurau cu abilitate printre sutele de trupuri bronzate, chaiselongues-uri, umbrele şi saltele pneumatice. Le făceau concurenţă bragagiii, cărându-şi marfa în butoiaşe instalate pe cărucioare cu două roţi, ţigăncile cu porumb fiert, puii de tătar cu năut, floricele calde, seminţe, şiraguri de mărgele şi bibelouri făcute din scoici.

„Un clişeu cum nu se poate mai tipic şi concludent, gândi baroana. O privelişte care spune totul despre exotismul acestei ţări. Occidentul şi Orientul oferite pe aceeaşi tipsie, un curcubeu cocktail…“

Mâna care plimba binoclul se opri. Edith mări imaginea.

— În sfârşit, i-am găsit.

Herr Walter care, toropit de soare, aproape adormise în fotoliul de răchită, se redresă:

— Vă felicit… Oamenii dezbrăcaţi seamănă toţi între ei.

— Femeia n-arată rău…

Edith o cercetă cunoscătoare. Nu, deloc rău. Un trup nervos, croit pe verticală, un maiou de baie albastru cardinal, scoţând în evidenţă minunat bronzul de miere al trupului. Elvira îşi aduna părul într-o cască de gumă şi, cu braţele ridicate, corpul îşi desluşea şi mai limpede linia elegantă.

— Da… da, repetă baroana. Deloc rău pentru o femeie de vârsta ei…

Herr Walter o privi pe sub sprâncene.

„Nu eşti cu mult mai tânără decât ea…“ Se abţinu însă de la orice comentariu.

— Iar asemănarea cu Dagmar, de-a dreptul şocantă. Bietul Kurt e ravajat rău…

Herr Walter observă îngăduitor:

— Mi se pare un miracol că mai trăieşte! Şi mai ales că se mişcă. Medicilor le era teamă să nu rămână paralizat.

Cei doi se luaseră de mână şi se îndreptau spre apă. Cicatricea vânătă de pe spinarea lui von Sundlo părea un şarpe înţepenit. Edith von Kohler se strâmbă.

— Urâtă rană. Abandonă brusc binoclul şi îşi trase peste costumul de baie un halat uşor: mă aştepţi în camera dumitale… Am o idee…

Walter o privi interogativ. Baroana zâmbi subţire:

— Înainte de a arunca un obiectiv în aer, trebuie să ştii ce conţine.

Neamţul ridică din umeri:

— Ordinul e clar! Dama trebuie lichidată.

Baroana von Kohler culese de pe un fotoliu sacul de plajă din pai de orez:

— După război, am să te angajez la ferma mea. Eşti bun pentru înjunghiat porcii… Da, sunt convinsă că te vei achita foarte bine…

Herr Walter râse:

— Iertaţi-mă, baroană, dar nu văd deosebirea

Îşi netezi grumajii cu muchia palmei: operaţia e aceeaşi…

— Acţiunea de lichidare a acestei femei n-are voie să dea greş. Un rateu îi va avertiza asupra intenţiilor noastre. În plus, von Sundlo e un om primejdios şi care nu suportă să i te pui de-a curmezişul.

Completă în gând: „Un om primejdios şi, în primul rând, necesar…“

Colonelul von Sundlo, culcat pe burtă, cu bărbia rezemată în pumni, simţea soarele înfigându-i în spinare o

perie de ace. Căldura devenise insuportabilă şi cicatricea începuse să-l usture.

„După ce se întoarce de la duş, plecăm…“

„Ador marea, spunea Elvira, dar nu să se usuce pe mine… Nu suport să-mi simt pielea sărată şi încreţită de soare…“

La câţiva metri de el, doi copii de vreo patru ani, cu lopăţele şi găletuşe, construiau un castel de nisip. De fapt, opintea băieţelul; la al treilea sau al patrulea contrafort ridicat, fetiţa care-i contempla cu răbdare eforturile, călca în picioare edificiul. Băieţelul începea să plângă şi o lua de la capăt. Jocul dura cel puţin un sfert de ceas.

„Curios!, filosofă colonelul. Îţi vine să crezi că unii se nasc cu instinctul de a distruge. Spirit distructiv congenital…“

— O, exclamă melodios un glas care continuă în limba germană: Iată o plăcere cu totul neaşteptată. Bună ziua, baroane!

Von Sundlo tresări. Edith von Kohler, în halat alb de plajă şi ochelari cu ramă de plexiglas bleu-ciel, în nuanţa costumului de baie, îi zâmbea cu toţi dinţii.

Colonelul se ridică:

— Într-adevăr. Cu totul neaşteptată.

— Nu ştii ce plăcere îmi face să te văd… Îţi petreci concediul la mare?… Procedezi foarte inteligent. Soarele este cel mai bun medicament… Ah! Ce noroc!…

Vorbea repede, parcă într-adevăr încântată, zâmbea veselă, gesticula, râdea, afişând o volubilitate, o dispoziţie superficială care nu-i erau caracteristice. Von Sundlo o cunoştea îndeajuns de bine ca să simtă artificialul.

— Noroc? La ce vă referiţi?

Pusă pe alt ton, întrebarea ar fi părut agresivă.

— Că te-am întâlnit… Îţi spun drept, am avut o dimineaţă plictisitoare…

Colonelul surâse:

— O situaţie neobişnuită pentru doamna baroană von Kohler, atât de anturată de obicei.

— O, găseşti?! Va să zică asta e impresia pe care o las! în realitate, şi cei mai amuzanţi oameni pot deveni la un moment dat obositori. Tot ce-i bun merge de trei ori, spunem noi. Eu, râse, nu sunt de acord. Suficient e de două ori…

— Uneori şi o singură dată, cedă colonelul unei dispoziţii sarcastice.

— Ca de pildă?

— Un glonţ bine ţintit.

Edith, surprinsă, îşi scoase ochelarii. Îl privi fix o clipă, apoi izbucni în râs.

— Ai dreptate. Dar, cel puţin aici, nu trebuie să ne gândim la aşa ceva. O zi minunată, femei splendide, pescăruşi… Am venit să fac o baie, dar cred că m-am răzgândit. Apropo, ai salutări de la vărul meu.

Von Sundlo se înclină:

— Sunt prea onorat. Transmiteţi vă rog respectuoasele mele mulţumiri excelenţei sale domnului ministru Himmler.

Peste umerii baroanei, o văzu pe Elvira apropiindu-se. Îşi strânse părul ud într-un coc şi scotocea din mers sacoşa de plajă, cu gesturile mici, nervoase, caracteristice femeilor când caută un obiect rătăcit în talmeş-balmeşul de fleacuri înghesuit într-o geantă mare.

Dând ochi cu Edith, avu o mişcare imperceptibilă, de recul, care nu scăpă baroanei.

Femeile înclinară uşor capul, cu un surâs convenţional.

„O veche şi bună prietenă“, sunase recomandarea lui von Sundlo.

Edith von Kohler arboră un zâmbet seducător:

— Te invidiez, baroane, pentru asemenea prietenii.

Von Sundlo îşi drese glasul. Rosti în franceză:

— Doamna Manu nu vorbeşte limba germană.

— O! scuzaţi-mă. Trebuie să vă spun, stimată doamnă, că sunteţi foarte admirată. Ieri seară, în bar, prietenii mei încercau să vă ghicească naţionalitatea.

— Şi, întrebă liniştită Elvira, au ghicit?

Edith râse veselă:

— Părerile călătoreau spre nordul Europei. Dar cred că doctorul Walter a concentrat cel mai bine opinia: o frumuseţe universal valabilă.

Elvira Manu zâmbi, mereu calmă:

— Într-o societate care se bucură de o prezenţă eclipsantă, ca a dumneavoastră, complimentul e măgulitor.

Baroana îşi arătă din nou dantura impecabilă.

— V-o poate confirma Walter însuşi. Fiind om de afaceri, a lansat o comparaţie cămătărească: universal valabilă, precum lira sterlină.

— Hm, spuse von Sundlo, m-ar interesa părerea – tot cămătărească – a ministrului nostru de finanţe.

Baroana simulă uimirea:

— Ce s-a întâmplat cu dumneata, von Sundlo? Cândva te interesau opiniile unor persoane mai sclipitoare. Ah! Soarele acesta e îngrozitor… În vacanţă, oamenii sunt mai puţin convenţionali. Îndrăznesc să fac o propunere: Nu vreţi să luăm ceva rece pe terasă?

Von Sundlo se consultă scurt din ochi cu Elvira.

— La dispoziţia dumneavoastră, doamnă baroană.

În gând, o înjură mai trivial şi suculent decât o întreagă echipă de hamali din portul Hamburgului. Când se aşezară sub umbrela albastră, care le ocrotea masa, hotărârea era luată.

„O să fugim! Trebuie să găsim undeva o gaură unde să nu ne dibuie porcii ăştia! Să nu mai simt în permanenţă gheara de poliţist a lui Himmler, să n-am în faţa ochilor râtul lui Göring, gura băloasă a lui Müller… toată turma de monştri a lui Adolf! O să fugim ca doi evadaţi, ca doi escroci, ca doi criminali….“

Elvira culese distrată un pişcot din coupe-jacques. Ca totdeauna, era elegantă, perfectă, minunat de stăpânită. Îşi pusese ochelarii de soare pentru a nu-şi trăda privirea prea densă, prea concentrată a interesului special pe care ţi-l stârneşte un individ.

„Ce vrea? Unde va lovi? Pe cine?“

Edith sporovăia despre îngheţatele admirabile de la Milano – „italienii sunt neîntrecuţi când este vorba despre gelatti“ – cercetând cu atenţie făptura Elvirei.

„Ştie să se stăpânească, dar în fond e neliniştită. Ce curioasă-i viaţa! E aici, în faţa mea, vie şi sănătoasă. Şi totuşi ştiu, da, ştiu!, că peste un număr de ore nu va mai fi! Nu va mai exista. Kaput!“

Când se întoarse în apartamentul lui, von Sundlo, dezbrăcându-şi halatul de plajă, simţi ceva foşnindu-i în buzunar. Surprins, scoase o foaie de bloc-notes:

„Părăsiţi imediat litoralul. Şah la regină.“

* * *

Convorbirea telefonică, ca de obicei, fu scurtă şi laconică:

„Coană Didină, trebuie să te văd negreşit… Aş trece pe la dumneata după-amiază.“

„Te aştept la patru.“

„Bineînţeles, Aurora nu ştie nimic.“

Femeia râse gros.

„Ştie vreodată ceva? Drept cine mă iei, puişor?“

Alexandrina Boldeanu – Didina pentru intimi – una din prezenţele simandicoase ale ceaiurilor oferite miercurea de Aurora Stănescu, locuia pe Calea Călăraşi, în apropierea Bisericii Sfântul Ştefan. O casă veche, aşa-zis boierească, bine întreţinută, cu ferestre înalte şi grădiniţă îngrijită. O casă arătoasă, dar incomodă. Odăile erau dispuse în vagon, greu de încălzit din pricina dimensiunilor, atenansele întunecoase, iar coridorul lung, atât de friguros – „tunel spre Groenlanda“, cum spunea unul din prietenii Boldencii – încât iarna era nevoie de oleacă de curaj pentru a hotărî un drum spre baie, bucătărie ori cămară.

Vara, în schimb, te simţeai ca în rai. Răcoare, aer primenit, iar grădina oferea din plin splendorile fiecărui

sezon: liliac şi bujori primăvara, pădure de crizanteme toamna, până la Crăciun, tufe de hortensii şi trandafiri.

La ora patru, directorul Athénée Palace-ului prezentă un buchet de flori şi sărută mâna grăsulie, cu inele şi pete de ficat a coanei Didina.

— Craiule! Tot nu te laşi de fiţe!

Aristide Stănescu surâse parşiv:

— Zi că nu-ţi face plăcere.

— Ba-mi face!

Se simţea în largul ei cu Stănescu. Un pui de lele, dar prieten de nădejde şi tovarăş de afaceri corect. De fapt, se agreau amândoi. Făceau parte din categoria aceea de camarazi care se cunosc bine, nu-şi fac iluzii, nici unul nu pretinde mai mult decât poate oferi celălalt, şi aceasta nu din înţelepciune, ci din capacitatea de a nu reacţiona faţă de cusururile partenerului. Într-o prietenie, ca şi într-o căsnicie, nu contează suma de calităţi ori de cusururi la modul absolut, ci ceea ce coechipierul suportă sau acceptă fără eforturi, era una din teoriile de nezdruncinat ale Boldencii. „Cică soţii trebuie să se completeze! Dacă Popescu e cheltuitor, Popeasca trebuie să fie econoamă, zi zgârcită, ceea ce, în principiu, e o calitate. La dracu’! Viaţa ăstora doi va fi totdeauna iad. Prefer să-mi scoată boarfele cu toba, dar să fie înţelegere în casă, decât să mă iau de păr în orice clipă cu bărbatu-meu pentru cinci parale pe care le-am dat în plus olteanului…“

Intrară în salonul coanei Didina, imens, supraaglomerat şi plin de amintiri. Păstra fotografiile tuturor bărbaţilor care avuseseră importanţă în viaţa ei, dar cu oarece diferenţă de tratament în dispunerea portretelor. Cei doi negustori greci şi moşierul oltean, care-i asiguraseră bunăstarea, se poate spune chiar bogăţia, înrămaţi în argint, priveau de pe consola de sub oglindă. Celălalt, ofiţerul, ultima şi marea ei dragoste, în uniformă de mare ţinută, împărăţea singur pe piedestalul dintre ferestrele cu portiere de pluş. Aristide Stănescu se aşează la locul obişnuit, un jilţ cu urechi şi

ciucuri. Alături, se afla o măsuţă joasă, făţuită cu aramă bătută.

— Fac o cafea?

— Nu, săru’ mâna. N-aş refuza însă un păhărel de Porto.

Boldeanca râse:

— Gusturi subţiri de cucoană. Ştii unde e…

Directorul Athénée Palace-ului se îndreptă spre un bufet supraetajat. Scoase două păhărele de cobalt roşu şi clondirul din acelaşi serviciu.

Coana Didina îl urmărea cu plăcere. Legătura dintre ei nu depăşise niciodată cadrul strict al camaraderiei şi, într-un fel, încerca faţă de Stănescu sentimente vag materne.

— Arăţi bine, cucoană, declară directorul după ce luă prima înghiţitură.

Boldeanca, aşezată comod pe canapea, într-un capot de satin cu irişi uriaşi – de când renunţase la siluetă aprecia hainele largi şi încălţămintea comodă –, râse mulţumită.

Nici acum, la aproape şaizeci şi cinci de ani, nu-i lipseau curtezanii. Adevărat, se îngrăşase peste măsură, dar nu trebuia s-o priveşti de două ori ca să-ţi dai seama că fusese o mare frumuseţe şi că şi azi îi mai rămăsese destul. Avea un profil perfect, un ten menajat de intemperii – excesul ponderal prezintă şi avantaje – iar ochii albaştri, mult adânciţi în orbite, rămăseseră minunaţi.

Serenade constante îi închinau doi rentieri şi un magistrat la pensie. Nu-i refuza categoric pentru că, zicea coana Didina, „e trist când o femeie nu mai primeşte flori“, dar nu se angaja la nici o combinaţie definitivă. „Primăria şi dormitorul, astea sunt drumuri de tinereţe.“

— Nici tu n-arăţi rău, fiule. Ia zi, ce vânt te aduce?

Aristide Stănescu lăsă paharul şi se aplecă înainte, cu coatele rezemate în genunchi şi mâinile încrucişate.

— Coană Didina, am nevoie de bani. Treaba-i presantă.

— Adică?

— O lună, cel mult două.

— Cât?

Directorul hotelului răspunse la fel de direct:

— Cinci milioane.

Boldeanca întredeschise uşor gura. În principiu, cam bănuia cu cât e pavat oficiul financiar al hotelierului, era limpede că nu după câteva sute de mii, acolo, venise la ea, dar, oricum, nu se aşteptase la asemenea sumă. După o clipă de năuceală, atenţia i se ascuţi. Stănescu nu era băiat prost:

— Vreo mişcare la bursă?

Directorul nu doar că nu umbla cu ochii legaţi, dar, într-un mare hotel de clasă, se perindă lume felurită, se pun la cale şi afli multe. Ea însăşi dăduse câteva lovituri frumuşele de pe urma unor „fixuri“ şoptite de Stănescu.

— Nu… Nu-i vorba de bursă. Nici de vreo afacere…

Boldeanca îl cercetă mirată şi întinse mâna după ţigări.

— Atunci? Te pomeneşti c-o fi vreo fustă.

Aristide Stănescu şovăi o singură clipă, apoi încuviinţă, dând din cap.

Coana Didina, care ştiuse să-şi exploateze la maximum farmecele, conducându-şi barca inteligent, cu graţii de gheişă şi minte de zaraf, nu-şi putu ascunde uimirea şi admiraţia:

— A naibii muiere! Cu cinci milioane cumperi un star de cinema. Nu-mi spune că Garbo te-a lăsat să-i tragi fermoarul.

Stănescu dădu trist din mână:

— Îţi arde de glumă şi mie-mi ard creierii.

— Ba nu glumesc defel. Da’ cred că ai înnebunit tu! Cinci milioane! Bideu de aur nu vrea?

Aristide Stănescu oftă şi îşi şterse faţa transpirată.

— Ascultă-mă un minut şi ai să înţelegi. Îţi vorbesc de parcă mi-ai fi mamă. Ai iubit şi dumneata, ştii cum e cu amorul. Acuma m-a pocnit şi pe mine.

— Fii sănătos, băiatule, şi iubeşte, că acum e vremea ta. Dar dameza mi se pare din cale-afară de obraznică!

Înnebunise şi Nikos, grecul, după mine, da’ tot n-a spart Banca Naţională!

Aristide Stănescu simţi că se enervează:

— Nu poţi să ai un pic de răbdare? Nu pentru dameză am nevoie de bani! Nu ea mi-i cere!

Coana Didina căscă ochii:

— Da’ cine? Ta-su? Or fi ţigani şi tu tre’ s-o cumperi. Dacă-i bulibaşă, te dezbracă!

Aristide Stănescu îşi prinse tâmplele în mâini.

— Doamne, Dumnezeule! Greu o mai scoţi la capăt cu femeile.

— Hai că am tăcut.

— În sfârşit! Vreau să divorţez, coană Didino. Noi ne-am luat sub regimul separaţiei de bunuri. În caz de despărţire, trebuie să restitui dota Aurorei.

— Aşa de mult ţi-a dat ghiujul de Dobre?

— Nu de la început, însă m-a tot creditat pe parcurs. Ba pentru făbricuţa de la Buşteni, ba via din Huşi, fermele şi ce-a mai fost. Da’ n-a scos un franc din buzunar fără chitanţă.

Boldeanca râse:

— Normal. Cap de negustor, pişicher bătrân! Acum pricep… Dar de ce trebuie neapărat să vă despărţiţi la tribunal? Aurora nu te incomodează şi, pe urmă, ţi-o spun sincer, e şi păcat de ea. Fă-ţi mendrele cu mândruţa, fără să-ţi spargi casa şi nu te doare capul de milioane.

Aristide Stănescu se strâmbă:

— Prea mersi de sfat, coană Didino, şi scuză-mă de deranj.

— Păi de ce? Spune-mi cu ce te încurcă nevastă-ta?

— Nu-i vorba de ea. Nina – aşa o cheamă pe dameză, cum îi spui dumneata, deşi este o femeie excepţional de corectă – nu acceptă situaţia de amantă.

Pe măsură ce vorbea, se monta, ridica inconştient glasul:

— Vrea căsătorie în regulă, cu acte, gospodărie, copii, nuntă, popă, murături conjugale şi fanfară militară! Ori

legitimăm legătura, ori mă dă dracului! Acum e clar?

— Îndulceşte-o şi tu cu un cadou mai acătării. Vreun briliant ceva, o blană…

— I-am luat şi casă! Nu-i pasă! Vrea verighetă. Discutăm de pomană.

— Bine, măi băiete, şi cum chibzuieşti să faci tu rost acuma de cinci milioane?

— Dumneata mă poţi ajuta.

Coana Didina, de uimire, scăpă ţigara pe covor, uitând s-o ridice.

— Eu?!

— Vezi că arde! Las' c-o iau eu. Îi stinse ţigara în scrumieră şi o privi ţintă: Da, dumneata.

Boldeanca îşi muie buzele în păhărelul cu Porto, respiră adânc şi declară pe un ton plin de blândeţe.

— Măi Aristică, eu – l-aş mânia pe Dumnezeu – nu sunt femeie săracă, ba chiar din contră şi pot să zic că, fără nebuneli mari, îmi pot face orice poftă. Dar Ceahlăul, după cum bine ştii, nu-i al meu, i-al Cantacuzinoaiei, n-am munţi nici de bani, nici dintr-alt fel, şi nici măcar vreun deluşor mai prizărit cât ar fi al Mitropoliei. Şi dacă…

— Dumneata, o întrerupse nerăbdător Stănescu, mă poţi ajuta. Glasul hotelierului se auzi subţire, ca un şuierat.

— Fă-mi legătura cu neamţul.

Boldeanca îl privi surprinsă:

— Care neamţ?

— Nu te-ascunde de mine, coană Didino. Suntem prieteni vechi. Cu Walter.

În general, Boldeanca, din cochetărie, nu purta ochelari. În situaţii speciale însă, de mare emoţie, simţea c-o lasă vederea. Luă lornionul, aflat la îndemână, şi-l cercetă lung pe hotelier.

— Nu încerc să te mint. Dar de unde ai aflat tu despre Walter?

Aristică Stănescu râse încântat.

— Nu-i un bun hotelier ăla care nu ştie tot ceea ce e interesant şi merită ştiut despre muşteriii lui. Bineînţeles, în spatele unui evantai de mare discreţie.

— Eşti deştept foc, am observat, dar tot nu văd cum ai dibuit chestia cu neamţul.

— Simplu ca bon jour! A telefonat de două ori prin centrala hotelului, cerând 54202. Ţin prea mult la dumneata, coană Didino, ca să nu-ţi ştiu numărul de telefon pe dinafară.

Boldeanca râse:

— Ai dreptate, simplu… Caraghios de simplu.

— Atâta-ţi cer! Pune-mă în contact cu el şi toarnă şi niţică agheasmă. Nu pot să-i spun singur despre mine că-s băiat isteţ.

Coana Didina începu să pianoteze cu unghiile lungi, bine lăcuite. Vorbi într-un târziu.

În clipele mai deosebite, şi mai ales pe măsură ce treceau anii, revenea tot mai des la limbajul micii prostituate din Brăila. Ce periase o tinereţe victorioasă şi prosperă, readucea la suprafaţă vârsta. Ea însăşi se simţea uneori surprinsă, constatând că foloseşte spontan termeni, expresii pe care le socotise demult uitate.

— Aristică, maică… Eşti băiat bun, nu zic, nu prost, iar zic, te-oi fi pricepând la sosurile alea fandosite şi odăi de otel boieresc, nu zic, dar unde dai tu târcoale acuma e, cum să-ţi spui eu, treabă subţire! Şi, p-ormă, nici şoacăţul nu-i tăntălău. Pe ce-i ceri tu cinci milioane?

— Coană Didină, marfa o s-o preţuiască el. Eu atâta te rog. Aranjează-mi un rendez-vous cu persoana, zi-i cine sunt şi că am un pont gras.

Se ridică şi-i sărută mâna:

— Comisionul dumitale, 5%.

— Ei lasă, Aristică, se opuse de formă Boldeanca.

— Ba de ce? Uite, peste o lună, e ziua dumitale, sfântul Alexandru. Un mic cadou, ca între prieteni.

Boldeanca îl conduse până la uşă. Îi dădu o palmă uşoară pe spate:

— Eşti un pungaş, dar un pungaş simpatic. Ăsta-i norocul tău. Mâine îţi dau veşti.

* * *

Încuie uşa, trase şi zăvorul şi, răsuflând uşurat, îşi dădu drumul să cadă pe o canapeluţă cam ponosită. Începu să cerceteze încăperea, poposind asupra fiecărui obiect cu o curiozitate meticuloasă, de copoi.

Dincolo de uşă, se auzi glasul încleiat al lui don' Guţă urându-i noapte bună spălătoresei. O vreme mai stăruiră zgomote gospodăreşti, specifice sfârşitului de chef. Zăngănit de pahare şi farfurii strânse teanc şi vârâte în chiuvetă, clinchet de tacâmuri, uşa de sticlă a bufetului, robinetul…

Apoi se aşternu tăcere deplină. O linişte de noapte de vară bucureşteană, înţepată de ţignalul vreunui sergent ori dangăt de tramvai obosit.

Marin Viforeanu deschise fereastra – aer închis de demisol locuit de om bătrân – şi îşi reluă tacticos inventarierea interiorului. Timp avea, slavă Domnului!, şi îşi zise că, dacă Duca ţinea ascuns un singur obiect care prezenta interes, ar fi fost imposibil să nu-l repereze.

„Într-o percheziţie – şi ce altceva făcea el acum? – trebuie să ţii seama de psihologia personajului (vârstă, mediu social, grad de instruire, gen de individ, caracter) şi de condiţiile – spaţiu şi timp – în care obiectul în cauză a fost camuflat."

Iar avocatul îşi închipuia că pe Ştefan Duca l-a intuit perfect: un moşneag cu pedigree, şmecher şi ascuns. „Ceva à la cămătarii lui Balzac care, în încăperi sordide, dormeau pe munţi de aur, ascunşi sub saltele de paie mucegăite."

Sordidă era şi odaia prinţului. Evident, în fiecare ungher supravieţuiau jalnic vestigii de trecută strălucire, însă totul era deteriorat, ciobit, mâncat de carii… Doar căftăniţii de pe pereţi, în rame somptuoase dar pline de praf şi ştirbe pe alocuri, îşi păstraseră prestanţa. Bărbi impresionante, comănace, ca nişte bostani imenşi vârfuindu-le ţestele în echilibru precar – Viforeanu citise cândva că, din pricina dimensiunilor „pălăriilor“, nu încăpeau doi inşi în acelaşi rădvan – aur şi nestemate plouate cu dărnicie: pe pântece, pe grumaji, pe toate degetele, la brâu, pe poalele straielor bogate. Cu mai multă discreţie apăreau giuvaerele pe veştmintele descendenţilor bonjurişti şi apoi pe ale nepoţilor acestora, fericiţii vieţuitori ai acelei „belle époque“ de la sfârşit şi început de secol.

Indiferent însă de veac, toţi, prinţi şi prinţese Duca, prezentau aceeaşi caracteristică: privirea şi expresiile arogante, de neîmblânzită trufie, de siguranţă şi certitudine. Siguranţa generală de conştiinţa incontestabilei valori de clan, certitudinea supravieţuirii neamului şi a permanenţei importante a acestuia, departe, peste vremi, până în viitoria cea mai depărtată.

„Moşul însă, conchise Viforeanu gândindu-se la făptura modestă a lui Ştefan Duca, molie inofensivă, sorbindu-şi solitar marghilomanul la barul Athénée, nu le seamănă. L-a ras reforma agrară. Când seacă vistieria, îţi pică şi nasul. Sau face pe nebunul…“

Era o ipoteză care nu trebuia ignorată. Oricât ar fi sărăcit, existenţa din acest demisol insalubru era nejustificată. „Ăştia, chiar când sunt săraci, nu-s săraci ca un Ionescu oarecare, tot rămâne ceva pe fundul sipetului. Başca îi subvenţionează, din spirit de gintă, rudele. Din mărunţişul scăpat de neamuri, tot răzbesc la o odaie cumsecade şi o masă de birt…“

Marin Viforeanu începu să se plimbe prin odaie, hotărând s-o ia metodic. Cercetă dintâi spatele tablourilor, deşi era convins că acestea nu camuflează nici un safe.

„E bătrân, îşi repetă. Bătrân, şi nu imbecil. Asta înseamnă, în principiu, că obiectu-i ascuns undeva, la îndemână, o tainiţă care, pentru a fi abordată, nu necesită eforturi fizice. Şi mai înseamnă, având de-a face cu un om inteligent, că e vorba de un truc simplu, ridicol de simplu, o ascunzătoare care de fapt nici nu e ascunzătoare, exclude ideea de camuflare.“

Fraierii, surâse Viforeanu începând să scotocească biblioteca, de fapt câteva etajere florentine, îşi ascund comorile în tainiţe complicate, nu inteligente, unde e dificil ori repulsiv de căutat. În pod, sub duşumele, în pivniţă, în haznale – procedeu preferat mai ales în mediul rural – ori, ăi cu frica lui Dumnezeu, în spatele icoanelor.

„Io, domnule, îi povestea râzând un jandarm cărunt dintr-o comună răsăritä de lângă Bucureşti, îi dibui la fix. Dintru început o caut – iartă-mă, Doamne! – pe Prea Curata, pe urmă umblu la Sân’ Nicolae. Să observi o chestie! Ţăranul nu-ţi doseşte niciodată corpul delict la icoana Mântuitorului. Ce-o fi în capul lor? Că sfinţii ăilalţi îs bandiţi? Dacă nu-i la icoană, adică corpul delict, e la privată. Nu-i la privată, e în grajd şi dacă nici la grajd, mergi praştie la cimitir şi sapi la groapa lu’ tat-so! Crede-mă, domnule, ţi-o spui ca unul de-a măcinat treij’ de ani în jandarmerie…“

Viforeanu răsfoi cu atenţie cărţile, luând la mână volum cu volum. Noroc că nu erau multe. O bibliotecă modestă, dar grăitoare, dezvăluind regretul, nostalgia bătrânului Ştefan Duca pentru vremi demult călătorite – memoriile lui Talleyrand, scrisorile doamnei de Ségur şi ale doamnei de Sévigné, celebra în epocă „La dame aux violettes“ – slăbiciunea particulară pentru familia Bonaparte. Existau cel puţin douăzeci de volume care se ocupau de Napoleon, de maică-sa Lucreţia, de fraţii lui, de soră-sa, Paulina Borghese. Se lăfăia pe copertă în poziţia doamnei de Récamier, aşa cum o încorsetase în marmură Canova…

Nici scrinul cu tăblia de marmură spartă nu era interesant. Ceva lenjerie, două perechi de mănuşi glasate,

ofilite, un ac de cravată cu perlă, batiste, fleacuri.

Avocatul nu se aştepta să găsească şi nici nu căuta obiecte cu valoare de circulaţie comună. Cine le posedă, nu stă la demisol şi, în orice caz, nu lasă cheia la portăreasă. De altfel, nimic nu era încuiat: scrinul, garderobul şubred, sertarele comodei, micul secrétaire – toate erau vraişte, ba unele uşi, spre a nu rămâne căscate, erau înţepenite cu ghemotoace de jurnal.

În noptieră – un cleşte de unghii, o forfecuţă, medicamente, o linguriţă de argint cu stemă, într-un pahar gol, murdar; pe un carnet cu copertele legate în muşama neagră rânjea lugubru o protează devenită inutilizabilă ori ţinută, poate, de rezervă.

Cu sila caracteristică a oamenilor neatinşi încă de mizeriile senectuţii, Viforeanu scoase carnetul prin alunecare, fără să atingă „mărţişoarele“ de porţelan.

Viforeanu, un individ eminamente practic, incapabil să purceadă la vreo întreprindere, cât de măruntă, fără a ţinti un scop precis, răsfoi carnetul consternat. Se aşteptase să dea peste un soi de agendă, eventual buletin monetar zilnic, listă de creditori, adrese, numere de telefon. Constată cu stupoare că bloc-notesul conţinea reflecţii şi maxime emise de cugetători mai mult sau mai puţin celebri, citate de poezie şi proză care, pesemne, îi sunaseră bine bătrânului ori i se păruseră pline de miez.

Cu ce să-şi ocupe oamenii timpul! Oare toţi ne-om sminti la bătrâneţe?!

„Mai păstrează întotdeauna câte o dorinţă, ca să nu fii niciodată nefericitul unei mari fericiri.“ B. M. Gracian.

Auzi ce chestie! Clar, moşul e ramolit!

„Cine ar fi ştiut de Hector, dacă Troia ar fi fost fericită?“ Ovidius… „Visarea e lumina de lună a gândirii.“ Renard…

— Ei da, făcu Viforeanu! Lumina de lună a gândirii… E adânc!… „Nu trebuie niciodată să ţi se pară ceva cu neputinţă“… Dumas. Ei, ce să-ţi spun?! Şi pe ăsta-l credeam mai isteţ… „Ratat: un om care nu a atins în decursul vieţii

ceea ce şi-a propus la optsprezece ani“... Ralea... Hm!... Asta ar fi o chestie!

Continuă să răsfoiască pagină cu pagină, din conştiinciozitate de sticlete. „Să fiu cu inima împăcată că n-am omis nimic...“

Ochii îi fură atraşi pe neaşteptate de câteva rânduri strecurate între un citat din La Rochefoucauld şi o strofă din Musset:

„L. de Courcelles – 22 Rue del’Amiralité – 12956; Buc. – 13567.“

Marin Viforeanu îşi însemnă datele în carnet, apoi rămase multă vreme pe gânduri. Era aproape convins că a dat peste o găselniţă.

„Un trouvail intéressant...“ 13 era cifra care prefixa la Bucureşti numerele de telefon ale ambasadelor. A repera şi ambasada respectivă nu mai constituia o problemă prea complicată.

Viforeanu îşi continuă cercetările până în zori, dar nu mai găsi nimic interesant. Părăsi locuinţa lui Duca după ce restitui cheile coanei Aneta, care, de astă dată, luată prea repede, îşi lăsă mâna sărutată. Îl conduse până la ieşirea din bloc şi-l urmări fermecată până pieri la capătul străzii.

„Uite! Cu oameni din ăştia să fi umplut Dumnezeu pământul!“

Luă o plasă de sfoară din cuiul de după uşă şi plecă la piaţă.

7

Actorul Dinu Ionescu filă încet cartea. Dobrin, cel mai nervos dintre toţi, îşi fixă ochelarii la rădăcina nasului:

— Hai, dom’le! Pronunţă-te odată. Parc-ai fila tururi goale, şi nu dame de carton!

— Cip! spuse moale actorul.

Ticu Stratulat se strâmbă:

— Nu cu cip se iau banii, băi Gary Cooper! Parole!

— Cinci sute! ceru ziaristul şi răsfiră bancnotele pe masă.

Dinu Ionescu deschise iar cărţile, nehotărât. În general, era atent cu banii, „calculat“, deşi dispunea de un venit confortabil. Taică-său, podgorean bogat, îl subvenţiona substanţial; salariul de stagiar al Naţionalului aproape că nici nu conta. În zi de leafă, îl anunţa invariabil pe Deşliu, contabilul cocoşat al teatrului: „Am venit să-mi iau bacşişul!“

Excedat, Dobrin se uită spre ceilalţi:

— Ăsta nu mai e pocher, neică, e şah!

— Sec! se hotărî, în sfârşit, Dinu Ionescu.

Ticu Stratulat începu să râdă:

— Ăsta, dacă dă cinci sute, a prins pe puţin caré.

— De tururi! mârâi ziaristul. Ce faci Ticule, mergi?

— Bineînţeles, mon cher. Vreau să văd tururile lui Gary Ionescu… Deci cinci sute ai voştri, plus o mie cinci!

Dinu Ionescu, speriat, azvârli cărţile. Dobrin le aruncă şi el. Ticu Stratulat greblă banii cu indiferenţă.

Lulu Dragu îşi dezlipi nasul lipit de geam şi se aşează pe braţul fotoliului, lângă Stratulat.

— Ce naiba?! Încă nu v-aţi plictisit? De două zile n-aud decât ful, caré, quintă, cafele, încă o sticlă de sherry, ţigări şi iar de la capăt acelaşi repertoriu.

Ticu Stratulat se lăsă pe spatele fotoliului:

— Cântă-ne tu ceva mai amuzant! Se uită la ceilalţi: Adevăru-i că m-am plictisit şi eu.

Ziaristul, cel mai pătimaş dintre ei, ar fi jucat douăzeci şi cinci de ore pe zi din douăzeci şi patru, îşi scoase ochelarii. Suflă în ei, aburindu-i, şi îi şterse cu batista.

— Ce naiba vrei să facem? Plouă şi, după cum se arată, nu se îndreaptă nici mâine.

Dinu Ionescu strânse cărţile şi le aranjă în cutie. Era un bărbat pedant şi orice femeie, dacă nu s-ar fi născut „sub mătură“, în conjunctură cu leşia şi cârpa de praf, vizitându-i locuinţa, ar fi ezitat oleacă înainte de a-şi comanda trusoul.

— De fapt, constată, pocherul e amuzant în patru.

Lulu Dragu îşi aprinse o egipteană cu capătul aurit.

— De ce nu l-aţi chemat pe prinţ? V-am spus că l-am văzut în hotel.

Pronunţase cuvântul prinţ cu o voluptate specială. Copilă de mahala, vânzătoare la Bally, cel mai select magazin de galanterie bărbătească din Bucureşti, descoperită şi lansată de Nicuşor Constantinescu, făcuse succes rapid. Avea un sex-appeal ieşit din comun şi, întâmplător, şi talent. Receptivă, doar în doi ani se debarasase de accentul de mahala, învăţase să nu se ridice în picioare şi să zică mersi când îi săruta mâna un bărbat, iar casele Weiser şi Maryse îi creaseră un stil foarte personal. Lui Lulu, Ştefan Duca îi era total indiferent, dar era „adorabil“ să poţi declara în culise, printre amici, oriunde, „apropo – de pildă – nu v-am spus ultima butadă, sau figură, sau escapadă a lui prince Ştefan…“

Ziaristul dădu din mână:

— Ce să joace ăla? Floroanele de la coroana străbunilor?

Lulu îşi îndreptă dunga pantalonilor de olandă:

— Ce-s alea floroane?

— Ţepi, iubire! îi explică Ticu Stratulat. Chiar! Câţi o fi având Duca la coroană?

Dobrin dădu din umeri:

— Cam la juma’ de kil, în orice caz. Când se uită la tine, te simţi iobag. Dă-l naibii! Chestia e ce facem?

Dinu Ionescu se ridică şi îşi azvârli ochii instinctiv în oglindă. Lulu îl privi amuzată. Era frumuşel, suplu, bronzat şi îi stătea bine pantalonul alb şi sweaterul bleumarine. Frumuşel, indiscutabil, dar Lulu tindea mai sus decât la un apartament modest cu două-trei camere şi rochiţe de gata – Sora, ieftin şi delicios – oricât de încleştate ar fi fost nopţile…

Ca un cui i se înfipse în minte un dialog de culise surprins pe când era încă figurantă, între Tănase şi Gigeta Popescu, mare vedetă a teatrului bucureştean de peste douăzeci de ani. Un dialog a cărui morală avea să devină pentru Lulu motto de viaţă…

Se repeta o scenetă în care o actriţă de mâna a doua, dar tânără şi frumuşică, evolua în rolul unei aventuriere de mare clasă, gen Vanda Serafim din *Gaiţele*. Pe Tănase îl nemulţumea intrarea actriţei, felul în care traversa scena şi îşi dezbrăca mantoul de vizon. Voia stil, dezinvoltură, eleganţă, graţie.

„Fă, striga maestrul, când te dezbraci, fă-o de parcă la mă-ta numa’ animale din alea ai avut în spinare! Hermină şi icre negre, nu ţurcană şi tocană!“

O zărise pe Gigeta Popescu care, trecând întâmplător pe la teatru, asistase la scenă.

„Gigeto! făcu excedat maestrul. Arată-i ăsteia ce va să zică o doamnă!“

Gigeta Popescu se executase cu dezinvoltură. Traversase scena parcă în pas de dans, azvârlise mantoul pe spatele unei canapele cu nepăsare regală, în sfârşit, executase mişcările cerute de text.

În culise, pregătindu-se să plece, îi şoptise lui Tănase cu un surâs superior: „Ce vrei, mon cher?! Pe vremea mea

primeam un briliant ca să pun picior peste picior. Astea le oferă pe amândouă pentru un… cotlet!“

Ticu Stratulat îşi vârî portefeuilles-ul în buzunarul de la spate:

— Până mă întorc, hotărâţi-vă!

— Da’ unde te duci? se interesă ziaristul.

— Cobor până în bar. Ăştia zic că nu mai au Lucky Strike, dar am eu o combinaţie. Mă întorc imediat.

Elvira Manu deşerta sertarele comodei. Pe pat, valiza deja făcută trebuia doar închisă. Îi mai rămăseseră de adunat fleacurile, cosmetice, obiecte intime, mica trusă de imediată necesitate, şi să le aranjeze în sacul de voiaj.

Stabiliseră să părăsească Eforie imediat după miezul nopţii. Kurt, îngrijorat şi grăbit, decisese că acesta era momentul cel mai potrivit pentru a se strecura neobservaţi şi a scăpa de copoii baroanei von Kohler. Îl auzi bătând în uşă – nu era nici unsprezece – şi surâse înduioşată: „Îi e teamă să nu mi se întâmple ceva şi nu mai are răbdare…“

Strigă cu spatele spre uşă:

— Intră.

Aranjă o bluză şi se răsuci:

— Încă nu sunt gata…

Cuvintele îi încremeniră pe buze. În faţa ei se afla un necunoscut. Din pricina întunericului, dar, mai ales, a surprizei, nu-i putea desluşi trăsăturile. Bărbatul ridică mâna şi atunci Elvira văzu revolverul. Inima i se opri înainte de a auzi detunătura.

„S-a terminat!“

Uşa se deschise pe neaşteptate şi bărbatul întoarse capul reflex. Prinţul Ştefan Duca clipea mărunt, nedumerit:

— Vă rog să mă scuzaţi. Se pare că am greşit apartamentul.

— O, nu! strigă Elvira.

Necunoscutul se răsuci fulgerător, îl îmbrânci pe bătrân eliberând pragul şi dispăru.

Izbit de perete, prinţul încercă să-şi îndrepte ţinuta:

— Ce maniere! Tinerii aceştia… Toţi… *Tout simplement des roturiers*… Scuzele mele, doamnă…

Nu-i plăcea să meargă cu liftul – în general Ticu evita spaţiile înguste şi închise – şi coborî alene scările, plimbându-şi degetele pe balustrada de nuc lustruit. Deşi abia cinci după-amiază, din pricina vremii închise era aproape întuneric, şi Stratulat se miră că direcţia n-a dispus aprinderea luminii.

„Dracu’ să te ia de han împuţit! La cinci sute pe zi, aţi putea să ne daţi barem opaiţe!“

Când ajunse la mijlocul scării îl văzu pe bătrânul Duca venind din capătul culoarului şi oprindu-se în dreptul unui apartament. Prinţul apăsă pe clanţă, deschizând uşa cu zgomot.

Pe Ticu îl surprinse „gălăgia“ gestului, „nu prea de casă bună“, mai ales într-un hotel de lux.

„Probabil a surzit şi nu-şi mai dă seama. De fapt, în general, bătrânii au o gestică necontrolată, bruscă. Nu-i mai ţin încheieturile…“

Nu-şi urmă gândul. În clipa imediat următoare, sau cel puţin aşa i se păru, un bărbat ţâşni din acelaşi apartament, înghesuind ceva în buzunarul hainei.

Fără să stea pe gânduri, Ticu Stratulat sări ultimele trepte şi încercă să-i blocheze trecerea. Dezechilibrat însă de săritură, primi în plin obraz pumnul necunoscutului. Căzu în genunchi, dar se redresă instantaneu. O luă la fugă pe urmele agresorului. La capăt, coridorul se bifurca. Stratulat, descumpănit, cercetă culoarul din stânga, apoi cel din dreapta, ştiind că-i inutil. Omul dispăruse.

Trecu pe la bar şi făcu rost de ţigări. Între timp, în hotel se aprinse lumina.

— Ce-ai întârziat, dom’le, atâta? întrebă Dobrin. Credeam că ai cărat-o şi ne-ai lăsat ţuţ!

— De obicei achit înainte nota de plată.

Lulu Dragu îl privi lung:

— Ce-ai păţit? Pari cam turtit.

Ticu Stratulat se eschivă:

— L-am văzut pe Frankenstein! Aveţi dreptate… Peisajul a devenit ambetant.

Dinu Ionescu îşi rotunji sprâncenele:

— În consecinţă?

Ticu îşi înfipse o ţigară în colţul gurii à la Jean Gabin.

— În consecinţă, au revoir, chère Eforie! Nici o amantă nu mai e nostimă după o săptămână.

Lulu îi sări încântată de gât. Îşi îndoi genunchii, lăsându-se cu toată greutatea.

— În afară de mine! Eşti adorabil, Ticule! Te iubesc!

Despre incidentul petrecut pe coridorul hotelului, Ticu Stratulat nu pomeni prietenilor nimic.

* * *

Dodge-ul gonea nebuneşte pe şoseaua udă. Elvira îşi aminti – amănuntul în sine i se păru stupid – reclama care înainte de război figura în toate numerele din „Illustration française“, pe toate zidurile Parisului unde afişajul nu era interzis.

„Sillencieuse et rapide, elle passe… C’est une Delage…“

Ochii nu i se desprindeau de pe cadranul de kilometraj. Acul avansa ameninţător: 80… 90… 100…

— Ascultă, Kurt… Dacă am scăpat de glonţ, nu e un motiv ca, de fericire, să ne frângem amândoi gâtul acum.

Cu mâinile încleştate pe volan, cu maxilarele împietrite – se reliefau sub piele complet descărnate – cu privirea fixă, semăna cu o fiară gata să se repeadă asupra prăzii.

Von Sundlo nu răspunse. Mai parcurseră câţiva kilometri în tăcere. Ploaia biciuia parbrizul, reducând la ineficient tic-tacul ştergătorului.

Elvira aprinse o ţigară cu degetele înţepenite:

— De fapt, unde mergem, Kurt?

— Nu ştiu! izbucni von Sundlo. Oriunde! În lume, la dracu', în cer sau în iad! Porcii! Feciori de căţea!…

— În fond, ce au cu mine? În ce măsură sunt eu interesantă pentru ei?

— Ăsta-i sistemul! Regimul poliţist al lui Hitler. Hăituială, spionaj, cătuşe, asasinate! Peste tot! Şi în pat! Şi la toaletă! Şi în somn! Umbra atotputernică a Gestapoului! S-o simţi, s-o vezi, s-o ştii peste tot! Bestii! Monştri! Suspectează până şi sugacii!

— Dar de ce pe mine?

— Pentru că oricine se apropie de mine fără să aibă în buzunar un carnet cu număr mic al partidului nazist e aprioric spion aliat, comunist sau duşmanul personal al Führerului.

— Eşti chiar atât de important, Kurt?

— Da! Nu te îndoi de asta nici o clipă! Sunt un mare *merde* în imensul rahat nazist! Înţelegi? Vorbesc oribil, iartă-mă, dar ura, ură cum n-am simţit niciodată, îmi întunecă minţile! Aş sfărâma în cizme tot Reichul lor, rachetele lor de care m-am săturat, aş arunca totul în aer.

Evită în ultima clipă o căruţă cu coviltir apărută pe neaşteptate la un colţ de şosea.

Elvira îi îndreptă o privire rugătoare:

— Iubitule! Te rog, calmează-te.

Von Sundlo încremeni dintr-o dată. Frână brusc şi întoarse spre Elvira o privire strălucitoare.

— Iubitule…, îngână. Ai spus iubitule?

În clipa următoare se aflau unul în braţele celuilalt. Gurile se cuprinseră cu lăcomie. Era prima lor sărutare. Undeva, un orologiu anunţa miezul nopţii.

* * *

— Imbecilule!

Speriat – Walter cunoştea violenţa crizelor de nervi ale baroanei von Kohler – ieşi precipitat din încăpere. În secunda următoare, auzi zgomotul unui vas azvârlit în uşă şi făcut ţăndări.

Edith von Kohler, cu figura descompusă de furie, îşi turnă un whisky – doză de puşcaş marin american – şi aprinse o ţigară cu marijuana. O fumă întinsă pe pat, încercând să se liniştească…

Întinse mâna şi deschise Philips-ul portativ, care o însoţea pretutindeni. La ora nouăsprezece începea emisiunea BBC în limba germană. Aparatul se afla pe post. Ascultă distrată primele fraze, apoi deveni brusc atentă. Se ridică într-un cot şi amplifică.

„…raionul Prohorovka, comandamentul suprem sovietic a executat azi o puternică contralovitură cu forţele Armatei 5 gardă, Armatei 5 tancuri de gardă şi o parte din forţele Armatei 1 tancuri…“

Interveni bruiajul, şi Edith începu să răsucească butonul încercând să prindă Franţa liberă.

„…cea mai mare bătălie de tancuri cunoscută până acum în istoria războaielor. Armata 5 tancuri de gardă sovietică a câştigat bătălia. Se estimează că trupele germane au pierdut azi peste 350 de tancuri şi peste 10.000 de soldaţi… Ziua prăbuşirii totale de la Kursk…“

Edith închise aparatul cu un gest obosit.

„Am pierdut deci Kurskul…“ Avea limpede în faţa ochilor harta. „Ruşii au preluat deci iniţiativa. Vor ataca acum spre Orel, Belgorod, Harkov. Mişcarea următoare: eliberarea Ucrainei şi a Bielorusiei.“

Strivi ţigara cu un gest apăsat:

„Sauve qui peut… Dar să nu ne grăbim. Nu… Nu încă!“

Sări din pat, îşi puse un peignoir şi, scoţând dintr-un sertar o coală cu vignieta hotelului Belona, îşi deşurubă Parkerul de aur:

„Dragă Heinze,

O zi oribilă din toate punctele de vedere! Scriu dintr-o staţiune de pe litoralul românesc, minunat pe vreme blândă, dar care, în zile dezlănţuite, este de o vrăjmăşie cumplită. Totul în jur vâjâie, urlă, ai impresia că zidurile hotelului se vor prăbuşi în orice clipă, că marea – valuri uriaşe, răzbunătoare – se năpusteşte sălbatic, opintind să înghită oraşul, lumea… pe noi. Şi încerc o spaimă nedefinită – totul în aparenţă e calm, opulent, acel modus vivendi inconştient despre care ţi-am mai scris – că oamenii de aici îi seamănă.

Am ascultat BBC-ul acum jumătate de ceas. Am pierdut deci Kurskul, am ratat deci iniţiativa pentru vara acestui an, pe care Adolf miza atât de mult! Incredibil când începi ofensiva cu 233 de divizii, aproape 55 000 de tancuri, 3 000 de avioane… Situaţia nu te pune pe gânduri? Vorbesc cu tine, Heinze, şi nu cu ministrul de interne Heinrich Himmler, care repetă gogoşile demagogice ale piticului schizofrenic[{4}]. Nu trebuie să fii un mare strateg ca să-ţi dai seama că acest Kursk desăvârşeşte marea cotitură în favoarea aliaţilor, realizată încă la Stalingrad…“

Edith lăsă o clipă stiloul, îşi prinse tâmplele între palme şi se privi lung în oglindă:

„Dacă aş avea certitudinea eşecului, chiar azi aş abandona barca şi m-aş refugia undeva, în America de Sud. Dona Ines, sau Dolores, sau Juanita, încă tânără, blondă şi enigmatică, bogată… Da, bogată… În safe-ul de la Zürich, sumele depuse i-ar ajunge pentru două vieţi. Mai sunt bijuteriile, tablourile, celelalte…“

„Încep şi eu să cred, reluă Edith stiloul, că singura noastră şansă pentru a-i răzbi pe aliaţi rămân rachetele secrete, cu condiţia să le putem utiliza la timp.

Şi acum ajung la von Sundlo. Nu trebuia, sub nici o formă, să i se îngăduie un concediu dincolo de graniţele noastre. Ştiu că este unul dintre puţinii oameni din Reich căruia nu-i e teamă de Hitler şi, totodată, singurul faţă de care Führerul nu-şi îngăduie mojicii isterice, totuşi trebuia

găsită o modalitate de a-l reţine. Von Sundlo este supravegheat pas cu pas, însă orgolios, după cum îl cunoşti, fire independentă şi mai cu seamă îndrăgostit, nu este dispus să suporte situaţia. Mi-e teamă ca, in extremis, să nu aibă reacţii neaşteptate. Am încercat să lichidăm femeia. A scăpat printr-o şansă – Dumnezeu nu e chiar totdeauna de partea celui mai puternic – unică. Trebuie să subliniez că misiunea e mai mult decât dificilă. Cei doi sunt practic nedespărţiţi. În consecinţă, e aproape imposibil s-o înlături pe ea, fără a atenta şi la viaţa baronului. Trucuri ordinare, ca o bombă amplasată în automobil, de pildă, sau în dormitor, o ambuscadă finalizată cu victime etc. nu sunt valabile pentru un cuplu inseparabil.

Aştept dispoziţiile tale. Personal aş opina pentru rechemarea lui urgentă în ţară. În noaptea aceasta plec spre Bucureşti. E.

P.S. Am deschis din nou BBC-ul. Churchill jubilează! Amuzament gras pe seama Armatei 9 a invincibilului Modell, amănunte ilare despre geniala strategie a feldmareşalului Manstein, apropieri şi trimiteri acide la eşecul de astă-vară al lui von Paulus. Te doare sufletul, dar nu te poţi împiedica să râzi. Ţi-l aminteşti pe Göring? Cum se umfla în pene acum doi ani? «Or fi având englezii humor, dar n-au tancuri şi avioane…»

Au, în schimb, ruşii.“

* * *

Următoarea întâlnire dintre domnul Basile, barmanul de la Athénée Palace şi colonelul Tamaş avu loc la Baia centrală Griviţa, de pe strada Sfinţii Voievozi.

La ora opt dimineaţa, stăteau întinşi amândoi pe prichiciul de lemn din sala de aburi.

— Civilizaţia, constată zâmbind colonelul, ne-a creat unele complexe ireductibile. Personal nu-i înţeleg pe

acrobaţii ăştia, vreau să zic, nudiştii.

Sfetcu râse:

— Nu sunt un adept al nudismului, dar, în definitiv, dacă ne gândim, care-i deosebirea între un trup complet gol sau altul – mă refer la costumele de baie – doar pe trei sferturi?

— Probabil ai dreptate, e o chestiune discutabilă. Şi totuşi, nu întâmplător una dintre caznele rafinate ale poliţiei o constituie interogarea victimei despuiată la piele. Se mizează exact pe complexul de inferioritate pe care-l trăieşte nefericitul şi care-i alienează obligatoriu resursele. Ţi-o spun sincer, nici într-o căsnicie, cu excepţia unor momente de intimitate categorică, nu mi se pare de bun gust să te baladezi prin casă Adam şi Eva, cu sau fără detalii podgorene.

— Cine vă priveşte, aprecie cu sinceritate Sfetcu, v-ar înţelege greu scrupulele.

Bineînţeles, trupul lui Tamaş nu era cel al unui bărbat de treizeci de ani, muşchii acuzau o nesiguranţă specifică vârstei, dar rămăsese suplu, şi contururile, deşi nu foarte ferme, rămăseseră aceleaşi din tinereţe.

Colonelul ridică din umeri:

— Mersi. Dragul meu, să ne grăbim. Baia de aburi nu e una din slăbiciunile mele. Ai ascultat ieri BBC-ul?

Domnul Basile dădu din cap.

— Nemţii-s puternici, urmă Tamaş, foarte puternici, dar există pentru fiecare un hap prea mare. Hitler miza enorm pe ofensiva de vară. Kurskul a zdruncinat zdravăn Citadela, a retezat ghearele Panterei{5}. Îţi dai seama, din întreg efectivul german de circa 300 de divizii, 230 sunt concentrate pe frontul rusesc…

— Credeţi că mai durează mult, domnule colonel?

— Dragule, nu sunt nici Mafalda, nici Petrache Lupu, nici nu dau în bobi. Că nemţii pierd, asta e categoric, dar mai au atuuri. Ce se aude la Eforie?

— N-am nici o veste de ieri şi chiar sunt îngrijorat. La noi însă a intervenit ceva interesant.

Tamaş îl privi curios:

— La hotel?

— Da. Ieri, cam pe la amiază, au descins la Athénée Palace nevasta lui von Sundlo împreună cu un tip care se pretinde diplomat spaniol. O fi au ba capuchehaia lui Franco, rămâne de văzut, dar că-i amantul doamnei e cert.

Colonelul răsuci brusc capul. Pe chip i se citea atenţia încordată.

— Ce impresie ţi-au făcut?

— În vremuri normale, i-aş fi etichetat drept un cuplu splendid, răsfăţat de providenţă. Tineri, frumoşi, îndrăgostiţi şi plini de bani. Subliniez că nu fac eforturi deosebite pentru a camufla relaţiile dintre ei.

Colonelul dădu din cap gânditor:

— Hm, mai mult decât interesant. Practic, ce fac? Se amuză şi atât? N-ai sesizat nimic suspect? Exceptând bineînţeles prezenţa lor la Bucureşti.

— Baroana s-a interesat de bărbatu-său. Recepţia i-a comunicat că se află la Eforie.

— Şi?

— Le-am înregistrat convorbirea din cameră. Ea încearcă să-l convingă pe spaniol să plece împreună la Sundlo. Tipul pare să se lase greu.

— Mă întreb… Da, mă întreb, dacă e interesant pentru noi ca doamna baroană să afle că neamţul şi Elvira Manu au părăsit litoralul.

Sfetcu zâmbi mulţumit:

— M-am gândit la acelaşi lucru. De aceea, înainte de a lua o decizie, am vrut să mă consult cu dumneavoastră. Dacă socotiţi necesar să nu afle de plecarea lui von Sundlo, telefonez imediat la Belona. Nicolau, directorul, e omul nostru, după cum ştiţi. Întrebat, n-are decât să dea un răspuns incomplet: „Domnul colonel von Sundlo nu e momentan în hotel…“, fără să intre în amănunte. O putem deci dezinforma pentru încă nişte ore.

Colonelul Tamaş îşi trecu prosopul peste ochi. Din pricina transpiraţiei, îl usturau. Gândea concentrat, încercând să calculeze avantajele şi minusurile ambelor variante.

— Dacă au hotărât să plece spre Eforie, baroana va telefona în prealabil la Belona. Nicolau să-i spună realitatea: von Sundlo a ridicat ancora, îndreptându-se spre zări necunoscute. Nu e necesar, adăugă râzând, să-i pomenească în ce companie.

— Natural.

— Cred că am calculat bine. O întâlnire între cele două cupluri poate avea consecinţe interesante… Deci, grăbeşte-te, fiule, şi telefonează neîntârziat. Şi acum, hai la duş! Vreau să apuc sfârşitul războiului!

* * *

Micuţei baroane Manja von Sundlo îi plăcea să-şi ia micul dejun în pat. Obiceiul în sine o exaspera pe Frau Wiseman care înţelegea să-şi educe fetele în spiritul modestiei, hărniciei şi al celei mai stricte economii.

În primul an de căsătorie, când atât ea cât şi von Sundlo încercaseră sincer să se apropie unul de celălalt, iar baronul, în nădejdea unui moştenitor, era dispus să accepte cu îngăduinţă de părinte carenţele mult prea tinerei sale soţii, aceasta îi istorisise, făcând mereu haz, diverse episoade din copilărie. O copilărie aspră, plină de privaţiuni inerente unui buget modest, dar, mai ales, impus de principiile rigide ale doamnei Wiseman. „N-am avut nici o jucărie, dar niciuna! Nu mă crezi? Ba da… una singură! O minge de cauciuc albastră pe care am găsit-o în parc. Şi nici o rochiţă de vizită. Nu ne-ar fi cumpărat nici panglici dacă n-am fi fost obligate să purtăm la şcoală…“

Von Sundlo îi mângâiase buclele înduioşat: „Biata fetiţă.“ Se întreba adesea prin ce mistere ale naturii se născuse acest bibelou drăgălaş în sânul familiei Wiseman! Nu

trebuia să te uiţi de două ori la maică-sa ca să-ţi dai seama că era o femeie răutăcioasă, lipsită de inimă şi de orice farmec. Iar făptura Manjei deborda de graţie şi însufleţire, şi tocmai şarmul constituia însuşirea ei cea mai seducătoare.

Din nefericire, între cei doi soţi nu se putuse înfiripa nici o legătură sufletească, apropierea, abandonul lipseau chiar în clipele cele mai intime. Se simţeau străini şi, fapt incontestabil pe care îl trăiau amândoi, se plictiseau împreună. Manja, o natură prin excelenţă veselă şi jucăuşă, gata să râdă de orice nimic, amuţea, iar von Sundlo îşi spunea cu amărăciune că el nu ar fi trebuit să se recăsătorească.

„Fac parte dintre nefericiţii care nu pot iubi decât o singură dată în viaţă. Dagmar m-a marcat pentru totdeauna şi n-aveam dreptul să intru în viaţa altei femei, ştiind că inima mea îi va rămâne mereu străină.“

În sensul acesta încerca un sentiment de vinovăţie faţă de Manja şi, când imposibilitatea de a avea un copil împreună devenise o certitudine, îi acordase mutual toată libertatea… „Îi ofer briliante, amabilitate, un nume – dacă-i pasă de el! – posibilitatea de a se bucura din plin de tinereţe. Pretind doar decenţă…“

Decenţă din respect pentru un nume nobil, figurând ilustru în Almanahul Gotha şi nu de teama „animalelor“. Rubrică scurtă şi exactă, unde baronul înmatriculase întreg anturajul lui Hitler, inclusiv patronul.

Von Sundlo era unul din puţinii, poate singurul care nu se temea de „indispoziţiile“ Führerului, de intrigile de curte, de represaliile Gestapoului, de înscenările camarilei pentru a distruge un rival smulgându-i penele de favorit, scoţându-l din graţiile celui mai isteric fiu al Germaniei. Pentru a înlătura un indezirabil, vedetele regimului nazist găseau procedee de o fantezie inepuizabilă, regizau şi inventau situaţii imposibile, din care victimele evadau cel mai adesea cu ajutorul unui glonţ tras în tâmplă. Falsele acuzaţii de

homosexualism, perversiune sexuală, desfrânare, imoralitatea soţiei – fostă prostituată culeasă dintr-un bordel sau nimfomană scandaloasă – crima şi fronda abundau, făceau parte din arsenalul obişnuit, deja banal, al şefilor celui de-al treilea Reich.

În sensul acesta, colonelul von Sundlo ignora suveran aluziile la escapadele Manjei. Se ştia invulnerabil şi-i venea să râdă ori de câte ori se gândea la marele lui atu ignorat de cei mai mulţi, intuit doar de Goebbels, şarpele acela primejdios şi, probabil, cel mai inteligent din haită. Un atu de un ridicol perfect, care ar fi făcut deliciul Londrei. Îşi putea închipui lesne figura de buldog a lui Churchill scăpându-şi de râs trabucul din mâna stângă. Totdeauna stânga. În dreapta ţinea sonda cu whisky.

Manja îşi înghiţi la repezeală micul dejun obişnuit – o ceaşcă de cafea, o felie de pâine prăjită şi un pahar de oranjadă – îmbrăcă o rochie uşoară şi dădu buzna în apartamentul lui de Villar.

Tânărul spaniol, încă în pijama, încruntă sprâncenele. Micuţa baroană îi sări de gât:

— Bună dimineaţa, carisimo!

De Villar nu-şi ascunse nemulţumirea:

— Draga mea, eşti adorabilă, dar comiţi imprudenţe prea mari. E abia nouă, coridorul mişună de servitori, nu mai zic de…

Manja îl întrerupse astupându-i gura cu palma mică parfumată cu Milles fleurs. Parfum de vară uşor, lansat de casa Coty, sugerând livadă înflorită cu fluturi şi gâze de aur.

— Nu mă certa! Am venit să-ţi spun că te iubesc şi că…

— Draga mea, dar…

— Taci! Te rog frumos! Îi puse degetul între sprâncene: Şterge cuta asta. Nu-mi place! Mă faci să plâng…

De Villar îşi ridică imediat o şuviţă de păr alunecată pe frunte.

— Iubito, îmi vine să cred realmente că tu eşti o fată prea răsfăţată.

— Nu! Nu-i adevărat! Nu m-a răsfăţat nimeni în viaţa mea.

— Bine. Ai dreptate. Nu eşti răsfăţată. Ce s-a întâmplat totuşi?

— Am vorbit la telefon cu Eforia… staţiunea aceea unde face plajă Kurt…

— Da, şi?

Manja ridică din umeri şi râse poznaş:

— Nu mai face plajă.

— Ce naiba vrei să spui?

— A părăsit aseară hotelul. De tot. Adică şi-a luat bagajele… De aceea m-am grăbit. Nu mai plecăm. Asta ai şi dorit, nu? Credeam că-ţi face plăcere… Spuneai că ai treabă în Bucureşti…

Vorbea precipitat, de fapt ciripea, pe faţa vioaie i-ai fi citit gândurile fără să articuleze un singur cuvânt.

De Villar întinse automat mâna după pachetul cu ţigări. O făcea instinctiv, ca toţi fumătorii, când atenţia sau interesul le sunt solicitate la maximum.

— Nu spui nimic?

Spaniolul dădu distrat din cap:

— Ba da… Acum înţeleg… Ţi-au comunicat cumva încotro s-au îndreptat?

Manja izbucni în râs:

— Nu cred că baronul Kurt von Sundlo a informat vreodată pe cineva asupra intenţiilor lui, ce are de gând să facă sau încotro s-o ia. Poate pe guvernantă, când voia pipi.

De Villar făcu un gest evaziv:

— Nu-i chiar aşa… Suntem în război, are un grad mare, din câte am înţeles şi o funcţie importantă. Granguriii nu-şi permit să dispară ca fantomele, fără adresă…

Emisese conştient o prostie. Un colonel von Sundlo, personaj important în ierarhia nazistă, nu-şi informează hotelierul asupra itinerarului şi intenţiilor sale. Încerca însă, fără a-şi trăda interesul, să obţină cât mai multe amănunte de la Manja

Femeia ridică din umeri nepăsătoare:

— E în concediu. Şi, pe urmă, Kurt e un original. Şi, în general, face tot ce pofteşte… De-aia mă înţelege şi pe mine.

De Villar o privi lung:

— Ce ai de gând?

— Adică, ce avem de gând! Îl aşteptăm la Bucureşti. Normal, nu?

„Da, reflectă derutat de Villar. Normal, dar iată, a trecut peste o săptămână de la convorbirea cu maiorul Donovan, eu nici măcar n-am văzut umbra lui von Sundlo, iar ăstuia câte zile de concediu i-au mai rămas? Şase-şapte-opt?“

Timpul se precipita şi, practic, el nu izbutise decât să ajungă mon petit lapin, my dear, carisimo, mein lieber Engel sau Schatze, amantul doamnei baroane von Sundlo.

Emise un oftat adânc. Manja îl privi îngrijorată.

— Ce ai, mon cher? Ce te nemulţumeşte?

De Villar o luă în braţe şi-i astupă gura, evitând răspunsul.

Pentru cazuri speciale şi doar in extremis, maiorul îi dăduse un nume şi o adresă din Bucureşti. Şi o oră: două noaptea. „Ora la care încep să scârţâie mobilele şi să umble fantomele“, râsese de Villar. Donovan replicase: „Chiar cu o fantomă vei avea de-a face…“

„Hm, reflectă de Villar. Sunt curios cum arată. Şi ce calibru are revolverul de sub văluri…“

* * *

Numărul de telefon din carnetul prinţului Duca aparţinea legaţiei unei republici sud-americane. Marin Viforeanu obţinuse informaţia printr-o cunoştinţă, fost client, care lucra la Palatul Telefoanelor.

După o zi frământată – Ce le zic? Cum mă recomand? Pe cine solicit? Să nu ratez o şansă irepetabilă! – se hotărî să

uzeze totuşi de problematicul tuyau pe care-l presimţea de mare importanţă. Cu o mână nu prea sigură, umezită de emoţie, ridică receptorul şi formă numărul. Îi răspunse, în limba franceză, un glas agreabil de femeie:

— Legaţia Argentinei. Ce doriţi?

Viforeanu înghiţi în sec.

— Vorbesc din partea prinţului Ştefan Duca.

La celălalt capăt al firului se înregistra o secundă de şovăială:

— Cu cine anume doriţi să vorbiţi?

Viforeanu îşi căuta cuvintele. Riscă, improvizând:

— Am un mesaj important din partea prinţului. El mi-a dat acest număr…

Glasul i-o reteză ferm:

— E probabil o greşeală. Nu cunoaştem această persoană. Bună ziua.

Viforeanu, desperat, scoase ultima carte:

— Comunicarea vine de fapt din partea doamnei de Courcelles…

— Nici acest nume nu-l cunoaştem. Regretăm, domnule.

Marin Viforeanu trânti receptorul, scrâşnind din dinţi. Nu era un imbecil să nu realizeze că, în acţiuni de spionaj, nu se joacă atât de descoperit, nu se vehiculează nume reale. Dar avusese altă soluţie? Nu-i rămânea decât să-l aştepte pe Duca – pe unde o fi umblând, mama lui de moşneag! — şi, într-un fel sau altul, să-l determine să vorbească, eventual să colaboreze.

După moartea lui Bogdan, încercase să ia din nou contact cu Siguranţa. Copoii – alţi imbecili! — îl persiflaseră fin: instituţia îi prezintă mulţumiri pentru fructuoasa activitate depusă, dar momentan se putea dispensa de serviciile domniei sale. S-au rezolvat toate problemele, ţara prosperă, se aşteaptă o toamnă frumoasă şi mănoasă.

Cobora pe Calea Victoriei, mergând la întâmplare. Pe chioşcul de ziare din coasta Poştei Centrale, afişe stridente făceau reclamă comicilor Hans Moser şi Heinz Rühman.

Între ei rânjea ca o cretină Cristina Sodderbaum, într-un film la fel de cretin, probabil, gândi maşinal Viforeanu.

Tot maşinal făcu stânga, pe strada Filitti, şi intră în blocul agenţiei imobiliare a răposatului Bogdan.

Abia în faţa uşii realiză absurdul situaţiei. „Ce naiba mai caut aici? Clarisim că sticleţii au scotocit centimetru cu centimetru…“

În aceeaşi clipă, uşa se deschise brusc. Domnişoara Marta, secretara agenţiei, se opri în prag tresărind. Clipi miop, apoi, recunoscându-l, scoase o exclamaţie de bucurie:

— O! Dumneavoastră eraţi, domnule Viforeanu! Nici nu ştiţi ce spaimă am tras! Ştiţi, de când s-a prăpădit domnul Bogdan… Dar poftiţi înăuntru… Vă rog chiar… Îmi face o plăcere extraordinară… De la moartea dumnealui nu mai sunt în stare să-mi stăpânesc nervii… O moarte atât de tragică, nu credeţi?… Nici n-aş mai fi călcat pe aici… Dar, vă rog, staţi o clipă…

Marin Viforeanu se aşează pe un sfert de scaun, în poziţia caracteristică individului care nu e frământat decât de un singur gând: cum să scape mai repede din zonă.

Domnişoara Marta se lansă din nou într-un debit dezlănţuit, torent de vorbe:

— Sunt o fire emotivă… Nu, n-aş mai fi venit în acest birou de care mă leagă atâtea amintiri preţioase… Domnul Bogdan era un adevărat gentilom… Mai aveam însă de luat câteva lucruri personale… Ştiţi… Poliţia a ridicat abia aseară sigiliile… Sunt pentru ultima oară în această încăpere… De mâine încep lucrările.

— Ce lucrări?

— Apartamentul l-a închiriat un dentist. Îşi deschide cabinet aici… Zugrăvit, diverse instalaţii… mă rog…

Viforeanu o privi iritat. Ca totdeauna era caraghios îmbrăcată, într-o rochie şuie, părul proaspăt încreţit – ondulaţiuni Wella – o făcea să semene cu o oaie, cu nasul prea lung.

Gestica prea agitată sugera o paţachină mânuită de un păpuşar dement.

„Ridicolă şi imbecilă!“, scrâşni fără măsele, în minte, Viforeanu, pregătindu-se să plece.

Domnişoara Marta îşi şterse ochii şi nasul care lăcrimau abundent.

— Ştiţi, domnule Viforeanu, niciodată nu mi-aş fi închipuit că şeful…

— Care şef?

— Vreau să zic domnul Bogdan, era un bărbat atât de simţitor…, atât de sentimental şi romantic. Credeam că astfel de bărbaţi întâlneşti doar în filme… O, Charles Boyer în „Iubirea lor“! Divin, nu? Domnul Bogdan era acelaşi gen…

Viforeanu o privi ironic.

— Chiar aşa?

— O, precis! Vedeţi, poliţia a constatat că s-a sinucis…

Avocatul rânji: „Sinucis, mie-mi spui? Ca Horia pe roată!“

— Motivul – dragostea – suspină domnişoara Marta, e atât de romantic! Nu, nu mă pot împiedica să plâng…

— Dragostea?!

— Dar bineînţeles. Este convingerea mea, iar femeile nu se înşeală niciodată în astfel de chestiuni.

— Le-aţi comunicat părerea dumneavoastră şi ălora de la poliţie?

Femeia dădu din cap:

— Desigur. Am impresia însă că domnii ăştia nu tratează problema cu simţire… Bănuiesc că munca în poliţie dezumanizează puţin… Nu credeţi?

O sclipire vagă de interes se aprinse în mintea şi ochii avocatului:

— Cunoaşteţi cumva eroina acestei drame? Cine e femeia?

— Nu… Ştiu doar că domnul Bogdan era amorezat ca un adolescent. L-am surprins de două ori telefonându-i… O, din

simplă întâmplare. De fiecare dată a început la fel convorbirea… Extrem de emoţionant…

— Cum adică?

Domnişoara Marta fredonă cu glas piţigăiat, depunând sentiment şi aplicaţie:

— *Una paloma trista*…

— Cânta şi el? Sau spunea doar cuvintele?

— Nu, nu cânta! Fluiera! Ştiţi, toţi îndrăgostiţii au o melodie a lor… Ca un simbol al dragostei. Cântecul lor era *Paloma*… Sunt încredinţată că aşa e…

Marin Viforeanu simţi că începe să prindă curaj:

„Aici e o chestie… Nu-l văd pe Bogdan evocând pe portativ – uite unde era Tino Rossi! – zburătoare, porumbiţe, guguştiuci sau pitpalaci, de la telefonul sediului.“

Simulă emoţie faţă de episodul relatat şi se uită la secretară cu un zâmbet duios:

— Extraordinar! Într-adevăr impresionant!

— Nu-i aşa?

— Şi… cânta tot? De la cap la coadă?

Secretara râse:

— A, nu… După aceea începea să vorbească normal… Bineînţeles, n-am ascultat niciodată ce-şi spun… Am închis imediat uşa. Dar nu-i greu de ghicit… Cuvinte frumoase, sentimentale, desigur…

Un oftat sfâşie pieptul uscat al domnişoarei Marta. Compasiune pentru un eveniment tragic, nostalgii proprii – lui Viforeanu îi era indiferent.

— Da, păcat, declară convenţional. Din nefericire tot ce-i frumos nu durează… Se naşte fără noroc…

— Ce mare adevăr aţi spus, domnule Viforeanu! Acestea sunt cuvinte pe care mi le voi însemna pentru totdeauna în minte…

— Legaţia argentiniană… Ce doriţi?

— Una paloma trista…

— La noapte. Riga.
Receptorul fu închis cu un zgomot sec.

6

La biroul de recepţie, Ticu Stratulat achită nota. În timp ce funcţionarul îndeplinea formalităţile, minunându-se în sinea lui „ce le-o fi venit tuturor să se care în creierii nopţii şi pe porcăria asta de timp!“, directorul Belonei care, în principiu, asista la plecarea clienţilor mai simandicoşi, îşi exprima cu un zâmbet şi o atitudine profesională regretul:

— Ne pare rău că ne părăsiţi, domnule Stratulat.

— Nu e vina dumitale, făcu Ticu, dar peisajul a devenit infect. Dacă am chef de ploaie, iau un tren spre Ecuator. Sunt servit ireproşabil.

Directorul începu să râdă:

— V-aţi lăsat impresionat de două-trei zile mohorâte. Mâine poate fi o zi magnifică şi, în general, timpul frumos durează. Litoralul nostru nu e capricios.

Ticu Stratulat îşi puse portvizitul în buzunarul de la piept:

— Auzi, mon cher! Habar n-am cât e de capricios, dar ce ştiu sigur e că uneori e-al naibii de încăpăţânat. Acum vreo trei ani, în plin iulie, am tremurat în hotel douăsprezece zile în şir. Ziceai că Neptun şi Sân’ Ilie joacă pocher.

Pe canapeaua de catifea, Lulu Dragu îşi controlă încă o dată conţinutul poşetei:

— În definitiv, încotro o luăm?

Ziaristul Dobrin, suferind de frig, ca toate construcţiile debile, îşi şterse cu degete îngheţate lentilele ochelarilor:

— Habar n-am. Ideea, în orice caz, e tâmpită… Puteam rămâne până mâine la hotel, nu să dârdâim pe şosea. Unde

naiba ne cărăm acum, pe furtună şi în plină noapte?!

Dinu Ionescu, superb şi bine dispus, râse:

— Îţi lipseşte complet simţul aventurii. Sunt convins că va fi o călătorie captivantă. Pe mine mă impresionează cel mai mult neaşteptatul şi… ceea ce nu înţeleg.

Dobrin îi azvârli o privire înveninată:

— Înseamnă că te impresionează totul! În ce piesă tâmpită ai debitat replica asta?

— Defectul tău, Dobrine, este că-i crezi pe toţi oamenii proşti, cretini sau debili mintali.

— Altul e, tată! Că nu mă pot împiedica să am de-a face cu ei.

— Gata, gentlemeni! Demarăm.

Se mai uită o dată în jur, de parcă ar fi vrut să-şi ia rămas bun de la locuri. Din restaurant străbăteau muzica şi zgomotele specifice de local bun. În fundul holului, o femeie cu aspect de bonă croşeta cu un aer concentrat. Alături, pe canapea, se afla o fetiţă de vreo şase ani, neobişnuit de cuminte. Ţinea amândouă mâinile pe genunchii strânşi şi se uita în jur cu o privire gravă.

„Bolnavă, probabil, îi trecu prin minte lui Ticu, ori dresată cu biciul…“

Îi zâmbi prietenos. O tuse discretă, în spate, îi răsuci capul.

— Mă iertaţi, domnule, că îndrăznesc să vă…, nu-i aşa, să vă abordez. Mă numesc Duca.

De surpriză, toată figura lui Ticu deveni un O uriaş. Se înclină politicos şi rosti sincer amabil:

— Respectele mele, prinţe… A fost o plăcere nebănuită pentru mine să vă întâlnesc aici.

Ochii bătrânului îi îndreptară o privire ştearsă.

— Mă cunoaşteţi… Mă bucur.

— Ne-am întâlnit nu o dată la Bucureşti, la Athénée Palace. Suntem amândoi clienţii lui don’ Basilio.

— Da… Extraordinar… Ce chestiune interesantă… Eu, din pricina miopiei, nu am posibilitatea, nu-i aşa, să-mi dau

seama de anturaj… Îl ignor, nu-i aşa, fără să vreau.

„Mănânci castane, mon prince, îl apostrofă în gând Ticu. Dar să vedem câte şi de ce…“

Avea prilejul să-l observe, prima oară, de foarte aproape. Pielea întinsă pe oase era atât de pergamentoasă, încât te aşteptai să scârţâie. Părea exact ceea ce şi era în parte: un domn bătrân de o distincţie care însuma secole.

Graseia şi, când vorbea, îţi dădeai imediat seama că în mod obişnuit se exprimă în altă limbă. Românească o păstra pentru poştaş, lăptar, *les domestiques*, nu-i aşa…

Pauzele din vorbire, acel parazitar „nu-i aşa” nu ţineau de vârstă, ci de eforturile de a-şi traduce gândurile în valahă.

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule Duca?

Bătrânul îşi ţinea privirea mereu ascunsă sub pleoapele obosite.

— E penibil, nu-i aşa, să vă inoportunez…

— La dispoziţia dumneavoastră.

— Da…, extrem de amabil din partea dumneavoastră… Aş cuteza să vă întreb dacă într-adevăr plecaţi la Bucureşti… Informaţia am primit-o… nu-i aşa, la Recepţie. Chestiunea m-ar interesa foarte mult. Mi s-a spus de asemenea că dispuneţi de une voiture – adică, o automobilă… Poate că…

Ticu Stratulat înţelese despre ce este vorba şi îl scuti de efortul frazelor sughiţate:

— Dacă vă face plăcere, veţi fi oaspetele nostru. Am într-adevăr un Buick şi suntem numai patru persoane. Ne vom simţi onoraţi să acceptaţi invitaţia.

Pleoapele prinţului se ridicară pentru o fracţiune de secundă. Ticu Stratulat nu-şi stăpâni o tresărire. O privire ascuţită, inteligentă, desăvârşit şi neîntrerupt atentă. „Ăsta-i adevăratul Duca!…“

— O, tinere…, nu-i aşa, dragă domnule, îmi faceţi un serviciu impecabil. Trebuie să ajung neapărat la Bucureşti

şi primul tren e abia mâine… De necrezut, nu-i aşa…, pentru o staţiune importantă.

— Războiul, domnule Duca!

Bătrânul avea un gest de dispreţ:

— Oamenii găsesc totdeauna, nu-i aşa, motive pentru a-şi justifica lipsurile şi erorile. Acum l-au găsit pe cel mai bun: războiul. *Pour nous autres, balcaniques, en voilà une chanse!…*

Dintre toţi, Lulu Dragu se simţea cea mai încântată. Va călători în tovărăşia unui prinţ, unul autentic. Avea să-şi cenzureze cu atenţie limbajul; iar ca rol… Se decise pentru contesa Hortense din „Arhipelagul Lenoir“ a lui Salacrou. Elvira Godeanu evolua impecabil în roluri de *grande dame*. Iar Lulu avea darul imitaţiei desăvârşite, putând reproduce până şi timbrul unei voci.

Dobrin, ziaristul, se simţea plictisit. „Ce naiba i-o fi venit animalului – epitetul cu care-l dezmierda în sinea lui pe Ticu – să-l îmbarce şi pe ramolitul ăsta?…“

Se consolă cu gândul că, stând înghesuiţi, va fi mai cald în maşină.

Dinu Ionescu acceptă perspectiva cu indiferenţă, ba chiar amuzat. Făcea parte dintre fericiţii care se bucură cu intensitate de orice situaţie nouă – excluzând doar înmormântările şi „bâlbele“ scăpate pe scenă – de orice clipă. Iar ziua are multe clipe…

Prinţul Ştefan Duca, aşezat confortabil în dreapta lui Ticu, aflat la volan, aţintea parbrizul şfichiuit de ploaie, cu o privire şi o figură de nepătruns.

— Când…, când credeţi că ajungem la Bucureşti?

— În mod normal, în cursul nopţii.

— Două? Trei?

Dobrin râânji: „Ia te uită! Te pomeneşti că Moş Spielhosen are întâlnire cu o damicelă. Îl aşteaptă parfumată, *frâche* şi pusă pe drăcii, în aşternutul cu stemă…“

Bătrânul se gândea la altă întâlnire.

S

Spre unu noaptea, domnul Basile primi un telefon:

— Sunt Nicolau.

— Te ascult.

— Au plecat toţi muşteriii. Ultima – verişoara, acum cinci minute.

Trei automobile goneau în aceeaşi direcţie. Furtuna cosea necruţător şoseaua.

* * *

În dreptul Cazinoului, von Sundlo opri motorul.

— Ce s-a întâmplat?

— Draga mea, trebuie să ne hotărâm. Rămânem peste noapte în Constanţa sau continuăm drumul?

Elvira, cu buzele vinete de frig, rămase cu ochii fixaţi pe parbriz.

— Tu ce părere ai?

— Mi se pare imprudent să mergem mai departe.

Săgeţi de foc îi străfulgerau spinarea. De durere, mâinile îi tremurau pe volan. Durerea, începută o dată cu vremea vrăjmaşă, devenise acum insuportabilă. Simţea o nevoie intensă, imperioasă să se întindă.

— N-am pomenit asemenea furtună decât la Marea Baltică. La un moment dat aveam impresia că vântul ne mătură de pe şosea. Ne aruncă în şanţ. De vizibilitate, ce să mai vorbesc. Zero!

Elvira Manu dădu din cap.

— Ai dreptate. S-ar putea ca din cauza timpului să avem probleme şi cu bacul. Să rămânem.

— Nu cunosc oraşul. Unde tragem?

— Există sumedenie de hoteluri. Continentalul e cel mai elegant.

— Mergem acolo. Îi mângâie obrazul îngheţat. Vom lua un apartament împreună. Nu te despărţi de mine nici o

secundă. Cât timp te ţin de mână, nu vor îndrăzni să te atingă.

Elvira se interesă încet:

— Crezi că vor mai încerca ceva?… Aşa repede?

— Au fost tot timpul în spatele nostru. Două maşini. Nu ne slăbesc din ochi. De aia nici n-are importanţă la care hotel înnoptăm. Doar să fie civilizat.

Din cauza sezonului, Continentalul era plin. Găsiră cu greu o cameră cu baie.

— Cel puţin e cald, oftă colonelul punând mâna pe calorifer.

Se apropie de Elvira şi o luă în braţe:

— Draga mea, am remuşcări oribile faţă de tine. Ţi-am ratat complet vacanţa. Ar fi trebuit să ştiu cu cine am de-a face, că bestiile nu se dau înapoi de la nimic şi să nu accept propunerea ta.

Elvira îi mângâie chipul îndurerat, cu trăsăturile trase, asprite.

— Nu mi-ai ratat nimic, Kurt. Şi m-ai făcut, mă faci fericită. Clipele acestea compensează totul. Mi se pare că am primit un cadou pentru toată viaţa.

Comandară cina în cameră şi o sticlă de Bourbon. Când garsonul bătu în uşă, colonelul, în ciuda durerii, ţâşni literalmente din fotoliu.

— Te rog, iubito, intră în baie, nu mai sunt sigur de nimeni şi nimic.

— Dar tu…

— De mine, ţi-am spus, nu vor îndrăzni să se atingă. Rânji: Sunt un personaj mult prea preţios.

Garsonul, un tânăr de vreo şaptesprezece ani, în livrea bleumarine cu două rânduri de nasturi argintii, îşi roti discret ochii prin încăpere.

— Aştern masa, domnule?

— Nu. Uite pourboire-ul dumitale. Poţi să pleci.

Încuie de două ori uşa în urma lui şi puse un scaun sub clanţă.

Elvira începu să râdă.

— Aşa făcea bunica de teama hoţilor. Hoţii şi stafiile au fost teroarea vieţii ei. Avea impresia că s-ar putea strecura – mă refer la fantome – şi prin gura cheii.

— Trucurile clasice rămân valabile.

Aruncă o privire peste măsuţa volantă: câteva marmite fierbinţi cu capace nichelate, strălucitoare, o pomieră cu fructe, o jardinieră cu nuci pralinate, stafide, migdale, alune.

— De otravă n-avem de ce ne teme. Îţi spun sincer, mie nu mi-e foame.

— Nici mie, dârdâi Elvira lipită de calorifer. Deschide sticla dacă vrei. Mă simt îngheţată până în măduva oaselor.

Marginea paharului îi ciocăni dinţii.

— Clănţăni, nu glumă!

Scoase un flacon din buzunar şi lepădă în palmă două pilule. Elvira îl privi speriată:

— Iei două odată?

— Nu-ţi face griji… Ca să previn criza. Vremea proastă, în general, nu mă iartă. Încercă să zâmbească: Hotărât, draga mea, n-ai fost prea norocoasă. Ai nimerit un partener cu belele şi, pe deasupra, infirm.

— Te implor, Kurt, nu te alinta. Adică nu în felul acesta.

— Ai să te superi dacă mă întind? Şi tu stai lângă mine, da?

Îi trase un fotoliu mic lângă pat, apoi se lăsă uşor, cu mişcări lente pe spate. Dă-mi mâna, draga mea. Aşa… Mă simt fericit. Suspină: Aş fugi cu tine la capătul lumii. Să te ascund… De ei… De toată lumea… De tot ce e bestial, odios şi suntem obligaţi să trăim.

Elvira surâse cu tristeţe:

— Unde te mai poţi ascunde azi? Există măcar o singură palmă de loc neincendiată? Poate cel mult în Jungla Amazoanelor, ori în vreo peşteră de gheaţă, în Antarctica.

Von Sundlo îi strânse degetele:

— Am tras bine draperiile? Nu cumva să te apropii de fereastră.

Elvira începu să râdă.

— Exagerezi…

— N-ai auzit de puşcă cu lunetă? Nu… Nu exagerez. Elvira, tu eşti tot ce am mai scump în viaţă. Dacă te-aş pierde, aş fi în stare de actele cele mai disperate. Împotriva mea, dar în primul rând împotriva lor.

Pe frunte i se iviră câteva boabe de transpiraţie. Elvira luă o batistă şi i le şterse cu mână uşoară.

— Te doare rău spatele…

Von Sundlo clătină capul:

— Nu… Nu-i vorba de asta. Aproape mi-a trecut… Nu suport ideea că te afli în permanentă primejdie. Şi asta din pricina mea.

Elvira aprinse un Camel.

— Vrei un fum?

Îi duse ţigara la buze. Colonelul inhală fumul uşor. Îl dureau toţi muşchii.

— Kurt…

Glasul femeii răsună straniu şi baronul întoarse privirea cercetând-o îngrijorat.

— Da, iubita mea.

Elvira părea stânjenită.

— Vezi, dragul meu, noi am stabilit nişte convenţii…

— O! La naiba cu convenţiile! Sunt sătul de ele până peste cap.

— Ne-am făgăduit în primul rând să nu comitem indiscreţii, să nu facem investigaţii, să ne păstrăm un anume incognito. De aceea…

— De aceea?

Elvira Manu îşi pocni degetele, sfâşiată de îndoială sau parcă de o anume jenă:

— Mi-e greu… Nu ştiu cum să-ţi spun…

— Cu primele cuvinte care îţi vin pe buze. Sunt totdeauna cele mai inteligibile şi exprimă cel mai cinstit ce gândim.

— Kurt, nu înţeleg un fapt: e limpede că tu eşti un personaj important în galeria figurilor Reichului.

— Sinistră galerie… spune mai departe, draga mea.

— De regulă, şi asta-i valabil pretutindeni, astfel de personalităţi sunt mai păzite decât tezaurul Băncii Angliei. Devin prizonierii propriei lor importanţe, au o viaţă mai cenzurată decât a unui ocnaş… Cum de ţi s-a îngăduit această vacanţă?

— Supravegheată, după cum bagi de seamă.

— Chiar aşa. E totuşi o vacanţă, dincolo de hotarele Germaniei, în principiu dispui liber de timp, escorta – dacă n-aş fi intervenit eu – nu te-ar fi deranjat, poate nici măcar n-ai fi simţit-o.

— Într-un fel, ai dreptate. În prima parte a concediului, pe care am petrecut-o singur la Bucureşti, aspectul nu m-a preocupat. Am bănuit că sunt filat, mai bine zis, păzit, dar nu m-am sinchisit.

Elvira se bătu cu pumnul mic pe genunchi:

— Şi totuşi! Şi totuşi, cum ţi-au dat drumul?

Von Sundlo zâmbi:

— Hitler are o slăbiciune de ordin foarte special pentru mine, iar peste ceea ce decide Hitler nu poate face recurs nici Dumnezeu tatăl… Iubita mea, nu crezi că am discutat destul despre animalele astea? Măcar acum, ocrotiţi totuşi de nişte ziduri şi o uşă, să încercăm că fim numai cu noi, cu dragostea noastră.

Elvira îşi coborî pleoapele. Von Sundlo îi sesiză reacţia:

— Îţi închipui probabil că vreau să schimb vorba. Nu, draga mea. Pur şi simplu mă plictiseşte să discut acum despre orice altceva – şi mai ales despre Caporal – care nu e legat de iubirea noastră.

Elvira îi răsfiră părul de pe frunte. Zâmbi cu duioşie:

— Iubirea noastră… Mi se pare curios… Evenimente mari, grave, excepţionale, care pot marca sau chiar determina sensul unei existenţe, se consumă într-un răstimp atât de scurt!… Îţi dai seama, Kurt, că acum opt zile

nici nu ne cunoşteam, habar n-aveam că trăim pe aceeaşi planetă. Că existăm în general. Iar azi, după numai opt zile, însemnăm atât de mult unul pentru altul.

— Totul, Elvira. Intensitatea evenimentului este cea care îi conferă importanţă şi nu durata. Gândeşte-te la o explozie. Durează o secundă şi-ţi distruge un cartier! Nouă ne-a ajuns o clipă. Clipa când sufletele noastre s-au întâlnit… Vino, te rog, în braţele mele. Vreau să te simt aproape.

— Dar te doare, Kurt.

Von Sundlo zâmbi:

— Sunt răstignit, dar braţele nu mă dor…

Elvira se întinse uşor lângă baron, încercând să nu zdruncine patul. Von Sundlo suspină fericit.

— Aş dori ca noaptea aceasta să nu se isprăvească niciodată. Primejdia e dincolo de uşă, iar fantomele care intră pe gaura cheii n-au zvastică.

Tăcu o vreme şi Elvira crezu că a adormit. Pe neaşteptate îi simţi braţul încordându-se:

— Dacă vor îndrăzni să se atingă de tine, vor regreta amarnic. Am o armă cumplită. Şi ei ştiu.

— Şi atunci? şopti Elvira.

— Îşi închipuie că nu voi îndrăzni să uzez de ea. Şi se înşeală!

După câteva clipe, Elvira îl auzi râzând. Un râs sinistru care-i încreţi pielea.

— Şi al dracului să fiu dacă n-ar merita s-o fac! Ar fi cacialmaua secolului.

Ploaia suspină la fereastră, vrând să intre în odaie.

* * *

Baroana Edith von Kohler, însoţită de Herr Walter, făcu o scurtă escală la sediul reprezentanţei comerciale Dieckhoff

din Constanţa, apoi îşi urmă drumul spre Bucureşti. Herr Walter, la volanul Mercedesului, privea concentrat şoseaua.

— Asta zic şi eu *it rains cats and dogs...*[{6}] Ca să fiu sincer, scumpă baroană, îl invidiez pe von Sundlo.

Edith von Kohler răspunse sec:

— În locul dumitale, nu l-aş invidia.

— Mă refeream la faptul că acum face o baie fierbinte, într-un hotel civilizat. Nu-i vesel că circuli pe furtuna asta. Să sperăm că n-o să ne frângem gâtul.

— În ceea ce te priveşte, n-ar fi nici o pierdere.

— Evident, replică alb neamţul, mă gândeam la dumneavoastră. Din păcate, într-un accident, colaborarea dintre pasageri e strânsă.

Baroana rosti glacial:

— Dacă nu te simţi în stare să şofezi, trec eu la volan. Te asigur că vom ajunge zdraveni şi teferi la Bucureşti.

Herr Walter îşi înghiţi replica: „Din partea mea, poţi să ajungi şi la dracu, dar singură."

Edith scoase portţigaretul de platină şi, în curând, interiorul maşinii se umplu de un miros specific, dulceag.

„Iar porcăriile alea cu marijuana, sau opium, sau ce dracu o fi! Cum naiba rezistă bestia? Stupefiante, whisky la micul dejun, amor intensiv cu regimente de dragoni, şi scorpia arată ca o floare..."

Baroana, parcă ghicindu-i gândurile, îi azvârli o privire ironică.

— La ce te gândeai?

Walter îşi reprimă tresărirea. Schiţă un zâmbet care nu angaja la nimic.

— Să-ţi spun eu? urmă Edith. Că m-ai strânge de gât. Cu voluptate.

Herr Walter, servul baroanei din toate punctele de vedere, era un impulsiv. Simţi că îi vâjâie urechile.

— Şi dacă ar fi aşa?

— Ar fi foarte rău pentru ficatul şi reflexele dumitale. Nu-mi plac oamenii nervoşi la volan. Schimbăm locurile!

Walter frână şi ridică din umeri.

— Cu plăcere.

Pe buzele lui Edith alunecă un zâmbet. Ea însăşi simţea că pocneşte de furie, dar şofatul avea darul s-o calmeze. Era o conducătoare înnăscută şi regretase totdeauna că femeile nu sunt acceptate în calitate de concurente la raliurile celebre.

„Să sperăm că oamenii lui Dieckhoff se vor descurca mai bine. Această femeie trebuie să dispară pe drumul Constanţa-Bucureşti. Trebuie!“

Fusese o imprudenţă din partea ei să-şi semnalizeze prezenţa la Eforie într-un moment cheie, când Elvira Manu urma să fie asasinată. Dar o făcuse conştient. Heinrich solicita imperios înlăturarea femeii, iar ea, Edith, îşi închipuia că, aflându-se în zonă, va putea organiza acţiunea fără riscul vreunui eşec. Dar mai ales – şi o recunoştea deschis, nu-i plăcea să se ascundă după propria-i umbră – se grăbea. Se grăbea să-şi încheie misiunea la Bucureşti.

O undă trecătoare de duioşie îmblânzi expresia de obicei dură a ochilor întunecaţi. Micuţul Étienne avea ochi de peruzea, obraz cu frăgezimi Boticelliene, buze obraznice, cărnoase, cu aromă de margarete, de maci, de sărbătoare campestră. Dar mai avea – numai la optsprezece ani – dosar încărcat: luptase în Spania în Brigăzile Roşii, acţionase în Rezistenţă. Maquis-ul îl considera demult pierdut, Gestapoul îl căuta. Edith îl descoperise într-un bistrou din Montmartre. De cum îl văzuse, o fascinase: un copil frumos, frumuseţea îngeraşilor pe care-i agăţi în pomul de Crăciun, cu o expresie sălbatică, de fiară hăituită. Părea hămesit, stors de oboseală. Afară ploua – ca şi acum – picioarele ude îi îngheţaseră în pantofii de pânză ieftină, îl simţeai ajuns la capătul puterilor. Îl luase de mână, silindu-l să se ridice:

— Hai! Mergi cu mine.

Étienne căscase ochii năucit în faţa acestei apariţii de star. Epuizat, înregistrase doar o siluetă desăvârşită, o etolă de vulpi argintii, aroma unui parfum scump.

Se îndrăgostise de ea sau i se părea că este îndrăgostit. Edith nu-şi făcea iluzii. Ştia însă cu certitudine că ea îl iubeşte cum nu mai iubise niciodată, că, pentru prima oară în viaţă, pierduse nordul. Şi mai ştia că micuţul „roşu“ nu trebuia să afle niciodată cine era ea cu adevărat…

Îl ascunsese într-o pensiune mijlocie, din cartierul Saint-Germain. O odaie cu mobilă obosită, dar confortabilă, trei mese pe zi, consistente pentru foametea din Parisul anilor ’43, o proprietăreasă ţeapănă şi indiferentă. Un avantaj uriaş: nu era curioasă, nu punea întrebări, nu observa sau nu voia să observe nimic. Edith îi lăsase bani. De-ajuns ca să-şi completeze cu alimente obţinute la negru hrana nesubstanţială de la pensiunea doamnei Duverger, să-şi ia ţigări, să-şi plătească spălătoreasa, eventual un absint la modesta *boîte* din colţul străzii. Nu îndeajuns însă ca drăgălaşul colibri, micuţul Étienne, să-şi ia zborul, dispărând în necunoscut. Iar acum…

Edith von Kohler viră periculos, azvârlindu-l pe Herr Walter în portiera Mercedesului.

Acum, Étienne o aştepta.

„Sper că mă aşteaptă“, gândi baroana cu inima strivită de teamă şi dor.

Părăsise de trei săptămâni Parisul. Regreta că nu-i lăsase mai mulţi bani… Că nu stabilise totuşi o posibilitate de comunicare. Era însă prea riscant… Göring o detesta, Canaris, Müller şi Kaltenbrunner – marii sticleţi ai celui de-al treilea Reich – o suportau circumspecţi, aproape suspicioşi, Goebbels, misogin în general, respingea prin excelenţă femeile „prea deştepte“. Şi culmea! Joseph, puiul de ţărani chiaburi, „marele pitic“ – puţin peste un metru şi jumătate – orator fascinant, considerat de contemporani superior unui Aristide Briand, românului Nicolae Titulescu şi chiar Führerului, saltimbancul cu gesturi împrumutate de la Comedia Franceză şi mimică de Mefistofeles, Goebbels era divinizat de femei. Îl găseau viril, seducător, „mic şi al dracului!…“

Iar Heinrich… Indiscutabil, ţinea la ea, îi acordase o seamă de privilegii, îi dăduse posibilitatea să rotunjească cochet o avere discutabilă, dar Edith ştia, era conştientă, chiar după o sticlă de whisky băută pe stomacul gol, că, intrată într-o încurcătură cu adevărat serioasă, vărul Himmler nu va risca nici măcar o marcă pentru a o scoate la liman.

„Asta-i situaţia, conchise baroana uitându-se la ceas, de parcă ar fi luat o hotărâre istorică, iar ora avea să fie ulterior consemnată în studii, documente şi manuale. Dosarul Elvira Manu trebuie închis cât mai repede.“

Întrebă fără să-şi dea seama:

— Étienne… Mă mai iubeşti?

— Aţi spus ceva, doamnă baroană?

— Da… Sforăi îngrozitor.

* * *

În aceeaşi zi, spre prânz – ora prânzului la francezi – deci ceasurile 12, Herr Walter, deşi obosit de drum, consimţi să ia contact cu Aristide Stănescu, directorul Athénée Palace-ului. De comun acord, rendez-vous-ul fu stabilit la locuinţa doamnei Alexandrina Boldeanu de pe Călăraşi. Aranjamentul convenea ambilor parteneri. O casă privată aparţinând unei persoane aparent inofensive – o doamnă în vârstă, înlesnită, care-şi consumă existenţa între vizite şi joc de cărţi (ar fi fost informaţiile superficiale oferite de vecini) – atrăgea mai puţin atenţia decât un local public sau locuinţa unei persoane cu oarecare relevanţă socială.

Cât o priveşte pe Boldeanca, vizita celor doi n-o deranja absolut deloc. „La mine în casă fac ce poftesc şi invit pe cine am chef. Nu dau cont nimănui.“

Aşa procedase întreaga ei viaţă al cărei itinerar accidentat îi oferise din plin ocazia să înfrunte situaţii cu

adevărat dificile, pentru etichetarea cărora „penibil sau compromiţător“ constituiau adjectivele cele mai inofensive.

După ce le oferi cafele şi le puse o sticlă de Courvoisier pe masă, coana Didina se retrase plină de tact, închizând ostentativ uşile în urma ei.

Walter şi Stănescu se cântăriră dintr-o singură privire şi se plăcură.

„Un tip serios“, îl catalogă hotelierul. „Cap pătrat, dar nu găinar…“

Aprecierile neamţului fură ceva mai nuanţate: „Inteligent, abil, descurcăreţ. Escroc ca toţi latinii, dar, la un onorariu bun, serviciul e conştiincios. În plus, îmi umple un gol… Pe porcul ăla de la bar, însă, tot îl învăţ eu minte…“

— Doamna Boldeanu mi-a adus la cunoştinţă că sunteţi dispus să colaboraţi cu noi. Cu *noi*, insistă.

Aristide Stănescu zâmbi:

— Înţeleg foarte bine, Herr Walter. Adică această colaborare va fi ignorată atât de Siguranţă cât şi de, mă rog, ceea ce a rămas din Biroul 2.

Surâsul neamţului se lăţi, lăsând să se vadă un canin şi ce urma după, îmbrăcaţi în aur.

— Sunteţi direct, îmi place. Precizez că acceptăm serviciile dumneavoastră din două considerente: în primul rând, ne convine locul unde lucraţi, dar mai ales m-au convins recomandările călduroase ale doamnei Boldeanu, o prietenă veche şi de încredere.

Stănescu mulţumi, dând uşor din cap.

— Mi se pare firesc să fiţi atent. Iar în ceea ce mă priveşte, nici eu nu m-aş angaja alături de un partener care să nu-mi prezinte toate garanţiile.

— Păreţi foarte sigur de dumneavoastră.

— Ştiu ce ofer.

Neamţul îl privi cu atenţie: o privire care străpungea. Stănescu i-o susţinu cu îndrăzneală, fără să-şi piardă cumpătul. Walter rosti răspicat, aproape silabisind:

— Plătim bine informaţiile de valoare.

— Nu mă îndoiesc de generozitatea dumneavoastră.

Neamţul lăsă paharul pe masă:

— Concret! Ce ne oferiţi?

Aristide Stănescu îşi umezi buzele uscate. Răspunse sec:

— Pe asul Biroului 2.

Walter se agăţă cu mâinile de braţele fotoliului. Pe chip i se citea o emoţie ieşită din comun, pe care era incapabil s-o stăpânească. Stănescu se simţea încântat de reacţia neamţului.

— Glumiţi?

— Când am chef să râd, mă duc la Cărăbuş. Nu, Herr Walter, nu glumesc.

— Pe colonelul Tamaş? *Subtilul*? E în Bucureşti? Îl credeam la Londra, împreună cu ceilalţi şefi ai serviciilor de contrainformaţii din Europa ocupată ori aşa-zis aliată…

Hotelierul apucă sticla de Courvoisier.

— Permiteţi să vă torn?

Neamţul luă o înghiţitură zdravănă.

— Oferta dumneavoastră ne interesează.

Stănescu îşi permise un zâmbet: „mie-mi spui?“

— Ce pretenţii aveţi?

Hotelierul avea răspunsul pregătit. „Trebuie să joc tare. E un tren pe care nu-l prinzi de două ori în viaţă.“ Cu bani, bani mulţi, şi cu Nina alături, ar fi fost în stare să cucerească lumea.

— Mai exact, zâmbi uleios, cât?

— Cât? repetă neamţul.

— O sută de mii.

— Mărci?

Aristide Stănescu râse încetişor.

— A, nu. Lire sterline. O sută de mii de lire sterline.

Neamţul consideră că trebuie să se arate ofuscat. Era neobişnuit şi imprudent din partea unui agent să pretindă plata onorariului în lire sterline sau dolari.

— N-aveţi încredere în marca germană?

Hotelierul se eschivă.

— În fond, dumneavoastră vă este egal în ce monedă plătiţi. Mă mai oblig, în contul aceleiaşi sume, să vă debarasez de o persoană indezirabilă. Ca un cadou din partea firmei.

— Despre cine e vorba?

— Despre doamna Elvira Manu.

Walter rămase câteva clipe tăcut, privind concentrat fotografia unui bărbat în frac, pozând într-o poziţie falnică, plin de importanţă, cu mâna stângă înfiptă în şold. Avocatul, marea dragoste a Didinei Boldeanu. Îşi întoarse ochii spre hotelier.

„Ce-i cu ăsta? Escroc? Provocator? Agent de mare clasă? Oricum, maimuţoiul ştie multe…, ciudat de multe.“

— Herr Stănescu, vă voi da răspunsul – acceptăm ori, simplu, uităm oferta – în douăzeci şi patru de ore.

— Corect. Propun ca, în caz pozitiv, să-i daţi un telefon doamnei Boldeanu. Dacă nu sunaţi până mâine – se uită la ceas – la ora 13, voi considera propunerea nulă şi neavenită.

„Dar vei suna, Fritz! Pariez pe ultimul meu sfanţ.“

Se despărţiră cordial, strângându-şi mâinile cu căldură.

Coana Didina îi strecură printre genele frizate, date gros cu rimel, o privire subţire.

— Aristică, maică, ţi-am mai zis-o! Eşti cu o putoare nostimă şi mare pişicher, dar te vâri într-o marmită unde fierbe ceva mai cu chichirez decât sos rémoulade.

— Am schimbat reţeta, rânji hotelierul. Sos *allemand* îţi spune ceva?

5

Madame Zoe, menajera colonelului Tamaş, clătină din cap filosofând că, oricât ai trăi cu un om, degeaba!, tot nu ajungi să-l cunoşti. Un kil de sare! Aşi! Nu-ţi ajung nici cinci!

Se afla de patru ani în serviciul colonelului şi îşi imagina că îl cunoaşte până în cele mai mici amănunte şi că, în principiu, surprizele de orice fel sunt excluse.

„Cam singuratic, comenta cu soră-sa, văduva unui căpitan, becher înrăit, larg de mână şi cu capu-n nori. Noroc de mine că-s cumsecade. Alta l-ar fura pân’ la izmene… Nu vede nimic, nu bagă de seamă nici un oarece, nu ştie leac ce are în şifonieră sau buzunare…“

De două zile însă, madame Zoe îşi vedea certitudinile contrazise cu brutalitate şi trăia momente dramatice. Alaltăieri, de pildă, colonelul, în mod cu totul neobişnuit, intrase în bucătărie:

— Madame Zoe, ce o fi cu Ilie de nu mai vine? Parc-am văzut pe altul azi.

De surpriză, menajera uită de laptele care stătea să fiarbă. Într-adevăr, se schimbase olteanul, dar faptul că Tamaş ar fi putut observa amănuntul şi, mai mult, că ştia de numele celuilalt pieţar, pur şi simplu o năucea.

— Ăsta-i frate-său, se bâlbâi menajera, zice că Ilie îşi face casă, la ei, la Leordeni, şi-o vreme n-o să vină că n-are vreme. Marfa însă-i tot bună şi proaspătă.

Curăţind plita – laptele dăduse în foc – nu înceta să se minuneze:

„Doamne, ce naţie de om! Ziceam că nu ştie ce vârâ în gură, stufat de miel ori pilaf de raci şi uită-te la el! Ţine seama la cupeţi!“

În aceeaşi zi, plecând de acasă, colonelul declară pe un ton uşurel, parcă în treacăt.

— Auzi, madame Zoe… De azi, nu mai trebuie să găteşti.

— Cum adică?

— Am să mănânc în oraş.

Menajera se simţi ofensată:

— Dacă nu vă place…

Tamaş o întrerupse zâmbind:

— Dimpotrivă, îmi place foarte mult, eşti o adevărată artistă, dar sunt foarte ocupat şi mi-e incomod să vin acasă.

O salutase graţios şi plecase, lăsând-o cu gura căscată.

Azi-dimineaţă, altă surpriză! Colonelul dormise pe canapeaua din salon.

— Am mai multă linişte, explicase simplu Tamaş.

Adevărat, ferestrele dormitorului dădeau spre stradă, dar aceasta era liniştită, mai mult pustie, stradă de „boieri“ care se scoală târziu, fără copii şi cu automobile silenţioase.

Se întorsese pe la 11 şi îşi încropise în câteva minute o valijoară.

— Plec pentru o vreme în provincie.

— Lipsiţi mult, don’ colonel?

— Nu ştiu. Mai vino, dacă vrei, să aeriseşti din când în când. Ai să primeşti leafa în continuare. Dacă întreabă cineva de mine, nu spui nimic. Nu-s acasă şi atât.

— Dar…

— Mă grăbesc, madame Zoe, că m-aşteaptă afară taximetrul. Nu uita ce te-am rugat. La revedere.

Menajera îl urmări din ochi pe fereastră, până ce taxiul dispăru. „Nu-i a bună cu ăsta! Parcă n-ar fi zdravăn… Treaba lui…“

Lăsă curat în bucătărie, mai trecu o dată cu cârpa de praf peste mobile şi se duse să-şi schimbe rochia.

„E abia douăsprezece. Mă duc la soră-mea şi poate mergem împreună la cinema…“

Auzi soneria de la intrare. Un bărbat tânăr, în salopetă albastră, zâmbea cu toată dantura.

— Săru’ mâna. Sunt de la Telefoane…

Madame Zoe, văduvă de grefier, îşi cunoştea rândul în lume, ştia să trateze cu slugile. Se interesă pe nas:

— Şi ce pofteşti?

— Am venit să văd ce-i cu telefonul. Am primit reclamaţie…

— Mie domnul colonel nu mi-a zis nimic. Vino când o fi şi dumnealui acasă!

Omul păru să se enerveze:

— Păi nu eşti dumneata? Ce, n-ajunge?

— N-ajunge.

— Cum n-ajunge, cucoană? Puneţi oamenii pe drumuri de pomană? Ce, eu am vreme să alerg după cheful abonaţilor?

— Te poftesc să nu fii obraznic. Bună ziua.

Îi trânti uşa în nas şi se întoarse în cămăruţa de serviciu să-şi isprăvească toaleta.

Bărbatul în salopetă îşi puse pe umăr tolba cu unelte şi plecă înjurând:

„Hoaşca dracului! A dresat-o bine…“

* * *

În cursul după-amiezii, pe la ora patru, când barul era în general pustiu, domnul Basile părăsi hotelul, anunţând că se întoarce în mai puţin de un ceas. O luă la stânga şi ieşi pe strada Nicolae Golescu, intră în imobilul cu nr. 14, urcă scara şi, oprindu-se în faţa unei uşi, sună cu anume semnal.

Îi deschise aproape imediat o subretă tinerică, în ţinută clasică: rochie neagră, şorţuleţ şi bonetă de dantelă albă.

Barmanul cunoştea bine casa, unul din cele mai distinse stabilimente din Capitală. Madame Piţulea, proprietăreasa,

îşi administra desăvârşit „afacerea“, cu discreţie şi competenţă, asigurând o clientelă de ambe sexe, dintre cele mai selecte.

Domnul Basile se lăsă condus de-a lungul unui coridor lung. Paşii erau vătuiţi de covorul de pluş gros.

— Sunteţi aşteptat, surâse subreta, indicându-i o uşă, apoi dispăru.

Nu se ofereau şi nu se primeau bacşişuri, considerate vulgare pentru „stilul“ casei.

Colonelul Tamaş îl aştepta într-o încăpere mobilată ca un studio-dormitor confortabil. Mobila era de calitate, culorile palide, nimic strident, roşul şi aurul atât de frecvente şi gustate chiar în bordelurile scumpe lipseau cu desăvârşire.

Observând mica valiză deschisă, barmanul zâmbi:

— V-aţi mutat la distinsa doamnă Piţulea?

— Asta-i situaţia, mon cher.

— Cel puţin aici n-o să vă plictisiţi.

— Sper să nu fiu plictisit. Am fost obligat să mă refugiez.

— Asta am înţeles-o şi singur. De fapt, ce v-a alarmat?

Colonelul îl privi ironic:

— Amănuntul că potera nemţească m-a depistat nu ţi se pare suficient?

Figura lui Sfetcu deveni gravă:

— De fapt, ce s-a întâmplat?

— Fleacuri în aparenţă, dar, în ansamblu, pline de semnificaţie. Începu să râdă: Sunt şi cretini, nenorociţii! De pildă, de ieri am constatat că-mi vine alt zarzavagiu. Că mutra-i de canalie, n-ar fi nimic, dar ai pomenit „oltean“ blond, cu ochi albaştri şi ceafă rasă?

Se întrerupse şi scoase o Regală din portţigaretul de argint. Sfetcu îi întinse bricheta aprinsă.

— Pe urmă, încă o chestiune: după cum ştii, telefonul meu e înregistrat la secret îl au doar câţiva inşi. Dacă nu există comunicări importante, aparatul rămâne mut şi o săptămână. Doar în două zile am primit şase apeluri. Evident: „Greşeală, scuzaţi, vă rog.“

— Vor să vă verifice orele.

— Vezi bine. Şi, în sfârşit, am observat filajul. Destul de abil, copoii mereu alţii, ca să nu-i recunosc, dar sunt talonat. Ieri am vrut să-mi verific impresia şi am coborât în WC-ul public de la Universitate. Reperasem individul încă de pe Bulevardul Elisabeta. Un tip scund, vânjos, figură oareşcare, într-un costum cafeniu.

— Şi?

Tamaş scutură scrumul şi râse din nou.

— Am intrat într-o cabină, am închis uşa, dar „am uitat“ să trag zăvorul. Şi am „uitat“ să mai ies. După douăzeci de minute exact, tipul a dat buzna peste mine: „O, pardon! Vă rog să mă scuzaţi. Credeam că e liber…“

— Mda, făcu Sfetcu. Destul de clar. Situaţia e neplăcută… Sunteţi sigur că nu v-au luat urma până aici?

— Mon cher, nu mai sunt debutant. Chestiunea e alta. Cum m-au reperat? Trecând în revistă toate posibilităţile, am ajuns la concluzia că dumneata ai fost mirosit înaintea mea. Punându-te sub urmărire, au ajuns la mine.

— Sunteţi sigur?

— Absolut. Raţionamentul e simplu: în ultimele două săptămâni, nu m-am întâlnit cu nici o altă persoană în afară de dumneata, iar pe mine mă ţin în reflector doar de două zile. Deci, depistarea mea e de dată foarte recentă, altfel filajul ar fi început mai demult.

— Logic. Înseamnă însă că am fost urmărit şi acum.

— Posibil, dar nu-i nimic extraordinar ca un bărbat de vârsta dumitale să meargă la bordel. Casa e cunoscută.

— Aveţi încredere în madame Piţulea?

— Absolută. E una din cele mai vechi agente ale noastre. Pentru „curioşi“ a şi fost pregătită o damicelă gata să jure că a petrecut cu dumneata o oră. O să faceţi cunoştinţă la plecare.

Sfetcu părea îndoit:

— Mi se pare imprudent totuşi, domnule colonel. Siguranţa poate dispune o percheziţie şi, în orice caz, casa

va fi pusă sub supraveghere.

Tamaş surâse:

— Îţi închipui că poţi ţine o asemenea casă de elită – nu puţine cearşafuri ar trebui să aibă stemă – fără să ai oameni plătiţi pe toate coridoarele poliţiei?

— Vreţi să spuneţi că, în caz de percheziţie, patroana ar fi avertizată?

— Cu cel puţin jumătate de ceas înainte. Şi iar, trebuie să-ţi imaginezi că atunci când ai o clientelă foarte vulnerabilă la fenomenul scandaluri care pot compromite nume mari, te aranjezi ca stabilimentul respectiv să dispună şi de o ieşire secretă.

— Mda… Să sperăm că totul va fi în regulă.

— Bineînţeles, îmi voi asigura încă un refugiu. În orice caz, următoarele întâlniri le vom stabili în altă parte, în ultimul moment şi doar dacă sunt strict necesare. Ce se aude cu frumoşii îndrăgostiţi?

— După cum am convenit, baroana a fost anunţată că von Sundlo a părăsit Eforia. Ce au de gând, nu ştim. Deocamdată, au rămas la noi.

— Şi acolo vor rămâne, murmură colonelul. Despre ceilalţi ce ştii?

— După atentatul împotriva Elvirei Manu, eşuat, au şters putina, urmaţi imediat de verişoara Edith… Din cauza vremii, au rămas la Constanţa, la Continental. Nemţoaica, după o scurtă escală la birourile Dieckhoff, şi-a continuat drumul.

Colonelul rămase pe gânduri. Îşi ciupea uşor bărbia despicată, uşor vânătă, de bărbat oacheş, ras proaspăt.

— Zici că a făcut o escală la sediul firmei Dieckhoff. Desigur, ca să dea anumite dispoziţii. Înseamnă că vor încerca o lovitură şi pe traseu, deşi e al naibii de riscant. Vorbesc din punctul lor de vedere.

Barmanul îşi netezi instinctiv tâmplele bine pomădate:

— Cât pariaţi pe şansele Elvirei Manu?

— Ca persoană privată – domnul Tamaş pensionar – nici doi poli.

— Şi… colonelul Tamaş?

Acesta îi îndreptă o privire lungă:

— Colonelul Tamaş nu pariază. Face tot posibilul să sporească şansele Elvirei Manu. Femeia trebuie să supravieţuiască…

* * *

Octavio de Villar îşi privi ceasul. Cifrele fosforescente indicau ora unu. Se desprinse încet din braţele Manjei, silindu-se să n-o trezească. Dar mica baroană, după trei sticle de şampanie consumate împreună – în mod deliberat o făcuse să întreacă măsura, simulând o bună dispoziţie de zile mari – dormea adânc.

Se strecură în apartamentul lui şi, dezbrăcându-şi pijamaua din mers, se duse la fereastră. În ciuda orei înaintate, existau pietoni, grupuri de petrecăreţi în schimbare de local, trăsuri, maşini. La Cina, felinarele arăbeşti de la intrare şi sunetele orchestrei care se auzeau în surdină lansau invitaţii îmbietoare. Lui de Villar peisajul nu i se păru din cale-afară de ciudat, chiar pentru o ţară aflată în război. Era prea spaniol pentru aşa ceva. La Madrid sau la Sevilla, la Grenada ori Burgos, la San-Sebastiano sau Valencia, în orice localitate, cât de măruntă, viaţa, mai ales în cursul verii, începe după miezul nopţii. Strada, pentru turistul neavizat, pare în plină fiesta. Terasele cafenelelor, ale restaurantelor sau ale cofetăriilor, cu mesele aşezate direct pe trotuar, debordează de oameni, femei şi bărbaţi de toate vârstele. Nu pare deloc curios, de pildă, să vezi singure sau în grup, la câte o masă, doamne în etate, cu jabouri şi egrete prinse într-o broşă de diamante, bându-şi liniştite sucul rece de fructe sau savurând un munte de îngheţată şi admirând peisajul străzii. Copiii

forfotesc peste tot, zgomotoşi, şi nimeni nu pare iritat. Zgomotul nu deranjează în Spania, iar copiii sunt regi. Câte o mamă tânără, cu mâna pe landou şi o revistă ilustrată pe genunchi, suge oranjada cu paiul. Chiar şi în locuinţele cele mai modeste, la douăsprezece sau unu noaptea, întreaga familie, de la străbunica ştirbă până la pruncul neînţărcat, coboară în micul patio şi se aşează la masă…

De Villar constată că vremea se răcise şi că ploua. Îmbrăcă un trench uşor peste costumul de seară, pentru a deruta funcţionarii hotelului. „Adică să-şi închipuie că merg la vreo recepţie sau un local de noapte. Fleacuri!… Nu ştiu cine e organizatorul şi ce raţiuni are, dar ideea de a fixa o întâlnire conspirativă la două noaptea e cel puţin originală. Cât de vesel şi noctambul ar fi oraşul, nu beneficiezi de forfota orelor de maximă aglomeraţie. Mai există şi slujbaşi şi îmi închipui că cel puţin jumătate din locuitori sunt în paturile lor.“

Luă la întâmplare unul din multele taxiuri parcate în faţa hotelului şi ceru scurt:

— Piaţa Rosetti.

Se străduise să pronunţe cuvintele corect şi urmări reacţia şoferului. Acesta nu-i dădu nici o atenţie. Era obosit, şi apoi Bucureştiul mişuna de străini. Nu-l mai surprindeau nici apariţiile cele mai exotice.

Plăti şi coborî. De pe strada Italiană, trebuia s-o ia la dreapta – studiase în prealabil harta oraşului – apoi la stânga. Atent la numărul imobilelor, nu văzu groapa din trotuar. Se împiedică şi căzu în genunchi.

— La dracu’!

Se şterse cu batista de noroi şi îşi privi hainele. „Sper să existe o chiuvetă pe aici…“

Numărul 15. Un blockhouse drăguţ, cu două nivele. De undeva, de la colţul străzii, se auzea muzică. Un local probabil…

De Villar privi cu atenţie în jur, apoi, trăgându-se în umbra copacului de la marginea trotuarului, fluieră nu prea

tare, dar destul ca să se facă auzit printr-o fereastră deschisă: *Una paloma trista*…

Ca un ecou, din imobil răsună fluierată aceeaşi melodie.

Inima lui Marin Viforeanu – aştepta cu sufletul la gură de cinci ore – bătea puternic. În sfârşit avusese noroc. Şi intuiţie, desigur, dar intuiţie mai avusese şi altă dată.

Îl introduse pe spaniol în bloc, îl făcu atent la treptele care duceau la demisol, apoi, ducându-şi degetul la gură, îl conduse pe coridorul întunecat. Din odăile coanei Aneta şi a lui don' Guţă se auzea sforăit pe tonuri distincte. Astmatic, întrerupt de înec al spălătoresei – persoană grasă –, monoton şi fornăit al misitului.

De Villar se uită superficial în jur – un interior de om bătrân, etichetă spontan – apoi cu atenţie la bărbatul din faţa lui. Un tip brun, sub patruzeci de ani. Figura inteligentă avea ceva neliniştitor. Despre asemenea persoane, maică-sa, Dona Conception – flori, fluturi, dantele, melodii cântate la harfă şi evantaie pictate – obişnuia să spună cu o înfrigurare ostentativă a umerilor superbi: „Oh, draga mea! Când îl vezi pe Miquel de Jorca – de exemplu – simţi o poftă irezistibilă să te afli în altă parte. N-ai decât să încerci… Dar nu te sfătuiesc…"

Viforeanu îl studie la rândul lui: fizionomie deschisă, luminoasă, de individ căruia toate i-au mers în viaţă, n-a cunoscut eşecuri. Obraz întins de om bine hrănit, dar fără excese, desigur cu bogat palmares sportiv: îl presimţeai bun jucător de tenis, excelent înotător, amator de yachting şi curse de automobile; hainele, bine tăiate, purtate cu dezinvoltură. În total, prototipul clasic general de standardul maxim de viaţă al deceniului patru, idealul a milioane de tineri şi care, îndeobşte pe Marin Viforeanu, invidios şi avid de trai bogat, îl complexa.

Ochii lui De Villar se opriseră asupra şifonierului. Bucata de carton care-i înţepenea uşa, căzuse şi se vedeau hainele agăţate ordonat.

„Nu-s ale ăstuia“, îşi zise spaniolul. Aparţineau unui bărbat cu cel puţin zece centimetri mai scund.

Simţi că în suflet i se strecură îndoiala şi se hotărî să joace strâns.

— În ce limbă preferaţi să comunicăm?

Viforeanu îi răspunse într-o franceză de elev conştiincios.

— În limba lui Balzac, e foarte bine, surâse agentul.

Spaniolul îşi privi ceasul:

— Două şi cinci. Ora mi se pare grozav de imprudentă pentru o întâlnire clandestină.

— Sunt absolut de acord cu dumneavoastră, dar nu eu am hotărât-o.

— Aveţi să-mi comunicaţi ceva?

Viforeanu simţi că evoluează pe sârmă, individul nu trebuia să-şi dea seama că nu ştie mai nimic şi că, de fapt, încerca să se infiltreze într-o acţiune din a cărei distribuţie, unde deţinea rol de figuraţie, fusese exclus. Un lucru îl ştia cu certitudine: marele protagonist era von Sundlo. Declară prudent:

— Neamţul e la mare împreună cu o femeie.

Fruntea spaniolului se încreţi. Iată un amănunt neaşteptat.

— Aventură?

Viforeanu dădu afirmativ din cap:

— Mai mult decât o aventură. O poveste de dragoste. După toate aparenţele, *un coup de foudre* irezistibil.

„Din ce în ce mai complicat“, îşi zise de Villar. Dacă lui von Sundlo i-a sucit minţile o femeie, va face tot posibilul ca s-o evite pe Manja! În consecinţă, şansele mele de a pătrunde în anturajul colonelului se reduc practic la zero… Uite o situaţie pe care bătrânul Donovan n-a prevăzut-o!…“ De Villar gândi rapid: „Femeia trebuie înlăturată.“

Evident, nu el avea să-şi murdărească manşetele. Se uită la individul din faţa lui. Pentru un mic asasinat, părea să fie destul de bun. Şi îşi dădu brusc seama ce îl izbise încă de la început. Omul avea o figură clasică de ucigaş profesionist.

Trebuia însă să se mai gândească înainte de a lua o decizie atât de categorică. Îşi aduse aminte că vacanţa lui von Sundlo expira exact peste cinci zile. Era obligat să acţioneze fără întârziere. În primul rând, trebuia depistat cotlonul unde se ascunseseră cei doi. Au părăsit litoralul, dar încotro s-au îndreptat? Oricum, deocamdată n-avea de gând să-şi trădeze intenţiile faţă de ucigaş. În sinea lui îl socotea deja ca atare…

Se ridică. Viforeanu îl privi îngrijorat:

— Ce hotărâţi?

— Să-mi rămâneţi în principiu la dispoziţie.

— Adică?

— Să stabilim o oră şi un loc unde vă pot găsi în orice zi.

— Nu! răspunse repede Viforeanu.

Un pic prea repede. De Villar îl cercetă curios:

— De ce?

— Există un proverb românesc: pe şoarecele cu o singură gaură lesne îl prinde pisica.

— Da… E un raţionament.

— Propun holul cinematografului Aro, coloana din stânga, ora 20, momentul de maximă aglomeraţie a zilei. Al patrulea spectacol e cel mai solicitat, înghesuiala-i garantată.

— Perfect…

Îi arătă hainele murdare:

— Aş putea să mă curăţ puţin? Nu vreau să atrag atenţia la hotel.

Viforeanu răspunse mecanic:

— Bineînţeles, cu plăcere. Vă conduc.

În aceeaşi clipă înţelese că a comis o neghiobie fără egal. Nu ştia unde e baia, sau măcar toaleta de la demisol.

O luă la întâmplare pe coridor, calculând febril. Erau în total şase uşi. Excluzând odăile misitului şi ale coanei Aneta, trebuia să aleagă una dintre celelalte patru. Dădu greş de două ori.

De Villar îşi strânse buzele, fără să comenteze.

„Că tipul nu locuieşte aici e limpede, dar, admiţând că pentru o întâlnire conspirativă preferi un loc neutru şi nu propriul apartament, cum naiba nu-l investighezi înainte? E un impostor.“

Se despărţiră în stradă, salutându-se scurt.

Lui Viforeanu îi venea să se dea cu capul de pereţi.

„Ce imbecil pot fi! Dumnezeule! Pariez că n-o să pună piciorul la Aro!“

În taxi, de Villar se gândea la acelaşi lucru.

* * *

Prinţul Ştefan Duca se foia în aşternut. În general, dormea puţin şi asta încă din copilărie. Curiozitate organică, îi erau de-ajuns patru ore de somn, ca să se simtă perfect odihnit. De aceea, zilele erau pentru prinţ atotcuprinzătoare, stârnind mirarea celor din jur. „Când le face, dom’le, pe toate? Nu-i scapă concert, sindrofie, recepţie, vernisaj, spune prezent în fiecare zi la Athénée Palace şi la Capşa, e la curent cu tot ce se petrece în lume, citeşte zilnic vreo cinşpe ziare şi reviste, pretutindeni şi mereu singur.“ „De fapt“, reflecta adesea prinţul, „dacă stai şi te gândeşti cât timp pierd oamenii cu somnul, eu am trăit mai multe vieţi, aş avea cel puţin o sută cincizeci de ani…“

Acum însă, îl deranja „promiscuitatea“, faptul că fusese obligat să doarmă cu mai multe persoane în aceeaşi încăpere. Chiar în plină tinereţe, la începutul căsătoriei, socotise că odăile separate ale soţilor constituie o lege de elementară civilizaţie. Şi, slavă Domnului, o iubise pe Alexandra din tot sufletul. Ce ciudat! Fusese cea mai mică dintre surori, cea mai plină de viaţă, de o vitalitate debordantă şi molipsitoare, şi totuşi se prăpădise la mai puţin de patruzeci de ani. Celelalte fete, ca şi întreaga familie Rieti de altfel, erau longevive. Lucia, de pildă, azi contesă de Courcelles, se apropia de optzeci de ani…

Urechea prinţului înregistra automat zgomotele odăii: sforăitul uşor al ziaristului – o persoană antipatică, răutăcioasă – respiraţiile celorlalţi doi. A fetei, „o micuţă persoană lipsită de însemnătate afişând aere de grande dame“, nu se auzea. Ai fi zis că nu există în odaie.

Odaie, găsită cu greu – una singură! — la Continental. Până la urmă, renunţaseră să continue drumul spre Bucureşti. Până şi el trebuise să recunoască imposibilitatea călătoriei. O vreme oribilă, o furtună care semăna a taifun.

Ticu Stratulat se scuzase:

— Iertaţi-mă, prinţe! Trebuie să abandonăm. Vă promisesem să fiţi încă în noaptea asta la Bucureşti, dar cu iadul de afară voiajul începe să semene a sinucidere. Cu un tanc, eventual, răzbăteam…

— Să sperăm că, cel puţin mâine, timpul va fi mai favorabil.

Ridicase din umeri pentru el însuşi. Întâlnirea de la ora două era ratată. Şi se grăbea… Se grăbea îngrozitor. Toată lumea părea de altfel foarte grăbită…

Zgomote pe palier îi atraseră atenţia. Voci ridicate, parcă busculadă. Se sculă din pat şi ieşi prudent pe culoar. Trei indivizi în haine de piele neagră, cu aspect inconfundabil de agenţi de poliţie, încercau să-l dea la o parte pe baronul von Sundlo care le împiedica intrarea în odaie.

— Domnule colonel, vă rugăm nu vă opuneţi inutil.

Neamţul, vânăt de mânie, urlă dezlănţuit:

— Este un abuz inadmisibil! Am să mă plâng superiorilor dumitale la Bucureşti! Cum vă permiteţi?! Sunt colonelul von Sundlo din Wehrmacht…

— Ştim foarte bine cine sunteţi dumneavoastră. Nu ştim exact cine este doamna, insinuă unul dintre indivizi.

— Doamna este cu mine şi se află sub protecţia mea. Comiteţi un act scandalos pe care-l veţi regreta toată viaţa!

— Domnule colonel, suntem în misiune.

— La dracu’ cu misiunea voastră! Nu mă siliţi să fac uz de armă!

În spatele neamţului se ivi Elvira Manu. Era palidă, îngheţată, dar calmă:

— Liniştеşte-te, Kurt. În fond, ce doresc dumnealor?...

— Să ne urmaţi.

— Care e motivul?

— O simplă verificare de identitate.

— Actele vi le pot prezenta şi aici.

— Nu-i chiar atât de simplu. Vă căutăm de multă vreme, doamnă Elvira Girard. Elvira Girard sau Flavia Bertucci, ori, dacă vă convine, Susan Harold...

— Numele acestea nu-mi spun nimic.

— E o înscenare! urlă von Sundlo.

Cu o mişcare bruscă, agentul îl dădu la o parte. Von Sundlo se dezechilibră pentru o clipă şi celălalt izbuti să prindă braţul Elvirei Manu.

Prinţul Ştefan Duca năvăli în odaia unde dormeau ceilalţi strigând:

— Domnilor! Treziţi-vă! Domnilor! O doamnă este brutalizată. Chiar aici. Alături.

Ticu Scarlat sări în capul oaselor speriat:

— Cine?! Unde?

Se trezіră şi ceilalţi.

— Ce se întâmplă?

— Alături, ţipă gâfâind bătrânul. Nu putem îngădui... Ce barbarie! O femeie!

Ticu Stratulat, sportiv prin excelenţă şi din toate punctele de vedere, dădu buzna pe culoar. Îl urmară Dinu Ionescu şi Lulu Dragu. Ziaristul, neştiindu-se un sfarmă piatră, rămase prudent în pragul uşii.

Dintr-o privire, Ticu aprecie situaţia. Neamţul se afla în evidentă dificultate şi părea la capătul puterilor. Femeia, neputiincioasă, încerca să-şi păstreze calmul. Dintr-un salt, Ticu ajunse în spatele agresorilor. Aplică o lovitură puternică în ceafa primului agent care ţinea braţul Elvirei. Acesta se prăbuşi instantaneu.

— Dinule!, suflă Lulu Dragu. Ajută-l!

Actorul, cu zâmbetul pe buze – starea cronică de amuzament părea să nu-l părăsească niciodată – sări în spatele celui de-al doilea agent. Ticu se ocupa de ultimul.

Prinţul Ştefan Duca privea încăierarea cu ochi strălucitori. Tinerii aceştia, Stratulat şi actorul, îi purtară o clipă gândul spre propria lui tinereţe. Fusese viforoasă, accidentată, plină de evenimente. De neuitat avea să rămână ambuscada de la Marsilia. Făcuseră ţăndări barul Lolitei, zburau prin aer cănile cu bere, sticlele de absinth, scaunele, cuţite şi pumni, făcăleţul proprietăresei, o grăsună redutabilă, adevărată mamă pentru golanii, *tous ces voyous*, care mişunau prin port... Alte vremuri, alte mize, iar el tânăr...

Cei trei agenţi, doborâţi, zăceau fără cunoştinţă. În mod surprinzător, nu se iviseră curioşi pe coridor.

„S-a operat rapid“, îşi zise prinţul, „şi fără zgomot prea mare...“

Von Sundlo, galben-vânăt ca o mască mortuară – mânie, suferinţă fizică (spatele îl durea atroce), dar, mai ales, un sentiment acut de umilinţă faţă de femeia iubită în faţa căreia se dovedise neputincios – se rezemă de zid.

— Domnilor, ţin să vă mulţumesc. Dacă nu eraţi dumneavoastră, aceşti ticăloşi şi-ar fi putut îndeplini jalnica lor misiune.

Ticu Stratulat arătă spre agenţii căzuţi în nesimţire.

— Cel puţin o oră sunt inofensivi. Pentru că împiedică circulaţia, îi vom transporta în odaia dumneavoastră.

— O, vă mulţumim, rosti rătăcită Elvira. Vă gândiţi la toate.

Ticu continuă:

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră. Nu-mi plac copoii. Sfatul meu este să părăsiţi de urgenţă hotelul. Nu ştiu din ce căprărie fac parte, dar, când se vor trezi, vor asmuţi toate forţele de care dispun împotriva domniilor voastre. Aveţi o oră ca să dispăreţi.

Von Sundlo îl privi obosit.

— Da, e un sfat bun. Şi dumneavoastră? Cum vă veţi descurca?

— Vom proceda la fel.

Prinţul Duca se uită la colonel şi la Elvira. Neamţul părea serios bolnav, iar femeia slăbită, fragilă, neajutorată. Observă parcă în treacăt:

— Există un tren peste jumătate de ceas. Adică la ora 5…

Cei doi se priviră instinctiv: era o idee.

Îşi strângeau de zor lucrurile. Dobrin observă cu sarcasm, nu lipsit de admiraţie.

— Ticule, nu-ţi cunoşteam aptitudinile de căpcăun. Dacă dai faliment, faci cap de afiş la circ şi mat pe Joe Louis.

Lulu Dragu remarcă, încheindu-şi nasturii jachetei:

— Eşti invidios.

— Cred că da, concedă ziaristul. Dar, apropo, cu ăia trei cum o rezolvaţi? Aţi mardit trei poliţişti aflaţi în exerciţiul funcţiunii. Ştiţi cum se numeşte chestia asta?

Stratulat ridică din umeri:

— Nu mi s-au recomandat. Am văzut trei derbedei atacând o pereche de oameni liniştiţi şi, normal, am intervenit. Pe urmă, altfel stăm de vorbă la Bucureşti.

Dinu Ionescu râse:

— De mult nu m-am distrat aşa de bine.

Dobrin îl privi lung:

— Auzi, mon cher, nu te grăbi niciodată să râzi.

— Chestia, surâse dulce actorul, e că eu sunt din ăia care pricep imediat hazul unei situaţii sau al unei replici. Nu aştept o săptămână.

— Spontan, care vasăzică!

— Vezi, îmi scăpa termenul.

Ticu Stratulat apăsă pe accelerator. Maşina ţâşni brusc, ca un bolid, şi amicii, catapultaţi, căzură peste spătarul canapelei. Izbucniră în hohote de râs.

Prinţul Duca, lângă Ticu, îşi frecă bărbia nerasă.

„Tinereţe! Se amuză de toate prostiile! Bine că nu mi-am spart proteza.“

* * *

După întrevederea cu colonelul Tamaş, domnul Basile, barmanul de la Athénée Palace, rămase îngândurat. Bătrânul, unul dintre aşii Biroului 2, poreclit de subalterni *Subtilul* („Codoşul“ pentru serviciile de informaţii inamice), avea dreptate. Dacă fusese deconspirat, pricina se datora numai lui, lui Sfetcu. Vârsta – în fond Tamaş nu împlinise încă şaizeci de ani, dar lucra de cel puţin patruzeci în activitatea secretă – nu-i alterase nimic din calităţile care-i creaseră faimă în lumea ciudată, cu totul specială a spionajului internaţional. Intuitiv, ager, prudent, ştiind să rişte la momentul oportun, şi acesta calculat cu precizie matematică, încât aproape excludea riscul, imaginar, autor al unor combinaţii îndrăzneţe şi neaşteptate, diagnosticul sau concluziile lui prezentau în anumite situaţii cheie un maxim de garanţie.

De altfel, nu trebuia să fii din cale-afară de isteţ ca să realizezi că, dacă vreme de patru ani trăieşti liniştit şi ignorat de agenţii străini, şi începi să fii filat dintr-o dată, în mod firesc urma ţi-a fost descoperită recent. Iar în ultimele două săptămâni nu se întâlnise cu nimeni în afara lui. Neîndoielnic, el, Sfetcu, era cel care, involuntar, deconspirase domiciliul lui Tamaş.

Bineînţeles, Vasile Sfetcu nu exclusese posibilitatea ca el însuşi să fie urmărit de Siguranţă. Era suspect prin însuşi serviciul pe care-l avea, barman la cel mai mare hotel din capitala unei ţări beligerante. Totuşi, în patru ani nu avusese accidente, prudenţa devenise pentru el o a doua natură, avea impresia că se controlează şi în somn. Încerca să treacă în revistă, să inventarieze evenimentele din ultima

perioadă de timp, să detecteze ceea ce – oricât de mărunt – abdica de la cotidian sau friza neobişnuitul.

Gândul îi veni pe neaşteptate. Aristică! Da, cu Aristide Stănescu se întâmpla ceva, în fiinţa lui se petrecuse o schimbare. În aparenţă, rămăsese acelaşi director impecabil, de mare hotel, amabil până în vârful pantofilor comandaţi la Shull, surâzător. Şi totuşi, barmanul înregistrase de la o vreme anumite mutaţii în atitudinea lui Stănescu – chestiune de nuanţă – o înfrigurare care nu-l caracteriza, o bună dispoziţie ostentativă, îi simţea o preocupare secretă, o obsesie, desluşită mai ales în privirea prea strălucitoare, prea vioaie, dând impresia că nu se poate fixa.

Vasile Sfetcu ţinea sincer la Aristide. Fuseseră totdeauna ca fraţii, încă de pe când jucau ţurca sau băteau mingea de cârpă, până acum, în anii maturităţii. Se cunoşteau şi se înţelegeau unul pe altul. Aristică avea, desigur, păcate. Era fanfaron, interesat, cam fără scrupule când era vorba despre propriul lui bine. De aici însă până la trădare… Sfetcu încercă un sentiment de vinovăţie şi, din onestitate de vechi şi bun prieten, încercă să-şi alunge gândurile. „M-am molipsit şi eu de spionită, maladie la ordinea zilei…“

Totuşi, preocupat de idee, continuă să-l observe şi, în cele din urmă, decise că adevărul, cât de dur, e preferabil incertitudinii.

Când Nina, coafeza de la Ionică, îşi termină programul, barmanul îi ieşi în cale, ca din întâmplare. Femeia, deşi obosită, îl întâmpină cu un zâmbet mulţumit:

— Nu te vede omul cu anii!

— Las’ că şi tu stai ascunsă. Gelos, nea Aristică?

Coafeza dădu nepăsătoare din umeri:

— Parcă la gelozia lui mă uit eu! E mult de lucru! Îţi vine să crezi că au înnebunit bucureştencele! Am cliente care vin în fiecare zi. Îţi spun drept, Vasile, nu-mi mai simt picioarele! Stau câte zece-douăsprezece ore fără să mă aşez, n-am răgaz nici de o ţigară şi asta în fiecare zi.

— Mda… Nu prea seamănă a cură de odihnă… Ia-ţi şi tu un concediu.

— Aş! Nu mă lasă patronul. Abia aştept să ajung acasă şi acolo cad ca un animal. Nu mai sunt bună de nimic.

— Îmi închipui. Vrei să te conduc?

Nina îi azvârli o privire scurtă:

„Ăsta are o problemă cu mine.“

— De ce nu? Îmi face plăcere.

Stătea în blocul Bavaria, aşa că ajunseră destul de repede. În faţa casei, Nina râse, arătându-şi dinţii frumoşi.

— Probabil nu trebuie să insist ca să urci la o cafea.

— Nu, râse şi Sfetcu. Nu trebuie.

Nina nu era o femeie proastă.

Coafeza introduse cheia în yală, încercând, ca totdeauna când primea o vizită, aceeaşi satisfacţie de proprietar. Deşi Sfetcu nu intra prima oară în casă, Nina se simţea la fel de încântată. Nu se putea sătura de propria-i bunăstare, de neaşteptata prosperitate; automulţumirea, gândindu-se la drumul parcurs de la coşmelia căzută parcă într-o rână din satul de pe malul Dunării până la apartamentul de pe Brătianu, îşi păstra mereu prospeţimea şi culorile triumfului.

În locuinţa perfect utilată, stăpâneau ordinea şi curăţenia de farmacie. Impresia însă era dezagreabilă, senzaţia de pedanterie antipatică, fatal, ca orice exces de virtute, de nefolosit, îi răpea orice notă de intimitate. Deşi totul de excelentă calitate, deranja aglomerarea de bunuri.

„Prea multe boarfe, îşi zise Sfetcu, magazin de porţelănărie, cristaluri, broderii. Fiecare centimetru pătrat miroase a parvenitism, trădează originea modestă a fetiţei venite de la ţară…“

O gândea fără dispreţ însă, el însuşi nu se născuse cu bonă, în sanatoriul select al doctorului Marius Georgescu. Dimpotrivă, ca ins care răzbise singur, o admira pe Nina, dar îl amuzau „ţărăniile“ de care nu se putuse debarasa.

Ca intim al casei, o însoţi în bucătărie până prepară cafeaua, îşi camuflă zâmbetul. Deasupra superbului aragaz Homann, Nina, irezistibil atrasă de lucrul de mână, agăţase un „tişlaifăr“ de bâlci cât un tablou. Pe o pânză albă, impecabil apretată, era brodată o femeie cu şorţ, aflată în faţa plitei. Dedesubt, tot în broderie, un verset casnic: „La gospodina bună, merge casa strună.“

Se aşezară la masa din sufragerie. Coafeza scoase din vitrină un serviciu de porţelan pe care-l mânuia cu mândrie şi prudenţă. Turnă cafeaua, apoi îi zâmbi, aşa cum obişnuia, cu toţi dinţii.

— Dă-i drumul! Despre ce este vorba?

Barmanul se hotărî să fie la fel de direct.

— Ce se întâmplă cu Aristide? Sincer, te rog.

Femeia îl privi mirată:

— Ce să se întâmple?

— Ascultă, Nina, te ştiu fată deşteaptă şi de aia discut cu tine deschis. Aristide s-a schimbat. E altul, mereu neliniştit, parcă apăsat de o grijă mare pe care o ascunde. O ascunde chiar faţă de mine, ceea ce nu s-a întâmplat până acum.

Nina îl cercetă curioasă:

— Nici mie nu mi-a spus nimic. Are necazuri la hotel?

— Nu! Tocmai aia e! Omul, în general, are două soiuri de necazuri. Ori la serviciu, ori acasă. La hotel, totul e în regulă şi – accentuă – acasă la el, la fel. Deci…

— Aha! pricepu coafeza. Deci, eu aş fi pricina. Ce pot să-ţi spun?!

— Spune ce ştii. Am impresia că s-a angajat într-un joc periculos. Face sau e pe cale să facă prostii mari. Ţii la el şi bănuiesc că vrei să-l ajuţi.

Coafeza reflectă câteva clipe şi respiră adânc:

— Nu ştiu dacă asta e cauza şi nu văd de ce nu aş fi sinceră. Nu are de ce să-mi fie ruşine. Trăieşte cu mine de doi ani de zile.

— Ştiu.

— Mie nu-mi convine situaţia de ţiitoare. Sunt fată săracă, de la ţară…

Spre deosebire de alţii care, odată realizaţi, îşi camuflau originea, Nina o flutura cu îndârjire, consecinţă tot a fenomenului de automulţumire.

— …ai mei, cât ai căuta, terci de mămăligă cu varză acră au mâncat, dar una pot să-ţi spun! Toate muierile din neamul meu s-au măritat cu cununie. La popă şi la primărie.

Domnul Basile o privea îngândurat.

— Pricep…

— Nu ştiu ce pricepi, dar eu nu-s o şantajistă. Vreau gospodărie aşezată, bărbat care să înnopteze cu mine şi nu în altă bătătură, cu copii, să-mi chem neamurile în casă, fără să-mi fie ruşine, şi să le întind masă.

— I-ai spus-o şi lui, bănuiesc.

— Bineînţeles. De ce să mă ascund?

— Şi i-ai cerut să divorţeze.

Femeia izbucni pătimaşă:

— Să aleagă! Ori eu, ori amărâta aia! Zice că mă iubeşte! Atunci de ce să-mi strice mie viaţa şi de ce m-aş jertfi eu pentru ca nevesti-sii să-i fie moale? Ce, nu s-au mai văzut oameni de se despart? Slavă Domnului, gem tribunalele!

— El ce spune?

Nina netezi macrameul de pe masă.

— Mă duce cu vorba de doi ani. I-am zis-o răspicat: dacă până în toamnă nu bagă actele pentru divorţ, îl iau pe Ciolac, negustorul de pe Lipscani. Adăugă cu trufie: Ăla care ţine „Curcubeul“.

Barmanul dădu din cap. Ştia despre cine-i vorba. „Curcubeul“… O partidă ispititoare. Iar Aristide… Îşi închipuie acuma că înţelege despre ce este vorba.

— Mda… Neplăcută situaţie.

— De ce? Ori mă iubeşte, ori nu!

— Te iubeşte, dar treaba nu-i simplă. Ca să divorţeze, nenorocitul are nevoie de bani. Bani mulţi. Trebuie să restituie zestrea Aurorei.

Încrâncenată, coafeza dădu din umeri:

— Treaba lui! Să se descurce cum o şti.

— Măi fată, nu faci rost de câteva milioane, sau cât o fi la mijloc, bătând din palme. Şi ca să nu te piardă, e în stare de cine ştie ce neghiobie. Dacă-l iubeşti, nu-i da brânci în prăpastie.

— Eu nu-i fac nimic. Să aleagă.

— Mai îngăduie-i barem un răgaz…

Nina râse cu răutate:

— Adică să mai aştept vreo zece-cinşpe ani, până încropeşte de zestrea lui madam Stănescu! Zât!

— Îl nenoroceşti!

— Ştii ceva? Decât să plângă mama, mai bine să plângă mă-sa!

Sfetcu o privea lung, fără s-o vadă. Avea acum certitudinea că pe Tamaş îl trădase Aristide. Dar dacă una din capcane putuse fi ocolită datorită abilităţii colonelului, mai erau altele, nenumărate. Aristide ştia multe…

Se îndreptă spre hotel derutat, sfâşiat de îndoieli şi trist.

* * *

Contesa Lucia de Courcelles se legăna în balansoar privindu-şi piciorul mic – 33 1/2, unul din puţinele atuuri de frumuseţe de care fusese mândră toată viaţa –, îmbrăcată în catifea violet. Pe genunchi avea o scrisoare iar pe chip îi stăruia un zâmbet visător.

În micul salon Louis XV se strecurase înserarea. Un ciocănit uşor îl vesti pe contele Rabinski. Zări foaia de hârtie din poalele bătrânei şi zâmbi:

— *Une lettre d’amour*?

În privirea doamnei de Courcelles se aprinse un licăr maliţios.

— Dragă Anatoli, mai schimbă-ţi spiritele. Nu te plictiseşti să repeţi la infinit aceleaşi lucruri?

Rabinski se înclină galant:

— Situaţiile identice generează aceleaşi cuvinte. Adoratorii dumneavoastră nu ostenesc…

— De astă dată, zâmbi bătrâna, e numai Micul Bill.

Contele Anatoli Râbinski surâse silnic.

— Bill cel Sălbatic… Mă întreb ce năzdrăvănii o mai fi născocit?

— N-a născocit destule?

— O, ba da, scumpă prietenă. În aviaţie, radioficare şi-apoi, prin anii 20 şi ceva parcă, a reuşit transmiterea imaginilor de la distanţă.

— Eşti informat, râse din gât contesa de Courcelles.

— De, mi se întâmplă să mai citesc câte ceva. Războiul a inventat o grămadă de figuri noi, pe care nu le înţelegem. Cel puţin înainte ştiai cu cine ai de-a face.

Bătrâna îşi răsuci profilul de papagal. Întrebă ironic:

— Despre care război vorbeşti?

— Despre cel din 1914, desigur. Războiul cel mare.

— Şi ăsta ţi se pare mic?

Rabinski reteză hotărât aerul cu palma şi emise sentenţios:

— Nu contează numărul morţilor într-o înfruntare, ci transformările care le aduce.

— Aha! pricepu contesa. Tot la revoluţie te gândeşti. Nu eşti *le devineur du village*, dragul meu, aşa că nu poţi şti ce se va întâmplă după ce boche-ii vor fi puşi cu botul pe labe.

— Eşti sigură că vor fi învinşi?

— O, da, prietene… Cine vrea totul, pierde totul. De la Peştişorul de aur şi până la micul corsican s-a întâmplat mereu la fel. E o lege a vieţii! Ştii, Anatoli, de multe ori mă gândesc că cineva acolo, sus – înţepă tavanul cu degetul –, râde, se amuză straşnic.

— Unde? În cer? Mă îndoiesc. Acolo unde nu-i durere şi nici suspin, nu există nici amuzament.

Bătrâna nu-i dădu atenţie.

— Ba da, ba da, se râde grozav. Tot acest păienjeniş al vieţii, oamenii care se zbat, milioanele de interese care se ciocnesc, zbuciumul acesta continuu pentru ca, până la urmă… Pocni din degete: *Rien de rien*! Grozav de amuzant!

— Hm! Mă îndoiesc că toate spectacolele sunt amuzante. De pildă, noaptea sfântului Bartholomeu… Decapitarea familiei lui Ludovic al XVI-lea… Sau tragedia de la Ţarskoe Selo…

Contesa se bătu excedată cu palma pe genunchi:

— Mă gândeam la spectacolul privit de sus, nu din sală. Şi, evident, nu la actori.

Luă scrisoarea de pe genunchi, o împături şi o puse la loc în plic. Rabinski se interesă de formă:

— Canadianul îşi anunţă vizita?

— O, nu, râse Lucia de Courcelles. E prea ocupat pentru aşa ceva… Vezi, la el mă gândeam când vorbeam de acest zbucium continuu care este viaţa… Bill este una dintre fiinţele care se agită ca un bondar, are impresia că poate îndrepta lumea, că un singur individ poate face servicii extraordinare întregii omeniri.

Bătrânul mârâi sceptic:

— Asta-i foarte frumos din partea lui.

— Nu-i aşa? râse contesa. Micul Bill…

Îl avea dinaintea ochilor, mărunt, sprinten, elegant. Asistase la căsătoria lui cu dulcea Mary French Simmons, frumoasa şi bogata americancă din Tennessee. Asta se întâmpla la Londra, în vara lui 1923… Ba nu! 1924! Exact, în 1924, la biserica presbiteriană din South Kensington.

Un neliniştit de profesie, dar căruia toate îi mergeau din plin: inventator, om de afaceri, campion sportiv… Iar acum, se luptă cu boche-ii… Îşi aminti câteva fraze din scrisoarea lapidară, formulată în termeni fermi:

„Misiunea trebuie îndeplinită până la epuizarea concediului din România. Agentul nostru să acţioneze pe toate planurile şi, obligatoriu, în limitele acestui termen. Să

ia legătura la Bucureşti cu *Subtilul*… Permiteţi-mi, scumpă contesă, să vă sărut vârful degetelor…“

— O, obraznicul! rosti tare contesa de Courcelles. Un mic, dar delicios escroc sentimental!

— Cine? făcu distrat Rabinski.

Doamna de Courcelles râse:

— Iartă-mă…, mi-am adus aminte de cineva pe care l-am cunoscut demult.

— În realitate, decise cu dispoziţie sumbră contele, mă gândeam chiar zilele trecute la chestiunea aceasta, ajungem la o vârstă când avem mai multe cunoştinţe *dincolo*, decât aici. Eu, cel puţin, cred că nu mi-aş putea epuiza, cel puţin vizitele obligatorii, nici măcar într-un an.

Contesa întrebă brusc:

— Cunoşti România, Anatoli?

Bătrânul îşi zise că doamna de Courcelles a început s-o ia razna. Sărea de la una la alta, fără nici o legătură.În realitate, contesa îşi urmărea gândul:

Prinţul… Agentul micului Bill… Tânărul spaniol… Micuţa baroană… Acum, *Subtilul*… Acolo, în România, se petreceau de bună seamă lucruri bizare. Se hotăra poate, într-un fel, o felie din soarta războiului…

— România! făcu bătrânul. Au vinuri grozave şi femei frumoase. Străbunicul meu, contele Stanislav Sergheevici Rabinski, a fost unul dintre aghiotanţii generalului Kisseleff. A stat la Bucureşti câţiva ani…

— Asta-i tot ce ştii?

Nu aşteptă răspunsul şi se ridică. Micul Bill solicita urgenţă maximă.

— Ne vedem la cină. România… Ştii, mi-ar fi plăcut să fiu şi eu acum acolo. Trebuie să fie foarte palpitant. *A bientôt, mon ami.*

Rabinski îi privi lung spatele încovoiat.

— Décidément, elle devient gaga.{7}

4

În lumina strălucitoarei dimineţi de vară, Elvira Manu îşi regăsi în parte dispoziţia, evenimentele petrecute în ultimele zile, cu contur atenuat, căpătând o nuanţă de ireal, de clişee fantastice văzute într-un film. Desigur, sentimentul de primejdie continua să existe, dar în limitele suportabilului, fără accentul de acut trăit în furtunoasa Constanţă.

La Bucureşti – hotărâseră de comun acord că aici Elvira va fi mai în siguranţă decât în oricare alt punct al României, oraş, cătun ori pisc de munte – îi întâmpină un timp splendid, cu soare radios stăpânind un cer limpede, ale cărui albăstrimi aminteau celestul fiordurilor.

— Ştii, spuse Elvira în taxiul care-i conducea de la Gara de Nord spre Athénée Palace, aici, acum, parcă nu-mi vine să cred că toate câte s-au întâmplat le-am trăit aievea.

O destinsese peisajul cotidian al Griviţei, acea acustică inconfundabilă la care puneau umărul toţi – negustori, olteni cu cobiliţe, birjari, ţigănci cu te miri ce neguţătorie în coşuri enorme de răchită, hamali, claxoane, vânzători de ziare – şi toţi la fel de gălăgioşi, o bucurase să regăsească în general aspectul însufleţit, diurn al oraşului.

Von Sundlo, mereu sumbru, abia îşi mişcă buzele:

— Şi totuşi, s-au întâmplat. Sunt de o realitate sinistră.

Îi strânse uşor mâna, dându-i de înţeles să nu vorbească. Taximetrul, un Plymouth destul de jerpelit, nu avea geam despărţitor, şoferul îi auzea. I se părea că are o figură dubioasă, iar el avea toate raţiunile să fie suspicios.

În sufletul neamţului bântuia furtuna. Două sentimente strâns împletite îi creau o stare de surescitare maximă: pe de o parte dragostea copleşitoare pentru femeia de alături, pe de alta trufia biciuită, amorul propriu adânc rănit, aroganţa aristocratului baron, care nu îndură înfrângeri şi ofense.

N-ar fi ştiut să-şi mărturisească singur ce anume făcea să-i zvâcnească mai puternic inima. Teama pentru viaţa fiinţei – „da, nu mă tem de cuvinte“ – *adorate* sau insulta adusă de trei copoi mizerabili care îndrăzniseră să facă uz de forţă asupra persoanei sale.

În holul hotelului fură salutaţi de inevitabilul şi amabilul director Aristide Stănescu. Desigur, apartamentele le stăteau la dispoziţie, după cum poruncise domnul baron… Dacă domnul baron binevoieşte să-i acorde doar câteva minute…

— Mai târziu, îl întrerupse ferm colonelul. Acum sunt obosit. Micul dejun îl trimiteţi în apartamentul doamnei, peste jumătate de ceas.

Îi întoarse spatele şi, ţinând-o strâns pe Elvira de braţ, intră în lift. Tratat ca ultimul servitor, Aristide Stănescu îi adresă în gând o înjurătură birjărească şi tot în gând rânji lat:

„Răbdare, amice! Mai curând de cât te aştepţi, nasul-ăla, de ţi l-ai agăţat în plop, o să-ţi pice în buric!“

Mai târziu, în salonul Elvirei, micul dejun se răcea aproape neatins:

— Termină cel puţin cafeaua.

Von Sundlo dădu din cap. Fuma cu înfrigurare – „de ocnaş care a găsit un muc de ţigară“, gândi Elvira – şi sorbea lung, des, din paharul de whisky.

— Te distrugi, dragul meu. La vârsta noastră, trebuie să ne gândim puţin şi la sănătate.

Baronul surâse crispat:

— Nu-mi fac probleme… Pentru cât ne mai e dat să fim împreună, rezistă. După aceea, nu-mi pasă de nimic.

— Te simţi mai bine?

— Da, nu mă mai doare. Simt însă că mă sufoc! Îi fac un scandal porcului de Killinger, să se ducă vestea până la Berlin!

Elvira zâmbi cu tristeţe:

— Ce sens are? Nu-ţi dai seama că totul vine de acolo? Cine ar fi îndrăznit să acţioneze asupra ta fără un ordin categoric, emis de foarte de sus?

Măselele baronului pârâiră:

— N-o să le meargă! Hotărât n-o să le meargă!

Elvira surâse din nou:

— S-ar zice că am fost condamnată în contumacie. Cel puţin pentru un număr de zile.

— Ce vrei să spui?

— Sunt primejdioasă pentru ei şi deci indezirabilă, atâta timp cât suntem împreună. După care… Nu mă ştiu cu nimic interesantă. O oarecare doamnă Manu şi atât. Totul e deci să supravieţuiesc câteva zile încă, până expiră vacanţa noastră.

Von Sundlo o strânse sălbatic în braţe:

— Câteva zile mai scumpe pentru mine decât orice! N-aş renunţa la ele pentru nimic în lume, însă nu cu riscul vieţii tale.

Glasul Elvirei Manu răsună ca o sentinţă:

— Eu sunt dispusă să risc, Kurt. Te iubesc.

Baronul o privi cu ochi dilataţi de patimă:

— Atunci? Atunci ce ne împiedică să fim totdeauna împreună? Să renunţăm la convenţia aceea copilărească?…

Elvira ţinea buzele strânse. Pe obraji îi alunecară lacrimi. Ploaie de sărutări i le culeseră:

— Nu plânge, iubita mea, nu suport… Adică de ce n-ar fi posibil?… O să scăpăm din balamucul ăsta al lui Hitler!… Măcar să ne făgăduim că nu ne va mai despărţi nimeni şi nimic. De ce taci?

Pe chipul Elvirei, neclintit ca un tablou, doar ochii trădau suferinţa. Von Sundlo îi strânse umerii cu putere.

— Ce te împiedică să spui da? Convenienţe sociale? Eşti măritată? Ce lanţuri, ce poveri îţi apasă viaţa, iubito?

— Kurt, răspunse Elvira, noi am promis ceva… Am fost amândoi de acord să…

Von Sundlo n-o lăsă să continue. Vorbi precipitat:

— La naiba cu făgăduielile! Au trecut de atunci unsprezece zile. Unsprezece zile mai intense decât o viaţă!… Eram atunci doi străini, porniţi într-o aventură originală. Ei au promis, străinii aceia, nu noi, cei de acum. Dragostea noastră ne dezleagă de orice făgăduieli care i se împotrivesc, chiar dacă ar fi fost jurăminte. Dă-mi măcar o nădejde, iubito! Lasă-mă să sper!… Spune-mi că pot spera!

Telefonul ţârâi scurt şi amândoi tresăriră. Elvira se desprinse din braţele colonelului. „Afurisit să fie cine ne deranjează acum!”, şi ridică receptorul. Pe chip i se citi nedumerire. Ascultă câteva clipe şi închise.

— Cine a fost?

— Directorul. O comunicare pentru tine. Ştia că eşti aici.

— Ce vrea?

— Eşti aşteptat la apartamentul nr. 38. Ceva foarte urgent.

— Cine naiba mă aşteaptă?

— Am înţeles că-i vorba despre o doamnă.

Von Sundlo îşi trecu enervat degetele prin păr:

— Să nu fie o cursă la mijloc!

— Trebuie să te duci, Kurt.

Baronul repetă pe gânduri:

— O doamnă, o doamnă… A! E probabil Von Kohler! Ştiu că am câte ceva să-i spun!

— Te rog, Kurt! Fii atent ce vorbeşti!

Colonelul îşi îndreptă hainele în dreptul oglinzii.

— Încui bine şi nu deschizi nimănui până nu mă întorc! Nimănui şi sub nici un motiv, chiar dacă auzi că strigă foc! Ne-am înţeles?

Aşteptă pe culoar până Elvira răsuci cheia în broască şi se îndreptă cu furie abia stăpânită spre apartamentul nr.

38.

Stupefacţia îi spulberă într-o clipă mânia care îi cutremurase întreaga făptură. Perplex, simţi nevoia concretă să se sprijine de uşă.

— Manja!

Mica baroană, proaspătă şi sclipitoare de tinereţe, în rochie înflorată ca o grădină, îi sări de gât, cu spontaneitatea şi firescul care o caracterizau. Ai fi zis că s-au despărţit ieri. Era veselă, scânteietoare, dar nicidecum emoţionată.

— Kurt, *meine lieber*! Mi-a reuşit surpriza? Nu l-am lăsat nici pe director să-ţi spună cine te aşteaptă… Arăţi splendid!… Te-ai bronzat şi asta te avantajează.

În realitate, din cauza palorii, chipul colonelului căpătase o culoare nesănătoasă, de hepatic. Pe frunte îi apăruseră broboane de sudoare.

Surpriză! Da! Asta n-o contesta nimeni… În primele clipe, prea buimăcit, se simţise incapabil să reacţioneze. Apoi îi veni să plângă de furie neputincioasă. Doar Manja lipsea în toată povestea asta. Dinaintea ochilor îi stăruia imaginea Elvirei. Dumnezeule! De ce nu ne lasă oamenii în pace? De ce nu mă laşi să fiu fericit…? Câteva zile, atât!… Dar nu!… N-am să îngădui nimănui să mi le ia… Cum să procedez? Ce trebuie să fac?

Se lăsă îmbrăţişat ca o statuie. Manja ciripea, se mişca neliniştită ca o lăcustă.

— Nu te bucuri că mă vezi? Micul meu Kurt… Spune-mi că mă mai iubeşti…

Ah! Dulcegăriile astea de coristă, dintr-un teatru de gang! Îl îngreţoşaseră totdeauna, dar izbutise să le ignore. Acum îi erau insuportabile.

Manja nu observă reacţia sau se prefăcu că nu observă. Deveni dintr-o dată îngrijorată:

— Ce se întâmplă cu tine, îngeraşule?

Colonelul izbuti să rostească răguşit:

— Mă întreb ce se întâmplă cu tine. Erai decisă să petreci vara la Nisa.

— Nu cred că aşa îşi întâmpină un bărbat iubitor soţia după o despărţire de patru luni. O biată mică soţie care a înfruntat o grămadă de primejdii ca să-l vadă.

— Nu eu te-am rugat să le înfrunţi.

— *Mon Dieu*! Eşti de-a dreptul rău! Dar eu nu mă supăr. Sunt obişnuită cu originalităţile micului meu Kurt.

În realitate, se simţea descumpănită. Kurt arbora o atitudine cu totul necunoscută până acum. Manja ştia că n-o iubeşte, dar o suporta cu indiferenţă amabilă şi în parametrii unei comportări impecabile.

Dintr-o dată, von Sundlo simţi că-i revine calmul. Se hotărâse, iar hotărârea era irevocabilă.

— Să stăm de vorbă liniştiţi, Manja.

Mica baroană se azvârli pe canapea. Rochia se înfoie dezvelindu-i până peste genunchi picioarele lustruite de soarele Rivierei. Colonelul trebui să recunoască în sinea lui că tabloul era fermecător. Splendid chiar, dar se putea lipsi de el. O dorea din tot sufletul.

— Eu sunt liniştită, făcu Manja naiv. Nu ştiu de ce nu eşti şi tu.

— Sunt şi eu. Spune-mi de ce ai venit.

— Ca să te văd. Începusem să mă plictisesc la Nisa şi-mi era dor de tine. Am profitat de o ocazie neaşteptată şi – ridică din umeri făcând botişor – uite-mă aici!

— Ce fel de ocazie?

— Un tânăr spaniol, o persoană foarte bine, pe care l-am cunoscut la contesa de Courcelles, are afaceri la Bucureşti. Mi-am zis că-i un prilej minunat, ca să nu călătoresc singură pe timpurile astea!

— Unde-i individul?

Mica baroană începu să râdă.

— Unde să fie? Aici, la Bucureşti, aici, în hotel. M-a adus ţie întreagă şi nevătămată.

Von Sundlo o privi gânditor:

— Spune-mi, Manja! Asta e ultimul tău amant?

Femeia îi îndreptă o privire speriată:

— Kurt… Nu mi-ai vorbit niciodată în felul acesta. Mă faci să plâng.

— Să nu plângi. Am ştiut toate legăturile tale. După opt luni de căsătorie erai metresa lui Claudel, balerinul de la Opera din Paris. Ăsta a fost primul. Au urmat ceilalţi: campionul de tenis american, apoi grecul ăla suspect, Domitis… Ce sens are să-i enumăr?

Manja îl privea înmărmurită. Nu bănuise cât de departe putea merge indiferenţa lui Kurt faţă de ea! O indiferenţă cutremurătoare! Nu emisese niciodată vreo aluzie, se comportase mereu egal, cu deferenţă, n-o ameninţase cu sancţiuni financiare. Şi, în acest răstimp, ştiuse totul. Absolut totul, cu adresă şi număr de telefon.

— Nu-ţi fac reproşuri, Manja. Probabil te-am dezamăgit, îmi dau seama că n-am fost un soţ ideal pentru tine.

— Nu, Kurt… N-ai dreptate, reuşi să îngâne mica baroană. Ai fost bun cu mine…

Von Sundlo râse crispat:

— Atâta nu-i îndeajuns pentru a izbuti un soţ.

— De ce-mi spui lucrurile astea abia azi? Tocmai azi? Şi dacă ai ştiut…, presupunând că e adevărat…, dacă ai ştiut despre ceilalţi, de ce ai tăcut?

Răspunsul căzu ca o plesnitură de bici.

— Pentru că până azi nu m-ai deranjat.

Manja îşi muşcă buzele. Spuse cu o voce mică, speriată:

— Se pare că ţi-am încurcat socotelile.

— Mai mult decât îţi închipui.

Glasul Manjei deveni şi mai mic, firicel abia sesizabil:

— O… femeie?

— Da.

— Înţeleg… Ce vrei să fac eu?

— Să pleci imediat.

Manja îşi astupă faţa cu palmele mici.

— Eşti foarte sever, Kurt.

Se auzi un ciocănit în uşă.

Von Sundlo o privi interogativ:

— Cine-i?

— Octavio, probabil… Vreau să spun, domnul de Villar… Ce să fac?

Baronul se ridică:

— Să-i dai drumul să intre. Nu-i normal?

Manja, încurcată, deschise uşa. De Villar intră zâmbind radios. Expresia i se schimbă atât de brusc, încât colonelului îi veni să râdă.

„Nenorocitul n-are nici o vină…“

Manja îngăimă stângace:

— Domnul de Villar… Soţul meu.

Cei doi se priviră cu expresii diferite. Spaniolul, aprins la faţă, încremenit, vizibil nelaîndemână, baronul, cu oarecare curiozitate: „Ce-i drept, mititica are gust. Toţi ceilalţi au fost de altfel exemplare remarcabile…“

Salută dând scurt din cap şi, îndreptând o privire plină de semnificaţie Manjei, „deci ştii ce ai de făcut“, ieşi.

* * *

După ce ajunseseră la Bucureşti, în zorii zilei, după un drum primejdios – cel puţin traversarea cu bacul i se păruse de coşmar, avusese sentimentul că în orice clipă se vor scufunda, înghiţiţi de o Dunăre sălbatică – Herr Walter răsuflase uşurat. Incontestabil, scorpia avea un curaj drăcesc şi declarase sincer:

— Vă felicit, doamnă baroană. Sunteţi un star al volanului.

Edith von Kohler îşi scosese mănuşile cu indiferenţă. Mai mult decât obosită, se simţea furioasă şi sfâşiată de două

dorinţe imperioase: să ia o doză zdravănă de cocaină şi să simtă braţele micului Étienne înlănţuindu-i trupul.

Trecuse pe lângă Aristide Stănescu, îndoit în veşnic şi umil echer, fără să-l vadă, luase liftul şi dăduse năvală în apartament. Mâinile îi tremurau când deschise cutiuţa de aur şi aspirase cu nări dilatate praful gălbui. Aşteptase câteva minute. O linişte binecuvântată, o stare de beatitudine îi destinsese întreaga făptură. Îşi aruncase o privire întâmplătoare în oglindă şi începuse să-şi smulgă hainele de pe ea, grăbită, nervoasă, febrilă.

— Micul meu Étienne, îţi jur că, în mai puţin de trei zile, vom fi împreună. Vom lua masa la Tour d'Argent. Acolo îţi place ţie, mic derbedeu de Paris… Când maică-ta spăla vase la „Chez tante Mariette", Turnul de Argint ţi se părea idealul de standard… Vei comanda „Nids d'hirondelles şi truites aux amandes"… Nu că-ţi plac extraordinar, dar sunt scumpe. Şi ele reprezintă un standard.

Făcuse o baie fierbinte şi se culcase. Răspuns la mesajul expediat din Constanţa prin intermediul lui Dieckhoff nu putea sosi înainte de câteva ore. Până atunci, nu avea altceva de făcut decât să aştepte. Ţigara aprinsă îi căzuse din mâna adormită. După o vreme, aţa de fum se dizolvase în aroma Magie de Paris a odăii. Pe covorul alb Savonnerie rămase o gaură urâtă, neagră.

Edith mototoli nervoasă scrisoarea cifrată. Era de fapt mai mult o comunicare succintă şi imperativă.

Himmler îi respingea propunerea. Rechemarea lui von Sundlo la Berlin, înainte de expirarea concediului de convalescenţă, era exclusă. Führerul nu putea fi deranjat sub nici un motiv, nimeni nu îndrăznea să-l abordeze. Printre rânduri, baroana înţelegea că Hitler traversează una din celebrele lui crize de nervi, dementiale, când cei din jur, chiar Eva Braun, păşeau în vârful picioarelor, dacă nu le era cu putinţă să treacă nevăzuţi. Eşecul de la Kursk îl scosese din minţi – 5 200 000 de oameni zvârliţi în derută şi deveniţi aproape ineficienţi – începutul contraofensivei

sovietice, încununat de succes, îi zdruncina, fără s-o mărturisească, încrederea în propria-i infailibilitate. Posturile de radio inamice, comentatorii de specialitate, apreciau evenimentele sfârşitului de iulie 1943 ca un punct nodal în desfăşurarea războiului, cotitură categorică în favoarea aliaţilor. Iar faptele o confirmau. Trupele Germaniei fuseseră înfrânte pe direcţiile Hotineţ şi Bilhov, iar, ştire de ultimă oră, ruşii – Frontul Briansk – învăluiseră gruparea germană din împrejurimile Orelului.

Baroana von Kohler nu asistase la crizele lui Hitler, dar deţinea informaţii de primă mână. În asemenea situaţii, Führerul prezenta simptomele, în gamă completă, ale descreieratului de profesie, manifestările fizice erau cele ale unui epileptic, reacţiile, deciziile, sentinţele necugetate ale paranoicului.

Iar ordinul de rechemare a colonelului von Sundlo nu putea fi emis decât de Hitler. Faptele erau de notorietate, vărul Heinrich nu mai trebuia să dea explicaţii. Nimeni de la curtea Führerului nici măcar invizibilul şi atotputernicul Bormann, nu avea cred sub ascendent asupra arogantului aristocrat. Deci, dispunea scrisoarea, Edith va trebui să revolve cazul „Elvira Manu“ cu mijloacele legale, dar, mai ales, clandestine, pe care le avea la Bucureşti

Baroana von Kohler arse hârtia. Va proceda cu hotărâre şi fără şovăială.

„Ţi-am jurat, Étienne… Nu mai ai de aşteptat decât trei zile. Poate chiar mai puţin.“

Ridică receptorul şi-l chemă la ea pe Herr Walter.

— La ordinele dumneavoastră, doamnă baroană.

Edith von Kohler, palidă, nefardată, într-un chimono vişiniu, îi îndreptă o privire glacială.

— Mi-e silă de vorbe goale. Fapte, Walter, fapte! Trebuie să-ţi spun că m-ai dezamăgit din toate punctele de vedere.

Neamţul îşi încleştă fălcile, accentuând forma pătrată a capului.

— Regret. Dat fiind că serviciile mele sunt nesatisfăcătoare, rog pe doamna baroană să-mi permită să mă retrag.

Edith râse urât. Dispreţul din priviri era ucigător.

— Aş face-o cu plăcere, împreună cu un picior foarte bine aplicat pe fundul ăla umflat. Pe lângă tine, Göring e un baletist. Da, băiete, m-aş dispensa bucuroasă, dar timpul nu-mi permite să caut alt dobitoc.

Chipul neamţului deveni vânăt:

— Vă atrag atenţia că nu sunt obişnuit…

— Să taci! îl întrerupse ţipând Edith. Îmi pasă de obiceiurile tale ca de ultima ploaie. Te afli la dispoziţia mea şi eşti obligat să te supui.

Glasul urcă, prinzând accente isterice:

— Nu mă enerva, Walter! E suficient să pun mâna pe telefon pentru ca Frontul de răsărit să ţi se pară o excursie de plăcere.

Walter îşi încleştă mâinile pe spătarul canapelei, ca să nu plece singure. Simţea o dorinţă irezistibilă de a o cârpi pe vipera asta vicioasă, cu fumuri crăieşti.

— Nu mi-e teamă de ruşi! Prefer să înfrunt toate ostile iadului decât să suport insulte şi un tratament de slugă ordinară.

Baroana râse strident. Părul, necoafat, îi scăpase din agrafă şi Walter îşi zise că seamănă cu o desfrânată beată din Pigalle ori de pe podul cu prostituate expuse în vitrinele Amsterdamului.

— Dar de un domiciliu de veci, la trei metri sub iarbă ce zici? Nici n-ai idee ce simplu e! Simulă apăsarea arătătorului pe trăgaci: Pac şi atâta! Asta, bineînţeles, după o prealabilă vizită de curtoazie în saloanele Gestapoului.

Prea furios pentru a se simţi speriat, neamţul ridică din umeri:

— Mi-e egal. Dar, pentru că întâmplător mi-am amintit, mi-aş mai permite să vă atrag atenţia că nici oamenii de la Dieckhoff-Constanţa n-au izbutit mai mult... Oamenii pe care mizaţi sută la sută.

— Nu eşti singurul imbecil, Walter. Iată un sector unde Dumnezeu nu s-a zgârcit! De-ajuns cu colocviile! Îţi acord patruzeci şi opt de ore pentru ca povestea asta absurdă cu femeia Manu să fie definitiv isprăvită. Trebuie să moară, înţelegi?

Un surâs ironic se ivi în colţul gurii lui Walter.

— Doamna baroană îmi poate sugera modalitatea de crimă? Von Sundlo n-o scapă din ochi pe această femeie, o însoţeşte pretutindeni.

— N-o va mai însoţi. Nevastă-sa e aici. Cine dracu a adus-o, nu ştiu, dar pe noi ne serveşte.

Zâmbetul stărui pe buzele neamţului.

— Am impresia că prezenţa baroanei von Sundlo la Bucureşti n-a modificat prea mult, aş zice chiar deloc, situaţia. Colonelul şi Elvira Manu continuă să fie nedespărţiţi. O dragoste, probabil, care nu ţine seamă de nici un fel de norme…

Edith dădu nerăbdătoare din picior. Tocul Louis XV al papucului de mătase pârâi:

— Iar filosofezi?

„O dragoste care nu ţine seama de nici un fel de norme…“ Simţea o strângere de inimă şi, în acelaşi timp, încerca un sentiment de invidie. „Oare Étienne mă iubeşte la fel? Micul, drăgălaşul Etienne…!“ Ea, ea îl iubea cu patimă. Niciodată, într-o bogată viaţă sentimentală care se putea numi, considerată statistic, carieră, nu trăise o pasiune atât de răscolitoare. Pasiunea distruge sau se stinge.

Se gândi la von Sundlo şi la această romăncă enigmatică. „Cum dracu’ s-o fi descurcat cu Manja?... E totuşi nevastă-sa!“ O dragoste mistuitoare, desigur, îi înlănţuia într-un cleşte necruţător. Păcat... Puţini au privilegiul unor

asemenea trăiri. „*Tant pis!* Şi în dragoste trebuie să ai noroc. Von Sundlo, hotărât, nu are!“

— Da, reluă apăsat, trebuie să moară.

Herr Walter îşi subţie privirea:

— Îndrăznesc să insist: cum?

— Oricum. Angajează un ucigaş de profesie. El va găsi modalitatea. Nu uita! Ai patruzeci şi opt de ore sau…

— Sau?

— Sau, în loc să te îmbeţi în fiecare noapte cu ţuică românească, vei gusta cocktailurile Gestapoului. Au barmani foarte competenţi. Poţi să pleci.

* * *

Deşi era încredinţat că nu va găsi nici măcar umbra lui de Villar, Marin Viforeanu se prezentă totuşi în următoarele două zile la ora convenită în holul cinematografului Aro. În acelaşi timp continua să frecventeze barul Athénée Palace. O dată cu moartea lui Bogdan, pierduse legătura cu culisele democratice ale fostului Birou 2 („ăia numai pentru nemţi nu lucrează“), ratase reluarea contactului cu aceeaşi echipă, la întâlnirea cu spaniolul. Presimţind, mai mult, aproape încredinţat că momentul este acut, că, într-o formulă sau alta, trăieşte o ocazie unică, ocazia unei vieţi, Viforeanu decise să schimbe patronul.

„Mi-e indiferent cine câştigă războiul. Probabil aliaţii. Ruşii sunt puternici şi fanatici, americanii plini de resurse, englezii încăpăţânaţi. Dar, până la victorie, mai răsare luna nu o dată! Iar chimirul plin nu pierde niciodată. Buni şi banii şoacăţilor!…“

Vizitele la bar – din nou intuia că aici se afla în miezul afacerii von Sundlo şi că tot aici se va consuma şi deznodământul – nu-l dezamăgiră. Înregistră cu satisfacţie că neamţul şi „dama“ s-au întors la Bucureşti şi, cu o

tresărire, constată că de Villar, însoţit de o maimuţică nostimă, beneficiază de serviciile aceluiaşi hotel.

În cursul dimineţii, asistă la un incident care i se păru plin de semnificaţie. Neamţul care o însoţea de obicei pe baroana Edith von Kohler lăsase cheia la recepţie şi se îndrepta spre ieşirea hotelului. Directorul Stănescu, aflat prin preajmă, îl salută reverenţios. Neamţul, fără să se oprească o clipă, îi strecură şuierat printre dinţi: „Porc incapabil!“

Cuvintele abia susurate nu scăpară urechii exersate a lui Viforeanu. Se hotărî brusc şi, peste jumătate de ceas, când Aristide Stănescu i se păru mai degajat de treburi, îl abordă direct. Articulând primele cuvinte, avu senzaţia că se azvârle cu ochii legaţi într-o prăpastie.

Dintâi, directorul îl privi cu un amestec de iritare şi plictis. Ultimele zile îl marcaseră vizibil. Obrajii plini, de obicei trandafirii, îşi pierduseră prospeţimea, ochii cercetau mereu neliniştiţi şi cel mai ades în lături, iar jovialitatea amabilă pe care încerca s-o arboreze în continuare, din pricina artificialului strident, sugera jalnic un steag pleoştit, gata să cadă de pe metereze în ruină. Nedesprins cu eşecul – toată viaţa parcursese doar şoselele asfaltate – complicaţiile şi rateurile din ultima vreme îl făcuseră să-şi piardă cumpătul. Neamţul era furios şi Aristide simţea că nu-i mai acordă nici un credit.

„Ei sunt dobitoci, îşi spunea neîncetat răsucindu-şi mustaţa (un tic de ultimă oră, înregistrat de ochiul atent al domnului Basile) şi eu trag ponoasele. În fond, li l-am pus pe Tamaş în palmă. Au procedat probabil ca nişte ageamii, iar ăla, vulpe mâncată de molii, că nu s-a născut săptămâna trecută, a mirosit filajul.“

Iar necazurile nu vin singure. Motive de nemulţumire îi dădea şi Vasile care îl suspecta pe faţă şi îi urmărea fiecare mişcare.

— Cu altul, îi spusese răspicat barmanul, aş fi procedat fără menajamente. Nu uit însă că am bătut aceeaşi minge

de cârpă pe maidan şi că am fumat din acelaşi chiştoc. Bagă-ţi minţile în cap şi vireaz-o cât nu-i prea târziu. În rahatul în care te-ai vârât tu, să ştii că nu se greşeşte de două ori.

— Care?

— Nu face pe tâmpitul! Vânzarea se plăteşte, iar eu sunt unul din ăia care-mi place s-o fac cu vârf şi îndesat. Cumpăr-o pe Nina cu alţi arginţi.

Cât despre Nina, aceasta îi declarase cu indiferenţă:

— Nu ştiu ce tot spune Vasile că te-ai băgat într-o porcărie din cauza mea. Fii atent ce şi cum faci, dar pe mine să nu mă amesteci în încurcăturile tale.

— Ce ingrate sunteţi voi, femeile! constatase cu amărăciune Stănescu. În loc să apreciaţi sacrificiul, vă grăbiţi să vă luaţi pălăria şi geanta.

— Uite ce e! Eu ţi-am cerut să mă duci la primărie, nu să înjunghii un om, nici să furi la drumul mare. Ţi-o spun, ca să nu zici după aia că te-am împins eu la cine ştie ce potlogărie.

— Cel puţin nu mă grăbi în halul ăsta, implorase directorul.

— Nţ! Ai avut vreme doi ani de zile să-ţi aranjezi afacerile. Acum, te priveşte. La o adică, se satură şi Ciolac, că nu-s singura muiere în lume, iar eu al doilea ca ăsta nu mai găsesc. O dată trece baba cu colacii…

Primele cuvinte ale lui Viforeanu le înregistră distrat, cu mintea în altă parte, apoi deveni atent. Figura avocatului falit îi era familiară. În ultima vreme, frecventa zilnic barul, iar domnul Vasile îşi manifestase chiar de la început bănuiala că individul ar fi agent al Siguranţei. Pe chipul lui Aristide Stănescu se ivi o expresie de nedumerire. Tipul îi cerea să-l prezinte lui Walter.

— Ce o fi în capul dumitale? Că noi suntem agenţie pentru intermedierea de cunoştinţe şi relaţii mondene? Adresează-te în altă parte.

Dădu să plece, dar Viforeanu i se puse înainte străduindu-se să surâdă cât mai îmbietor:

— Vă rog nu mă refuzaţi. Nu vă cer decât să-i comunicaţi că există o persoană care i-ar putea fi de folos – ştiu ce vorbesc, domnule director, în afacerea von Sundlo. Atâta. Vă mulţumesc.

Piruetă şi dispăru în bar.

Aristide Stănescu, surprins, rămase câteva clipe pe gânduri. Se uită instinctiv la tabloul cu chei. Walter încă nu se întorsese la hotel.

„Cine ştie? Poate iese ceva de aici…“

* * *

În casa de rendez-vous a doamnei Piţulea, colonelul Ovidiu Tamaş îşi petrecea cea mai mare parte a timpului adâncindu-se în lungi reflecţii. O linişte de catedrală domnea în întreg imobilul. Uşile se deschideau fără să scârţâie, zgomotul tocurilor înalte şi subţiri – nu vii la o întâlnire amoroasă în pantofi de tenis – era estompat de grosimea covoarelor, zidurile cu uşi capitonate zăticneau zvon de glasuri sau râsete. „Dacă te-ai lua după discreţia acusticii“, îşi zicea zâmbind colonelul, „te-ai putea crede într-o casă locuită de fantome şi pisici care nu miaună…“

În aşteptarea diferitelor mesaje şi informaţii, asculta BBC-ul şi, desigur, Radio Berlin. Urmărea emisiunile propagandistice şi care se voiau spirituale ale acelei triste figuri, englezul William Joyce, poreclit de americani „lordul Haw-Haw“ pentru că, în spatele anecdotelor slăbuţe care ţinteau la denigrarea aliaţilor, putea desluşi ţelurile demagogiei lui Goebbels. Îl interesau însă în primul rând buletinele de ştiri şi discursurile halucinante ale lui Hitler. De un ridicol monumental, acestea nu încetau să-l amuze; se surprindea râzând cu hohote şi, după fiecare număr, îşi

zicea că îl distrează mai straşnic chiar decât filmele cu Stan şi Bran.

Tamaş îşi amintea de consternarea pe care o încercase când îl văzuse şi ascultase prima oară la un jurnal de actualităţi. Asta se întâmpla în ’33, imediat după preluarea puterii în Germania de către fascişti. Auzindu-i urletele, acutele de descreierat, gestica dementială, aberaţiile emise cu o siguranţă şi o impertinenţă fără egal, colonelul simţise că se află în faţa unui fenomen de nepătruns, cu mult peste capacitatea lui de înţelegere.

I se părea de neconceput ca un popor de cultura şi valenţele Germaniei, trăind în Europa secolului XX, să se poată lăsa mistificat, îmbătat, electrizat de acea gândire nebuloasă, care prezenta toate simptomele unui grav şi incontestabil dezechilibru mental.

În vara lui ’38, după intrarea italienilor în Abisinia, când anvergura intenţiilor belicoase ale naziştilor se putea desluşi cu ochiul liber şi fără a fi profet, colonelul Tamaş întreprinsese o călătorie – rentier între două vârste, simplu turist – în Germania. Aici, avusese ocazia să asiste la mai multe mitinguri în care evolua Adolf ca vedetă şi, chiar după prima reprezentaţie, colonelul îşi închipuise că a reuşit să străpungă misterul, că i-a sesizat trucurile în esenţă.

O cuvântare dura minimum două ore, timp în care Führerul nu făcea economie de glas, efecte ieftine, truisme şi consum nervos; izbutea să-şi creeze o stare de emotivitate maximă prin care se transmitea şi convingea.

Fritz Klein, unul dintre capetele lucide ale Germaniei, nu se înşelase afirmând că „un curaj nemaipomenit de a spune banalităţi îl caracterizează pe Hitler, ca pe toţi marii retori…“

Epata mai cu seamă mica burghezie care era încântată de originea lui umilă – tatăl funcţionar vamal inferior – şi de straşnica lovitură de picior pe care orice Hans sau Fritz îşi închipuia că a dat-o nobililor şi principilor, până atunci beneficiarii exclusivi ai puterii absolute.

De asemenea, conţinutul discursurilor mulţumea pe deplin micii negustori şi amploaiaţi. Ideile expuse nu erau altceva decât banalităţi de ordin general, pe înţelesul tuturor. De aici, delirul de simpatie. Restul îl desăvârşeau trucurile de prost gust ale unui actor de categoria a doua. Hitler îşi regiza cu atenţie meticuloasă apariţiile în interioare special amenajate, cu atmosferă mistică, ocultă, amintind tribunalele inchiziţiei. Zidurile erau drapate în negru, torţele aprinse – cât de multe – făceau obligatoriu parte din recuzită. Führerul însuşi se costuma ca un cabotin; raglan lung de ploaie, cizme, cravaşă de care nu se despărţea învârtind-o în permanenţă, gestică şi glas poruncitoare. În oameni se năştea un vag sentiment de frică. Iar „frica“ – după cum afirma un gânditor – „trezeşte admiraţia“.

Colonelul Tamaş închise aparatul de radio şi strecură o privire prin crăpătura perdelei. Strada avea un aspect obişnuit şi, după toate aparenţele, nu era supravegheată. Se întreba dacă procedase oare prudent acceptând întâlnirea cu agentul Micului Bill…

„În realitate“, îşi zise, „în activitatea secretă nu eşti niciodată îndeajuns de prudent. Pe de altă parte, dacă-ţi suspectezi şi propria umbră, isprăveşti prin a nu mai ieşi de sub plapumă…“

Filiera, în principiu, era sigură, Stephenson nu lucra decât cu oameni verificaţi. Riscul consta în aceea că agentul, cetăţean al Spaniei franchiste, dubios deci prin definiţie, să nu fi fost el însuşi pus sub urmărire. Pe de altă parte, evenimentele presau. La Kursk, nemţii primiseră din plin upercutul sovietic, dar erau încă departe de a fi înfrânţi. Vor încerca să reziste sângeros contraofensivei ruseşti, în aşteptarea acelor arme miraculoase pe care Hitler miza enorm. Tamaş nu se îndoia de autenticitatea acestor arme, nu împărtăşea opinia optimiştilor de carieră care susţineau că ele reprezintă simple bluff-uri scoase din jobenul cu şmecherii al lui Goebbels. Şi nu trebuia să fii

mare conducător de oşti ca să poţi aprecia corect efectele nimicitoare ale unei arme noi. Nimicitoare pentru că nu poate fi combătută pentru moment cu mijloace tradiţionale, iar, din punct de vedere psihologic, extrem de primejdioasă, căci nimic nu înspăimântă mai mult decât necunoscutul.

Nu o dată, reflectase Tamaş, există situaţii când geniul şi vitejia sunt neputincioase. Doar cu trei mitraliere, în epocă, ai fi împrăştiat oştile marelui Bonaparte, iar pe timpul lui Ştefan cel Mare, cu una singură, deveneai stăpânul lumii…

Îşi privi ceasul şi se gândi că, de vreme ce a hotărât să accepte contactul personal cu agentul spaniol, e timpul să plece. Întâlnirea fusese fixată la cimitirul Bellu, seara.

La prima vedere, locul părea neserios, aducea a Monte Cristo sau Misterele Bucureştilor, şi neinspirat. Sutele de statui, cavouri, cruci, monumente şi copaci puteau camufla cu uşurinţă filatorii. O pădure de piatră unde n-aveai cum să-ţi fereşti spatele, glonţul ucigaş putea porni de oriunde, iar agresorul avea posibilitatea să dispară nesupărat.

Colonelul însă anvizajase alte avantaje. La nouă seara, porţile cimitirului, pustiu încă de la opt şi jumătate – oamenii, indiferent de gradul de instruire, încearcă o teamă irezistibilă de a întâmpina noaptea printre călătoriţii în veşnicie –, se închideau, iar portarul, aflat de ani de zile în serviciul Biroului 2, fusese bine instruit. Însuşi Tamaş sosise cu o jumătate de ceas înainte pentru a cerceta existenţa vreunui amănunt suspect.

Înserarea albastră începuse să aprindă primele stele, o adiere plăcută înfiora vegetaţia luxuriantă a cimitirului. Spectacolul miilor de candele care străpungeau blând întunericul argintiu al nopţii de vară era de-a dreptul fascinant. Ca totdeauna când pătrundea într-un cimitir, Tamaş se simţea impresionat de ideea oraşului mort, zăvorând mii şi mii de destine, zâmbete de mult stinse, râsete cândva fericite, răsărituri de soare pe care nu le va mai surprinde nimeni, privelişti necunoscute, căci nimic, niciodată, nu se repetă aidoma şi chiar dacă Notre Dame

ori Luvru, ori piramidele dăinuie de secole şi milenii, ele nu sunt totuşi aceleaşi. Alţi ochi le privesc, alte inimi bat însufleţite de alte doruri, alte flori aromesc văzduhul, alte ziduri au răsărit.

…Eufrosina Micu 1828-1879… O siluetă cu turnură elegantă, surprinsă în stilul epocii din trei sferturi, în vreme ce capul, răsucit cu graţie peste umăr, îngăduie să-i vezi faţa. Talie de viespe, *rochie aux paniers*, umeri goi, din părul prins în creştet se desfac pe lângă gât bucle lungi, mătăsoase. Atmosfera pe care o degajă ţine tot de epocă: chip cuminte, dulce-rotund, ochi mari, melancolici. Căci, îşi spunea Tamaş, există nu doar o modă a vestimentaţiei, ci şi a expresiei. Câtă diferenţă, de pildă, între înfăţişarea trufaşă, caracteristică sfârşitului şi începutului de secol (pântece ostentative, mulţumite de ele însele, mustăţi bătăioase, duble bărbii arogante, priviri de stăpâni, braţ înfipt în şold trădând aceeaşi automulţumire, iacă-tă-mă cine mi-s! – buze pungite de virtute), da, câtă deosebire între această imagine imortalizată în mii şi mii de exemplare pe dagherotipuri, ori fotografii sepia şi expresia anilor interbelici: privirile de ambe sexe sunt languroase, gurile par născocite doar pentru sărutări, frumuseţile sunt fatale. Totul vorbeşte despre dragoste. Dragostea care în ultimele decenii s-a descătuşat, vechile canoane au devenit ridicole, centurile de castitate au ajuns la fiare vechi. Dragostea e sărbătorită peste tot, pierzând însă din farmecul misterului, demonetizându-se prin inflaţie. La cinema, sărutările durează minute în şir, există sărut à la Greta Garbo sau Michèle Morgan, literatura picantă a inundat piaţa. Maurice Dekobra, Pitigrilli, Paul Bourget… Răsfoind cu câţiva ani în urmă un caiet de maxime al unei nepoate, elevă într-a VI-a la Moteanu, Tamaş înregistrase, copios amuzat, între un aforism de Shakespeare şi altul de Marcian, următorul panseu: „Când Eros îmi îndreaptă o săgeată, îi arăt fundul pantalonilor! Dezgustat, omuleţul face cale întoarsă…“ Urma comentariul puştoaicei:

„Excepţional! Ce spiritual!!!“ Nici Shakespeare, nici Pascal, nici Tolstoi nu se bucuraseră de aceeaşi notaţie, le lipsea pădurea semnelor de exclamaţie.

O stare specială de spirit îi creau colonelului instantaneele luate pe stradă. În spatele, la stânga ori dreapta „pozatului”, aparatul înregistra şi figuri anonime. Un domn cu canotieră surprins cu piciorul în aer, profilul unei matroane cu şezut lat, în plan secund, un bătrân cu jurnalul sub braţ. Ştia cât e de caraghios, dar colonelul nu se putea împiedica să se întrebe: „Cine o fi ăsta sau asta? O mai trăi? Încotro se ducea? Ce probleme are? Cum o fi la el acasă?”.

Îşi privi ceasul. Nouă şi cinci minute. Se îndreptă spre intrarea cimitirului. Îl văzu pe Moş Grigore, paznicul, răscolind cu privirea, prin poarta abia crăpată, Calea Şerban Vodă şi, după câteva clipe, se dădu la o parte. O siluetă suplă, elegantă, pe care, în ciuda întunericului, o presimţeai plină de energie tinerească, pătrunse în cimitir.

Tamaş îl lăsă să înainteze câţiva paşi şi, dezlipindu-se de chioşcul cu lumânări, îi ieşi în întâmpinare.

— În caz că te afli în impas, dar numai în situaţii excepţionale, vei încerca să iei legătura cu *Subtilul.* Aceasta a fost indicaţia maiorului Donovan…

— Da, da…, înţeleg.

Octavio de Villar râse încurcat:

— Nu cred că m-aş putea găsi într-o situaţie mai complicată. Sunt zece zile de când am primit misiunea, peste alte câteva expiră concediul lui von Sundlo, şi eu nu am avansat nici măcar cu un pas. Iar din comportarea baronului… Râse din nou: Ar trebui să fiu total lipsit de simţul realităţii ca să-mi închipui că acest manechin de gheaţă mă va accepta ca amic al casei.

— Vă aşteptaţi să vă mulţumească pentru că i-aţi păstrat locul cald în pat?

— A, nu, evident, deşi de baroană se sinchiseşte prea puţin. Este îndrăgostit până peste cap de această femeie, Elvira, şi nu vrea decât să fie lăsat în pace. De aceea îi pretinde soţiei sale atât de imperios, încât sună a poruncă, să părăsească România, fără întârziere.

— Aşa, făcu Tamaş, stingând ţigara sub talpă. Şi care este atitudinea doamnei von Sundlo? Ce intenţionează să facă?

De Villar era vizibil stânjenit:

— Este de acord să schimbe hotelul, dar… În sfârşit, nu va părăsi România *singură*.

Colonelul se uită la bărbatul superb, o frumuseţe de magazine ilustrate şi râse încetişor.

— Uneori, o misiune prea bine îndeplinită aduce ponoase. Pesemne că aţi depus multă râvnă…

— Îmi pare bine că vedeţi lucrurile în felul acesta… Sportiv, aş zice… Vă mărturisesc că mă aflu într-o situaţie îngrozitoare. Nu ştiu cum trebuie să procedez.

Păşea parcă pe ace, strecurând priviri furişe în stânga şi dreapta aleii, spre mormintele vegheate de candele. Întunericul părea plin de umbre, palele nopţii cu paşi diafani trezeau foşnetul frunzelor uscate, adieri abia simţite dezmierdau obrajii ca o răsuflare uşoară, răcoroasă, venită din altă lume. Brusc, colonelul înţelese şi începu să râdă. Spaniolului nu-i era teamă de eventuali agenţi nazişti, ci de stafii, duhuri, năluci. Superstiţios, ca foarte mulţi oameni de acţiune şi, mai ales, catolici, de Villar, om de lume, absolvent al unor prestigioase universităţi, credea instinctiv în realitatea lumii de dincolo.

— Nu trebuie să fiţi nelinişstit, surâse Tamaş. Încă nu trăim ziua aceea…

Spaniolul îl cercetă nedumerit:

— Care zi?

— Când morţii se vor scula din morminte.

De Villar râse ca omul conştient de propriile-i slăbiciuni:

— Aţi sesizat… Ce-i drept, nu mă simt la îndemână în asemenea peisaje. Mama mea, Dona Conception, socoteşte

că, indiferent de domiciliu, oamenii n-ar trebui deranjaţi cel puţin noaptea.

— Aha! Şi ce părere are de descinderile şi abuzurile poliţiei franchiste efectuate cu predilecţie după al doilea cântat al cocoşilor?

O expresie de duioşie tremură pe chipul spaniolului, şi Tamaş intui că tânărul îşi iubeşte mult mama. În principiu, toţi îşi iubesc mama, dar la catolici sentimentul ia nuanţe şi accente speciale. Geneza, probabil cultul Madonei, cu rol secundar la ceilalţi creştini.

— Dona Conception, rosti cu tandreţe de Villar, îl consideră pe Franco un tip vulgar, lipsit de maniere. Nu i-ar oferi cu nici un chip un ceai în salonul ei.

— Da, da, da…, făcu mecanic colonelul privindu-şi ceasul.

De Villar repetă instinctiv mişcarea:

— Aştept sugestiile dumneavoastră. Maiorul Donovan vă acordă un credit total.

Tamaş surâse pentru el. Credit total… Atâta vreme cât interesele conlucrau în vederea unui ţel comun: Victoria aliaţilor! Era năzuinţa comună a unei Europe supuse de cravaşa Führerului. După aceea…

— Cum trebuie să procedez cu Manja…, vreau să spun baroana von Sundlo?

— Lăsaţi-o să procedeze aşa cum crede ea de cuviinţă. Şi, de vreme ce nu vrea să plece decât în compania dumneavoastră, nu văd de ce ar schimba hotelul. Nici dumneavoastră nu aveţi interesul să vă depărtaţi de personajul pentru care v-aţi deplasat la Bucureşti.

— Probabil n-am fost explicit, spuse derutat de Villar. Von Sundlo nu vrea să fie deranjat, prezenţa baroanei îl irită, o expediază fără menajamente.

Colonelul Tamaş zâmbi mefistofelic:

— Poate că e bine să se enerveze.

Spaniolul se opri şi-i îndreptă o privire atât de căpiată, încât colonelul gândi că, din pricina stupefacţiei, omul uitase de fantome.

— Bine… Dar misiunea mea?… Trebuia să fiu acceptat, să mă insinuez în anturajul lui von Sundlo.

Tamaş ridică din umeri:

— N-am darul divinaţiei, dar mă întreb cum preconizau cei de la Londra ca amantul soţiei să câştige încrederea soţului încornorat. Până într-acolo, încât să-i smulgă informaţii de o importanţă vitală! Cum îşi închipuiau că-i veţi deznoda limba? Dinamitându-l cu schnaps?

— Dacă von Sundlo n-ar fi făcut nici o pasiune, situaţia ar fi arătat altfel.

— „Dacă!“ – spune un scriitor francez. Pentru mine nu există acest cuvânt. Dacă un lucru nu s-a întâmplat, înseamnă că el nu s-ar fi întâmplat niciodată…

De Villar dădu din mână iritat:

— Aceasta nu mă ajută să avansez. Cum îmi pot îndeplini misiunea? Ce fac cu von Sundlo? M-am gândit că, dacă am elimina-o pe femeie, pe Elvira Manu…

— Nu! respinse hotărât colonelul. Ea ne este în momentul de faţă mai utilă decât vă închipuiţi.

— Şi-atunci?

Tamaş întârzie răspunsul câteva clipe. Luna, alintată de un nor, părea că face şmechereşte cu ochiul.

— Cum trebuie să acţionez faţă de von Sundlo?

Tamaş îşi înfipse privirea în obrazul palid, crispat, al spaniolului.

— În locul dumneavoastră, l-aş aborda direct.

Cerul – stele, boltă albastră, nouraşi, lună de aur – se prăbuşi pe umerii lui de Villar.

— Cum adică? Să mă duc la el şi să-i spun, „stimate domnule colonel, sunt agent al Intelligence-Service-ului, ne interesează harta uzinelor din N… unde se lucrează la armele secrete ale lui Hitler? Nu de altceva, dar un mic sabotaj n-ar strica!“

Tamaş îşi stăpâni zâmbetul: „Ăsta n-ar paria nici măcar un cornet de floricele pe ceea ce va să zică integritatea facultăţilor mele mintale.“

— De ce nu? Aveţi altă soluţie?

De Villar îl privi lung:

— Nu.

* * *

Elvira îl aştepta îngrijorată, cu ochii sclipind de nerăbdare. Scrută chipul lui von Sundlo, încercând să ghicească, să sesizeze, cu o fracţiune de secundă mai devreme, decât avea să articuleze primul cuvânt, ce se întâmplase. Figura colonelului păstra aceeaşi expresie de mânie cronică, anevoie stăpânită, care-i crispa obrazul de câteva zile.

Întrebă cu gura uscată de teamă:

— Spune… Ce e?

Neamţul se azvârli în fotoliu şi începu să bată nervos cu pumnul în braţul de pluş galben:

— Îmi vine să cred că ne paşte un blestem! Ochii îi scăpărară şi ridică fără voie glasul: Dar nu voi admite! Nu voi admite nimănui să-mi stea în cale!…

— Pentru Dumnezeu! îl imploră Elvira. Spune-mi ce s-a întâmplat.

Un rictus sardonic, strâmbă gura colonelului:

— Graţiozitatea sa, baroana Manja von Sundlo, se află la Bucureşti. Mai precis: la hotel Athénée Palace, apartamentul nr. 38.

Elvira Manu păli. Întrebă cu inima ghem:

— Soţia ta?

— Da. Diavolul a adus-o, capriciile ei cretine, dar mai sigur maşinaţiunile de la Berlin!

Elvira, palidă ca un crin, îşi frânse degetele. Pocnetul surd al falangelor spori iritarea baronului.

— Nu ai nici un motiv să te nelinişteşti.

Elvira avu un gest de enervare: „nu-i momentul acum să emitem aberaţii…“

— Va afla sigur…

— Ce să afle, draga mea?

— Nu mă scoate din minţi! explodă. Crezi că există un singur tip din hotelul ăsta împuţit care să nu ştie că suntem amanţi? Tot personalul, ca să nu mai vorbim de distinsa voastră compatrioată Frau Kohler.

— Draga mea, surâse cu ironie dulce, baroana von Sundlo nu are nevoie să plece urechea la flecăreala slugilor pentru a afla ceea ce trebuie să afle.

Mâna Elvirei înţepeni pe pachetul de ţigări:

— Ce vrei să spui?

— Mi s-a părut elegant şi util s-o pun eu la curent cu situaţia dintre noi.

— Eşti nebun?!

— Nu. Îmi apăr dreptul la fericire. Sună bombastic, dar mi-e egal, asta simt!

Elvira îl privea consternată:

— Ai folosit faţă de ea aceleaşi cuvinte?

— De ce nu?

— Ăsta-i sadism.

— Dacă m-ar fi iubit, da, deşi am fost totdeauna adeptul procedeelor directe.

— Cum a reacţionat?

Baronul rânji:

— Prezentându-mi amantul ei de ultimă oră, un spaniol scandalos de bine. Mă bucur pentru ea.

Elvira îşi înfipse unghiile în buclele blonde. Părea că se află în pragul unei crize de nervi.

— Simt că-mi plesneşte capul! Doamne, Dumnezeule, ce situaţie imposibilă!

Von Sundlo trecu lângă ea şi-i îmbrăţişă umerii:

— Te conjur, iubito, linişteşte-te. Nu suport să te văd consumându-te. Abia acum îmi dau seama că divorţul era iminent.

Elvira îşi ridică chipul înlăcrimat:

— Nu te minţi, Kurt! Dacă nu interveneam eu…

Von Sundlo îi astupă gura:

— M-aş fi născut şi trăit degeaba. Te iubesc, tu nu înţelegi?

— Şi acum… Ce o să fie?… Cum o să ne… întâlnim în continuare? Atât cât ne-a mai rămas…

— Ne-a rămas toată viata! St! În rest, nici o schimbare. Şi, ca să te scutesc de situaţii penibile, i-am cerut să-şi facă urgent bagajele. Va pleca, probabil, azi sau mâine.

— Eşti sigur?

— Dacă n-a aterizat la Bucureşti sub ameninţarea unui revolver, nu are nici un interes să mă contrarieze. Sunt pentru ea un soţ mai mult decât îngăduitor şi, deşi detest să pun problema meschin, cheia de la safe este în buzunarul meu.

— O, Kurt! exclamă Elvira, fără să se înţeleagă prea bine ce vrea să spună.

— Nu a avut niciodată motive să se plângă, dar realitatea rămâne aceeaşi: mi-este strict dependentă din punct de vedere pecuniar. Nu pretind că fără mine ar fi muritoare de foame – *loin de là* –, dar este o deosebire între solitarul conjugal şi solitarul preţ, compensaţie a mângâierilor nedorite. Altfel păşeşti, alt bună ziua te întâmpină, alt drept de opţiune ai în materie de idile, şi Manja o ştie.

Elvira, parcă ceva mai liniştită, îşi culcă fruntea pe pieptul baronului.

— Ce clipe extraordinare trăim, Kurt! Coşmar şi extaz! Extaz şi coşmar!

Von Sundlo o strânse puternic:

— N-am să mă dau în lături de la nimic ca să fii fericită, iubito! De-ar fi să sar coarda pe Unter den Linden!

Elvira Manu zâmbi. Vorbise aristocratul din von Sundlo căruia a se face ridicol pe cea mai importantă arteră a Berlinului i se părea sacrificiul suprem. Mai înfricoşător decât spectrul spânzurătorii.

Colonelul emise brusc, hotărâre de moment:

— Mâine seară dansăm!

Îl privi nedumerită, neştiind ce să înţeleagă:

— Ce-ţi veni, Kurt? Unde să dansăm?

— Aici… Se organizează cu mare tam-tam Serata Gladiolelor! Nostim, în timp de război, nu? De dimineaţă au început pregătirile.

— Nu te înţeleg deloc.

— Cum nu înţelegi? Vreau să ne vadă toţi! Să afle! Să le intre în cap că nu mă feresc de nimeni, că la tine nu voi renunţa, că nu putem fi priviţi de acum încolo decât ca o unitate!

— Nebunule! zâmbi cu tandreţe Elvira. Crezi că e prudent?… Era vorba că nu mai părăsim odaia.

— În privinţa asta nu-mi fac griji. Asasinatele nu se comit cu martori. La bal vor participa două sute de invitaţi. Nu vor îndrăzni!

— În fond, ce urmăreşti?

— O demonstraţie de hotărâre irevocabilă, draga mea. Von Kohler şi derbedeii ei vor pricepe că, dacă au nevoie de mine, trebuie să te accepte necondiţionat. Şi, pe urmă, vreau să ne distrăm! O sărută cu duioşie: Tu vei fi cea mai frumoasă… Şi nu numai diseară. Totdeauna!

Elvira Manu simţi că-i vine să plângă.

* * *

Reviste, ziare aruncate pe covor, scrumiere pline, un miros infernal de ţigară, stătut – vara izul dispare mai greu –, haine azvârlite la întâmplare, ceşti de cafea cu zaţul uscat.

„Un client dificil“, etichetă profesional Aristide Stănescu.

Cunoştea bine genul: după ce oameni de felul acesta părăseau odaia, trebuia să renovezi. Îşi curăţau pantofii cu prosoapele pluşate, schimbate în fiecare zi şi parfumate cu Eau de Rochas, dădeau lustru cu draperiile de catifea,

covoarele şi aşternutul erau arse de ţigară, paharele, mai ales cele de la baie, sparte.

Herr Walter tocmai ieşise de sub duş. În halatul zebrat, bleumarine cu gri, părea mai pătrat ca oricând. Părul şi mustaţa, încă ude, aromeau a săpun şi apă de colonie. Îl măsură glacial pe Stănescu şi întrebă cu bruscheţe:

— Ce vrei?

Directorul hotelului se îndoi din şale, slugarnic:

— Acordaţi-mi, excelenţă, o ultimă şansă.

— Flateriile ieftine nu mă impresionează. Iar cu impostorii şi incapabilii nu am ce discuta.

Aristide Stănescu nu-şi ridică privirea.

— Ascultaţi-mă, vă rog, un singur minut.

Herr Walter azvârli chibritul aprins direct pe covor şi îşi privi ostentativ Ankerul brăţară:

— Spune!

— În hol aşteaptă o persoană care vrea să vă vorbească. Am toate motivele să cred că nu vă va dezamăgi.

Herr Walter îşi miji ochii mici. Rosti cu dispreţ deliberat:

— Fii atent, boy! Răbdarea mea are limite.

„Lichea ghiftuită cu cârnaţi pe varză!“, înjură în gând Stănescu.

Dar glasul îi răsună umil:

— Pot spune persoanei să intre? Prezintă deplină încredere şi – se înclină – ar considera drept o mare favoare dacă i-aţi da posibilitatea să vă servească.

Felul în care neamţul ridică din umeri fii considerat de Aristide Stănescu drept accept. Îngână ceva aducând a mulţumiri şi se grăbi să dispară.

Coborî în holul plin de lume. Strecură o privire în bar şi constată mulţumit că Sfetcu era prea ocupat cu shakerul şi comenzile care plouau în orele de vârf, ca să-i dea atenţie. Se întoarse în hol unde Marin Viforeanu îi pândea mişcările, simulând lectura atentă a ziarului Timpul. Directorul îşi muşcă iritat mustaţa. „Ce dracu’ nu-şi schimbă ăştia trucurile! Nasul vârât în gazetă nu-i mai păcăleşte nici pe

copii. Îşi închipuie că-s şmecheri dacă, în loc de Universul, flutură Timpul sau Dimineaţa!…“

Fără să se oprească, îi indică agentului, cu o mişcare imperceptibilă a bărbiei în direcţia scărilor, că poate să urce.

Viforeanu mai zăbovi puţin, apoi îşi împături ziarul cu un aer distrat şi-l băgă în buzunar. Peste câteva clipe dispăruse.

— Ticălosule!

Aristide Stănescu se răsuci speriat. Domnul Vasile îl aţintea cu o privire ucigătoare. O fracţiune de secundă şi se întoarse în bar.

Herr Walter, tot în halat de baie, îl măsură din creştet până în tălpi.

„Hm! Ce-i drept, figura promite.“

Era convins că are fler, credea în diagnosticele sale fulger şi Viforeanu îi făcu în general o impresie bună.

„Pare inteligent, dibaci, vioi-spirt, în excelentă condiţie fizică. Nu se omoară cu biserica, dar nici cu cârciuma. S-ar putea să facă treabă…“

La rândul lui, Viforeanu îi strecură o privire ascuţită: îl găsi masiv, poate nu prea inteligent dar viguros şi brutal. Brutalitatea nu-i displăcea micului avocat, aceasta tangentând în mintea lui cu puterea şi capacitatea de decizie.

Herr Walter se aşeză neglijent pe canapea. Soarele amiezii îi vopsea cu un suflu de aur părul roşcat de pe pulpele goale şi Viforeanu îşi întoarse scârbit privirea. Neamţul era indecent. O indecenţă în care desluşeai infatuare şi dispreţ crâncen faţă de interlocutor.

„Asta-i situaţia! filosofă în gând Viforeanu. Sunt tari, îşi permit orice. De fapt, totul!“

Neamţul se interesă pe un ton brutal:

— De ce ai vrut să stai de vorbă cu mine?

Marin Viforeanu zâmbi umil:

— Cred că sunt în măsură să vă dau unele informaţii care v-ar putea interesa.

— De unde ştii dumneata ce mă poate interesa pe mine?

Avocatul îşi plecă ochii modest:

— Am lucrat ani de zile în Siguranţă…

— De ce nu mai lucrezi şi acum?

Îl aţinti cu ochii mici care, pe faţa pătrată, mare şi cărnoasă, păreau două gămălii de ac.

— Starea sănătăţii, improvizã Viforeanu, nu mi-a permis-o un timp…

„Ce-i drept, îl cântări neamţul, neavând de unde să ştie că înfăţişarea lui Viforeanu nu fusese niciodată prosperă, individul nu arăta prea sănătos. Galben, deşi tânăr, cu obraji scofâlciţi, pieptul scobit.“

— …iar ulterior, am pierdut legăturile. Ştiţi cum se întâmplă cu întreruperile lungi.

Walter dădu din umeri cu nepăsare. La urma urmei îi era indiferent ce hram poartă personajul. Nu avea de gând să-i încredinţeze misiuni care să-l introducă în probleme strict secrete. Ceea ce îi cerea era o treabă de ocnaş şi, pentru aşa ceva, tipul părea îndeajuns de dotat. „După aceea, desigur, vom avea grijă să nu vorbească. Cum spunea von Kohler, târfa asta ieşită din pântece de scorpie: va admira natura de la trei metri sub pământ…“

— Aştept informaţiile.

— Inamicii Reichului se interesează la cel mai înalt grad de persoana colonelului Kurt von Sundlo.

Herr Walter răsuci iute capul:

— Ce ştii exact despre chestiunea aceasta?

— Pe urmele lui se află în permanenţă spioni români, simpatizanţi ai aliaţilor, şi străini.

— Străini? Fii mai clar!

Viforeanu răsuflă ceva mai uşurat. Reuşise să-i stârnească interesul, să-i capteze atenţia. Îi fusese teamă să nu-l azvârle pe uşă de la primele cuvinte.

— Unul dintre ei se află chiar aici, în hotel. Un spaniol, Octavio de Villar.

„Hm! Amantul curviştinei lui von Sundlo, traduse neamţul. Mda… Era de presupus!… Figură de aventurier cu succes la femei…“

— De unde ştii că-i spion?

— A răspuns la o parolă precisă.

Viforeanu relată faptele care debutaseră cu cele dintâi măsuri ale Palomei, eşuând în odaia de demisol a prinţului Duca. Bineînţeles înflorise şi ajustase adevărul, pentru a face figură bună.

Walter îl privea concentrat, de parcă ar fi vrut să străpungă cutia craniană a acestui bărbat mărunt, lichea – în adâncul sufletului, dispreţuia trădătorii – lichea, dar nu de duzină. „Într-adevăr, deloc prost… S-ar putea să-l mai folosim… Deocamdată însă, trebuia calmată scorpia…“

Imaginea baroanei, desfrânată şi vicioasă, insolentă şi dispreţuitoare îi aduse un val de sânge în cap. Se aprinse la obraz, iar tâmplele îi zvâcneau.

— Da…, zise evaziv. Interesant, dar cam puţin…

Viforeanu îşi împreună palmele umezite de emoţie şi se înclină din nou.

— Aştept doar ordinele dumneavoastră pentru a urmări în continuare pista.

— Îhâ! Şi ce pretenţii ai?

De data asta avocatul îşi duse mâinile la inimă…

— Onoarea de a fi sluga dumneavoastră mi-este prea suficientă.

Herr Walter îl privi ironic:

— Dumneata te crezi probabil foarte îndemânatic, să nu zic viclean…

— Puneţi-mă la încercare, vă veţi convinge că nu vreau decât să vă fiu de folos.

Un rânjet fără dinţi despică obrazul neamţului:

— Asta am să şi fac.

— Aştept dispoziţiile dumneavoastră!

— Perfect! Vei comite o crimă.

Marin Viforeanu simţi brusc că pielea capului i se încreţeşte. Întrebă prosteşte, căci auzise destul de bine:

— O crimă?!

— Da, răspunse placid neamţul şi îşi privi ostentativ ceasul. Ai exact patruzeci şi opt de ore la dispoziţie pentru a-ţi îndeplini… mandatul.

Gura uscată a agentului emise un sunet nedesluşit, în cap gândurile i se învălmăşeau, o furtună de sentimente contradictorii îl asalta.

„În ce rahat m-am băgat!… Drept cine mă ia?… Ucigaş! Nici nu mi-ar fi trecut prin minte!… Nu! Imposibil! Şi totuşi…!“

— Ei? făcu Herr Walter, surâzând mereu sardonic.

— Vă mărturisesc, rosti cu limba încleiată Viforeanu, că nu la astfel de servicii m-am gândit.

— Dar la care? Cafeaua mi-o serveşte valetul.

Avocatul încercă să râdă: „Vai ce glumă reuşită!“, dar nu izbuti decât un schelălăit jalnic.

— Mi-ai cerut să te pun la încercare. Un asasinat, îmi plac termenii exacţi, constituie o probă concludentă şi un examen în vederea altor misiuni.

Viforeanu, prăbuşit, se interesă cu voce tulbure:

— Pe cine…

Realiză că se azvârle în necunoscut. Un necunoscut odios, de coşmar, care-l va marca la sfârşitul zilelor sale. Viaţa lui, chipul însuşi, somnul nu vor mai fi niciodată aceleaşi. Certitudinea că se află pe buză de abis îi dădu o senzaţie concretă de ameţeală.

Marin Viforeanu avea o impresie excepţională despre propria lui persoană, care însă nu-l împiedica să ştie că nu-i un sfânt. Soarta, împrejurările mereu lipsite de generozitate îi băduseră brânci pe rând, îl împinseră cu obstinaţie spre reprobabil şi ilegal. Avea la activ ticăloşii şi canalisme cărora instinctul de conservare şi depărtarea le găseau scuze. Timpul pansează conştiinţele, chiar când sunt

de bronz. Ideea de crimă însă îl înspăimânta prin necunoscut, prin enormitatea cuvântului, prin rezonanţele de scandal etic şi legal pe care le presupunea, prin dinamitarea atomului de bun şi curat prezent chiar şi în făpturile cele mai abjecte, acel atom de bun şi curat rămas de pe vremea abecedarului şi a buretelui, portocală zglobie ieşită prin urechea ghiozdanului.

Herr Walter îi urmărea atent reacţiile şi Viforeanu încercă să-şi regăsească nordul.

— Cine e persoana vizată?

— De vreme ce te interesează numele viitoarei victime, constată cu satisfacţie Herr Walter, înseamnă că ne-am înţeles.

Avocatul dădu din cap.

— Cine e?

— Femeia care-l însoţea pe von Sundlo. Elvira Manu. Părerea mea e să operezi chiar mâine seară.

— De ce?

— În hotel va avea loc o mare serbare. Sunt informat că von Sundlo a reţinut o masă. Nu cred că ai putea inventa o împrejurare mai favorabilă.

— V-aţi gândit la martori? Vor fi zeci şi zeci de persoane în sală.

— După circa două ore de petrecere, oamenii nu mai sunt atenţi la ce se întâmplă în jur. Un scurtcircuit aranjat te va ajuta să dispari înainte ca cineva să se fi dezmeticit. Dacă ai o idee mai bună…

Marin Viforeanu, galben ceară, îşi umezi buzele uscate:

— Cred… da… Cred că voi rămâne la varianta aceasta.

Ieşi nesigur pe picioare şi, când ajunse în prag, trebui să facă eforturi să nu se rezeme. Herr Walter îl urmări îngrijorat:

„Idiotul! Numai să nu facă un infarct înainte…“

3

Bătrânul Ştefan Duca privea de un sfert de oră uşa garderobului înalt, înţepenită în partea superioară, chiar sub aplicaţiile de bronz, cu o bucată de carton. Se părea că spectacolul îl fascinează. Îl fascinase de cum intrase în odaie. Abandonase valiza fără să despacheteze, nu se spălase nici măcar pe mâini şi aprinse o ţigară.

— E bizar…, mormăi graseind. Eu nu ajung până acolo, pun piedica în dreptul broaştei… Şi nici servanta, care-i o pitică. De altfel, după atâţia ani, nu mai e curioasă, îmi lasă lucrurile în pace.

„Servanta“ – coana Aneta – îl primi cu exclamaţii zgomotoase de bucurie, îl bătu – spre consternarea bătrânului – familiar pe umeri, se îngrijoră matern, „eşti cam şofraniu, don’ Duca, oi fi răcit“, şi-i oferi o infuzie de tei.

Prinţul, care detesta organic familiarităţile – nu dispreţ, nu spirit de castă, ci doar norme de educaţie intrate în sânge, „este lipsit de tact şi bun gust să te introduci în viaţa cuiva, să-l obligi să-ţi suporte efuziunile“ – se simţi jenat şi nelaîndemână: mirosul greţos care se revărsa în efluvii grase din odaia spălătoresei îi sporea iritarea.

— Hai, don’ Duca, făcu expeditivă coana Aneta. Până te aranjezi dumneatale, e gata ceaiul. Ţi-aduc şi o farfurie de tocăniţă de oaie? Numa’ ce-am scos-o din cuptor.

„Tocăniţă de oaie! Ce oroare, mon Dieu!“ Doar simţindu-i mirosul şi îl apucase migrena. Straniu era însă modul nou în care-l aborda coana Aneta. Folosise totdeauna pronumele

de reverenţă, iar atitudinea era, în general, stăpânită şi discretă.

„Parbleu! S-a întâmplat ceva!“

— Mulţumesc, eşti foarte gentilă…, nu-i aşa, amabilă, dar abia am dejunat… Să nu uit… M-a vizitat cineva cât am lipsit?

Coana Aneta îşi pocni o palmă zdravănă peste frunte şi începu să râdă. Făcea parte dintre persoanele, de obicei corpolente, care râd cu tot trupul. Pântecele, umerii graşi, braţele groase ca nişte panzere se zbuciumau gelatinos în capotul uşor de tobralco.

— Nu, că-s comică! Nu-ţi zisei? A fost nepotul dumneatale, a dormit aici două nopţi. Halal să-ţi fie, don’ Duca, ştiu că ai neamuri de nemaipomenit! Băiat de zahăr! Cum zicea şi vecinul, don’ Guţă, e tot numa’ miere şi fineţuri.

Răsuflarea spălătoresei îi trimise un damf de ţuică, acoperindu-l pe cel de oaie.

„E beată ca un husar!… Cine o fi fost individul?“ N-avea familie, fenomen singular pentru clasa lui, unde, ţinând seama de izolarea de veacuri dictată de păstrarea nobleţei arborelui genealogic şi a intereselor legate de avere, toată lumea era rudă cu toată lumea, chiar dacă la hotare extrem de depărtate.

Ştefan Duca era singur, mai singur decât un şoarece de biserică şi, îşi zicea uneori, fără urmă de tristeţe însă, simplă constatare, că, de la moartea Alexandrei, nimeni nu-i urase la mulţi ani de ziua lui. Prieteni? Poate cumnată-sa, Lucia. Ţinuse totdeauna la el, dar depărtarea în timp şi spaţiu dizolvă sentimentele. Încercă s-o iscodească discret, fără să-i atragă atenţia:

— Ţi-a spus cum îl cheamă? Am mai mulţi nepoţi…

Spălătoreasa îşi ridică palma deschisă:

— Ca ăsta nu mai ai dumneatale, ferice de mă-sa, pe cine o fi pupat! Unul aşa, frumuşel, mai oacheş, înalt tocma’

zicea şi don’ Guţă: „Uite, zice, n-ai zice că ăsta-i nepotu’ lu’ don’ Duca! Răsare câte unu-n neam şi nu ştii cui s-a izbit…“

— Da, sigur, făcu distrat bătrânul. Natural. Mi-a lăsat vreo comunicare?

Coana Aneta ridică din umeri:

— Că-i pare rău că n-a dat ochi cu dumneatale, da’ mai vine el. Zicea că stă o zi, două, c-are daraveli la dumnealui, la Craiova. Să zică şi don’ Guţă. Mă duc să pui de ceai.

Ştefan Duca se întoarse în odaie. Se simţea cumplit de obosit. Se gândise tot timpul cu deliciu la câteva ore de somn, dar ştia că n-are voie să zăbovească. Scoase câteva schimburi din şifonier, deşertă sertarul biroului unde îşi ţinea hârtiile importante şi banii şi îndesă totul într-o geantă de voiaj uşoară. Mişcările ticăite, de om bătrân, acum precipitate, păreau să aparţină unei păpuşi cu membre articulate.

Îşi mai plimbă o dată ochii de-a lungul zidurilor, peste mobile şi obiecte, luându-şi rămas bun de la încăperea unde trăise vreme de şase ani.

* * *

Manja von Sundlo, într-o rochie de organdi fără mâneci, stătea la fereastra deschisă cu coatele rezemate de pervaz. Soarele dimineţii îi ardea braţele goale şi se gândi că ar trebui să meargă la plajă. Trupul bronzat avea să se decoloreze. Pe cât ţinea la pielea albă în restul anului, vara se dorea arsă de soare şi încă din aprilie începea băile de ultraviolete. Bronzul dă tinereţe, prospeţime şi ce poate fi mai încântător decât o făptură graţioasă de ciocolată, zburând ca o libelulă în pantalonaşi ori fustă scurtă şi tricou alb pe un teren de tenis?

Recunoscu cu o tresărire silueta lui Kurt venind dinspre Calea Victoriei. Ţinea de braţ o femeie înaltă, blondă, suplă.

„Vasăzică asta e!…“

Cântări lacom, până la cel mai mic amănunt, toaleta Elvirei – un deux pièces de olandă cu platcă şi buzunare aplicate din pai fin, florentin. Din acelaşi pai erau confecţionate pălăria, poşeta şi pantofii.

„O ţinută foarte pariziană, gândi Manja. Aşa am să mă îmbrac la patruzeci de ani…“

Sosirea lui de Villar îi întrerupse gândurile. Spaniolul o sărută şi-i întinse un trandafir imens de un roşu închis, aproape negru. Manja îi încolăci gâtul cu braţele parfumate şi ciripi – intonaţii sărbătoreşti, ochi jucăuşi – de parcă faptul în sine i-ar fi adus fericirea:

— Ştii! Am văzut-o pe iubita lui Kurt. Chiar acum au intrat în hotel!

De Villar dădu din cap.

— I-am văzut şi eu. Cum ţi s-a părut ea?

Manja îşi strâmbă nasul cârn:

— E bătrână, dar une grande dame, nu încape îndoială.

Spaniolul o cercetă cu ironie tandră:

— Doamna baroană von Sundlo e geloasă?

Manja îl privi câteva clipe mirată, apoi, convinsă că de Villar glumeşte, se răsfăţă lovindu-l de câteva ori cu capul buclat în piept.

— Da! Da! Da! Sunt foarte geloasă! Să nu spui cumva că ţie ţi-a plăcut.

— Tu îmi placi, Manja, dar asta nu împiedică…

— Nu împiedică, ce?

— …Ca ea să fie o femeie remarcabilă. E distinsă şi are o expresie inteligentă. Înţeleaptă, aş zice.

Manja se strâmbă:

— La o sută de ani, am să fiu şi eu înţeleaptă.

— Dar bineînţeles, iubito. Ce ai hotărât?

— Ce să hotărăsc?

De Villar avu un gest de nerăbdare:

— Ai primit dispoziţia să părăseşti terenul.

Manja se zgribuli ca o pisică:

— Nu primesc dispoziţii de la nimeni. Şi credeam că aseară am pus la punct problema. Nu plec fără tine.

Spaniolul arboră o mină încurcată:

— Nu-mi doresc altceva decât să fim împreună. Dar gândeşte-te bine! Eu sunt obligat să mai rămân câteva zile în România.

— Foarte bine. Rămân şi eu. Nu-mi pasă ce-o să spună Kurt.

— Chiar deloc? Va trece la represalii.

Baroana îşi aprinse o ţigară. Părea sincer nepăsătoare.

— Ce poate să-mi facă? Cel mult să-mi taie subvenţia, deşi e prea gentilom pentru aşa ceva. Nimic din viaţa lui nu e grosier. Dar să admitem că-mi refuză orice venit. Ei şi?

— Draga mea, surâse de Villar, când ai bani e foarte greu să-ţi închipui ce culori cenuşii are primăvara când nu-i ai.

Manja scutură ţigara:

— Greşeşti, Octavio. N-am fost totdeauna bogată şi n-am uitat ce înseamnă să ai în spate un palton pe care l-a purtat soră-ta vreo cinci ani, iar după ce i-a rămas mic să-l îmbraci tu din nou, după ce l-ai dat la întors.

— Şi totuşi…

— Cât sunt cu tine, nu mi-e frică de nimic. Şi mai ştiu – îşi arătă râzând palma mică – uite, scrie aici, că eu nu voi mai fi niciodată săracă.

— Deci, conchise spaniolul, rămâne stabilit. Înfruntăm împreună porunca baronului Kurt von Sundlo.

Manja aruncă ţigara şi îşi lipi trupul cald de al lui:

— Ia-mă în braţe. Şi azi… Şi mâine. Totdeauna! Da?

* * *

Baronul Kurt von Sundlo răsucea nervos între degetele slăbite – falangele se profilau perfect ca într-un desen anatomic – cartea de vizită a lui de Villar.

„…acordaţi-mi vă rog favoarea unei întrevederi. Trebuie să discut neapărat cu dumneavoastră. Problema este de maximă importanţă, aş zice vitală…“

— De ce dracu’ nu ne lasă oamenii în pace? Ce o mai fi vrând şi maimuţoiul ăsta gigolo de la mine?

Elvira îl sfătuise să-l primească. Poate că problema era într-adevăr importantă.

Von Sundlo rânjise sinistru:

— Te pomeneşti că vine să mi-o ceară pe nevastă-mea de nevastă…

Până la urmă acceptase. Îl aştepta în picioare, nervos, decis să nu-i acorde mai mult de zece minute.

De Villar apăru în ţinută corectă, punctual, imposibil de frumos şi vizibil emoţionat. Von Sundlo îl invită cu un gest scurt să ia loc. Avea chipul neclintit, ca de lemn, atitudinea era glacială.

„Biata Manja, gândi reflex spaniolul, n-a avut parte de un conviv prea vesel. Şi totuşi, icebergul ăsta despre care cu greu ţi-ai putea închipui că are o inimă, iar în vine îi curge sânge şi nu motorină, a făcut o pasiune nebună, şi-a pierdut minţile acum, la bătrâneţe. Nu poţi să ştii niciodată…“

— Vorbiţi, vă ascult.

De Villar respiră adânc.

— Domnule colonel, este… trăiesc o situaţie imposibilă. Vă rog să mă credeţi că mă simt extrem de prost.

— Nu trebuie să vă simţiţi prost. Relaţiile dintre dumneavoastră şi doamna von Sundlo nu mă interesează câtuşi de puţin. Dacă aceasta este problema pe care vreţi s-o abordaţi, vă scutesc de a vă pierde un timp preţios.

— Nu tocmai aceasta…

— Dar?

De Villar simţi că-l trec toate apele. Abia în clipa aceasta, pus faţă în faţă cu colonelul von Sundlo, una din figurile celui de-al treilea Reich, realiza la dimensiuni exacte cât de aberantă, de absurdă, de fără minim de şansă era soluţia sugerată de colonelul Tamaş pe aleile cimitirului Bellu.

— Domnule baron, rosti cu sentimentul că urcă treptele ghilotinei, trebuie să încep prin a vă face o mărturisire.

Von Sundlo îl privi lung, fără curiozitate

— Sunt agent al Intelligence-Service-ului.

— Deci, surâse neamţul, vă aflaţi aici în dublă calitate. Amant al soţiei mele şi spion al inamicilor. Destul de interesant, dar nu văd în ce măsură mă priveşte pe mine această chestiune.

Odată rostite primele vorbe, de Villar se simţi brusc calmat şi din nou stăpân pe resursele lui. Îşi permise la rândul lui să zâmbească:

— Întâmplător, misiunea care mi-a fost încredinţată, vă vizează pe dumneavoastră.

Von Sundlo îl privi mirat, cu dispreţ:

— Ce-i asta? O provocare? Dacă da, oribil de ieftină. Oricare v-ar fi patronii, puteţi să le comunicaţi din partea mea că lucrează ca nişte cârpaci.

— Îngăduiţi-mi, vă rog, să isprăvesc. Nu-mi trebuie mai mult de câteva minute. După aceea plec singur, fără a vă obosi dumneavoastră să mă daţi afară. Aşa cum v-am spus, misiunea mea vă priveşte la modul cel mai direct.

— Mai exact!

— Am venit la Bucureşti cu sarcina, vă reproduc textual, „de a mă introduce cu orice preţ în anturajul colonelului von Sundlo“. În vederea acestui scop, am făcut o călătorie prealabilă la Nisa, unde fusesem informat că îşi petrece vara soţia dumneavoastră. Prin doamna baroană nădăjduiam să-mi ating mai uşor obiectivul.

Von Sundlo se interesă sarcastic:

— Nevastă-mea cunoaşte amănuntul?

De Villar roşi:

— Nu… Desigur că nu.

— Ce porcărie abjectă! Maeştrii de la Intelligence-Service ar face carieră ca patroni de bordel. Iar dumneavoastră vă dovediţi a fi vrednicul lor discipol.

Spaniolul îşi muşcă buzele. Maică-sa, Dona Conception, ar fi gândit exact la fel. Indiferent de importanţa scopului urmărit, ar fi condamnat cu oroare o asemenea combinaţie. „În principiu, orice ţi-e îngăduit, micul meu Octavio, căci o singură dată în viaţă eşti tânăr şi pentru vreme atât de scurtă! Două lucruri însă să nu faci niciodată: să nu-ţi pierzi onoarea şi să nu-ţi baţi joc de dragostea unei femei. Sunt cele mai îngrozitoare fapte pe care le cunosc…“

— Activitatea de informaţii, spuse de Villar, cunoaşte tot felul de mijloace care nu sunt tocmai în spiritul Bibliei. Dar le folosesc ambele echipe. În ceea ce o priveşte pe doamna baroană, îi voi mărturisi adevărul.

— Vă căiţi, probabil, presupuse pe acelaşi ton ironic colonelul.

De Villar îl privi în ochi:

— O iubesc. O acţiune deliberată, desigur, nu prea elegantă, s-a transformat în dragoste. Dumneavoastră trebuie să mă înţelegeţi…

— De ce?

Spaniolul zâmbi încurcat:

— Pentru că, în momentul de faţă, încercaţi o stare de spirit asemănătoare.

Von Sundlo se încruntă. Ce putea să ştie tinerelul ăsta aventurier despre dragoste? Şi cum ar fi putut inspira o păpuşă frivolă şi prostuţă ca Manja aceleaşi sentimente ca Elvira? Rosti sec:

— Nu vă hazardaţi în comparaţii riscante.

— Scuzaţi-mă. Încercam să mă dezvinovăţesc cât de cât.

— Dezvinovăţiţi-vă faţă de doamna von Sundlo. Nu-i sunt părinte, nici tutore. Îşi privi ceasul: Era vorba doar de câteva minute…

Un licăr maliţios aprinse o clipă licurici în ochii spaniolului.

— Nu vă interesează motivul pentru care trebuia să mă apropii de dumneavoastră?

Von Sundlo afişă un aer blazat:

— Dumneavoastră păreţi mai nerăbdător să mi-l spuneţi, decât eu să-l aflu.

— Probabil nu vă înşelaţi. Misiunea mea e să obţin de la dumneavoastră topografia subterană şi harta uzinei din N., unde fabricaţi noile arme secrete.

Stupoarea care se zugrăvi pe chipul baronului răsplăti eforturile lui de Villar, obligat să înfrunte situaţia de un penibil grotesc inventată la Londra. Îndură mai uşor, aproape consolat, dispreţul justificat, afronturile neamţului.

Baronul izbuti să-şi regăsească graiul:

— Sunteţi nebuni?!

Spaniolul surâse:

— Sunt un simplu mesager, nu autorul întreprinderii.

— Şi cine-i autorul?! Ce a devenit prăvălia aia infectă a lui „Stephenson et companie“? Ospiciu? Cum au putut miza pe succesul unui asemenea demers? Adică, şi-au închipuit că e de ajuns să vă vâre în patul nevesti-mii pentru ca eu să vă ofer unul din cele mai mari secrete ale Reichului?

Von Sundlo se monta pe măsură ce începea să realizeze fantasticul situaţiei. De Villar, în sinea lui absolut de acord că acţiunea preconizată de serviciile de informaţii aliate, total nerealistă, sfida elementarul bun simţ, frizând demenţa, îşi zise că, în secundar, asistă la o interesantă experienţă psihologică.

Von Sundlo părea sufocat de indignare:

— Este inimaginabil! Ca şi cum m-aş duce eu acum să-i cer lui Eisenhower planurile debarcării aliate, zona, ziua, ora şi minutul, încredinţat că tipul îmi va oferi dosarul complet.

— Mi s-a explicat că uneori drumul drept e cel mai sigur.

Ochii baronului ardeau de mânie:

— Atunci de ce nu v-aţi adresat direct lui Hitler?

De Villar emise pe un ton serios:

— Se pare că nu este o persoană cu care se poate discuta. Cu dumneavoastră lucrurile stau altfel. Se ştie încotro se îndreaptă simpatiile dumneavoastră, este bine

cunoscut dezacordul pe care l-aţi manifestat nu o dată faţă de politica regimului nazist.

— Adică, mai limpede, mă imaginaţi foarte bine în ipostaza de trădător! Eu, colonelul baron von Sundlo, un derbedeu care vinde şi se vinde pentru câteva mii de dolari!

— Nimeni n-a îndrăznit…

— De-ajuns! îl întrerupse von Sundlo ridicându-se. Vocea îi era alterată de indignare şi mânie, la colţul buzelor se ivise o spumă gălbuie. Consider demersul dumneavoastră o provocare ordinară şi de o obrăznicie care nu va rămâne fără consecinţe! Ieşiţi!

* * *

Domnul Basile îl găsi pe Tamaş într-o dispoziţie sărbătorească. Figura ridată, de bărbat uscăţiv, emana o însufleţire contagioasă, ochii îi râdeau, cu douăzeci de ani mai tineri decât îi văzuse ultima oară.

Barmanul zâmbi:

— S-ar părea că fiara fascistă şi-a dat duhul, nu ne rămâne decât să scoatem steagurile!

— Nu e departe clipa aceea! Tocmai am ascultat Berlinul!

Domnul Basile se interesă surâzând mereu:

— Au dat Marseillaisa?

— De Gaulle e încă la Londra. Dar va ajunge să defileze şi pe Unter den Linden! Fii convins! Însă emisiunea de azi a Berlinului e o poemă! Merită să-i asculţi diseară, la reluare. O capodoperă de mistificare şi fantezie! Înfrângerile de la Tomorovka şi Borisovka, citez „ciocniri lipsite de însemnătate, demonstrând lipsa de hotărâre şi energie a ruşilor“. Ce părere ai? Ştii cât au lăsat nemţii pe câmpul de luptă în aceste „mici ambuscade de mahala“? Cinci mii de morţi. O nimica toată, nu-i aşa? O izbutită partidă de popice!

Vasile Sfetcu nu-l văzuse de mult atât de avântat şi bine dispus. Ultima oară fusese în 1940 când, în ciuda măsurilor luate de filiala Secţiei a III-WI a Abwehr-ului de la Giurgiu de prevenire şi contracarare a sabotajelor pe Dunăre, trei petroliere fuseseră aruncate în aer.

Ce admira barmanul în cea mai mare măsură la Tamaş, era capacitatea de entuziasm nealterată de vârstă. Omul acesta nu era un simplu profesionist, un sportiv care s-a angajat într-un match cu nemţii şi, din spirit competitiv, voia să câştige. Colonelul respingea organic orice regim de dictatură, ura cu luciditatea omului de cultură fascismul, „această excrescenţă ruşinoasă a secolului XX“, era revoltat până în adâncul fiinţei sale de „filosofia“ şi procedeele criminale ale cămăşilor negre şi verzi.

— Aş vrea să fiu la fel de optimist ca dumneavoastră, domnule colonel.

— Dragul meu, nu trebuie să fii optimist, ci doar să ai simţul realităţii şi răbdare.

— Deocamdată, oftă Vasile Sfetcu, sunt numai îngrijorat. Simt că evenimentele se precipită, iar eu nu le pot controla. Sunt total neputincios.

Tamaş râse încetişor:

— Te gândeşti la chermeza de mâine?

— Balul ăsta nenorocit mă obsedează. Nu-mi place deloc cum se prefigurează.

— De ce? O să fie veselie, toalete de la Lanvin şi Maxim, va cânta Grigoraş Dinicu, vor curge riviere de briliante şi şampanie…

Vasile Sfetcu îşi aprinse nervos o ţigară:

— Mi-e să nu curgă riviere de sânge. Nu vi se pare ciudat că toţi participanţii la acţiunea von Sundlo au reţinut mese?

Tamaş părea din ce în ce mai amuzat:

— Adică!

Barmanul enumera ridicând câte un deget:

— În primul rând von Sundlo şi Elvira Manu! Ăştia, de când s-au întors de la mare, aproape că nu deschid nici

boyului, suflă şi în îngheţată. Şi acuma, uite-i dintr-o dată puşi pe chef lat. Urmează nevasta lui Sundlo şi cu amantul ei – un circ de familie complet!

— Spaniolul, precizează ca pentru el colonelul.

— Ăla!

— Ştiu unii de alţii?

— Dacă s-au interesat, ştiu. Mesele sunt reţinute nominal. N-a scăpat ocazia nici baroana von Kohler care va fi asistată de buldogul personal, Herr Walter, şi de încă doi ofiţeri germani. Nu va lipsi Stănescu, adăugă cu amărăciune în glas.

Nu se putea obişnui cu ideea că Aristide, prietenul lui de o viaţă, ajunsese o jalnică muhaia.

— Fireşte, e directorul hotelului. Mi-ai comunicat că l-a antrenat şi pe Viforeanu.

— Ăsta-i în stare de orice!

— Vezi-ţi de treabă, mon cher! Plevuşcă! un ticălos mititel! Eu l-aş fi uns copoi de gară. Nu ştiu de ce bietul Bogdan miza atâta pe el...

— Bietul Bogdan! Nu mă pot obişnui cu gândul că nu mai există…

— Opera lui Frau von Kohler! Suprem avertisment ca să ne vedem de treabă. Opera ei şi imprudenţa lui... Trebuia să-şi schimbe domiciliul de cel puţin un an… Acum, ce să mai vorbim!… Apropo de Viforeanu, să fii cu ochii pe el.

— Şi pe mai cine? întrebă sceptic domnul Vasile. Sunt două sute de invitaţi şi nu mai pun la socoteală personalul, de la portar la oberchelner, orchestra şi, în general, toţi care se învârt într-un hotel.

— Nu vei fi singur.

— Ştiu, dar asta nu mă împiedică să fiu extrem de neliniştit. În mijlocul unei mulţimi, e mai uşor să ataci decât să te aperi... Domnule colonel, sunt convins ca de mărul ăsta care-l iau acum în mână – îl culese din fructiera aflată pe masă – că mâine seară vom asista la o dramă.

Tamaş zâmbi:

— Poţi fi sigur, dragul meu. Peste două zile expiră concediul lui von Sundlo. În consecinţă, toate părţile interesate vor acţiona.

Domnul Basile îl privi câteva clipe cu o intensitate aproape dureroasă. Se aplecă peste masă, vrând parcă să dea greutate cuvintelor:

— Domnule colonel! Dacă Elvira Manu ar fi soţia sau iubita mea, nu aş lăsa-o pentru nimic în lume să participe la acest bal blestemat. Pariez 9 contra 1 că nu scapă cu viaţă.

— Sper că n-ai de gând să i-o comunici.

— Ascultă-mă pe mine! Putem să-i comandăm deja coroanele de flori şi faire-part-ul în Universul.

Tamaş zâmbi din nou.

— Putem întârzia cu recuzita de rigoare. Pentru aşa ceva nu-i niciodată târziu.

Vasile Sfetcu îi îndreptă o privire plină de reproş.

— Mă socoţi desigur cinic şi lipsit de scrupule..., rosti Tamaş.

Barmanul oftă obosit:

— Mi se pare doar că acestei femei noi nu-i acordăm nici o şansă. O azvârlim cu sânge rece în arena cu lei.

Tamaş nu răspunse. Luă un bloc-notes de pe noptieră şi i-l puse în faţă.

— Desenează-mi, te rog, topografia exactă a salonului unde va avea loc serata.

2

Sala barocă a hotelului Athénée Palace arăta feeric. Invitaţii aveau să sosească abia peste o oră, dar pregătirile erau terminate. Aristide Stănescu, organizatorul seratei, privea în jur cu un aer satisfăcut. Totul dovedea bun gust, prosperitate rafinată, strălucire de calitate.

„Cu toată modestia, putem concura cu orice restaurant de lux din lume! Ritz, Claridge, Hilton sau 21 Club Special nu văd ce ar născoci în plus…“

Totul strălucea ca în *O mie şi una de nopţi*. Coloanele de marmură, capitelurile de bronz şi marile candelabre de cristal – o echipă de douăzeci de oameni lucraseră la curăţirea şi lustruirea lor minuţioasă – tacâmurile şi sfeşnicele de argint, vesela fină Rosenthal. Decorul floral aducea sălii o desăvârşire paradisiacă. Gladiole de toate culorile – albe, galbene, roşii purpură, roz şi noutate!, violet indigo – invadaseră sala. Se aflau pretutindeni: în glastre uriaşe de argint, pe mese în aranjamente culcate, nu mai înalte decât solniţa, spre a nu stânjeni conversaţia, pe poalele feţelor de masă, azvârlite parcă la întâmplare de o mână graţioasă. Rapel, în paharele de cristal, şervetele de damasc erau învârtite în cupă de gladiolă.

Şeful de sală, nea Chicoş, verifica încă o dată, cu lista în mână, cărţile de vizită cu numele invitaţilor înfipte în suporturi de porţelan.

Aristide Stănescu simţi o prezenţă străină în spate şi întoarse capul. Zâmbi nesigur, parcă cerşind bunăvoinţă:

— Destul de reuşit, nu?

Domnul Basile încuviinţă:

— E perfect. Ai făcut treabă bună.

Părea cel dintotdeauna, stăpânit şi cu dispoziţii egale, nici urmă de resentiment nu i se desluşea pe chip sau în glas.

Directorul hotelului rămase descumpănit. Apoi îşi alungă temerile. Avea destule emoţii – stomacul îl durea ca sfârtecat de cuţit – iar el, oricum nu mai putea face nimic. Practic pornise la vale, cărţile fuseseră tăiate şi împărţite. „Ce-o fi, o fi!“

Când Ticu Stratulat, însoţit de suita obişnuită, îşi ocupă masa, sala era aproape plină. Îşi roti ochii, trecând în revistă ideile concretizate ale organizatorilor, cercetă ostentativ tacâmurile, de parcă ar fi vrut să le verifice autenticitatea în argint, se uită la „gladiolele“ de damasc din pahare.

— Cât ziceţi voi, băieţi, c-or fi trudit la un ştergar din ăsta?

Lulu Dragu, explodând de tinereţe triumfătoare, într-o rochie gen Hollywood de lame roşu, îşi înfipse ţigara într-un portţigaret lung de vreo cincisprezece centimetri.

— Degeaba faci pe nebunul! Trebuie să recunoşti că e superb!

Ziaristul Dobrin, veşnic cârtitor, fiindu-i parcă mereu teamă să nu admire excesiv, constată cu indiferenţă calculată:

— Un bâlci ceva mai subţire.

— Aşa glăsui dumnealui, patricianul din Pocreaca, observă Titu Stratulat

Actorul Dinu Ionescu începu să râdă, dar nu comentă. Dobrin, atins – era într-adevăr din Pocreaca – îşi îndreptă ochelarii şi întrebă iritat:

— De ce râzi, inteligentule?

— Da’ ce? Am venit să plâng? Ştii că-mi place?

— Lasă-l, dragă, în pace, interveni Ticu. Omul ştie ce vorbeşte. Lipsesc becurile colorate, ghirlandele de hârtie creponată, poleiala, paharele de carton cerat cu limonada şi chestiunea îl indispune.

— Cretin! spuse scurt Dobrin.

Lulu Dragu interveni energic:

— Iar vă certaţi? Aveţi tot timpul.

— Nu ne certăm, iubito, explică blând Stratulat. Ţinem colocvii pe teme estetice.

— Sunt neinteresante.

Pe ea o interesau invitaţii care soseau într-o avalanşă de toalete splendide, sclipiri de briliante şi parfumuri scumpe. Ochii îi străluceau de mulţumire, înregistra ca pe o victorie fiecare nume simandicos ori celebritate descoperite, o fascina ambianţa de lux rafinat şi până şi cheliile i se păreau distinse, burţile indiscrete, impozante. Exclamă:

— Ia te uită! A venit şi prinţul Duca!

Îi făcu semn cu mâna, dar bătrânul nu observă. Se aşează la o masă mică, rotundă, mereu singur şi părând mai absent ca totdeauna.

— Draga mea, surâse Stratulat, nu vreau să te contrariez... Ar fi bine să-ţi controlezi puţin gesturile. Ştiu că spontaneitatea ta delicioasă e singura vinovată, dar într-un Athénée Palace nu dai din mână de parcă ţi-ai lua rămas bun de la tren, în Gara de Nord.

Lulu surâse dulce. Nu era supărată şi, fată deşteaptă, conştientă de multe lacune, dornică să înveţe.

— Ai dreptate.

Dinu Ionescu îşi aprinse în mod excepţional o ţigară. În general se menaja, se conserva. Îşi închipuia că, cenzurându-şi poftele, ar putea să arate la fel şi la patruzeci de ani.

— Probabil nu-i aşa de calic cum ni s-a părut nouă, trebuie că are rezerve.

Buzele ziaristului se ascuţiră de invidie:

— Poţi să fii sigur. Nu-i dă mâna oricui să azvârle trei mii de lei într-o noapte, ca să vadă high-life-ul maimuţărindu-se într-o pădure de gladiole. Nu mai zic bacşişuri…

Dinu Ionescu îi puse mâna pe braţ, întrerupându-l:

— Fiţi atenţi! Ce ziceţi de tipesă?

Manja von Sundlo, la braţul lui de Villar, îşi făcu o apariţie de mare star. Era delicioasă, exuberantă, luminoasă ca o rază de soare. Lulu Dragu îi aprecie toaleta de o îndrăzneală care-ţi tăia respiraţia – un furou de argint extrem de strâmt, cu un spate decoltat adânc, circa zece centimetri sub centură –, şi îşi zise că nu cunoştea o a doua femeie care să se fi îmbrăcat la fel, fără să rişte să fie tratată de „damă“. Manja însă nu părea deloc vulgară; apariţia ei provoca, dar în acelaşi timp excludea curajul unor gesturi nedelicate.

— Mda…, făcu Ticu Stratulat. Un peştişor nostim.

Într-adevăr, suplă, micuţă, ondulându-şi graţios trupul, Manja semăna cu un peştişor argintiu. Lulu Dragu, agasată că în prezenţa ei atenţia poate fi monopolizată de altă femeie, observă acid:

— Nostimă, nu zic, dar ce părere aveţi de el? În viaţa mea n-am văzut un tip ca ăsta decât la cinema!

Dinu Ionescu era extaziat:

— Cine or fi? Ea nu pare să aibă mai mult de paisprezece ani!

Dobrin îl cercetă cu dispreţ:

— Ai dat-o pe minore? Cam devreme, mon cher!

— Hm! făcu Ticu Stratulat. Uite, o minoră din asta mi-a recomandat şi mie medicul.

Lulu Dragu stinse furioasă ţigara:

— Ce-ar fi să vă ocupaţi şi de mine?

Ticu îi sărută mâna:

— Tu eşti preocuparea noastră de fiecare clipă. Deocamdată facem prezenţa.

— Dobrine! exclamă mereu amuzat Dinu Ionescu. Uite-ţi şeful!

Înconjurat de un grup de suporteri, celebrul Pamfil Şeicaru îşi făcu intrarea ca de obicei, zgomotoasă, acelaşi pe care-l ştiau bucureştenii de ani de zile. Vioi, neastâmpărat, cu o figură de saltimbanc accentuată de privirea mobilă şi mustaţa neagră, hainele păreau prost încheiate, azvârlite pe el la întâmplare. Era genul de bărbat care, indiferent de strada unde îşi comanda hainele, păstra acelaşi aspect mototolit şi neglijent.

— Şef pe mă-sa! scrâşni Dobrin care nu-l înghiţea pe Şeicaru. Un escroc, vânător de scandal şi aplauze. A venit cu toţi ţuţării după el.

Lulu Dragu se învioră:

— Staţi şi bârfiţi ca nişte babe! Uite că a venit orchestra! Ticule, puteai să iei o masă mai aproape de ring! Nu se vede nimic!

— Frumoasa mea! Pe biletele astea a fost bătălie, aşa că problema cade. Al doilea, trebuie să auzi, nu să vezi! Ce, nu-l ştii pe Dinicu? Tot rotofei, tot genial!

— Eşti deştept, ce să-ţi spun! în program sunt anunţaţi şi Bianco Biacicia!

— Ăştia cine mai sunt? se interesă Dinu Ionescu.

— O orchestră argentiniană, explică Ticu, cu recuzita adecvată: banjouri, acordeoane, viori. Toţi bărbaţi superbi, dotaţi – apăsă – din toate punctele de vedere. Cel puţin aşa pretinde sexul frumos de pe cinci continente. Tata' lor e Bianco ăsta! Au mai fost în Bucureşti prin '28, '29... Tu erai prin primară pe-atunci, de-aia nu-i ştii.

Rumoarea din sală încetă brusc şi toţi răsuciră capul curioşi spre intrare.

— Tipii de la Belona! spuse Dobrin.

Edith von Kohler, dreaptă, suplă, de o zvelteţe exagerată, excitant de stranie, trezind acelaşi sentiment de nelinişte, traversă sala, părând să ignore cu desăvârşire efectul electrizant al apariţiei ei. Era într-un mare decolteu şi un boa negru, pulverizat cu o rouă de briliante mici, îi accentua albeaţa mată de cretă a pielii. O urma Herr

Walter, în jachetă şi pantalon reiat, şi un general de aviaţie, foarte tânăr, decorat cu Crucea de fier cu spade şi diamante.

Ticu Stratulat îşi muie scârbit buzele în pahar:

— Crucea de fier cu spade şi diamante! Aveţi idee ce înseamnă chestia asta?

— O să mă uit în Larousse, rânji Dobrin.

— E ordinul lor cel mai înalt, spuse şcolăreşte Dinu Ionescu.

Ticu dădu din cap.

— Exact, puiule. Şi dacă l-au gratulat cu mărţişorul ăla, înseamnă că are la activ vreo paişpe mii de victime! Unde am ajuns! Decorăm asasinatul pe bandă rulantă!

Luă menu-ul de pe masă, legat cu şnur de aur.

— Ca să-mi schimb ideile, hai să vedem ce au ăştia în prăvălie. Ţin-te bine, Lulu, ai grijă de siluetă: confiseria e asigurată de Bomboneria Palatului, şi Căpăţână ştie meserie!

— Zi-i de sărătură, îl întrerupse Dobrin.

— Pacienţă, mon cher! Deci, Annie Rooney Caviar.

— Ce-i asta? întrebă Lulu Dragu.

— Icre negre, mica mea ignorantă, pusă pe o melodie irlandeză. Crimped Salmon… Barquettes George V, Côtelettes de Volailles à la Fleming…

Ticu Stratulat închise menu-ul, acuzând o uimire gravă:

— Mă! Ăştia-s nebuni! Doar că n-au arborat steagul majestăţii sale britanice, şi nea Grigoraş nu-i trage un *„It's a long, long, way to Tipperarry…“*

Dinu Ionescu plesni masa cu palma:

— Ei nu, că asta e culmea! Uite-i şi pe ăştia! Parcă ne-am fi dat întâlnire. Ce-ar fi să facem masă comună?…

Elvira Manu se opri o secundă în pragul sălii, parcă orbită de lumină. Alături, sumbru, într-un frac fără reproş, baronul von Sundlo cuprinse interiorul cu o privire arogantă.

Ticu Stratulat şopti:

— Am încheiat apelul.

Elvira nu arăta bine. O zi proastă! O ştiuse de când, cu o oră înainte, începuse să se gătească în faţa oglinzii. Cearcăne – imposibilele cearcăne ale femeii mature – în ciuda compreselor cu muşeţel, privirea incertă, pielea parcă uscată, fără éclat-ul obişnuit.

„Îmi dai vârsta şi nici cu o singură zi mai puţin!“ Constatase apoi, surâzând trist: „Bietul meu Kurt! Ai să ai o decepţie…“ „Tu vei fi cea mai frumoasă!“ „Mulţumesc, dacă nu voi fi cea mai slută…“

„Trudi“ un ceas cu machiajul şi alegerea toaletei, dar rezultatul era departe de a o mulţumi. Când intrase în restaurant, avusese câteva clipe senzaţia de ameţeală. Lumină orbitoare, fum, scânteieri de briliante, muzică, prea multe priviri îndreptate spre ei, spre ea, într-o zi în care ar fi preferat să fie ignorată.

Băuse repede două cocktailuri şi parcă îşi mai revenise. Sângele începuse să pulseze sub fardul uşor, înviorându-i obrajii, ochii şi recăpătaseră vioiciunea şi expresia de ironie blândă.

Kurt o privea mereu, îngrijorat.

— Te simţi mai bine?

— Mult mai bine.

— Arătai ca o ciocârlie speriată. Ca o fetiţă rătăcită în pădure.

Elvira îi mulţumi, clipind de câteva ori. Observă maşinal:

— E multă lume elegantă. Şi multe uniforme…

— Te aşteptai la altceva? În curând or să înceapă să cânte marşuri şi or să se îmbete ca nişte porci. Îmi cunosc compatrioţii.

— Fă abstracţie, Kurt. E ultima noastră seară.

— Taci. Pentru noi nu există ultima.

— Bine. E şi baroana von Kohler. Ai văzut-o?

Colonelul mârâi:

— Am văzut-o. Ca şi pe cealaltă.

Elvira îi îndreptă o privire interogativă.

— Cealaltă baroană, precizează sec Kurt Von Sundlo.

— Soţia ta?!

— Ea. Sfârşitul nu putea fi decât vulgar. Îţi poţi imagina o situaţie de vodevil mai penibilă? În acelaşi restaurant, amândoi soţii von Sundlo cu parteneri distincţi. O să aibă von Kohler ce colporta la Berlin…

Elvira îşi înfipse dinţii în buza inferioară:

— Nu mi-o lua în nume de rău, Kurt, dar n-aş fi femeie dacă n-aş fi curioasă. Unde e? Vreau să văd cum arată.

— Chiar în stânga ta, a doua masă, îmbrăcată în argint. Poţi să te uiţi acum.

Elvira întoarse încet capul şi rămase surprinsă. Nu, hotărât, nu aşa şi-o imaginase pe soţia lui Kurt. Era o apariţie încântătoare irumpând de farmec şi de tinereţe, jucăuşă ca un fluture, strălucitoare ca un licurici. Simţi în inimă un ghimpe de gelozie. „E atât de fermecătoare! Pe lângă ea, chiar femei mai tinere ca mine par nişte babe…“

— Dar e un copil! reuşi să rostească.

— Nu chiar copil. Are aproape douăzeci şi doi de ani.

Elvira înghiţi cu noduri pilula galbenă a invidiei.

— O găsesc fermecătoare. Căută ochii lui von Sundlo: Kurt, cum poţi să nu o iubeşti?

Von Sundlo ridică din umeri:

— În realitate, nu e o fată rea. Cam superficială, cam frivolă, dar… Am şi eu o parte de vină. Când m-am căsătorit, avea şaptesprezece ani. Puteam s-o instruiesc, s-o îndrum, s-o modelez. Nu m-am ocupat deloc de ea.

— De ce?

— Îmi închipuiam că pentru mine porţile dragostei s-au închis definitiv şi că e suficient să-i ofer un pat cu baldachin de aur în care ea să-mi nască moştenitori. Am tratat-o – în sinea mea – ca pe un animal de prăsilă. De aceea i-am iertat, m-am făcut că nu văd multe.

Elvira declară convenţional:

— Îmi pare rău, Kurt.

Von Sundlo râse:

— Hai să nu fim ipocriţi! Mie-mi pare bine. N-aş fi avut ocazia să te cunosc altfel. Să fim împreună. Îi strânse mâna: Vom fi împreună, draga mea, da?

— Da, Kurt. Vom fi împreună.

— Nu mi-ai vorbit niciodată despre tine… Acum, că am renunţat la convenţia aceea absurdă, povesteşte-mi, spune-mi de pe ce planetă minunată ai pogorât în viaţa mea? Ce e cu tine? Cine eşti?

Elvira surâse trist:

— Nu-s multe de spus.

— Eşti măritată?

— Am fost.

Von Sundlo respiră vizibil uşurat

— Slavă Domnului! Vom lupta cu un singur divorţ.

— Nu-s divorţată. Soţul meu a murit în primul an de război. Era maior… În viaţa civilă, arhitect.

— Draga mea… Îmi pare rău. Dar de ce ai făcut atâta mister? Ajunsesem să-mi închipui romane despre tine…

Elvira Manu, palidă, îşi privi smaraldul de pe deget. Inelul de logodnă al lui Manu. Îl întoarse instinctiv, dintr-un inexplicabil sentiment de decenţă, cu piatra în jos:

— Mi-e greu să vorbesc despre el… Despre moartea lui… Despre tot ce a fost… Înţelegi?

— Iartă-mă, draga mea. Te iubesc.

Îi puse paharul în mână. Elvira îl luă zâmbind şi ciocniră.

La microfon, diseusa de la barul Chat Noir cânta plină de antren *Lilly Marleen*.

Edith von Kohler se uită la tânărul general, pierdută pe gânduri. Îi amintea vag de Étienne.

„Croiala pleoapei… În rest, nimic comun. E prea neamţ…“

Generalul, un pic ameţit, se interesă pe un ton galant:

— La ce vă gândiţi?

— Să nu puneţi niciodată întrebarea aceasta unei femei.

Herr Walter îi răspunse în gând: „Dacă eşti curios, îţi spun eu. În perspectivă imediată, la injecţia cu coco, în perspectivă ceva mai îndepărtată, la secătura din Paris.“

Generalul, pleoştit de replica uscată, păru brusc interesat de ce se întâmplă pe ring.

„O nebună“, îşi zise în gând. „Şi bea ca un burete! E la al cincilea cocktail şi-ţi vine să crezi că a înghiţit numai sirop de tuse.“

Se gândi că totuşi trebuie să spună ceva:

— E prima oară că mă aflu în România. N-am ce zice, latinii ştiu să se distreze.

— Nu *toţi* se distrează.

— Ce vreţi să spuneţi, doamnă baroană?

— Ce vedeţi dumneavoastră este tarantelă de suprafaţă. Acordurile grave se petrec în adâncuri şi, într-o zi, se vor face auzite… Adăugă parcă fără legătură: Mi-ar plăcea să fiu departe atunci. Foarte departe…

Herr Walter surprinse privirea fixă a baroanei:

— Aţi dorit ceva?

— Mă întrebam dacă de data asta vei izbuti. E ultima ta şansă.

Manja îşi muie gura ca o cireaşă în paharul cu şampanie.

— Aş vrea să dansez…

De Villar respiră adânc, stăpânindu-şi iritarea.

— Draga mea, cred că exagerezi. E de-ajuns că ne aflăm în situaţia asta jenantă. Vrei să te vadă şi în braţele mele? E o chestiune de bun simţ.

— Nu văd de ce. La urma urmei, e şi el cu metresa lui. Ce mai contează că dansăm?

— Bine, draga mea, dansăm. Dar ceva mai târziu.

Se simţea neliniştit, cu fibrele încordate, coarde de pian – îi trecu prin minte.

Manja, cu ochii la masa lui von Sundlo, remarcă pe un ton visător:

— Kurt nu s-a uitat niciodată la mine aşa cum se uită la femeia aceasta. Cred că o iubeşte ca un nebun… Surâse: Ce curioşi sunteţi voi, bărbaţii!…

— De ce? întrebă neatent de Villar.

— Practic, a făcut pasiune pentru o femeie terminată. Sigur, e foarte distinsă, rochia foarte şic, dar se vede că-i bătrână.

— Ce înţelegi tu prin bătrână?

Manja râse:

— Cine mai e tânăr după treizeci, hai să zic treizeci şi cinci de ani… Când vrei să plecăm, Octavio?

Spaniolul râse:

— Spuneai că lângă mine nu te plictiseşti niciodată.

— Nu-i vorba de plictiseală…, dar… am aşa, o nelinişte. Şi pe tine te simt… cum să-ţi spun? Încordat, parcă… Am găsit! exclamă triumfătoare. De parcă te-ai aştepta în orice clipă să-ţi cadă o cărămidă în cap!

Glasul puternic al directorului hotelului, aflat în faţa microfonului, acoperi rumoarea sălii:

— Doamnelor şi domnilor! în continuarea programului nostru, urmează o surpriză!

Repetă textul în limba germană şi în franceză, apoi anunţă cu o voce triumfătoare, gen „intră elefanţii!“:

— Surpriza noastră, surpriza Seratei Gladiolelor, surpriza Athénée Palace-ului: orchestra de banjouri Bianco Biacicia!

Câteva perechi se îndreptară spre ring. Manja simţi jăratec în escarpenii de argint. Se ridică şi-l trase pe de Villar după ea.

Capul bătrânului Ştefan Duca părea că pluteşte într-un nor de fum. Contrar obiceiului, fuma havane şi aproape nu se atinsese de mâncare. De câte ori se prezenta chelnerul, expedia cu un gest scurt farfuriile intacte. Ţinea în faţă jardiniera din care ciugulea câte o cireaşă glasată şi nuci pralinate, sorbea des din cafea, din când în când din

paharul de şampanie. Şi, tot din când în când, se uita la ceas.

Lulu Dragu, ciupită, devenise gălăgioasă şi generoasă.

— E păcat să-l lăsăm pe papa singur. Să-l chemăm la noi. În definitiv, suntem cunoştinţe vechi.

Ticu Stratulat spuse moale:

— Am impresia că se simte excelent aşa. Dar, dacă vrei, încearcă!

Ziaristul Dobrin, răsucit cu tot trupul spre orchestră, exclamă plin de ciudă:

— Mă, frumoşi sunt, fir-ar ai dracului!

— Cine, baby?

Dobrin arătă spre argentinieni:

— Animalele astea! Uite, domnule, de ce nu cred în Dumnezeu! Vâri totul la unul în desagă, de nu mai încape, trebuie s-o îndeşi cu genunchii, şi altuia nu-i dai decât junghi, chelie şi ploşniţe! E inechitabil!

Dinu Ionescu, tânăr, frumuşel şi fără complexe, zise:

— Lasă, nene, că e bine aşa. A ştiut el Dumnezeu ce face!

Dobrin o ţinea pe-a lui:

— Ce le lipseşte ăstora, dom’le? Frumoşi, tineri, celebri, plini de franci, cu legiuni de muieri la picioare!

Ticu Stratulat sugeră:

— Încearcă şi tu!

— Ce să încerc? se holbă ziaristul.

— Să cânţi la banjo.

— Eşti tâmpit şi te-ai îmbătat.

— Ai încercat sau nu?

— Ţi-am spus că eşti tâmpit.

— Dacă n-ai încercat, n-avem ce discuta.

Dinu Ionescu se prăpădea de râs.

— Uite-i şi pe ăştilalţi! spuse negru la faţă Dobrin, arătându-i pe de Villar dansând cu Manja. Alţi băftoşi ai lui Dumnezeu!

— Corect! recunoscu Ticu. Superbă pereche. De mult n-am văzut asemenea tandem izbutit.

Într-adevăr, Manja şi de Villar păreau făcuţi unul pentru celălalt. Trupurile zvelte se armonizau perfect, rochia de argint şi fracul negru păreau un indisolubil, alcătuiau un întreg desăvârşit. Polarizaseră toate privirile şi unele perechi se opriră din dans ca să-i poată admira. Pe figura Manjei se citea o fericire pe care poate n-avea s-o mai întâlnească niciodată – unele clipe prea intense, prea complete sunt irepetabile – de Villar radia bărbăţie, masculinitatea ajunsă la apogeu şi o nesfârşită tandreţe.

— De ce, dom'le! repetă Dobrin. Când se îmbăta devenea sumbru şi pisălog. De ce? Explicaţi-mi şi mie fenomenul, dacă tot ziceţi că sunteţi deştepţi!

— Nimeni n-a pretins în afară de tine că e deştept, spuse Stratulat. În fond, ce vrei să ştii? De ce nu te-a greşit maică-ta Johnny Weissmüller?

— Da! Asta vreau!

— Ei bine, n-a vrut ea! N-a avut chef! Nu i-a stat în caracter! Ţi-ajunge?

Dinu Ionescu simţi că plesneşte de râs:

— Hai că sunteţi nebuni!

Lulu Dragu scoase pudriera şi îşi trecu puful peste nas şi bărbie:

— Dobrin s-a îmbătat şi Ticu n-are ce face. Hai, Dinule, să dansăm…

Ticu se interesă:

— Vrei să faci concurenţă peştişorului de argint?

— Puţin îmi pasă de crăpceanca ta de argint sau ce o fi! Vreau să mă vadă babele de la Naţional. Sunt toate la masa lui Vraca.

— Succes, iubito!

— Îl am în buzunar.

Ticu Stratulat se uită la ceas. În acelaşi timp cu Ştefan Duca.

Directorul Aristide Stănescu se strecură în oficiul din spatele garderobei. Marin Viforeanu, în haine de chelner,

aştepta ghemuit pe un scăunel. Transpiraţia îi udase gulerul tare, dar îşi simţea mâinile şi picioarele îngheţate. Ridică o privire umilă, de câine speriat.

— Gata?

Aristide Stănescu încuviinţă, dând din cap. Îl învălui cu privirea: agentul arăta jalnic, o zdreanţă stoarsă, fără pic de vlagă. Doar în ochii negri, ficşi, ardea vâlvătaie o flacără ca la obsedaţi.

— Peste zece minute, intri în sală. În mâna stângă, tava cu pahare goale. În dreapta, revolverul, camuflat sub şervet.

— Ştiu, mi-aţi mai spus-o.

— Nu trebuie să-ţi fie teamă. Vei trece neobservat. Cei mai mulţi sunt pe ring, şi aproape toţi, ameţiţi. Reţine deci: când orchestra începe „Lolita“…

— Am înţeles, domnule Stănescu, gâfâi Viforeanu la capătul puterilor. Cunosc piesa pe dinafară.

— Bine, să vedem! Adăugă, de parcă amănuntul l-ar fi ajutat cu ceva pe Viforeanu: Eu voi fi tot timpul în sală. Noroc!

Aristide Stănescu părăsi garderoba şi se postă după coloana de la intrare, atitudine cât se poate de firească: directorul hotel-restaurantului supraveghea personalul, buna desfăşurare a seratei, gata să prevină orice dorinţă specială, să îndrepte orice neajuns.

Domnul Basile ieşi din bar, traversă holul şi intră în garderobă.

Elvira Manu părea uşor ameţită. Privirea languroasă, umedă, ca de căprioară o făcea să pară foarte tânără. Era melancolică, duioasă şi împrăştia o căldură şi o lumină emoţionante.

Kurt von Sundlo n-avea să uite niciodată chipul Elvirei din clipele acelea.

— Eşti obosită, draga mea. Vrei să plecăm?

Elvira clătină încet capul.

— Să termine întâi argentinienii. Cântă divin. Mi-ar fi plăcut să-i ascult în alte condiţii altundeva. De pildă, în Hawaii…

Baronul îi strânse mai tare degetele:

— Vom ajunge şi acolo într-o bună zi. Totul este să mă aştepţi, să nu dispari.

— Am să te aştept. N-am să dispar.

Kurt von Sundlo întoarse capul pentru a-şi ascunde lacrima care-i încolţea la colţul pleoapei.

— Să bem pentru dragostea noastră unică…

Dintr-o dată, rafalele tobei îi asurziră. Instinctiv, Elvira îşi duse mâinile la urechi şi amândoi începură să râdă. În faţa microfonului, Bianco Biacicia, de astă dată la chitară, începu să cânte un foxtrot îndrăcit. Lolita, piesa de rezistenţă a orchestrei, succesul verii 1943:

„Lolita, singura mea dragoste/Lolita, de neuitat…“

Un chelner, cu o tavă plină de pahare se înclină politicos.

— Îmi permiteţi?

Von Sundlo ridică ochii plictisit: „Ce vrea ăsta? Să schimbe paharele… Unde naiba l-am mai văzut?“ Apoi totul se desfăşură cu o repeziciune uimitoare. Zări, gămălie de secundă, ţeava revolverului fixat în ceafa Elvirei, auzi împuşcătura amortizată şi, înainte de a se dezmetici, simţi o durere cumplită în moalele capului. Aproape concomitent, luminile se stinseră. Sala fu cuprinsă dintr-o dată de panică: învălmăşeală de ţipete, scaune răsturnate, veselă spartă, voci care întrebau ştiind că nimeni nu le poate răspunde. Cei mai ameţiţi, ori optimiştii râdeau, închipuindu-şi că-i vorba de o surpriză: îngheţată flambată sau cine ştie ce număr de varietée.

Von Sundlo nu mai auzi nimic. Îşi pierduse cunoştinţa.

1

A doua zi, înainte de prânz. Octavio de Villar primi prin liftier un scurt mesaj, aşternut în grabă pe o carte de vizită. *Trebuie să vă vorbesc. Von Sundlo.*

Manja îl cercetă îngrijorată cu privirea:

— Ce s-a mai întâmplat?

— Soţul tău doreşte să discute cu mine…

Mica baroană îşi încreţi fruntea. Era palidă şi chiar buzele totdeauna rumene îşi pierduseră culoarea.

— Ce-o fi vrând să-ţi spună? Doar nu despre noi doi…

De Villar îşi aprinse nervos ţigara, uitând s-o stingă pe cealaltă.

— Nu cred deloc că-i arde de aşa ceva.

— Bietul Kurt! Poate nu mă crezi, dar mă simt grozav de nefericită pentru el. Aş face orice ca să-l pot consola…

— Sunt convins.

Manja se cutremură şi îşi prinse în palme umerii mici.

— Mă gândesc ce aş fi simţit eu în locul lui… Vezi, Octavio, Kurt a avut tot ce vrei în viaţă: şi bani, şi nume nobil, şi situaţie, dar norocul l-a ocolit.

De Villar îşi legă cu degete nervoase cravata. Îl iritau adevărurile banale.

— Dacă avea noroc, se putea lipsi perfect de celelalte.

Îşi îmbrăcă vestonul şi o sărută în fugă.

— Să nu întârzii, Octavio. Mi-e frică şi parcă mi-e frig. Cred că n-am să uit toată viaţa coşmarul de azi-noapte. Doar închid ochii şi revăd scena aceea îngrozitoare. Ea,

biata femeie, căzând de pe scaun… Avea o expresie de copil mirat…

— Gata, Manja, ajunge! În flaconul albastru din baie sunt calmante. Ia o pastilă.

De Villar nu trebui să-şi compună o figură convenţională. Era sincer afectat de drama care se petrecuse cu o seară înainte. Ca majoritatea oamenilor, mai ales tineri, detesta să prezinte condoleanţe. Îl îngrozea uscăciunea cuvintelor, sentimentul de neputinţă în faţa durerii.

Când von Sundlo îi deschise uşa apartamentului, avu un şoc. Se aşteptase, bineînţeles, să dea peste un om distrus. Distrus, dar oricum o fiinţă vie. Dând însă ochi cu baronul, impresia concretă că e întâmpinat de un cadavru îi muie genunchii. Un cadavru care, în mod miraculos, vorbeşte şi se mişcă. Figura era neagră, privirea goală, de statuie; trupul, sleit peste noapte, cu carnaţia redusă la minimum, aparţinea parcă altcuiva.

— Domnule baron, permiteţi-mi să vă prezint sincera mea compasiune…

Colonelul îl opri brutal:

— Te rog! Nu vreau să aud nici un cuvânt. Stai jos…

Îşi trecu palma peste fruntea pe care spaniolul o ghicea fierbinte, apoi se repezi la bar. Încercă să toarne în pahar, dar era incapabil să-şi stăpânească tremurul mâinilor.

De Villar sări de pe scaun:

— Lăsaţi-mă pe mine, vă rog.

Un râs fioros umplu încăperea:

— Toarnă-ţi şi dumitale, tinere. Să bem pentru victorie. Victoria marelui Reich!

De Villar strecură o privire lăturalnică. Scrumierele ridicau movile de mucuri, lângă calorifer zăceau răsturnate patru sticle de whisky goale.

„Şi nu-i beat! E mai treaz ca mine. Nenorocitul! Nici măcar norocul ăsta nu-l are…“

Von Sundlo bău dintr-o înghiţitură o jumătate de sondă. Sec, fără gheaţă.

— Aşează-te, gâfâi răguşit. Şi nu te uita la mine ca un câine flămând. N-ai ce să vezi… Doar o mârţoagă care încearcă să mai izbească o dată cu copita, înainte de a crăpa… Mi-ai făcut acum trei zile o propunere… Să sperăm că nu am în faţă o lepădătură de provocator şi că eşti într-adevăr trimis de aliaţi.

Scoase anevoie din buzunarul de la haină un plic destul de gros şi i-l întinse:

— Ai aici, desen şi legendă, harta Uzinei din N. Măcar de aţi folosi-o cu cap! Am făcut-o în zece ore, timp record! Adolf are tehnicieni buni…

Emoţionat, nevenindu-i să-şi creadă ochilor, de Villar se grăbi să ia plicul. Pierdut, rosti prosteşte:

— Nu ştiu cum să vă mulţumesc…

Von Sundlo rânji:

— Imbecilitatea n-are margini… Mulţumiţi-le asasinilor de la Berlin… Ei v-au făcut cadoul, nu eu.

— Vă întoarceţi la Berlin?

— Ştiu la ce te gândeşti, dar nu trebuie să vă fie teamă. Mă întorc la porcii ăia, deşi aş prefera să mă duc în fundul iadului. Dar mai am atâta minte! Dacă aş dispărea, hârtiuţele astea ar face exact cât un discurs de-al lui Hitler! O hazna respingătoare şi inutilă! Am tren diseară… Du-te, tinere…

Octavio de Villar se înclină adânc.

— Tot respectul meu, domnule colonel.

— Nu fi prost! Nu mă respect nici măcar eu…

— Sper că, într-o zi, ne vom revedea.

Von Sundlo mormăi cu spatele întors:

— Nu m-ar interesa deloc.

Afară se auzeau strigătele vânzătorilor de ziare:

— Ediţie specială! Ediţie specială! Crima de la Athénée Palace!

Edith von Kohler se afla în avion. Era fericită.

„Doar câteva ore, Étienne… Ai răbdare, mein lieber Engel.“

Baronul von Sundlo privea Calea Victoriei, scăldată în soare:

„Ce beznă, Dumnezeule! Cât întuneric…“

* * *

Hotel des Roses era mic, confortabil şi doar zece minute de mers pe jos îl despărţeau de Champs Elysées. Avea o clientelă constantă, cu componenţă variată, care nu se schimbase în ultimii douăzeci de ani. Îl frecventau în special oameni de afaceri, provinciali serioşi, familişti cu situaţii solide la ei acasă, văduve înstărite, rentieri şi părinţi veniţi să-şi vadă copiii aranjaţi la Paris şi care, plini de tact, refuzau ospitalitatea ginerelui ori a nurorii.

Recepţionerul se amuza mereu:

„Noi plătim portarul de noapte ca să poată dormi mai liniştit decât la el acasă între zece seara şi şapte dimineaţa. După nouă şi jumătate, nu mai există o singură cheie la tablou…“

Când femeia înaltă şi suplă, îmbrăcată într-un costum argintiu, de excelentă cupă, pătrunse în holul hotelului, o aprecie ca un cunoscător:

„Impecabilă siluetă…“ După câteva clipe însă îşi stăpâni într-un zâmbet convenţional surpriza: „Oh, là là! Dar e în vârstă!“

Deşi timpul nu-i devastase propriu-zis chipul, iar fineţea trăsăturilor rămăsese nealterată, obrazul aparţinea în mod evident unei femei de şaizeci de ani.

— Mă numesc Elvira Manu… Am rezervat o cameră la hotelul dumneavoastră prin telefon, de la Bucureşti.

Odaia era agreabilă, modern mobilată, iar pe o măsuţă joasă se afla o glastră cu crini regali. Elvira înregistră cu plăcere amănuntul: florile dădeau intimitate unei camere

de hotel, te făceau să te simţi acasă, nu un anonim între ziduri străine, politicoase.

Camerista începu să-i desfacă valizele, dar Elvira o opri cu o mişcare scurtă.

— Peste o jumătate de oră, dacă eşti gentilă. Am de gând să ies.

Urcase doar ca să-şi împrospăteze puţin fardul şi ţinuta. Dimineaţa magnifică de primăvară, aroma specială a Parisului, regăsită, vioiciunea oraşului o umpleau de nerăbdare. Se simţea uşoară şi tânără, nările dilatate vibrau, fiori de emoţie îi străbăteau întreaga făptură.

Trecu în baie şi, în timp ce-şi spăla mâinile, îşi scrută figura râzând:

„Cât pot fi de caraghioasă! Mă simt ca o fetiţă de zece ani căreia i s-a promis că va fi condusă la circ…“

În timp ce-şi fuma ţigara, reflectă că prima zi la Paris o va petrece exact ca şi în excursiile anterioare. O ciocolată fierbinte cu multă frişcă la Café de la Paix, apoi scurta vizită la Luvru. După război, Elvira călătorise mult, „unica plăcere a unei femei singure, în vârstă, şi căreia nu-i mai păsa dacă profilul şi linia şoldurilor ei mai pot spune ceva unui bărbat“.

Azi ea era un turist îndeajuns de încercat, pentru a şti să-şi dozeze muzeele. La Prado, Versailles, Luvru, Ermitaj sau Rijksmuseum, de fapt pretutindeni, spectacolul turiştilor răpuşi de oboseală nu contenea să o amuze. Picau frânţi si se aşezau unde reuşeau să găsească o palmă de loc, pe treptele, pervazurile sau bordura trotuarelor din faţa muzeelor, cu câte o sticlă de Coca-Cola, Fanta sau îngheţată, iar expresia era a unor oameni trecuţi prin încercări foarte dure. Îşi priveau picioarele umflate, cu aparatele de fotografiat bălăngănindu-se între genunchi şi degetul uitat între filele ghidului Michelet, ca „să nu uite unde au rămas“. Îşi îngăduiau un sfert de oră de odihnă, apoi reluau calvarul. Ambiţioşi, încercau să vadă într-o singură zi un inventar pentru care nu le-ar fi fost de ajuns

nici măcar un an. Să vadă! Vorba vine. Dacă le-ai fi explicat, ar fi fost incapabili să înţeleagă că, după un ceas, un ceas şi jumătate, capacitatea de recepţie e nulă, ochii, sufletul, dragostea de frumos sau numai curiozitatea nu mai înregistrează practic nimic.

„Trebuie să te duci, susţinea mereu Elvira, să vezi operele pe care le cunoşti, pentru care te-au pregătit lecturile de acasă, pe care ţi-ai visat să le vezi sau, îndrăgindu-le, vrei să le revezi.“

O prietenă, întoarsă dintr-o călătorie în Japonia, îi mărturisise cu francheţe năucă: „A fost grozav, dar n-am priceput nimic! Altă cultură, alţi parametri estetici, legaţi de o istorie multimilenară, dar despre care eu, iertată să fiu, n-aş fi în stare să vorbesc zece minute şnur. Ikebana, şi pe urmă încep să caut…“

Fapt şi mai grav, ţinând seama de harta lumii şi de importanţa civilizaţiei respective, Elvira încercase acelaşi sentiment în Grecia.

La Luvru avea să stea exact jumătate de ceas. N-o interesa celebra Galerie Apollo, unde străinii dădeau năvală să vadă faimosul briliant Regentul, nu tânjea nici de dorul Monei Lisa. O găsea urâtă, prea grasă, cu o expresie inconfundabilă de văcuţă şi, nu o dată, se întrebase dacă nu cumva acest tablou avusese un noroc neaşteptat.

Se ducea, de fapt, pentru un singur tablou, un Chardin mic, aşezat modest chiar lângă uşa uneia dintre nenumăratele săli ale muzeului. Înfăţişa o femeie tânără cosând în faţa ferestrei deschise. Pânza o emoţiona în mod deosebit şi, de multe ori, Elvira îşi spunea că pe această femeie, moartă de peste două sute de ani, o cunoştea până în adâncul fiinţei sale, că i-ar putea descrie viaţa până în cele mai mici amănunte. Ştia cum arată bucătăria ei, cât de strălucitoare sunt vasele de aramă şi faianţă, care e boneta ei preferată…

Găsi masă chiar pe terasa cafenelei şi, sorbind din ceaşca de ciocolată, se amuză o vreme observând priveliştea

neastâmpărată, forfota de culori, traficul intens, vestimentaţia femeilor. „Se poartă enorm bleumarine cu galben şi albastrul indigo cu verde salată… Dacă ieşeai cu combinaţiile astea pe vremuri, ai fi fost definitiv compromisă… Interesant… Au revenit canotierele de paie…“

Scoase ţigările şi bricheta din poşetă şi, în aceeaşi clipă, simţi că inima i se opreşte. Kurt! Îşi reprimă strigătul şi reacţia instinctivă de a alerga spre el. Trebuia întâi să se liniştească, să-şi astâmpere emoţia. Avea să se apropie de el mai târziu. Când va părăsi restaurantul, îl va lua de braţ simplu, firesc, de parcă s-ar fi văzut ieri: „Ce mai faci, Kurt?”

Ocupa o masă chiar lângă jardiniera cu trandafiri. Kurt von Sundlo… Nu încăpea nici o îndoială. „Profilul lui inconfundabil, umerii aceia moi, emoţionanţi în oboseala lor chiar şi acum douăzeci de ani, azi de-a dreptul prăbuşiţi, felul lui caracteristic de a ţine ţigara.“ Elvira îl cerceta lacomă, cu privirea umedă în spatele ochelarilor de soare. După toate aparenţele, nu avea griji materiale, dar costumul scump nu reuşea să-i ascundă slăbiciunea excesivă, iar pe figură i se imprimase o expresie de plictiseală morocănoasă. „Bănuiesc că totul îi e indiferent! Pare îngrozitor de bătrân… În fond, nu are decât şaptezeci şi trei de ani…“ Dumnezeule! Cât visase clipa aceasta! Şi-o imaginase în zeci şi zeci de feluri, conştientă fiind că asemenea minuni ţin de cinema.

Nu-l mai văzuse din noaptea aceea îngrozitoare când pentru Kurt, pentru baroana von Kohler, pentru de Villar şi Manja, şi pentru toţi agenţii nemţi, ea murise, asasinată din ordinul Berlinului.

De fapt, colonelul Tamaş asasinase atunci două inimi. Nici ea nu-şi revenise pe de-a întregul niciodată.

Elvira Manu oftă imperceptibil. Nu-i purta pică lui Tamaş, marele regizor al acestui episod de război, aproape decisiv. Miza era prea mare pentru a-ţi face scrupule că zdrobeşti

două suflete. Şi, bineînţeles, când îi încredinţase misiunea, colonelul nu putea să-şi închipuie, ori uitase că în aceeaşi cursă încap doi şoareci. „Este o şansă unică, îi explica în acel început de iulie 1943, ca dumneata să semeni, aproape soră geamănă, cu nevastă-sa. Pe femeia aceea a iubit-o mai presus de puterile omeneşti. După ce s-a prăpădit, cei din jur se temeau din partea lui un act necugetat.“

Îi prinsese mâinile peste masă, strângându-le puternic:

„Când am avut în faţa noastră dosarul personal al lui von Sundlo, ne-am dat seama că acesta este punctul lui nevralgic. Dacă ai şti cât te-am căutat! Nu mă mai despărţeam de fotografia lui Dagmar. Eram atent pe stradă, în tramvai, la cinema să zăresc un chip asemănător. Şi când te gândeşti că erai atât de aproape de noi: profesoară de desen la Central…“

„Ce vă determină să credeţi că mă va iubi cu aceeaşi ardoare ca pe nevastă-sa?“

„Este imposibil ca făptura dumitale să nu-l impresioneze. Pe prima soţie n-a uitat-o niciodată, iar timpul, în genere mare tămăduitor, s-a dovedit ineficient. În orice caz, merită să încercăm. Sunt convins de izbândă.“

„V-aţi gândit că eu nu am nici o pregătire pentru activitatea de spioană? Cu Belle-Artele nu cred că ajungi prea departe.“

„Ba, dimpotrivă! Ai simţul nuanţelor, sensibilitate, ochiul format. Şi pe urmă, să fim înţeleşi, draga mea, nimeni nu-ţi cere să faci pe Mata-Hari, deşi părerea mea e că acolo e mai multă legendă decât realitate.“

„Ce trebuie să fac practic?“

„Să-l faci să te iubească. Să te adore! Să te divinizeze! Sundlo nu va accepta ca fericirea să-i alunece a doua oară printre degete…“

„Am prea puţin timp la dispoziţie. Nu mai e tânăr ca să-şi piardă minţile, într-o secundă, pentru o fată pe care a văzut-o la matineu.“

„Ba şi le va pierde! Va fi o dragoste fulgerătoare, la prima vedere, sau nu va fi deloc. Dar va fi!“

Începuse să se plimbe prin încăpere, vorbea febril, calcula înfierbântat mişcările, ca un jucător de şah.

„Îl vom ţine sub tensiune! Vom înscena atentate împotriva dumitale care să poarte clar semnătura Gestapoului. Ultimul va izbuti şi, pentru o vreme, vei fi socotită moartă. Cât se poate de moartă…“

Elvira Manu surâse amintirii. Agenţii nazişti îl scutiseră pe colonel să facă eforturi pentru a simula culorile autenticului. Dimpotrivă, se ivise problema securităţii vieţii Elvirei. Ticu Stratulat, agent proaspăt recrutat pe atunci, ca şi ea, şi mai cu seamă bătrânul Duca, se dovediseră paznici de nădejde. Prinţul activa în serviciul secret încă din timpul celuilalt război. Avea o răfuială veche de familie cu boche-ii. Fratele său, căpitanul de stat major Anton Duca, capturat de ostaşii lui Wilhelm, fusese asasinat după torturi bestiale. Ştefan ar fi iertat şi poate uitat glonţul primit bărbăteşte, din faţă, pe câmpul de luptă. Crima odioasă însă, comisă în beciurile poliţiei militare germane din Cluj se cerea plătită. Nu putea fi uitată în sipetul cu scrisori vechi de familie… Încredinţându-i viaţa Elvirei, Tamaş mizase pe abilitatea lui Duca, pe spiritul său veşnic treaz, pe capacitatea specială de a intui primejdia. Dar mai ales, pe ura tenace, singura sa raţiune de a trăi, împotriva teutonilor.

„Sunt convins, colonele, că, dacă există o lume în ceruri, graseia bătrânul, voi continua vânătoarea de nibelungi cu cuţitul între dinţi şi o tolbă de săgeţi otrăvite… Like Winnetou!“

„Moartea“ Elvirei însă, tot spectacolul, idee şi punere în scenă, îi aparţineau în exclusivitate lui Tamaş.

Acum, după douăzeci de ani, Elvira retrăia momentele acelea îngrozitoare. „Crima“ fusese fixată la ora unu. Emoţiile, durerea o sfâşiau. Îi era teamă să nu-şi piardă sângele rece chiar în momentul cheie, era conştientă că pe

Kurt îl va vedea pentru ultima oară. Ultimele minute, secunde…

Barmanul, domnul Basile, înlocuise la garderobă gloanţele din arma lui Viforeanu care cedase la prima ameninţare. Era fericit că va comite crima, fără s-o comită. Pe urmă, acţionaseră Ticu Stratulat, bătrânul Duca, domnul Basile. Ticu îl lovise pe von Sundlo. Dacă nu şi-ar fi pierdut cunoştinţa, ar fi realizat că Elvira n-a murit. O transportase pe întuneric în hol, şi de-aici, în maşina lui Stratulat, „un om de suflet care se oferise s-o ducă de urgenţă la spital“. Duca sporise harababura şi avusese grijă să stropească cu sânge tot itinerarul.

Când îşi revenise, von Sundlo fusese informat că Elvira a murit… Barmanul îl condusese până în apartamentul lui. Avea să-şi amintească toată viaţa: „Arăta îngrozitor. Mi-era teamă că şi-a pierdut minţile, iar dacă nu, se va sinucide. Mi-a cerut şase sticle de whisky. I le-am dus personal. L-am găsit la masă desenând harta. L-am admirat…“

„Este imposibil“, spunea colonelul, „omeneşte, în general, dar mai ales după cum îl cunoaştem pe von Sundlo din rapoartele agenţilor noştri, ca el să ierte distrugerea unei fericiri nesperate. Dacă lucrurile vor evolua aşa cum le preconizăm, va răzbuna memorabil, cu neîndurare genială, moartea femeii iubite, provocată de Gestapo. Din principiu, aristocraţia militară detestă şi dispreţuieşte uniformele negre ale SS-ului, neavând o părere prea fericită nici despre Führer. Îţi dai seama ce proporţii va atinge mânia, ce furtună se va declanşa în sufletul baronului, ce vulcan dezlănţuit va fi, ştiind că eşti victima lui Himmler şi Müller! Von Sundlo nu-i un feldwebel de duzină! E unul din cei mai importanţi bărbaţi ai Germaniei naziste şi le poate juca o festă unică. Pentru nimic în lume, adăugase râzând, n-aş vrea să fiu în locul lor!“

Impresionată, Elvira întrebase nesigură:

„În fond, ce urmăriţi? Practic, ce doriţi de la el?“

O scânteie de veselie se aprinsese în ochii colonelului:

„Mai nimic. Doar harta uzinei unde se fabrică armele secrete. Scopul fiind – o acţiune de sabotaj care cel puţin se întârzie perfectarea acestor lucrări.“

Elvira Manu îşi aminti că atunci combinaţia i se păruse de domeniul fantasticului, scopul, mult prea ambiţios ca să fie şi realist. Mulţi ani după aceea, când istoria începuse să se descotorosească de văluri, iar literatura documentară de război inundase piaţa cu best-seller-uri semnate de nume prestigioase, prezentând maximum de garanţie, Elvira înţelesese că planul pus la cale în vara lui 1943 de colonelul Tamaş, împreună cu elementele democratice din Biroul 2, fusese un succes. Tamaş, unul dintre principalii pioni ai Biroului 2, aflat permanent în legătură cu Palatul şi cadrele superioare din armată, fusese un viteaz al guerilei de culise. Nesăvârşind nimic demagogic şi acceptând fără convulsii planul secund, îndeplinise cu abilitate misiunile încredinţate. Acţiunea din iulie 1943 conta ca unul din marile succese ale Serviciului de informaţii român. În toamna aceluiaşi an, o echipă comando aliată izbutise, datorită hărţii lui von Sundlo, să dinamiteze subteranele uzinei provocând pagube – materiale şi în timp – importante. Citise paginile acelea cu emoţie, satisfacţie şi nostalgie. Se întrebase adeseori ce va fi devenit von Sundlo. După „trădare“, în mod firesc, se întorsese în Germania pentru a înlătura orice fel de suspiciuni, asigurând astfel succesul operaţiei. Nu se ştia însă unde îl prinsese sfârşitul războiului, iar evenimentele ulterioare, politica internaţională extrem de accidentată nu îngăduiseră obţinerea de informaţii.

Abia cu cinci ani în urmă căpătase primele veşti. Căutând un număr în cartea de telefon, ochii îi căzuseră pe numele Ovidiu Tamaş. Sunase la întâmplare, convinsă că e vorba despre o simplă coincidenţă. Inima începuse să-i bată când recunoscuse glasul calm, vag maliţios al colonelului. Îl revăzuse cu plăcere şi constatase mulţumită că şi Tamaş,

aproape octogenar şi, de astă dată pensionar autentic, se simţea la fel de bucuros.

Da, von Sundlo trăia, veştile erau relativ recente. În vara trecută, primise o vizită neaşteptată: Octavio de Villar însoţit de soţia lui, Manja, fostă baroană von Sundlo.

„Un menaj surprinzător de izbutit, draga mea. Soţii von Sundlo au divorţat în 1946, fără tapaj, de absolută convenţă, şi am înţeles chiar că baronul a înzestrat-o. La scurt timp, Manja s-a căsătorit cu de Villar. Trebuie să-ţi spun că micuţa baroană a rămas la fel de drăgălaşă, este o soţie delicioasă şi o mamă pe care copiii ei, parcă trei, o adoră. De Villar îmi relata râzând că Manja a rămas păpuşa casei şi tot aşa o tratează şi băieţii ei. Cred că sunt fericiţi împreună."

Elvira întrebase cu voce sugrumată:

„Şi el? Kurt…?"

„A fost luat prizonier de americani. A stat în lagăr un an sau doi. După eliberare, a lichidat totul în Germania şi a emigrat în Canada. Călătoreşte mult, îmi spunea de Villar. Turism înverşunat, de individ incapabil să se fixeze."

Tamaş o privise cu compasiune:

„Mi-a părut rău pentru tine, draga mea… Cine ar fi putut să prevadă că lucrurile vor lua o întorsătură atât de dramatică…"

„Dacă ar fi ştiut că sunt în viaţă", oftase Elvira, „sunt convinsă că m-ar fi căutat…"

„De ce nu l-ai căutat tu?"

Elvira ridicase din umeri:

„Prea târziu."

Ciocolata se răcise, undeva, în spatele ei, o voce de fetiţă se smiorcăi:

— De ce n-am voie îngheţată? Riri a mâncat trei…

Elvira Manu se scutură de gânduri. Un bărbat în vârstă, după alură francez, se aşeză la masa lui von Sundlo. Prieteni, poate simple cunoştinţe. Îşi dăduseră mâna. Baronul zâmbi arătându-şi proteza şi Elvira se înfioră.

Buzele care nu fuseseră niciodată prea pline, macerate de vârstă, se ridicau prea sus, trădând impudic acrilatul şi mâna dentistului. Semăna cu un cal bătrân şi Elvira se simţi copleşită de milă.

Reflex, scoase pudriera din poşetă şi o deschise. Se privi lung, în lumina crudă a splendidei zile care inunda terasa cafenelei. Îşi trecu degetele peste obraz, apoi le lăsă să alunece spre gât. Fularul bleumarine cu picouri albe nu ascundea mare lucru. Îşi desprinse ochii de oglindă. Capacul pudrierei se închise cu un zgomot sec.

Elvira Manu lăsă zece franci pe masă şi se îndreptă spre Luvru.

{1} Mătănii (în italiană).

{2} Cei trei K simbolizau preocupările majore recomandate femeii germane: Kirche (biserică), Kuche (bucătărie), Kinder (copii).

{3} Poţi să-ţi dai poalele peste cap (franceză).

{4} Aluzie la ministrul propagandei, Goebbels, care era scund.

{5} Citadela şi Pantera – cele două planuri de mare anvergură prevăzute de strategii germani pentru ofensiva din vara lui 1943.

{6} Plouă cu găleata (ad litteram: plouă cu câini şi pisici), în lb. engleză.

{7} Hotărât, s-a ramolit (franceză).